

Torsdag den 30. maj 2013 (D)

1

105. møde

Torsdag den 30. maj 2013 kl. 10.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Gebyr for anmeldelse af fusioner).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om Danpilot.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd. (Bedre samarbejdsmuligheder, lempelse af udvalgsstrukturen, nye regler om fælles menighedsråd, forenkling af arbejdsgange m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen).

(Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 20.03.2013. Betænkning 08.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner. (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 05.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 171 A:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Harmonisering af klageadgang).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 171 B:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. (Muligheder for at afbryde uddannelsen, optag af elever, ændret visitation, afklaringsforløb, praktik m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 25.04.2013. 1. behandling 02.05.2013. Betænkning 21.05.2013. 2. behandling 28.05.2013).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning og ligningsloven. (Rammer for kystnære havvindmøller og revision af værditabs- og køberetsordningerne m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).

(Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 19.02.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1 af 29.05.2013 til 3. behandlingen af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard)).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af byggebogen og lov om bygnings- og boligregistrering. (Indførelse af mål for sagsbehandlingstiden for byggesager (servicemål), indførelse af en certificeringsordning for transportable konstruktioner, øget mulighed for indhentning af oplysninger i forhold til forebyggelse af ulykker i bygninger m.v. og udvidet registrering af varmeinstallationer m.v. i medfør af lov om bygnings- og boligregistrering m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).

(Fremsættelse 20.02.2013. 1. behandling 28.02.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 17.04.2013. 1. behandling 23.04.2013. Betænkning 22.05.2013. 2. behandling 28.05.2013).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester. (Styrkelse af den parlamentariske kontrol og indsigt).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE).

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 23.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 28.05.2013).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

(Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 28.05.2013).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (Konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 28.05.2013).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder. (Forstærket indsats mod uroligheder i forbindelse med fodboldkampe).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 12.04.2013. 1. behandling 23.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 22.02.2013. Betænkning 23.05.2013).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Styrket indsats over for økonomisk kriminalitet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 23.05.2013).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 211:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 19.04.2013. 1. behandling 25.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om barselsudligning for selvstændigt erhvervsdrivende.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 22.05.2013).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ændring af lov om kolonihaver. (Udlejning af arealer til kolonihaveformål under markedsprisen og efter venteliste og ændring af ikkevarige kolonihaveområder til varige m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 25.04.2013. 1. behandling 02.05.2013. Betænkning 23.05.2013).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. (Ændringer om forsvarets uddannelser og om organiseringen af ledelsen af forsvaret).

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 16.04.2013. Betænkning 28.05.2013).

24) 1. behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om leje, lov om leje af almene boliger og lov om elforsyning. (Lejeres mulighed for nettoafregning, herunder afgiftsfritagelse for elektricitet fremstillet på vedvarende energi-anlæg).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).

(Fremsættelse 22.05.2013).

25) 1. behandling af lovforslag nr. L 220:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Forhøjelse af Landsbyggefondens investeringsramme for 2013 til renovering).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 22.05.2013).

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en social protokol til EU's traktater.

Af Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 03.04.2013).

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 91:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til sygedagpenge på søgnehelidage.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.04.2013).

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning om, at beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge fra kommunen nedsættes til 13 ugers tilknytning til arbejdsmarkedet og 120 timers beskæftigelse.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.04.2013).

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forskelsbehandlingsloven.

Af Mai Henriksen (KF) m.fl.

(Fremsættelse 22.02.2013).

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

Medlem af Folketinget Lykke Friis (V) har meddelt mig, at hun nedlægger sit hverv som medlem af Folketinget fra og med 1. juni 2013.

Som meddelt ordførerne i går sambehandles i dag dagsordenspunkt 27 og 28, det vil sige første behandling af B 91 og B 95 til beskæftigelsesministeren.

Det sker efter ønske fra forslagsstillerne.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 184:**Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Gebyr for anmeldelse af fusioner).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:00

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 77 (S, DF, RV, SF og EL), imod stemte 40 (V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 09:59

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 187:**Forslag til lov om Danpilot.**

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:01

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 75 (S, DF, RV, SF og LA), imod stemte 41 (V, EL og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 182:**Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd. (Bedre samarbejdsmuligheder, lempelse af udvalgsstrukturen, nye regler om fælles menighedsråd, forenkling af arbejdsgange m.v.).**

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen).

(Fremsættelse 13.03.2013. 1. behandling 20.03.2013. Betænkning 08.05.2013. 2. behandling 23.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 8 (EL).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner. (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).
(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 05.04.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen her at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 102 (V, S, DF, RV, SF og LA), imod stemte 13 (EL og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 171 A:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Harmonisering af klageadgang).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 171 B:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden :

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 115 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 115 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.]

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. (Muligheder for at afbryde uddannelsen, optag af elever, ændret visitation, afklaringsforløb, praktik m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 25.04.2013. 1. behandling 02.05.2013. Betænkning 21.05.2013. 2. behandling 28.05.2013).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05 For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Afstemning

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.
Jeg slutter afstemningen.

For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning og ligningsloven. (Rammer for kystnære havvindmøller og revision af værditabs- og køberetsordningerne m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).
(Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 19.02.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1 af 29.05.2013 til 3. behandlingen af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard)).

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag. Ønsker nogen her at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden :

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 af klima-, energi- og bygningsministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden :

Forhandlingerne drejer sig herefter om lovforslaget som helhed. Ønsker nogen her at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.
Jeg slutter afstemningen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af byggeloven og lov om bygnings- og boligregistrering. (Indførelse af mål for sagsbehandlingstiden for byggesager (servicemål), indførelse af en certificeringsordning for transportable konstruktioner, øget mulighed for indhentning af oplysninger i forhold til forebyggelse af ulykker i bygninger m.v. og udvidet registrering af varmeinstallationer m.v. i medfør af lov om bygnings- og boligregistrering m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).
(Fremsættelse 20.02.2013. 1. behandling 28.02.2013. Betænkning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu ... om et øjeblik, ser det ud til. Så må vi.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 115 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 115 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0]

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 209:

Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 17.04.2013. 1. behandling 23.04.2013. Betænkning 22.05.2013. 2. behandling 28.05.2013).

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden :

Hr. Finn Sørensen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Enhedslisten har ikke indtil nu meddelt vores stilling til det her lovforslag. Det må være passende at gøre det, og jeg skal meddele, at vi stemmer ja til det.

Det er ikke med den store begejstring, for nu at sige det meget diplomatisk. Ministeren har jo selv erkendt, at her har vi ikke noget effektivt værn mod løndumping i form af vikarbureauer, så det behøver jeg ikke at vade i – det er vi enige om.

Men så er det jo så meget mere beklageligt, at regeringspartierne ikke har fundet anledning til at støtte de ændringsforslag, som Enhedslisten havde stillet, og som blev stemt ned her forleden dag under andenbehandlingen. Hvis man havde støttet de ændringsforslag, havde vi da i hvert fald fået en væsentlig forbedring af loven på tre vigtige områder. Det ene er, at så havde vi fået slået fast, at det stadig væk er brugervirksomhedens vilkår, der er afgørende, hvis man skal bruge en kollektiv overenskomst til at fravige ligebehandlingsprincippet, sådan at vikaren ud fra en samlet vurdering skal være sikret vilkår, som mindst svarer til det, som gælder for brugervirksomhedens ansatte. En anden vigtig ting var jo, at man havde respekteret den danske model ved at sige, at hvis en overenskomst skal bruges til at fravige ligebehandlingsprincippet, skal parterne være enige om det. Det er jo ikke et kriterium i loven, som det er i dag; det har vi eksplicit fået afklaret ved et spørgsmål og et svar.

Et andet vigtigt område var jo at forbedre vikarens retssikkerhed, ved at virksomheden, altså vikarbureauet, skulle forpligtes til at oplyse vikaren om, om der var indgået en såkaldt jobklausul med brugervirksomheden, og hvad indholdet i en sådan jobklausul var.

Som det sidste havde vi jo foreslået, at man indførte en autorisationsordning for vikarbureauer i lighed med det, der gælder med hensyn til erhvervelse af tilladelse til godskørsel.

Det havde jo været tre gode, solide forbedringer af det her, sådan at man uden at rødme kunne have sagt, at her havde vi da fået nogle rigtig effektive redskaber i kampen mod den løndumping, som bedrives af vikarbureauer. Men desværre har regeringen ikke ønsket at benytte sig af det flertal. Det er jo så beklageligt. Men nu er vi jo sådan indrettet i Enhedslisten, at vi ikke er sure. Vi analyserer, om der her alligevel skulle være tale om en forbedring, og det kan vi ikke komme uden om at der er. Der er en forbedring af vikarers retsstilling. Og så er da én ting, som vi vil glæde os over i loven, og det er, at den udelukker brugen af udenlandske vikaroverenskomster til at fravige ligebehandlingsprincippet med.

Så vi stemmer for.

Kl. 10:12

Formanden :

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 10:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg vil starte med at glæde mig over, at vi nu får vedtaget implementeringen af vikardirektivet med et bredt politisk flertal, og vil dermed også kvittere for, at Enhedslisten stemmer for.

Jeg kunne tænke mig lige at knytte et par kommentarer hertil, for det er jo fuldstændig rigtigt, som Enhedslistens ordfører siger, at vi nu får et højere beskyttelsesniveau af vikarer i Danmark. Det betyder, at nogle af dem, der er på kanten af vores arbejdsmarked, og som kan være i en udsat situation, qua det at man blot er vikar og ikke er fastansat, kommer til at få en bedre beskyttelse og i højere grad en ligestilling med det øvrige arbejdsmarked.

Når Enhedslistens ordfører så siger, at man godt kunne gå længe i respekten for den danske model, så er det vigtigt for mig som beskæftigelsesminister at understrege, at det lovforslag, vi i dag tred-

jebehandler, hviler på den aftale, der er lavet mellem DI og CO-industri, og jeg vil også gerne benytte lejligheden til at takke parterne på industriens område for at have lavet en aftale, som vi kan basere lovforslaget her på. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at jeg fra starten har ønsket, at arbejdsmarkedets parter – i lighed med, hvordan vi i øvrigt implementerer EU-lovgivningen – har skullet opnå en fælles aftale om vikarområdet. Det har været forsøgt i en årrække uden det ønskede og nødvendige resultat, og derfor er der grund til entydigt at glæde sig over, at parterne på industriens område har taget ansvar i den her sag og lavet en aftale, som lovgivningen her baserer sig på.

Derfor synes jeg, at lovforslaget her, ud over at det sikrer et højere beskyttelsesniveau til vikarerne, er et rigtig, rigtig godt eksempel på, hvordan vi bør lovgive på arbejdsmarkedsområdet, når det handler om EU-direktiver, nemlig ved at parterne finder en måde at implementere det på, og at vi så lægger lovgivningen oven på.

Afslutningsvis vil jeg gerne tilslutte mig den glæde, som Enhedslistens ordfører udviser, i forhold til at udenlandske vikarbureauers udenlandske overenskomster ikke vil kunne bruges i forhold til at tilsidesætte ligebehandlingsprincippet. Så alt i alt tager vi her et afgørende skridt fremad i beskyttelsen af nogle af vores lønmodtagere. Jeg vil gerne rose de af arbejdsmarkedets parter, der har taget ansvar i sagen, og så vil jeg i øvrigt gerne give et tilsagn til Enhedslisten og alle de andre, der måtte lytte med, om, at kampen imod social dumping bestemt ikke slutter her; vi er kun lige startet.

Kl. 10:14

Formanden :

Hr. Finn Sørensen har en kort bemærkning til ministeren.

Kl. 10:14

Finn Sørensen (EL):

Tak for det. Og tak til ministeren for indlægget. Vi skruer jo lidt op og ned for retorikken, alt efter hvor begejstrede vi er hver især, og det er fint nok. Jeg vil bare gerne have, at ministeren bekræfter, at lige nøjagtig de tre ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet, var ud fra nogle rimelig stærke ønsker fra fagbevægelsen. Det ville da have været enormt klædeligt for en socialdemokratisk beskæftigelsesminister at have lyttet mere til fagbevægelsen, hvad det angår, i stedet for ligesom at basere det på, hvad arbejdsgiverne nu syntes var vigtigt.

Så skal jeg da bare bekræfte, at kampen fortsætter, og også diskussionen om de tre ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet. Det tror jeg at ministeren vil opleve at der er interesse for, i hvert fald fra fagbevægelsens side og dermed også fra Enhedslistens side, altså for, at vi fortsætter arbejdet med de tre punkter, som vi desværre ikke kom igennem med den her gang.

Kl. 10:15

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:15

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Lad mig først og fremmest bare gentage, at for regeringens vedkommende er Enhedslisten jo den helt naturlige samarbejdspartner, når det handler om bekæmpelse af social dumping og om det at sikre et reguleret dansk arbejdsmarked. Så hele den indsats fortsætter vi i fællesskab.

Når det så handler om de konkrete ændringsforslag, vil jeg gerne knytte et par ord dertil, for jeg er faktisk ikke enig i det, ordføreren siger. Jeg er ikke enig i, at det er en socialdemokratisk beskæftigelsesministers opgave at fremme kun den ene af de to parter interesser og ønsker, når vi taler det danske arbejdsmarked, tværtimod. Hele pointen med den danske model er det modsatte af det, Enheds-

listens ordfører siger, og når arbejdsmarkedets parter i fællesskab opnår resultater og løsninger, så bakker jeg dem op. Min opgave er ikke altid at favorisere den ene part frem for den anden, men det er til gengæld at se på den balance, som arbejdsmarkedets parter er i stand til at finde i fællesskab, for det balancepunkt er det, der gavner både danske lønmodtagere, danske virksomheder og dermed Danmark som et samlet hele.

Kl. 10:17

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:17

Finn Sørensen (EL):

Tak. Ja, hvis det var så simpelt og mekanisk og matematisk, som ministeren dér siger, kunne det jo forlede fagbevægelsen til at spørge sig selv, hvad den egentlig skal med en socialdemokratisk beskæftigelsesminister; den lille polemiske bemærkning synes jeg da gerne jeg ville have lov til at komme med. Det var såmænd det eneste.

Kl. 10:17

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:17

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Deri tror jeg bare at ordføreren tager fejl. For jeg er fuldstændig overbevist om, at de parter på industriens område, der har taget ansvaret i den her sag og båret en balanceret løsning ind til Folketinget og regeringen, er ualmindelig glade for, at jeg bakker den aftale op, og at jeg ikke underløber aftalen ved pludselig at favorisere den ene part frem for den anden. Og her er vi vel inde ved noget af det mest interessante ideologisk, og som også en gang imellem adskiller parterne i centrum-venstre i Danmark, og det er i forhold til, når arbejdsmarkedets parter i Danmark finder det balancepunkt, hvor arbejdsgivere og arbejdstagere kan finde hinanden.

Der har jeg som udgangspunkt, både som beskæftigelsesminister i regeringen og som socialdemokrat, at det er det balancepunkt, der gavner både de danske lønmodtagere og de danske virksomheder og dermed Danmark som et hele. Og derfor er jeg egentlig ret overbevist om, at de parter på industriens område, som har forhandlet en aftale hjem, som er rigtig, rigtig god, også for danske vikarer, er ualmindelig glade for, at jeg bakker den aftale op i stedet for at ændre i den.

Kl. 10:18

Formanden :

Hr. Henning Hyllested har også bedt om en kort bemærkning.

Kl. 10:18

Henning Hyllested (EL):

Det såkaldte balancepunkt afgøres jo af det styrkeforhold, der til enhver tid er på arbejdsmarkedet. Hvis man gør det op eller siger, at det vil man ikke blande sig i, og at man retter os efter det til enhver tid gældende styrkeforhold, kan man jo komme i den situation, at fagbevægelsen er svækket i forhold til arbejdsgiverne. Og så kan man jo altså åbenbart komme i den situation som socialdemokratisk beskæftigelsesminister, at man alligevel lovgiver ud fra et balancepunkt, hvor fagbevægelsen helt klart har været den lille.

Det her Folketing afholder sig jo ikke fra i så mange andre sammenhænge at lovgive, så man rent faktisk svækker f.eks. fagbevægelsen. Altså, når man lovgiver om, at det skal være muligt med tværfaglige a-kasser eller andre ting, hvis man lovgiver om dagpengeperioders længde eller genoptjeningsret, så er det fagbevægelsens medlemmer, man på en eller anden måde stækker, og dermed stæk-

ker man jo også fagbevægelsen. Så jeg synes, det er en noget flot holdning at have, når man siger, at man retter sig efter det til enhver tid gældende balancepunkt. Så kommer man da ud i problemer ind imellem som socialdemokratisk beskæftigelsesminister.

Kl. 10:19

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:19

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu skal jeg jo ikke stå og tale på vegne af Dansk Metal eller de meget, meget dygtige tillidsmænd, vi har på industriens område. Jeg vil bare helt stilfærdigt sige, at jeg ikke tror, at de er enige med spørgeren i, at de er specielt svage. Jeg tror ikke, man kan finde én i CO-industri, der ikke mener, at de matcher DI fuldstændig, og at der i øvrigt på industriens område er et ualmindelig godt samarbejde arbejdsgiver og arbejdstager imellem.

Man kan selvfølgelig blande mange forskellige diskussioner sammen, men jeg deler simpelt hen ikke påstanden om et af de områder på det danske arbejdsmarked, der er bedst reguleret, som har en meget, meget høj organisationsgrad, og som evner gang på gang at forhandle overenskomster, der gavner de danske lønmodtagere, de danske virksomheder, vores mulighed for at kunne eksportere og vores mulighed for at have et konkurrencedygtigt erhvervsliv, hjem. Jeg deler simpelt hen ikke analysen. Tværtimod er præcis industrien et eksempel på, hvor stærk dansk fagbevægelse fortsat er.

Kl. 10:20

Formanden :

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:20

Henning Hyllested (EL):

Det er en kendsgerning, at dansk fagbevægelse i dag efter 10 år under VKO er en svækket fagbevægelse. Det tror jeg trods alt også erkendes i samtlige forbundskontorer i dansk fagbevægelse. Det er jo altså bl.a. kommet på baggrund af politiske tiltag fra dette Folketing. Jeg synes, det er mærkeligt at stå og høre, at en socialdemokratisk beskæftigelsesminister ikke anser det som sin opgave måske at tage noget af det tabte land tilbage og være med til at styrke dansk fagbevægelse. Det er der, beskæftigelsesministeren og beskæftigelsesministerens parti jo trods alt har deres rødder.

Kampen om fagbevægelsen er jo ikke bare en, der foregår ude på vores arbejdspladser, altså den faglige kamp. Det er også en politisk kamp. Det er jo derfor, at fagbevægelsen har skabt politiske partier og ikke mindst beskæftigelsesministerens parti. Hvis ikke fagbevægelsen kan bruge sit parti, om jeg så må sige, i en politisk kamp i det her Folketing, er man godt nok ude at skide, som vi siger.

Kl. 10:21

Formanden :

Vi passer lidt på sprogbugen her i Folketinget.

Ministeren.

Kl. 10:22

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg skal lade være med at gå ind i det sidste ordvalg, og hvad det præcis kan dække over i forskellige sammenhænge. Jeg vil blot konstatere, at hvis man er optaget af, at der skal være politisk opbakning til den danske model, den frie forhandlingsret, muligheden for at kunne konflikte og dermed etablere de balancepunkter, skal man jo ikke politisk underløbe aftaler, der frivilligt er indgået på det danske arbejdsmarked. Det er det ene, jeg vil sige.

Det andet, jeg vil sige, er, at det er en lidt besynderlig diskussion at have i sammenhæng med det her lovforslag, for som Enhedslistens ordfører lige har sagt, er en af styrkerne ved lovforslaget her netop, at udenlandske overenskomster på vikarområdet ikke vil kunne blive brugt i fremtiden til at sætte ligebehandlingsprincippet ud af spil. Det vil kun de mest repræsentative danske overenskomster, og det er da en politisk vilje til at understøtte det danske overenskomstsystem.

Man kan komme langt med ord og paroler, men en gang imellem skal der jo stemmes om de konkrete lovforslag, og her er jeg glad for, at Enhedslisten stemmer for, for det betyder, at vi kan bevæge dansk arbejdsmarkedspolitik endnu et skridt fremad.

Jeg er i øvrigt glad for, at der, som jeg startede med at sige, er bred politisk opbakning til forslaget her, for det har været en rigtig, rigtig svær sag at lande, så tak for opbakningen fra alle de partier, der nu støtter det.

Kl. 10:23

Formanden :

Tak til beskæftigelsesministeren. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet.

Kl. 10:23

Afstemning**Formanden :**

Så stemmer vi om lovforslagets endelige vedtagelse, og det kan vi nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 161:**Forslag til lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betækning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013).

Kl. 10:24

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:24

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 9 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 162:**Forslag til lov om ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarrets og politiets efterretningstjenester. (Styrkelse af den parlamentariske kontrol og indsigt).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 14.03.2013. Betækning 16.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:24

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:25

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 163:**Forslag til lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE).**

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 27.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betækning 23.05.2013. 2. behandling 28.05.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:25

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:25

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 106 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 7 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 28.05.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven. (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 28.05.2013).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (Konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 26.02.2013. Betænkning 28.05.2013).

Kl. 10:26

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig? Fru Pia Adelsteen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Alt andet lige må man med den lange debat, der har været om offentlighedsloven, sige, at det ville være kedeligt, hvis ikke nogen udtalte sig her under andenbehandlingen. For dagen er jo kommet til den famøse anden behandling af offentlighedsloven, og Folketingets medlemmer skal i dag tage stilling til en række ændringsforslag. Der er tale om ændringsforslag stillet af Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance i fællesskab og med det klare formål at fjerne de forringelser, som lovforslaget om ny offentlighedslov vil indføre. Det er ændringsforslag stillet med det klare sigte, at der skal være den størst mulige åbenhed i den offentlige forvaltning for at sikre offentlighedslovens formål, nemlig dels at kunne kontrollere den offentlige forvaltning, dels at have tillid til den.

Dansk Folkeparti ønsker at fjerne § 22. Det er en paragraf, som fremover vil fjerne muligheden for at få aktindsigt i kalendere. Under udvalgsbehandlingen via spørgsmål til ministeren og ved samråd har det gang på gang lydt fra justitsministeren, at en kalender er et arbejdsredskab – et arbejdsredskab, som man ikke skal have aktindsigt i, fordi embedsværket så ikke kan bruge det optimalt. Men hvis § 22 var en realitet i dag, ville vi som borgere, folketingsmedlemmer og journalister ikke have kunnet få aktindsigt i eksempelvis tidligere Farumborgmester Peter Brixtoftes kalender, hvor netop kalenderoptegnelser spillede en central rolle i afsløringen af, hvordan Peter Brixtofte forsøgte at påvirke et tilsynsmedlem. Det samme gør sig

gældende i en meget aktuel sag, hvor netop aktindsigt i embedsfolks kalendere har ført til, at der i dag er nedsat en skattekommission. Derfor bør § 22 naturligvis fjernes fra lovforslaget.

Dansk Folkeparti ønsker også, at § 24, den såkaldte ministerbetjeningsparagraf, udgår fra lovforslaget. Vi har, siden lovforslaget blev fremsat, forsøgt at finde ud af, hvorfor ministerbetjeningsparagraffen skal indføres, men på intet tidspunkt har vi kunnet få en begrundelse for det. Det er blevet hævdet, at der er et behov for et frirum i den politiske proces, og at embedsmænd og ministre har behov for dette frirum til at tænke kreativt.

Vi har via spørgsmål og samråd forsøgt at få justitsministeren til at svare på, hvor den eksisterende offentlighedslov giver problemer i forhold til udfoldelse af kreativitet for ministre og embedsmænd, men heller ikke det har vi kunnet få svar på. Vi har sågar forsøgt at få samtlige ministre til at komme i Folketingssalen og svare på, om hver enkelt minister dog ikke kunne nævne konkrete eksempler på, hvor den gældende offentlighedslov ikke i tilstrækkelig grad har givet ministeren et fortroligt rum at arbejde i som minister. Her blev vi spist af med, at justitsministeren som ansvarlig for forslaget var den eneste, der skulle svare, og heller ikke her kunne eller ville justitsministeren svare.

Men vi har konkrete eksempler på, hvad det såkaldte fortrolige rum skal bruges til. Vi vil nemlig eksempelvis ikke længere kunne få korrespondancen mellem Integrationsministeriet, Rigspolitiet og Justitsministeriet at se i forbindelse med eksempelvis den såkaldte tunelerlov, hvor det kom frem, at lovforslaget gik fra at omhandle tre personer til langt flere. Vi vil eksempelvis ikke kunne se, at tidligere beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen bestilte tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, som skulle bruges til at vende debatten og vise, at kommunerne var bedre end arbejdsformidlingen til at skaffe ledige i arbejde. Og vi ville eksempelvis ikke have kunnet se, at konsekvensen af dagpengereformen viste sig at være langt værre end forventet, da beskæftigelsesministeren på trods af den højaktuelle debat brugte 24 dage til at fortælle Folketinget, at antallet af personer, der ville ryge ud af dagpengesystemet, skulle opjusteres fra 7.000-12.000 personer til omkring det dobbelte. Nej, § 24, ministerbetjeningsparagraffen, savner enhver begrundelse og har kun til hensigt at skjule embeds- og magtmisbrug.

Så er der § 27, stk. 2, som handler om at fjerne aktindsigt i dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces, og den bør efter Dansk Folkepartis opfattelse også fjernes fra lovforslaget. Det eneste formål, denne paragraf har, er at mørklægge den politiske beslutningsproces, så borgere osv. ikke fremover kan få at se, på hvilket grundlag beslutningerne er truffet.

Alt i alt har vi altså at gøre med tre paragraffer, der bestemt ikke sikrer mere åbenhed, men blot mørklægger. I Dansk Folkeparti håber vi i dag ved andenbehandlingen, hvor vi skal stemme om disse ændringsforslag, at Folketingets medlemmer vil støtte op om dem, sådan at disse mørklægningsparagraffer bliver fjernet. Tak.

Kl. 10:32

Formanden :

Tak til ordføreren.

Jeg gør lige opmærksom på, at nu har vi altså slukket ringeklokken, fordi vi skønner alligevel, at det her varer det meste af en time eller en stor del af en time.

Fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kan se, at interessen er slående i Folketingssalen i dag for at diskutere det her, og det er dejligt med stor opmærksomhed.

Enhedslisten har sammen med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance stillet tre ændringsforslag til det her lovforslag, og dem håber jeg at Folketingets medlemmer også har taget sig tid til at sætte sig ind i.

For i løbet af debatten om offentlighedsloven har der været mange gentagelser fra dem, som har talt for loven. Og en af de ting, som vi har hørt rigtig mange gange, er, at der jo også er 26 forbedringer. Der er også rigtig mange gode ting i det her lovforslag, bliver der sagt, når man virkelig har svært ved at forsvare, at der skal lukkes ned. Og selv om det er en sandhed med modifikationer, at der er 26 forbedringer, og at de fleste af dem mest er tekniske ændringer, som hverken gør fra eller til i forhold til åbenheden i forvaltningen, så kan vi godt lege den leg. Lad os bare sige, at der er 26 forbedringer og få indskrænkninger.

Men de to ting er ikke uadskillelige. Det er ikke sådan, at hvis man vil have de gode ting i det her lovforslag, bliver man nødt til at æde de dårlige ting også. Det kan nogle gange godt lyde sådan, at hvis man ikke accepterer at lukke ned nogen steder, får man heller ikke lov til at åbne op de andre steder. Og det kan godt være, at det er en regel, justitsministeren har sat opovre i Justitsministeriet, men den fungerer altså ikke i den virkelige verden. Det er bare et mystisk argument i rækken af mange. Selvfølgelig er de ikke afhængige af hinanden. Og med de tre ændringsforslag, som vi skal behandle i dag, har vi faktisk muligheden for at tage de elementer ud af lovforslaget, som indskrænker åbenheden sammenlignet med i dag. Og så kan vi vedtage resten af lovforslaget med de 26 såkaldte forbedringer.

Det ene ændringsforslag handler om § 22. Der vil man lukke ned for adgang til aktindsigt i kalenderføring. Det lyder kedeligt, og det lyder ligegyldigt, men det er faktisk sådan, at der er en kommission, den såkaldte skattesagskommission, der behandler en sag om muligt embedsmisbrug, og den blev afsløret på baggrund af aktindsigt i kalenderføring. Så helt ligegyldigt er det ikke.

Det andet ændringsforslag handler om § 24 om den såkaldte ministerbetjening. Der vil man undtage alle dokumenter, som man antages at skulle bruges til det formål.

Det sidste handler om § 27, nr. 2, og det er den paragraf, som betyder, at alle os, der sidder her i Folketingssalen i dag, frit kan udveksle dokumenter med ministrene, uden at der er nogen, der på noget tidspunkt får mulighed for at se, hvad vi har udvekslet dokumenter om. Det kan godt være, vi synes, at journalister er irriterende, især når vi gør dumme ting eller træffer dumme beslutninger, men det er nu engang et vilkår i et demokrati. Vi er ikke ansat i en privat virksomhed, vi er valgt af befolkningen. Og selvfølgelig skal befolkningen have lov til at holde øje med os, og de skal også kunne følge med i lovprocessen og det grundlag, vi træffer beslutninger på.

Hvis de tre ændringsforslag vedtages, som Enhedslisten har stillet sammen med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, så kan det her lovforslag gå fra at være en katastrofe til at være nogenlunde tilfredsstillende. Vi kan gå fra en katastrofe til noget, som alle de folketingsmedlemmer, der sidder herinde i dag, faktisk er i stand til at forsvare, når de møder deres vælgere og deres medlemmer i partierne. Så kommer det til at blive et lovforslag, man kan gå i fjernsynet om uden at skulle finde på undskyldninger om, at man skal hente børn eller andre ting.

Jeg vil til slut især komme med en opfordring til SF, som for nylig på deres landsmøde slog fast, at det her ikke var SF's politik, hvor medlemmerne sagde til ledelsen og folketingsgruppen, at de skulle

arbejde for at få taget de her dårlige ting ud. I dag har SF muligheden. Vi har stillet ændringsforslag, som fjerner de elementer, som SF's medlemmer vil have fjernet. Og jeg vil også gerne komme med en opfordring til De Radikale, hvis medlemmer for lang tid siden slog det selv samme fast. For lang tid siden sagde de, at det her lovforslag, som det ligger i dag, ikke er radikal politik. Og jeg vil opfordre Socialdemokraterne, som også før valget – før man selv fik ministerposter og fik flotte ministerbiler – var indædte modstandere af det her lovforslag, til at genoverveje, hvad man laver.

At lukke ned for befolkningens mulighed for at følge med i lovprocessen, lukke ned for den kritiske presses muligheder for at se magthaverne i kortene, lukke ned for muligheden for at afsløre embedsmisbrug, lukke ned for demokratiet, hører ikke hjemme i nogen af de tre partiers hjerte, sjæl eller ideologi. Og det kan faktisk godt nås. Man kan stemme for de ændringsforslag, vi behandler i dag.

Kl. 10:39

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll – ja, hr. Simon Emil Ammitzbøll skal løbe denne vej (*Munterhed*) – som ordfører for Liberal Alliance. Undskyld, der var en kort bemærkning. (*Simon Emil Ammitzbøll (LA)*): Det var det, jeg kunne fornemme). Ja, det kan være, jeg var uopmærksom; det kan også være, hr. Jan E. Jørgensen var meget sen; det kan vi diskutere. Men der er en kort bemærkning fra hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 10:39

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg skal beklage meget, at jeg ikke fik trykket mig ind. Jeg synes ikke, fru Pernille Skipper skal gå herfra med den forståelse, at der ikke er nogen, der har hørt efter hendes indlæg, for det er der bestemt. Jeg kan jo høre, at meget af det, som Enhedslisten bygger sin modstand på, skyldes misforståelser af loven. Eksempelvis fremførte ordføreren, at vi folketingsmedlemmer frit vil kunne udveksle dokumenter med ministeren uden mulighed for aktindsigt. Det er jo simpelt hen forkert. Så det er da godt, vi kan få den misforståelse ryddet af vejen.

Men jeg vil gerne spørge, hvorfor Enhedslisten ikke har fremsat lovforslag om at fjerne § 23 om retten til aktindsigt i interne dokumenter, eksempelvis i kommuner.

Kl. 10:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:40

Pernille Skipper (EL):

Nu tror jeg, at hvis jeg har ret, så taler vi også om § 25, som omfatter interne forhandlinger mellem KL og Danske Regioner. Og som jeg indledte min ordførertale med at sige, er det en sandhed med modifikationer, at der er 26 forbedringer i det her, især når hr. Jan E. Jørgensen og øvrige fortalere for loven har påpeget, at der vil blive adgang til aktindsigt i KL og Danske Regioner, hvad der hidtil ikke har været. Det er en sandhed med modifikationer, fordi så meget bliver undtaget.

Men det har været meget svært i debatten at få lydhørhed for, at man kunne redigere i det her lovforslag. Og det er også derfor, jeg siger, at hvis man vedtager de tre ændringsforslag, der ligger i dag, bliver det tilfredsstillende. Men det bliver ikke noget strålende lovforslag af den grund.

Kl. 10:41

Formanden :

Hr. Jan E. Jørgensen

Kl. 10:41

Jan E. Jørgensen (V):

Nej, jeg spurgte ikke om § 25; jeg spurgte udtrykkeligt om § 23. Jeg kan godt læse den op for ordføreren:

»Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter ... anses dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående ...«.

Det vil jo altså sige, at al den kommunikation, der eksempelvis foregår i en kommune, er intern, og den er der ikke ret til aktindsigt i. Når nu Enhedslisten i den grad hylder offentlighed i forvaltningen, hvorfor har man så ikke stillet forslag om at afskaffe § 23?

Så bad jeg også ordføreren om at forholde sig til § 27, og ordføreren sagde, at den gav anledning til, at man som folketingsmedlem frit kunne udveksle dokumenter med ministeren. Kan vi blive enige om, at det ikke var en korrekt udlægning af § 27?

Kl. 10:42

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:42

Pernille Skipper (EL):

I forhold til § 23 vil jeg sige, at det jo er den nugældende retstilstand, og Enhedslisten vil meget gerne diskutere med Venstre, om vi skal åbne yderligere op end det, der er den gældende retstilstand i dag. Men hvis jeg har forstået hr. Jan E. Jørgensen ret i løbet af de sidste mange måneder, er det ikke ligefrem dér, Venstre kigger hen. Tværtimod vil man hellere lukke endnu mere ned, fordi der åbenbart er tale om, at vi går og har noget åbenhedspjank, altså sådan som lovgivningen ligger i dag. Men hvis det er en invitation, vil jeg meget gerne diskutere, hvordan vi kan åbne yderligere op – også for interne dokumenter, der findes i dag.

Det næste, der blev spurgt til, var så § 27, nr. 2. Det er rigtigt, at det skal være i forbindelse med en lovproces. Det vil meget af det, vi laver, f.eks. under politiske forhandlinger, være. Og det er netop det, der er anken imod § 27, nr. 2, nemlig at befolkningen ikke får mulighed for at følge med i lovprocessen og grundlaget for de beslutninger, vi træffer. Om jeg inviterer justitsministeren på kaffe er faktisk irrelevant.

Kl. 10:43

Formanden :

Så kan jeg ikke se, at der er flere, der har bedt om korte bemærkninger, og så siger jeg igen tak til Enhedslistens ordfører. Og så er hr. Simon Emil Ammitzbøll løbet herop som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak, og så er jeg glad for at kunne konstatere, at Liberal Alliance altid er på vej i den rigtige retning.

Jeg vil lægge ud med at sige, at Liberal Alliance hele vejen igennem sådan set har bakket op om, at der er brug for en revision af offentlighedsloven. Vi synes, det har været fint, at der har været nedsat en kommission, der har arbejdet med tingene, og som har set på, om der er steder, hvor der var behov for at modernisere, behov for at åbne op og behov for at få mere transparens.

Vi har så været bekymret over nogle af paragrafferne i lovforslaget. Det har vi gjort gældende i løbet af debatten. Vi har nu stillet ændringsforslag sammen med Enhedslisten og Dansk Folkeparti om at fjerne § 22, § 24 og § 27, nr. 2. Det gør vi, fordi det er der kernen af problemet i lovforslaget ligger. Det er jo sådan set meget fint, at man åbner op nogle steder i forhold til kommunerne og regionerne

og diskuterer det i forhold til virksomheder, men der, hvor det virkelig betyder mest for at kontrollere magten, den politiske magt i det her land, nemlig regeringen og regeringsapparatet, åbner man ikke op. Der lukker man ned. Det er det § 24 og § 27, nr. 2, og til dels § 22 handler om.

Der har været nævnt meget i debatten om, at der er brug for et frirum for ministre. Jeg vil gerne gøre det tydeligt og klart for enhver: Det støtter Liberal Alliance. Men det gode og det heldige er, at et sådant frirum allerede eksisterer med den nuværende offentlighedslov. Det er altså ikke et argument for at ændre § 24 og § 27, nr. 2, at man skal sikre ministre et frirum.

Derfor var jeg sådan set også meget glad for, at justitsministeren på det seneste samråd, vi har haft i en række med justitsministeren, nu gik over til at tale om, at der skulle være et øget frirum, for det, der jo egentlig er tale om, er, at man i stedet for at ville have et egentligt frirum, vil man have en balsal på størrelse med dem, vi ser på nogle af de fine slotte, og bruge den til at kunne gøre tingene i hemmelighed for befolkningen. Det synes vi ikke er rimeligt.

Det er vel næppe heller tilfældigt, at det er de partier, der har sidedet på regeringsmagten igennem de seneste 100 år her i landet, som er enige om, at det er besværligt, når der skal være offentlighed, besværligt, når der skal være indsigt. Det er magtens stemme, man hører, og ikke et ønske om reel åbenhed.

Vi har spurgt igen og igen: Kan vi få nogle konkrete eksempler på, at det nuværende frirum har været et problem? Justitsministeren har ikke været i stand til at svare. Den tidligere justitsminister, hr. Lars Barfoed, var heller ikke i stand til at svare. Vi mangler simpelt hen svar på de spørgsmål.

For 14 dage siden havde Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance kaldt en række ministre ned i spørgetiden for at høre, om der er konkrete problemer med den nuværende offentlighedslov på deres ministerområde. Der har vi fået vide, at de andre ministre ikke måtte svare for justitsministeren. Justitsministeren meddelte nemlig, at han svarede på vegne af alle de ministre, som vi havde spurgt. Liberal Alliance havde egentlig en lidt sjov udveksling med klima- og energiministeren, som faktisk nåede at beklage over for os, at han ikke kunne være til stede den pågældende onsdag, men selvfølgelig gerne ville svare alligevel. Det var, inden der kom direktiv fra Justitsministeriet om, at man åbenbart ikke måtte svare. Så der var i hvert fald en af regeringens ministre, der ønskede at svare, ved vi med sikkerhed.

Kl. 10:48

Men det er jo en længere proces, hvilket bl.a. også har betydet, at da vi ville have lovforslagene i høring, kunne vi heller ikke få det gennemført. Gang på gang har man ligesom prøvet at sige: Vi vil ikke give de muligheder til dem, der er imod, for at få nogle af de normale redskaber brugt, for at få svar på de fuldstændig rimelige spørgsmål, der må være, i forhold til hvad der er den egentlige årsag til, at man ændrer den her lov.

Så bliver der i forhold til § 22, som handler om embedsfolks kalendarer, nu lukket ned. Her står det meget uklart, hvad der er den egentlige begrundelse for den nye § 22. Justitsministeren lagde ud med at argumentere for, at det handlede om risikoen for chikanøs adfærd over for offentligt ansatte. Det er selvfølgelig et emne, man skal tage alvorligt – der er jo ingen, der ønsker, at medarbejderne i den offentlige sektor skal chikaneres. Derfor var overraskelsen også stor, da ministeren gjorde det samme gældende vedrørende spørgsmålet om risiko for chikanøs adfærd over for offentligt ansatte, som han gjorde gældende i forhold til det påståede manglende frirum for ministre – her havde man heller ingen eksempler, hvor den nuværende lovgivning havde givet problemer.

Da det til gengæld begyndte at give problemer for justitsministeren, i forhold til hvad han skulle svare, fik vi at vide, at det såmænd slet ikke var noget hovedargument; der var tale om et sideargument,

og derfor var det ikke længere det væsentlige for diskussionen. Nu var det væsentlige, at der på et tidligere tidspunkt var indgået en aftale om ministres kalendere – en aftale, som Liberal Alliance ikke er med i, og som vi derfor nysgerrigt spurgte ind til. Hvad var så argumentationen, da man gjorde det med hensyn til ministre? For man må jo gå ud fra, at det så var en argumentation, man ville føre over på det, der handlede om de offentligt ansatte.

Justitsministeren har imidlertid ikke ønsket at svare på, hvorfor det var, man gjorde det for ministre. Det eneste, justitsministeren har redegjort for desangående, var, at det var en del af en åbenhedsaftale, hvor alle de øvrige punkter handlede om åbenhed, og så var der igen – ligesom i forhold til offentligheden – et punkt, der gik i den forkerte retning. Men hvorfor man mente det var en god idé, fremstod ikke særlig klart, det ønskede ministeren ikke at svare på. Igen og igen fik vi den besvarelse, der hed: Jamen der er jo indgået en aftale for nogle år tilbage, og det er den samme argumentation, der ligger bag, når vi nu udvider den samme lukketthed på endnu et område. Når man så spurgte om, hvad den argumentation var, altså den samme argumentation, fik man intet svar; det blæser desværre i vinden.

Der har jo så også været nævnt en række sager i den offentlige debat, hvor det ville have været umuligt eller i nogle tilfælde bare besværligt at få afsløret nogle af de sager, som vi på kryds og tværs her i Folketinget måtte mene har mere eller mindre skandaløst præg. Og jeg forstår selvfølgelig godt, at det som regering eller som minister kan være irriterende, at man får dårlige sager, møgsager, skandalesager, der jo i værste fald kan ende med, at man hverken er minister, eller at partiet sidder i regering. Men det er nu engang noget af det mest grundlæggende i et liberalt demokrati, at vi faktisk har mulighed for at stille regeringen og de enkelte ministre til ansvar for de handlinger, de foretager. Og der er ingen tvivl om, at der med den offentlighedslov, der bliver vedtaget – hvis vi ikke går ind og ser på ændringer – bliver større risiko både for fejl og for fusk. Ingen af delene burde være i nogens interesse, det er i hvert fald ikke i borgernes interesse. Det tror jeg godt vi kan slå fast.

Kl. 10:53

Så har der været diskuteret en række andre ting i forbindelse med det. Det har jo været kritiseret af en række mennesker, at der er problemer i forhold til det her forslag, og de støtter faktisk op om de synspunkter, som Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance har fremført. Man har set en række professorer, man har set en række politikere, og man har faktisk også set fremtrædende politikere fra de fleste af Folketingets forligspartier, der er imod de her ting. Vi har set en hr. Bjarne Laustsen og en hr. Rasmus Prehn fra den socialdemokratiske folketingsgruppe, som har udtrykt offentlig bekymring over nogle af de her ting. Vi har set andre socialdemokratiske folketingsmedlemmer, som, når de er blevet spurgt om, hvad de mener om sagen, har sagt: Det kan jeg ikke svare på, for jeg skal jo være en del af den socialdemokratiske folketingsgruppe. Vi har set, at der også hos socialdemokrater andre steder i landet har været decideret bekymring, bl.a. i ungdomsorganisationen DSU.

Vi kan gå videre til Socialistisk Folkeparti, det næste regeringsparti. Her har der også været udtrykt bekymring fra ledende kommunalbestyrelsesmedlemmer landet over med repræsentanterne i Københavns Borgerrepræsentation i spidsen. SF's landsmøde har pålagt SF's folketingsgruppe og ledelse at arbejde for at ændre lige præcis de ting, som vi stiller forslag om her i dag. Men jeg kan forstå på erhvervs- og vækstministeren og på fru Karina Lorentzen Dehnhardt, at man vil ignorere den opfordring fra SF's bagland.

Går vi videre til det sidste regeringsparti, Det Radikale Venstre, har kritikerne jo også der stået i kø. Vi er selvfølgelig glade for, at både Radikal Ungdom og SF Ungdom bakkede op om demonstrationen imod mørklægningsloven, som jeg forstår at de har valgt at kalde det. Vi er glade for, at tidligere stedfortrædende folketingsmedlem fru Pernille Boye Koch så aktivt er gået ind i kampen imod of-

fentlighedsloven – hatten af for det! Og vi har lagt mærke til, at Det Radikale Venstre i hovedstaden har udsendt en usædvanlig skarp kritik af den radikale folketingsgruppe, partiledelse og deres egne fire kandidater, der er repræsenteret herinde på Christiansborg, fordi de ikke alene går imod Det Radikale Venstres principper, men også imod nogle af de grundlæggende ting i demokratiet, for nu at bruge noget af det ordvalg, som medlemmer af Det Radikale Venstre har brugt om deres egen folketingsgruppe og deres egen partiledelse.

Men det er ikke kun i regeringspartierne, der er kritikere af det her. Det er jo også i Venstre og De Konservative. Begge partiers ungdomsorganisationer har smukt støttet op om kampen for mere åbenhed. Vi er glade for, at tidligere VU-formand Jakob Engel-Schmidt – et meget sandsynligt kommende folketingsmedlem – også har haft en kraftig stemme i debatten. Hvis fru Gitte Lillelund Bech gør alvor af sine trusler om at forlade politik til fordel for erhvervslivet, er Jakob Engel-Schmidt jo faktisk folketingsmedlem allerede på denne side af et folketingsvalg. Så det er ikke helt tilfældige personer, vi taler om.

Endelig er der Det Konservative Folkeparti. Man kan jo diskutere, om det primært er Det Konservative Folkepartis lovforslag, måske den største sejr, Det Konservative Folkeparti måtte få i denne folketingsperiode. For det var den tidligere konservative justitsminister, hr. Lars Barfoed, der oprindeligt foreslog denne lovændring. Der har tidligere folketingsmedlem Rasmus Jarlov været ude at markere en kraftig modstand. Han er i øvrigt spidskandidat til kommunalvalget i København her til november, så igen ikke en helt tilfældig person.

Jeg kan også forstå, at folketingsmedlem fru Mai Henriksen, som i øjeblikket har barselsorlov, har beklaget, at hun ikke kunne deltage i demonstrationen imod offentlighedsloven, fordi det åbenbart er sådan, at lige så snart man i forligspartierne kommer ud af Folketinget, kan man godt sige det, man i virkeligheden mener, men man tør måske ikke sige det, når man bliver banket på plads af sin partiledelse herinde.

Kl. 10:58

Jeg skylder også lige at sige, at jeg glemte en enkelt Venstre-mand, som jeg egentlig godt lige vil have med. Jeg synes faktisk, at tidligere minister hr. Hans Christian Schmidt også er kommet med nogle utrolig fornuftige betragtninger i JyskeVestkysten, hvor han har udtrykt sine bekymringer for den lukketthed, som den her lovændring giver, og hvor han på det tidspunkt meddelte – og det er ikke mange dage siden – at han stadig ikke havde gjort op med sig selv, om han ville stemme ja eller nej til forslaget om offentlighedslov.

Ud over det, som jeg allerede har nævnt, må vi jo også tage med, at både Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og SF før valget var meget imod det her lovforslag. Så er der måske nogle, der vil spørge: Hvorfor var det egentlig, at de tre partier var imod lovforslaget før valget? Og det er meget nemt at give et svar på. Det var de af nøjagtig de grunde, som Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance stadig er imod lovforslaget, fuldstændig de samme grunde. Er der så sket noget nyt, noget, der skulle kunne formilde partierne? Nej, det er der i virkeligheden ikke, ikke andet, end at de har fået placeret deres bagdele på ministertabureterne. Det er det eneste nye, der er sket.

Hvis der er noget, man konsekvent kan rose denne regering for, så er det selvfølgelig, at den aldrig skeler til meningsmålinger. Men det kunne jo ske, at de pågældende tre partier en dag igen kom i opposition og ville have gavn af at kunne kontrollere regeringsmagten, og jeg forstår ikke, at man i så vigtig en sag som det, der handler om, at opposition og presse skal kunne kontrollere magten, har lyst til at give sig på den korte bane og få det, der kan være en sejr, så længe man sidder på ministertabureterne, og i virkeligheden afgive nogle muligheder i en meget lang fremtid, der venter.

Jeg forstår især ikke Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Hvad angår Socialdemokraterne, nuvel, de har valgt at være et statsparti, i hvert fald justitsministeren, men Det Radikale Venstre, et retsstatsparti, har fuldstændig forrådt de radikale grundprincipper, som jeg allerede i 2008 forudså at den nuværende partiledelse ville gøre. Det har de gjort igen.

Så er der SF, der også altid har været dem, der ville kontrollere magten. Hvad er det dog, der er sket med Axel Larsens gamle parti, med Gert Petersens gamle parti? De ville næppe være stolte, hvis de så deres efterkommere i Folketinget i dag.

Nu er der ikke alene uenigheder internt i partierne og mellem forligspartierne, og hvad ved jeg. Der er også uenighed om, hvordan man så skal tolke lovforslaget, blandt dem, der går ind for det. Hr. Jan E. Jørgensen og Justitsministeriet har haft lidt uenighed om, hvordan man skulle tolke forslaget. Professor Søren Møller, som er en af de få eksperter, der har været ude at støtte lovforslaget, har også i offentligheden været uenig med Justitsministeriet om, hvordan man egentlig skulle tolke det. Det vil sige, at selv dem, som støtter justitsministeren, gør det på et falsk grundlag, fordi de tror, at der vil være mere åbenhed, end justitsministeren påstår. Jeg tror desværre, at justitsministeren som så ofte før bare er talerør for det, som embedsfolkene i Justitsministeriet siger, så derfor tror jeg godt, vi kan stole på den vurdering, justitsministeren kommer med i dette tilfælde.

Måske er det i virkeligheden Venstres folketingsmedlem hr. Søren Pind, der har været mest ærlig. Man skal jo også rose, når der er ærlighed. Hr. Søren Pind har sagt, at han er træt af alt det åbenhedspjank, og at det derfor er godt med forslaget til ny offentlighedslov. Og det er jo i virkeligheden det sande argument, som forligspartierne ikke har lyst til at fortælle os andre og pressen og befolkningen om, nemlig: Man er uendelig træt af det her åbenhedspjank, uendelig træt af at kunne blive set i kortene, uendelig træt af, at ens karriere pludselig kan slå et sving, man ikke havde regnet med. Det er da også irriterende, men det er grundforudsætningen i et demokratisk samfund. Det er grundforudsætningen i et liberalt demokrati, at man selvfølgelig kan se magthaverne efter i kortene.

Det her er ikke nogen smuk stund for dansk folkestyre, men vi kan stadig nå at rette op på problemerne, hvis vi gennemfører de tre ændringsforslag om § 22, § 24 og § 27, nr. 2, som er foreslået her i dag.

Kl. 11:03

Formanden :

Hr. Jan E. Jørgensen, kort bemærkning.

Kl. 11:03

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg skal spørge, hvordan ordføreren fra Liberal Alliance vil karakterisere det, hvis man mener, at nogle regler om åbenhed og offentlighed skal gælde alle mulige andre, men ikke skal gælde for en selv. Til inspiration kunne jeg måske nævne ord som dobbeltmoral eller dobbelte standarder eller hykleri, men jeg vil lade ordføreren selv vælge, hvilket ord han mener kendetegner en person, som mener, at nogle regler skal gælde alle mulige andre, men reglerne skal ikke gælde ham selv.

Kl. 11:04

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hvis der er tale om lige til lige, kan spørgeren objektivt og umiddelbart have ret. Hvis der er tale om den manglende forståelse af forskellen på den udøvende og den lovgivende magt, som hr. Jan E.

Jørgensen har talt så meget om de sidste par måneder, så synes jeg, at spørgeren skal sige det højt, for så kan vi få afklaret de misforståelser en gang for alle.

Kl. 11:04

Formanden :

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 11:04

Jan E. Jørgensen (V):

Så jeg skal forstå det sådan, at når hr. Simon Emil Ammitzbøll finder det fuldstændig rimeligt, at der ikke er ret til aktindsigt i hans kalender, så synes han endda, at det samtidig er fuldstændig rimeligt, at en socialrådgiver skal give ret til aktindsigt i sin kalender, hvis en utilfreds klient begærer noget sådant, eller at man skal kunne kigge i en skolelærers kalender, hvis en utilfreds forælder beder om det, men man kan ikke se ordføreren's kalender, på trods af at ordføreren er en del af den lovgivende magt og sidder i Folketinget, og den stakkels skolelærer eller socialrådgiver sådan set bare passer sit arbejde. Det er altså ikke, må jeg forstå på Liberal Alliance, udtryk for hverken hykleri, dobbeltmoral eller dobbelte standarder.

Kl. 11:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er her, at hr. Jan E. Jørgensen skal være opmærksom på, at der er nogle, der er sat i verden for at være partiske, og det er derfor, man kalder det partier; det er, fordi vi faktisk er valgt for at være partiske og repræsentere bestemte. Så er der nogle, der er sat i verden for at være upartiske, og det er nemlig medarbejderne i den offentlige forvaltning til eksempel, og det er selvfølgelig også ministre, når de optræder som en del af forvaltningen.

Hvis man har en grundlæggende forståelse af, at der ikke er forskel på dem, som er valgt til at være partiske, og dem, som er ansat til at være upartiske, synes jeg, at man har en helt grundlæggende mangel på forståelse for, hvordan et retssamfund og et demokratisk samfund bør hænge sammen.

Kl. 11:06

Formanden :

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker ordet? Justitsministeren.

Kl. 11:06

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Når man lytter til den her debat, forstår man godt, at folk kan få et billede af en noget ensidig debat om det her lovforslag og ikke mindst en debat, som har manglet nuancer. For der er sagt meget om det her lovforslag. Sidst er der sagt her, at det ikke er en smuk stund for det danske folkestyre. Jeg tror, at fru Pernille Skipper kom til at sige – eller det sagde hun – at det var en katastrofe. Det er blevet også sagt af folk, der mener at beskæftige sig sagligt og fagligt med de spørgsmål, at nogle af de mere berømte sager, der har været fremme i de seneste år i danmarkshistorien, aldrig nogen sinde ville have set dagens lys, eksempelvis den meget omtalte tamilsag. Der er også fra den her talerstol i dag blevet sagt, at den såkaldte Farumsag med tidligere Venstreborgmester Peter Brixtoftes gerninger i Farum Kommune – sådan måtte jeg forstå det – aldrig nogen sinde ville have set dagens lys. Det forstår jeg godt at man bliver en smule forvirret over og en smule bekymret over, men så er det dog alligevel glædeligt, at det ikke tilfældet.

Det her lovforslag bygger på en offentlighedskommission, som i 2002 blev nedsat af den tidligere regering med Folketingets tidligere

ombudsmand, Hans Gammeltoft-Hansen, i spidsen til at se på mulighederne for at lave en ny offentlighedslov, komme med forslag til en ny offentlighedslov, som skulle *udbygge* den nuværende lovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol i forvaltningen. Det var en kommission, som var bredt sammensat med bl.a. repræsentanter fra presse og uddannelsesinstitutioner. Jeg tror simpelt hen ikke, at det ville være tilfældet, at de her folk – for det er det, der er virkeligheden – skulle lægge navn til et lovforslag, som ville være en katastrofe for demokratiet, ikke ville være en smuk stund for vores folkestyre, og som ville betyde omfattende mørklægning af den politiske beslutningsproces og i øvrigt også sikre, at sager, som har ført til temmelig store omvæltninger i den politiske danmarkshistorie, aldrig nogen sinde ville komme frem. Det ville de aldrig skrive under på, og derfor er det endnu et eksempel på fordrejningerne i den her debat.

Det her lovforslag bygger i vidt omfang på Offentlighedskommissionens betænkning, som jo altså med Folketingets tidligere ombudsmand i spidsen har anbefalet, hvordan man så at sige skal indrette den kommende nye offentlighedslov. Herunder bygger den jo som sagt på, at lovens grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med forvaltningen udbygges. Loven skal så at sige tilpasses nutidens formål, herunder tilpasses den udvikling, der har fundet sted med hensyn til bl.a. statslige selskaber, udlicitering, digitalisering samt nye og også ændrede samarbejdsstrukturer i vores forvaltninger.

Jeg må sige, at jeg er meget tilfreds med, at mere end to tredjedele af Folketingets mandater står bag den politiske aftale, som danner grundlag for lovforslaget. For virkeligheden er den, selv om man måske kan have fået opfattelsen af noget andet, når man har lyttet til repræsentanterne fra Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og også Enhedslisten, at der er masser af åbenhed i den nye offentlighedslov.

Det drejer sig bl.a. om følgende: Det bliver nu muligt at få indsigt i Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De vil fremover være omfattet af loven. I modsætning til i dag vil der være mulighed for at få indsigt i bødeforelæg, som selskaber har vedtaget, som det hedder sig, f.eks. i forhold til Arbejdstilsynet, fødevarermyndighederne og miljømyndighederne. Det kan man ikke i dag. I modsætning til i dag vil der være mulighed for temaaktindsigt. Det krav vil være opfyldt, hvis eksempelvis en anmodning om aktindsigt formuleres på den måde, at man ønsker aktindsigt i en forvaltningsmyndighed. Det kunne være sager om afslag på SU til udenlandske studerende, bare for at give et eksempel på, hvad temaaktindsigt fremover betyder.

Kl. 11:11

Det her tror jeg, uanset hvad der ellers er sagt om den her lov, vil blive betragtet og vil blive anvendt som en landvinding i forhold til nye muligheder for aktindsigt. Så vil der også fremover med loven som noget nyt blive mulighed for dataudtræk hos en forvaltningsmyndighed. Det indebærer, at en myndighed i visse tilfælde er forpligtet til at udlevere et udtræk fra en database, der sammenstiller forskellige oplysninger fra den pågældende database. Også det er en udvidelse.

Så vil der også være muligheder for at få aktindsigt i en øverste ledelses kontrakt, altså når det handler om, hvad det er for principper, hvad det er for prioriteringer, der gælder for den pågældende myndighed, når vi taler om ledelser i den offentlige sektor. Og så er de tre repræsentanter, der har været på talerstolen i dag – jeg ved ikke, om det er tilfældigt, eller om det er en ren forglemmelse – gået uden om, at det jo er rigtig nok, at der ikke er nogen, der har lagt skjul på, at ud over at der er mange udvidelser, så er der også visse begrænsninger. Men en af de helt centrale udvidelser er man hoppet let hen over i dag, for som noget nyt – som noget nyt – vil det i visse tilfælde være muligt at få aktindsigt i myndighedernes endelige interne faglige vurderinger. Det er noget nyt. Og det vil betyde, at dis-

kussionen om de her endelige interne faglige vurderinger, når de er knyttet an på eksempelvis et lovforslag, vil betyde, at diskussionen om præmisserne for et lovforslag og en lov vil få et helt nyt grundlag.

Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at det ikke bliver nævnt, for dem, der i hvert fald i offentligheden i dag udtrykker modstand mod loven, har kæmpet for det her i arbejdet i Offentlighedskommissionen, og det har været noget, som man har givet for at sikre, at der har været balance i på den ene side indskrænkninger og på den anden side udvidelser. Og så skal man ikke glemme, at selv om man står her og nævner forskellige dokumenter, som rigtig nok i fremtiden så at sige vil blive fanget ind af § 24 i lovforslaget, den såkaldte ministerbetjeningsregel, så viser 1 af de næsten 200 spørgsmål, som Justitsministeriet har svaret på i den her omgang, jo faktisk også, at selv om vi taler om § 24-dokumenter – og det er det, der er hele humlen i den præcisering, der er lavet i lovforslaget – så er man tvunget til at skulle omkring § 28 og § 29. Og hvad handler det om? Ja, det handler om, at man skal undtage visse oplysninger eksempelvis af faktisk karakter. Det er helt centralt, fordi de svar, vi har givet, jo viser, at de bekymringer, der har været for, at det hele nu bliver mørklagt, jo simpelt hen ikke holder vand.

Dem, der har været heroppe på talerstolen i dag, burde nærlæse svarene på de 17 såkaldte sager, og man vil se, at rigtig nok er der nogle, der falder inden for § 24, men det er også en helt fair udlægning af behandlingen af lovforslaget at sige, at selv i meget omtalte såkaldte politiske sager, eksempelvis sagen om overbetaling af privathospitalerne, taler vi altså om muligheder for stadig at få dokumentet. Det synes jeg igen er et billede på, at det bør man sige, fordi det er meget, meget vigtigt, og det vil være vigtigt for det fremtidige arbejde, efter at det her lovforslag snart er vedtaget.

Så er der ingen, der har lagt skjul på, at samtidig med, at der er en hel række udvidelser, så er der også nogle begrænsninger. Og det er jo rigtig nok, at lovforslagets § 22 begrænser og ændrer mulighederne for aktindsigt i kalendere. Det, der er det centrale i det her spørgsmål, er, at indgangen til at udvide mulighederne for at undtage her altså kalendere for ansatte i den offentlige forvaltning bygger på den åbenhedsaftale, som et bredt flertal inklusive Dansk Folkeparti lavede tilbage i 2009 og 2010.

Jeg er så godt klar over, at Dansk Folkeparti har skiftet holdning. Det er helt fair. Men det er forkert at sige, at der ikke kan siges at være nogen sammenhæng. Principperne for åbenhedsordningen, som indeholder mulighederne for at sikre, at ministres kalendere kan undtages, kan læses af lovforslagets bemærkninger, der er henvist til det, det er en udvidelse, man populært sagt foretager af de principper til andre ansatte i den offentlige sektor.

Kl. 11:16

Er det så forkert at sige, at man gerne vil bruge det, at der ikke skal være aktindsigt i eksempelvis en socialmedarbejders kalender i et forsøg på, at man gerne vil skærme den pågældende af mod forsøg på chikanøs adfærd? Devaluerer det den her ændring af offentlighedsloven, når man ikke vil eller kan give et konkret eksempel på en offentligt ansat, en del af et frontpersonale – det kunne være en socialmedarbejder i socialforvaltningen – som ikke lige just er blevet udsat for store chikanerier, fordi den pågældendes kalender altså var blevet udleveret som følge af aktindsigt? Nej, er det ikke meget fair, når vi har at gøre med folk i den offentlige forvaltning, som sidder og har borgerkontakt hver eneste dag, og hvor nogle af de dialoger, de er involveret i, og de møder, de har med borgerne, eksempelvis i socialforvaltningen, jo erfaringsmæssigt pænt sagt kan være temmelig hårde, at det også her bliver muligt at undtage det, og at vi også kan skærme dem af mod eventuel chikanøs adfærd?

Det er ikke noget, jeg selv har fundet på. Det er ikke et sideargument, som hr. Simon Emil Ammitzbøll forsøgte at antyde at det skulle være. Det står at læse direkte i lovforslagets bemærkninger.

Så det er ganske udmærket begrundet. Undtagelsen af kalenderne efter lovforslagets § 24 bygger på at sikre, at kalenderne bliver et praktisk planlægningsredskab, og at vi kan beskytte privatsfæren.

Så er det sagt om den såkaldte Farumsag, at den ikke ville være kommet frem. Det blev i hvert fald mere eller mindre antydet, og det har i hvert fald været sagt i debatten. Men det, man glemmer at fortælle i den sammenhæng, er jo, at der stadig vil kunne søges aktindsigt i bilag for konkrete udgifter, som afholdes som led i varetagelsen af offentlige hverv. Det er jo det, der er tale om her. Jeg tror, at vi alle sammen kan huske de mange forsider på aviserne, hvor der var optrykt kasseboner fra diverse restauranter. Det er lige nøjagtig det, der er tale om her. Så har man jo, når man har et offentligt hverv, jo pligt til at skrive både navne på, hvem der har været med, altså mødedeltagelsen i det pågældende møde, på det her bilag. Derfor er det her også ganske udmærket begrundet.

Så er der den såkaldte ministerbetjeningsregel. Det er rigtigt, at der i dag findes et fortroligt rum. Der findes omkring enhver minister og den pågældendes departement. Men det er jo, fordi der siden 1985, hvor vi fik den sidste lov, er sket meget, og fordi ministre får rådgivning fra forskellige steder, at Offentlighedskommissionen argumenterede for, at der er behov for, at vi meget præcist og meget målrettet udvider det her frirum. Jeg må sige, at jeg ikke synes, at det er urimeligt. Jeg synes, at det er både sagligt og rigtigt, at embedsmændenes rådgivning af ministre skal sikres de bedste muligheder, således at der er mulighed for at trykprøve de ideer til svar på de mange udfordringer og de mange problemer, der skal løses hver dag.

Det synes jeg ikke er ensbetydende med – især ikke hvis man læser lovforslaget – at der rulles fuldstændig ned for gardinerne i centraladministrationen og på Slotsholmen, som man siger. Man vil, når man læser lovforslaget, kunne se, at det er meget snævert afgrænset, og at der lige nøjagtig her er taget højde for den kritik, der var, dengang Offentlighedskommissionens lovforslag kom med betænkningen, og da den tidligere regerings lovforslag blev fremsat.

Det kan man så vælge at lytte til eller lade være, og man kan være helt grundlæggende uenig i det. Det er helt fair. Men at sige, at der ikke er foretaget en præcisering, som klargør, hvad formålet er med § 24, som klargør, hvad det er for undtagelser, hvad det er for andre paragraffer i loven, man skal om, eksempelvis når vi taler om ekstrahering af oplysninger, er helt forkert. Det ville være bedre, hvis man gjorde det, for så gav man et retvisende billede af § 24.

Kl. 11:21

Så fremgår det også klart, at § 24 ikke gælder, når en minister håndterer konkrete afgørelsessager, så er der ikke mulighed for at anvende bestemmelsen i § 24. Det gælder heller ikke i forhold til indgåelse af kontrakter og et ministeriums udførelse af kontrol- og tilsynsopgaver. Så er der den helt særlige humle, om man vil, med den præcisering, som aftalepartierne har lavet af § 24. Der er tale om en anden § 24. Den er ændret på den måde, at vi har præciseret den, vi har skrevet ind, hvad det er, man skal omkring i 28 og 29, og de svar, vi har givet på spørgsmål fra udvalget om konkrete sager, om de så at sige vil falde ud eller ikke falde ud, viser jo, at det har været rigtigt, altså at det er klart, hvad det er, der nu står i paragraffen. Hvad angår de her konkrete sager, er der på den ene side nogle dokumenter, der ikke vil komme ud – det er der ikke nogen, der lægger skjul på – på den anden side er der en hel række dokumenter, som stadig vil komme ud. Jeg synes, det hører med til debatten.

Så er der den såkaldte folketingspolitikkerregel. Der er ingen tvivl om, at når vi er herinde til daglig, arbejder med lovforslag og andet, så ved vi jo, at vi alle sammen, fra minister til folketingsmedlem eller fra folketingsmedlem til minister, har behov for at have kontakter til andre politikere og hinanden her i Folketinget; det gælder både inden for og uden for regeringspartierne, det gælder i de mange forhandlinger, vi har. Også her er anbefalingen fra Offentlighedskommissionen, at det er et fortroligt rum, der er behov for, således at vi

kan arbejde, have en fortrolig dialog med ministeren under forhandlingerne om et politisk initiativ og et kommende lovforslag. Pointen er, at det efter den nugældende lov ikke er beskyttet, men det er helt rimeligt, at det bliver det i fremtiden. Også her er det understreget, at der er tale om et snævert anvendelsesområde og et anvendelsesområde, som altså kun kan anvendes i bestemte og afgrænsede tilfælde.

Så er det jo rigtigt, at der har været meget debat om lovforslaget, og det er helt naturligt, for det er et vigtigt lovforslag. Derfor har vi fra forligspartiernes side selvfølgelig også lyttet til det og til debatten og aftalt en evalueringsordning i forbindelse med offentlighedsloven, således at vi efter 3 år vil få lejlighed til at diskutere en samlet redegørelse for lovens virke her i Folketinget, og så kan man tage debatten om de bekymringer, der har været, man kan tage debatten om de paragraffer, der nu engang er i loven, og hvis det så giver anledning til ændringer, så har forligskredsens aftalt, at vi så drøfter det i forligskredsens. Så hvis man vil være med til det og gerne vil være med til at påvirke det her, hvis der er bekymringer, som giver grundlag for at skulle ændre noget, synes jeg, man skal vælge at stemme for, for så er det den adgangsbillet, man får.

Derfor er det bare en stille opfordring til, at debatten om det her lovforslag – en debat, som har været præget af manglende nuancer – forhåbentlig nu får en lidt anden karakter. Hr. Simon Emil Ammitzbøll var jo langt rundt i lokale vælgerforeninger i landet, da han skulle redegøre for de enkelte partiers status, og der var snart sagt ikke den lokale vælgerforening, vi ikke fik et bestyrelsesmødereferat fra, og det er jo helt fint. Det er rigtigt, at der har været meget debat, og det er også rigtigt, at der i forbindelse med de sagkyndige folk, som har involveret sig i debatten, både er pro et contra.

Det er som sagt det, regeringen har lyttet til, og hvis der er behov for ændringer, ser vi på det, og det sker som sagt på baggrund af en grundig redegørelse, som vil blive forelagt Folketinget, og som Folketinget så kan initiere en debat om, og så har forligspartierne aftalt, at hvis det giver anledning til ændringer, drøfter vi det i forligskredsens.

Samlet set er det et lovforslag, som altså udbygger åbenheden i den offentlige forvaltning, som bygger på et grundigt forarbejde af Offentlighedskommissionen med Folketingets tidligere ombudsmand, Hans Gammeltoft Hansen, i spidsen, som havde repræsentanter fra presse og uddannelsesinstitutioner, og som altså øger åbenheden og udbygger åbenheden i den offentlige forvaltning og bygger på at udvide principperne om åbenhed og demokratisk kontrol i forvaltningen. Tak.

Kl. 11:26

Formanden :

Der er foreløbig tre, der har bedt om korte bemærkninger. Først fru Pernille Skipper.

Kl. 11:26

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg vil starte med at sige tak til ministeren for at gå på talerstolen og tage den her vigtige debat – ministeren skal bestemt have anerkendelse for, at han går ind i diskussionen.

Jeg vil starte med at sige, at der kommer en masse argumenter i den her tale fra ministerens side. Bl.a. er et af argumenterne for, at man skal lukke kalenderne ned, at det har Dansk Folkeparti tidligere været for, og derfor er det i orden. Nu vil jeg sige, at Dansk Folkeparti ikke er den eneste i den diskussion, der har skiftet holdning undervejs – så skulle man ikke lade den ligge? Der tror jeg alligevel at vi har nogle citater fra ministeren selv fra tidligere, som gør, at vi nok ikke skal begynde at kaste det efter hinanden.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til, er nogle af de her såkaldte forbedringer. Altså, kan ministeren ikke bekræfte eksempelvis, at bødeforelæg og direktørkontrakter i høj grad allerede findes åben tilgængeligt på internettet, på trods af at det ikke er et lovkrav?

Formanden :
Ministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det kan temmelig sikkert godt være tilfældet. Hvad der findes på internettet, er jeg ikke lige i stand til at redegøre for, men jeg kan sige, at der har været en diskussion om tallet 26. Jeg forstår, at fru Pernille Skipper ligesom har gjort sig til talskvinde for, at det, som en enig Offentlighedskommission i øvrigt skriver i betænkningen, nemlig at ud fra sådan generelle principper og betingelser er der tale om udvidelser, ikke passer, og at det er et stort nul.

Det synes jeg bare står i klar modstrid med det høringssvar, som Journalistforbundet startede med at afgive tilbage i 2010. Hvis man læser det høringssvar, kan man se, at de skriver direkte, at der er tale om en hel række gode forslag, som er positivt omtalt, og som man må forstå betragtes som udvidelser.

Så altså igen: Når man læser Jyllands-Posten her den anden dag, måtte man opfatte det, som om de her 26 forslag stort set intet var værd, og at alt allerede i dag kunne lade sig gøre. Men når man så læser Journalistforbundets tidligere høringssvar, indrømmer de trods alt, at der er tale om forbedringer, og jeg læner mig trygt op ad det, som Offentlighedskommissionen har sagt, nemlig at ud fra en generel betragtning er der tale om øget åbenhed.

Formanden :
Fru Pernille Skipper.

Pernille Skipper (EL):

Tak. Nu tror jeg efterhånden, at vi alle sammen har forstået, at Hans Gammeltoft-Hansen sad i spidsen for den her kommission, men det kan vi da godt gentage.

Jeg har ikke gjort mig til talskvinde for, at de her 26 forbedringer, som ministeren kalder det, er et stort nul, altså det er simpelt hen at fordreje debatten. Jeg prøver at problematisere nogle af dem, men jeg kan godt høre, at vi måske ikke er der lige nu, hvor vi kan diskutere indholdet af dem.

Lad mig så prøve på en anden måde: Kunne vi ikke godt blive enige om, at vi er i stand til her i Folketinget – det er en mulighed – at vedtage de her 26 såkaldte forbedringer, uden at det betyder, at vi skal vedtage de indskrænkninger? For det lyder jo lidt, som om – når man bruger de 26 forbedringer som en undskyldning for at lukke ned, bl.a. omkring ministerrådgivning, ministerbetjening, Folketinget, folketingsmedlemmers dialog med ministre – de to ting er fuldstændig afhængige af hinanden.

Men er det ikke fuldstændig rigtigt, at de ændringsforslag, der ligger her i dag, kan man faktisk godt vedtage, uden at det rører ved de 26 forbedringer?

Formanden :
Ministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Altså, Folketinget kan jo vedtage, hvad det vil. Det står Folketinget helt frit for. Så langt er vi dog alligevel enige, vil jeg sige til fru Pernille Skipper. Det kommer ikke som nogen overraskelse for fru Pernille Skipper. Men ligefrem at sige, at de her 26 udvidelser, som Offentlighedskommissionen jo ud fra sådan generelle betingelser skriver vil være udvidelser, skulle være en undskyldning, for at man så

Kl. 11:27

vælger på ganske få områder at lave begrænsninger, meget snævre begrænsninger, kan jeg simpelt hen ikke genkende, al den stund jeg da ikke tror, at man i 7 år har en kommission nedsat, som skal sidde at finde på undskyldninger for, at man så vil lave begrænsninger.

Kl. 11:27

Altså det her lovforslag og den betænkning, der kommer fra Offentlighedskommissionen, er jo et samlet hele; det er jo en samlet afvejning af en meget betydningsfuld lov. Hvordan skal den se ud? Hvilke præmisser skal den bygge på? Hvilket formål skal den have? Hvad er det for en virkelighed, den skal gælde for og indstille sig på, hvad angår de forandringer, der har fundet sted?

Altså, man kan læse argumenterne for de 26 forslag i Offentlighedskommissionens egen betænkning, det er et samlet hele. Og det er en samlet vurdering, at det her – altså selvfølgelig er afbalanceret, nuvel, det er rigtigt – jo er et samlet hele og et samlet lovforslag, som giver et bud på en helt ny offentlighedslov.

Kl. 11:31

Formanden :

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 11:31

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg tror, vi kan blive enige om, at udgangspunktet for et demokrati må være mest mulig åbenhed. Og jeg tror også, vi kan blive enige om, at udgangspunktet må være, at borgerne kan få adgang til at se, hvad vi, der får tildelt magten, bruger den til. Derfor må udgangspunktet jo selvfølgelig også være, at hvis man så beslutter sig for at indskrænke den åbenhed, som eksisterer i dag, ja, så skal der nogle rigtig, rigtig gode argumenter på bordet. Et af de argumenter, som jeg hørte justitsministeren fremføre i sin tale for et øjeblik siden, var måske lidt længere formuleret end det her, men var noget i stil med: Det er rigtigt, at der er dokumenter, som ikke vil komme ud i fremtiden, men der er stadig nogle dokumenter, der kommer ud.

Altså, det er jo ikke et argument for, at de første dokumenter så ikke kommer ud, hvis det er nogle dokumenter, som er interessante for offentligheden at få kendskab til.

Så hvis nu justitsministeren får den her lejlighed til at finde sit allerallerbedste argument frem for, at vi skal indskrænke offentligheden på det her område, hvordan vil det allerallerbedste argument så lyde?

Kl. 11:33

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:33

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det allerbedste argument for det her lovforslag står at læse i lovens formål, kapitel 1. Det er fru Stine Brix meget velkommen til at se. Der står følgende i § 1:

Loven har til formål at sikre åbenhed hos myndighederne m.v. med henblik på navnlig at understøtte informations- og ytringsfriheden, borgernes deltagelse i demokratiet, offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning, mediernes formidling af informationer til offentligheden, tilliden til den offentlige forvaltning.

Hvis fru Stine Brix lever med den opfattelse, at når man først har skrevet § 1, bruger man så resten af tiden på at skrive sig frem til § 44 for at undergrave det, der står i § 1, så forstår jeg godt, at man har fået en fejlagtig opfattelse af det her lovforslag. For det er ingenlunde det, der er tilfældet.

Det her er et lovforslag, som er et samlet hele. Der er ingen, der har lagt skjul på, at ud over at der er en hel række udvidelser, så sker der også få indskrænkninger. Det er et samlet hele, og det er det, der er regeringens forslag. Det er det, to tredjedele af Folketingets medlemmer bakker op om, og det er med til at sikre, at vi får en ny afba-

lanceret offentlighedslov, som på den ene side har udvidelser og på den anden side også har visse indskrænkninger, fordi den sidste udgave, vi fik, er tilbage fra 1985.

Kl. 11:37

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:37

Formanden :
Fru Stine Brix.

Kl. 11:34

Stine Brix (EL):

Jeg ved, at ministeren har fået det her spørgsmål rigtig, rigtig mange gange i Folketinget og i samråd, og jeg har også set ministeren få det samme spørgsmål i fjernsynet rigtig mange gange. Så jeg synes egentlig ikke, at det er så meget at forlange, at ministeren kommer med et argument for de indskrænkninger, som ministeren anerkender ligger i lovforslaget. Man kan jo ikke henvise til formålsparagraffen, som siger, at lovforslaget sikrer mere åbenhed, og så forsvare indskrænkningerne med henvisning til det. Ministeren må jo konkret gå ind og forsvare, at der er nogle konkrete indskrænkninger, og forklare Folketinget, hvad de skal bruges til, hvorfor de er rimelige, og hvorfor de er nødvendige.

Så nu giver jeg ministeren en chance til. Kom med det allerbedste argument for, at vi skal have de her indskrænkninger, som der ligger i regeringens forslag til en offentlighedslov.

Kl. 11:35

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:35

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg er usikker på, om fru Stine Brix var til stede, da jeg holdt min tale, for det var faktisk en pæn del af talen, der gik med at forsøge at forklare argumenterne for § 24, argumenterne for § 22 og argumenterne for § 27, stk. 2.

Argumenterne for § 24 er det faktum, at godt nok findes der et fortroligt rum i dag, men efter 1985 har forandringerne af centraladministrationen været meget, meget store. Der er sket udflytninger af den faglige ekspertise og den rådgivning, som ministre får. Det kan være helt tilfældigt, hvor den ligger, og det har betydning for mulighederne for aktindsigten, nuvel. Men ergo er mulighederne for aktindsigt også båret af tilfældighed. Og regeringen og forligspartierne synes, det er helt rimeligt, at de ministre har muligheder for at trykprøve ideer, og at de kan benytte sig af den faglige ekspertise, uanset hvor den er placeret, i forsøget på at finde de rigtige svar på de mange udfordringer, som der skal tages stilling til hver dag.

Kl. 11:36

Formanden :
Fru Pia Adelsteen, en kort bemærkning.

Kl. 11:36

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Nu har vi gang på gang hørt, at en af udvidelserne, at en af forbedringerne er, at der bliver givet ret til indsigt i dokumenter, hvor KL og Danske Regioner er omfattet. Så jeg vil spørge om følgende: Kan man ikke få indsigt i de papirer ved enten at begære aktindsigt hos kommuner eller en bestemt region? Det er den ene ting.

Bruger man ikke det at få KL og Danske Regioner ind i offentlighedsloven til netop at kunne mørklægge dokumenter sendt mellem KL, kommunerne, Danske Regioner og regionerne, altså i forhold til § 25? Det er det, jeg tænker på.

Det sidste er, at hvis man bare lod være med at have dem med ind, ville det så ikke være sådan ... Nej, jeg tror, at jeg stopper her, for jeg vil gerne høre svaret på det andet først.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Ja, det er meget svært at svare på et spørgsmål, hvis sætning stopper halvejs, men fair nok. Jeg har også læst det – jeg tror, at det, der bliver læst op fra, er Jyllands-Postens omtale af tre journalisters kritik af de 26 forslag til udvidelser, der er. Det kan jeg se at fru Pia Adelsteen nikker til, så det var nok rigtigt spottet.

Vi har svaret på, hvorfor vi ikke mener, at man kan sige, som de pågældende journalister siger: at i dag kan man få al aktindsigt, må man forstå, i Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, altså al den stund de i dag ikke er omfattet af loven. Det bliver de i fremtiden. Det er trods alt en central forskel, og det ved fru Pia Adelsteen også ganske udmærket. Det har vi svaret på i Folketingets Retsudvalg.

Kl. 11:38

Formanden :
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:38

Pia Adelsteen (DF):

Se, det er jo netop det, jeg ikke ved, for de svar, jeg har fået på de spørgsmål, jeg i øvrigt har stillet til det her i mandags, har jeg smidt i skraldespanden; for bedre var de ikke værd. Det vil jeg bare sige, det var de simpelt hen ikke. Der var en henvisning til svar på spørgsmål 77 og 161 og så i øvrigt en henvisning til lovforslagets bemærkninger. Og hvis man mener, at det er svar på et spørgsmål, jamen så vil jeg sige, at det ikke er noget værd for mig; jeg er ikke jurist. Hvis vi nu ikke forstår bemærkningerne til et forslag, er det faktisk derfor, at vi hiver ministeren i samråd og stiller spørgsmål, og så forventer vi at få et svar. Så ærlig talt vil jeg sige: Nej, det var ikke bedre værd end til skraldespanden.

Jeg spørger bare igen – ministeren siger, at det er jeg helt bekendt med, at jeg har fået svar, men det mener jeg så ikke at jeg har: Men hvis man begærer aktindsigt hos en kommune eller en region, kan man så få det vedrørende noget korrespondance, der er foregået mellem KL og en kommune, mellem KL og en region? Kan man få den korrespondance ved at begære aktindsigt hos en kommune eller en region?

Kl. 11:39

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:39

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Men det er jo ikke med til at forringe den udvidelse, der er tale om her. Altså, det er jo det, som fru Pia Adelsteens misforståelse består i. Jeg har godt læst, at de her tre journalister, der skrev den her notits, som vi også har svaret på i Folketingets Retsudvalg, ligesom bruger det som argument, må man forstå, for, at det, som en enig Offentlighedskommission betragter som en udvidelse, er værdiløs. Men det er jo ingenlunde tilfældet, og det er det, vi har svaret på.

Årsagen til, at der er svaret, som der er svaret, på de mange spørgsmål, som fru Pia Adelsteen stillede mandag formiddag og eftermiddag, er, at det sådan set bare – og det er ikke for at være fræk eller noget som helst – var for at henlede fru Pia Adelsteens opmærksomhed på, at vi allerede har besvaret det, og på, hvor det så i øvrigt står i lovforslagets bemærkninger. Det er en helt almindelig fremgangsmåde, når man har med store lovbehandlinger at gøre.

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll, en kort bemærkning.

Kl. 11:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil faktisk lægge ud med at rose justitsministeren for åbent og ærligt at erkende, at der er fem indskrænkninger i offentlighedsloven. Det, jeg så ikke helt forstår, er, hvilke argumenter justitsministeren har for at gå ind for dem. Justitsministeren sagde til Information den 22. januar 2010:

»Jeg har svært ved at se, hvordan den nuværende offentlighed skulle være til skade for lovarbejdet. For mig at se virker det som en søgt forklaring, der skal skjærme den siddende regering mod offentlighed.«

Det er meget sande ord. Gælder de ikke mere? Og hvad er der sket?

Kl. 11:41

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:41

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg må sige, at nu har jeg selv deltaget i mange politiske debatter, og dem, der er til stede i salen i dag, ved godt, at når man ikke sådan lige helt har et særlig sikkert ståsted, kan man altid hive et eller andet citat op, og så kan man personliggøre debatten, eller man kan sige, at modparten taler som en embedsmand, eller ikke er politiker eller ikke kan finde ud af, hvad han tidligere har ment.

Jeg har altid betragtet det som et svaghestegn i debatten, og jeg synes – måske i særlig grad her, hvor vi har med et meget omfattende lovforslag at gøre – at hvis hr. Simon Emil Ammitzbøll gerne vil have argumenter for eksempelvis § 24, kunne han jo have lyttet til det, jeg har sagt her. Og jeg ved, at hr. Simon Emil Ammitzbøll har lyttet ganske meget under de efterhånden mange samråd, vi har været i sammen om det her lovforslag.

Det, jeg sagde dengang, var udtryk for den naturlige bekymring, som kom af den debat, der var. Det, regeringen og forligspartierne har sikret, er en præcisering af det oprindelige lovforslag, som er med til at klargøre, hvilket grundlag der er. Nu ved jeg ikke, om hr. Simon Emil Ammitzbøll hører efter, for nu er jeg faktisk ved at argumentere for, hvad ændringerne er, altså præciseringer, så det står klart, hvordan § 24 skal anvendes. Og det er for mig og for Socialdemokraterne og for regeringen en tilfredsstillende fremgangsmåde, som har skabt klarhed og præciseringer, og som gør, at den nervøsit, der var i debatten sidst, for os at se ikke til stede længere.

Kl. 11:42

Formanden :

Vi kan godt prøve at overholde taletiden for de korte bemærkninger. (Simon Emil Ammitzbøll (LA): Det gjorde jeg sådan set også). Der har været stor taletid til alle. Det var ikke rettet til nogen bestemt. (Simon Emil Ammitzbøll (LA): Nå!).

Kl. 11:43

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg skal da beklage, at jeg er kommet til at tage justitsministeren alvorligt. Det beklager jeg virkelig meget. Altså, jeg vidste ikke, at det var et tegn på hverken svaghed eller personliggørelse, at man tager justitsministeren alvorligt. Jeg har nu alligevel tænkt mig at fortsætte med at tage justitsministeren alvorligt trods alt. For det er jo ikke kun med hensyn til offentlighedsloven, at justitsministeren har sagt, som han har.

Tilbage i 2009 sagde hr. Morten Bødskov:

Hver eneste gang der er tvivl, om offentligheden skal have adgang til oplysninger, ja så skal det være hensynet til åbenheden, der træder først.

Jeg beklager virkelig, hvis det er et udtryk for svaghed, som ministeren nu måtte se. Jeg oplever det måske lidt, som om svagheden er et andet sted, nemlig hos nogen, der ikke har argumenter, nogen, der ikke ved, hvorfor og hvordan de skal forklare deres holdningsskift.

Kl. 11:44

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:44

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Der er den gode ting ved citater, at man får lejlighed til at kommentere på dem. Og det citat, som hr. Simon Emil Ammitzbøll her hiver frem, blev sagt, før forhandlingerne om den åbenhedsordning, som eksisterer nu, gik i gang. Bare så det er på plads.

Der lavede den tidligere regering sammen med den nuværende regerings partier en åbenhedsordning. Og jeg er ked af at måtte nævne det for fru Pernille Skipper og fru Pia Adelsteen, men virkeligheden var den, at Dansk Folkeparti var med. Den åbenhedsordning inkluderede bl.a., at man lukkede ned for mulighederne for aktindsigt i ministres kalendere. Det er dertil, det citat er sagt.

Kl. 11:44

Formanden :

Tak til justitsministeren. Er der flere, der ønsker ordet? Det er anden omgang, vi taler om nu. Det er så fru Pia Adelsteen til anden omgang, og det gælder også de to andre ordførere.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det.

Jeg synes, der er nogle ting, der i hvert fald kræver nogle kommentarer, for ministeren stiller sig op på talerstolen og siger, at det har været en fordrejet debat, fordi vi egentlig har fokuseret ekstremt meget – det erkender jeg – på de fem forringelser, der sker.

Jeg mener faktisk, at fordrejningen går lidt den anden vej. Hvis vi vedtager et forslag til ny offentlighedslov – en lov, som er rigtig gammel, det tror jeg vi erkender, 27-28 år vel efterhånden – fordi der er sket nogle ændringer, så er jo det meget, meget vigtigt, at vi får en lov, der måske også er langtidsholdbar fremover. For alt anden lige må man jo sige, at den eksisterende offentlighedslov har vist sig langtidsholdbar. Ellers havde vi vel for pokker ændret noget for lang tid siden. Så fordrejningen mener jeg altså går i retning af, som udtrykt af justitsministeren på et samråd, at det jo er lidt ligesom en ligning, fordi der er 26 forbedringer, og så er der fem forringelser. Så de fem forringelser skal vi bare købe, fordi der er alle de her forbedringer.

Nu tror jeg simpelt hen ikke, min taletid er til at gå de 26 forbedringer igennem, men det er der tre mænd, der har gjort, hvilket stod i Jyllands-Posten i mandags, og hvilket var årsagen til det her famøse notat. Der er blevet stillet rigtig, rigtig mange spørgsmål, hvilket også var årsagen til, at jeg lige før hidsede mig lidt op over de såkaldte svar, man har fået på spørgsmålene. Altså, jeg synes, det er dejligt at bede om en kommentar f.eks. til et punkt fra et notat, hvorefter der kommer et svar, der lyder: Se på svar på nr. 77 og 161, og kig i øvrigt i lovforslagets bemærkninger – når jeg egentlig beder om ministerens kommentar. Altså, det kunne jo godt være, det var forkert, hvad der stod i det notat.

Jeg har tidligere nævnt det: Jeg er ikke jurist, og forslaget til ny offentlighedslov er alt andet lige et meget komplekst lovforslag at læse med mange lovparagraffer med en masse bemærkninger, tre digre værker, der alt andet lige er komplicerede. Og må jeg ikke bare her indskyde, at justitsministeren har en tendens til at sige: Hvis man læser ..., eller: Har I læst ...? Ja, vi har, jeg læste det tilbage i 2010, og det er måske også derfor, jeg synes, man skal rose Venstre og Konservative for den enorme sejr, de har fået ved at få det her igenem.

Men jeg mener, fordrejningen af debatten faktisk ligger hos justitsministeren, for at blive ved med at påstå, at der er 26 forbedringer, er simpelt hen en fordrejning af fakta. De 26 forbedringer eksisterer ikke.

Jeg har en anden kommentar. Jeg synes, det er fair nok, at ministeren nævner, at Dansk Folkeparti var med til at lave den her åbenhedsaftale, for det var vi jo tilbage i 2009. Men vi har haft et samråd lige præcis om kalenderoplysninger, og jeg ved, at i den åbenhedsaftale står der, at ministrenes kalendere bliver lukket, men så skal ministrene offentliggøre på ministeriernes hjemmesider, hvilke møder de har haft ude af huset, sådan at man på en eller anden måde har en åbenhed om det. Og jeg har spurgt direkte, om det så også kommer til at gælde for embedsværket, for det er jo deres kalendere, der nu bliver lukket ned. Og det gør det ikke.

Så fremover får vi et embedsmandsvælde, kan man jo kalde det, for de kan så skalte og valte og gøre, som de vil. Der er ikke nogen, der kan kontrollere, hvad de gør. Det er da fint, at vi som politikere sidder her og kan råbe lidt til højre og lidt til venstre og fremad og opad og nedad, og jeg ved ikke hvad, og være uenige eller enige, men vi kommer altså ikke til at kunne kontrollere det, ikke embedsværket. Det giver i mine øjne et embedsmandsvælde, og det er et problem.

Jeg synes, det er mærkeligt, at man så overhovedet kalder det bare et arbejdsredskab. Hvis det er et arbejdsredskab, bruger man typisk en kalender fremadrettet. Jamen så kunne man da som minimum sige, at alt det bagudrettede, alt det, der er sket, og som er historie – det er i går jo sådan set – bare ligger klar og kan ses.

Jeg kan måske også godt undre mig lidt over hr. Jan E. Jørgensens spørgsmål. Jeg synes, det er så sjovt, når hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre spørger hr. Simon Emil Ammitzbøll, om han synes, det er rimeligt, at folketingsmedlemmers kalendere er skjulte. Jeg tror simpelt hen ikke, hr. Jan E. Jørgensen vil spørge mig om det, for jeg har sagt masser af gange, at min kalender er åben, at den må alle se. Det er rimelig uinteressant i øvrigt, hvad der står i den. Der står, hvem jeg har holdt møder med, men der står altså også private ting, som er ganske uinteressante for journalister.

Kl. 11:50

Når jeg så har spurgt om de her fordrejninger eller den her debat med justitsministeren, og det vil jeg godt gå lidt tilbage til igen, så har vi bl.a. fået at vide i forbindelse med de 26 såkaldte forbedringer, at tidsfristen for at få aktindsigt er en forbedring. Den går fra de nuværende 10 dage til 7 hverdage. Vi har haft samråd om det, og ministeren kan ikke garantere, at det bliver overholdt, hvilket jeg synes er problematisk, da Information havde en artikel, der viste, at i mere end 60 pct. af de sager, der bliver søgt aktindsigt i, bliver tidsfristen ikke overholdt.

Så er det jo lidt af en tilsnigelse, at man siger: Jamen nu er det en forbedring, at man går fra 10 dage til 7 hverdage. Det er simpelt hen en tilsnigelse, og det er i hvert fald en fordrejning af sandheden, særlig hvis man ikke har nogen intentioner om, at det overhovedet bliver overholdt. Så er det fuldstændig ligegyldigt. Jeg troede, der var en tidsfrist, for at den netop skulle overholdes, for ellers er det formålsløst. Men her har man altså ikke tænkt sig at gøre noget.

Må jeg så ikke godt sige i forbindelse med de utallige henvisninger, der er til Offentlighedskommissionen, og at det egentlig bare er

det, ministeren gør, at alt andet lige ved vi også, at der i Offentlighedskommissionen ikke var enighed om alle ting. Vi ved også, at efter Offentlighedskommissionen kom ud med deres betænkning, var der nogle, der simpelt hen meldte fra, hvad der før havde være enighed om, fordi de mente, at det var misforstået, da lovforslaget blev fremsat i 2010. Jeg synes, det er lige så vigtigt at nævne, for der var altså ikke bare fuld enighed om, hvad kommissionen kom frem til.

Altså, jeg kunne egentlig godt tænke mig lidt at se sejrherrene af den her offentlighedslov, som Venstre og Konservative jo alt andet lige må være, for de har faktisk fået det, som de ville. De fremsatte forslaget i 2010 og må have solgt varen ganske glimrende, siden de nuværende regeringspartier er vendt på en tallerken og har sagt god for det via en aftale, der skal præcisere tingene, men som i bund og grund ikke gør en dyt – hvilket Venstres ordfører også har indrømmet, mener jeg, heroppe fra talerstolen. Men jeg håbede lidt, at de ville gå op og sige, at det her bare er rigtig godt, og fortælle, hvad de rent faktisk mente.

Så håbede jeg også et eller andet sted, at der var nogle af de folketingsmedlemmer, som i hvert fald uden for den her sal går ud og siger, at puha, det er noget grimt noget, der måske ville gå op og stå ved deres mening. Men det kommer nok ikke til at ske.

Kl. 11:53

Formanden :

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører i anden omgang.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg følte ligesom Dansk Folkepartis ordfører, at jeg nok lige blev nødt til at tage en smule til genmæle over for ministerens tale, selv om jeg endnu en gang vil takke ham for at stille op og tage debatten. Jeg håber da, at der er andre ordførere, der melder sig på banen.

Jeg vil starte med at snakke om kalenderne, som også er det første, justitsministeren tager op i sin tale, hvor hr. Simon Emil Ammitzbøll bliver sat på plads for at kalde det et sideargument, når justitsministeren fremfører risikoen for chikanøs adfærd over for offentligt ansatte som en del af argumentationen. Det var justitsministeren selv, der på et samråd for nylig sagde, at det var et sideargument. Men nu må vi så antage, at det er hovedargumentet, og så vil jeg endnu en gang spørge: Hvor har vi de konkrete eksempler på, at kalenderførelse har ført til chikanøs adfærd over for ansatte i den offentlige forvaltning?

Et andet argument, som ofte bliver fremført, er, at § 24, som måske er den mest kritiserede bestemmelse i det her lovforslag, er præciseret. Det, der er humlen, er jo, at det er rigtigt nok, at man har brugt nogle andre ord, og det kan vi godt kalde en præcisering, men substantielt er det fuldstændig det samme som i det tidligere lovforslag fremsat af VK-regeringen. Justitsministeren har også selv sagt mange gange, at det substantielt er fuldstændig det samme. Derfor savner det sådan set stadig enhver begrundelse, som var det, justitsministeren sagde, da han var menigt folketingsmedlem for Socialdemokraterne. Det ændrer ikke på, at der er en række sager, en række dokumenter, som ikke ville være kommet frem, hvis man havde haft § 24 tidligere. Det faktum, at der er nogle dokumenter, der stadig væk vil komme frem, ændrer jo ikke på, at man lukker ned for dele af den adgang til aktindsigt, som man har i dag.

Så er der de mange forbedringer, som justitsministeren også taler om. En af dem, der er blevet nævnt, er adgangen til at få aktindsigt i KL og Danske Regioner. Dertil må man bare sige, at lige så snart KL eller Danske Regioner oversender et stykke papir til en kommune eller en region, kan man via aktindsigt i den kommune og den region få adgang til at se papiret. Det betyder ikke, at det ikke er en

positiv ting, at KL og Danske Regioner nu som udgangspunkt er underlagt offentlighedsloven. Det er fint, men det er problematisk, at man samtidig har en § 25, som undtager alle politiske forhandlinger mellem KL, Danske Regioner og staten. Derfor er det ikke en forbedring, som vi ikke kan få armene ned over, og ministeren burde sådan set også selv få armene ned.

Så er der Hans Gammeltoft-Hansen, som efterhånden er blevet slæbt igennem manegen i den her debat, og den her offentlighedskommission. Ja, vi er klar over, at Hans Gammeltoft-Hansen sad i spidsen for kommissionen. Ja, han er en klog mand. Og ja, det var en kommission, der arbejdede i 7 år. Men nej, det var ikke en enig kommission, der blev færdig. Der var et stort mindretal, som bl.a. allerede dengang udtrykte sin skarpe bekymring over for § 27, stk. 2, altså den paragraf, der handler om udveksling af dokumenter mellem folketingsmedlemmer og ministre. Samme mindretal har efterfølgende, efter at de har set eksempler på, hvordan § 24 vil blive brugt, trukket sin støtte til § 24 om ministerbetjening.

Det mindretal er interessant, ikke bare fordi det er et stort mindretal, men fordi det mindretal består af alle dem, som ikke på den ene eller den anden måde er repræsentanter for embedsværket. Det er alle medierepræsentanterne, som har siddet i kommissionen, som netop har frabedt sig at få sat deres navn på de to bestemmelser. Så synes jeg faktisk, at det er groft, at ministeren bruger udtrykket en enig kommission i den her diskussion, for ministeren er udmærket klar over, at det langtfra er tilfældet.

Så er der det andet yndlingsargument, tror jeg, som justitsministeren bruger, og det er, at to tredjedele af Folketingets medlemmer står bag det her lovforslag. Til det vil jeg bare sige, at hvis det er tilfældet, så synes jeg, at man skal tage at bevise det, og så synes jeg, at man skal fritstille sine folketingsmedlemmer. Ellers skubber man dem bare foran sig.

KL 11:59

Diskussionen kunne fortsætte i evighed. Jeg vil f.eks. også nævne, at der er flere kommuner, hvor lokale byrødder har vedtaget, at de så vidt muligt vil omgå den del af loven, som kommer til at gælde for dem. Der er en international organisation – Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa – hvor Danmark altså er medlemsstat, som har kritiseret den her lov og opfordret Folketinget til at genoverveje.

Men det næstsidste, jeg vil sige, er, at åbenhed må være et udgangspunkt for alting i et demokrati. Hvis man ikke vil have åbenhed, hvis man vil lukke ned, så må man kunne pege helt konkret på, hvorfor det er nødvendigt. Man skal ikke argumentere for, hvorfor man gerne vil have åbenhed; man skal argumentere for, hvorfor man vil lukke ned. Det er en præmis i et demokrati. Det tror jeg vi alle sammen er enige om. Åbenhed er pr. definition godt, indtil der er nogle, der har overbevist os om det modsatte, fordi der er nogle konkrete argumenter for det.

Når hverken justitsministeren eller sådan set nogen ministre overhovedet i regeringen er i stand til at pege på, hvor de konkrete problemer med den åbenhed, vi har i dag, har været, så har man ikke bestået den test. Det kan godt være, det er polemisk, men man har ikke bestået testen.

Er der noget galt med mit ur? (*Formanden:* Nej, jeg står bare op. Jeg trænger bare til at stå op, fordi vi gerne skulle have en pause lige om lidt, men ordføreren har et par minutter tilbage). Tak for det.

Så vil jeg til sidst beklage og spørge justitsministeren, om det er rigtigt, når der om den evaluering, man har tænkt sig at foretage om 3 år, bliver sagt fra talerstolen, at man skal stemme for lovforslaget for at have en adgangsbillet til den evaluering; altså om det er fuldstændig rigtigt, som jeg forstod det, nemlig at alle dem, der er kritiske og ikke kan støtte det her, heller ikke må have lov til at evaluere og være med til evalueringen. Det ville da være drønærgerligt.

KL 12:01

Formanden :

Tak til ordføreren. Der er godt nok en kort bemærkning fra hr. Jan E. Jørgensen, men den starter vi med, når vi genoptager mødet kl. 13.00.

Mødet er udsat.

:

Mødet er udsat. (KL 12:01).

KL 13:00

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi skal her genoptage mødet med dagsordenens punkt 14, 15 og 16.

Der var anmeldt en kort bemærkning, men da spørgeren ikke er til stede, må vi gå videre i ordførerrækken. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

KL 13:00

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I dag behandler vi ændringsforslag vedrørende § 22, § 24 og § 27, nr. 2., til forslaget om offentlighedslov. De, der har fulgt med i første del af debatten, vil måske undre sig over, at jeg siger det, for det burde jo efterhånden være klart for enhver. Men det gør jeg, fordi justitsministeren brugte det meste af sin taletid på at tale om noget andet, og jeg går ud fra, at når ministeren fra talerstolen sagde, at man burde stemme ja, så var der ikke tale om et overraskende holdnings-skifte til ændringsforslagene, men et udslag af, at man diskuterede noget andet end det, der om lidt skal stemmes om.

Der er kommet mange spøjse argumenter. Vi har jo været det igennem under første runde, men jeg synes, der er mere, der er værd at tale om.

Skal man altid bare slavisk følge, hvad en kommission måtte komme frem til, eller betyder det rent faktisk noget, hvem folk har stemt på? Jeg mener, man skal tage meget alvorligt, hvem det er, danskerne har valgt ind i Folketinget. Og lad det være sagt uden den mindste tvivl: Der er mindst 120 medlemmer af dette høje Ting, der er valgt for partier, der var imod offentlighedsloven, som den ligger – mindst 120 af de 179 folketingsmedlemmer. Så det er altså ikke et vælgerønske, der er tale om.

Så bliver justitsministeren pikeret over, at jeg kommer med citater af, hvad han har sagt på tidligere tidspunkter om åbenhed. Det ene citat hed: Hver eneste gang der er tvivl om, hvorvidt offentligheden skal have adgang til oplysninger, skal hensynet til åbenheden træde først. Det var i 2009. I 2010 sagde ministeren konkret om den lov, vi her behandler:

Jeg har svært ved at se, hvordan den nuværende offentlighed skulle være til skade for lovarbejdet. For mig at se virker det som en søgt forklaring, der skal skærme den siddende regering mod offentlighed.

Svaghed, siger ministeren. Svaghed er det at minde ham om, hvad han tidligere har sagt. Svaghed er det at tale om, hvad det er, regeringspartierne gik til valg på. Ja, man personliggør faktisk debatten, hvis man overhovedet tillader sig at nævne, at ministeren og de tre regeringspartier havde andre holdninger til dette spørgsmål inden valget. Det er da helt fair, at mennesker kan skifte standpunkt. Jeg tror ikke, at der er nogen her i salen, der har noget at lade hinanden høre, hvad netop det angår. Men det mindste, man kan forlange, er da en begrundelse, en forklaring, noget, der giver mening, og ikke bare en konstatering af, at sådan er det jo. På den måde har justitsmi-

nisteren i dag kanoniseret løftebrud som et bærende politisk princip. Trist.

Det er sådan, at man så prøver at komme med nogle forklaringer alligevel: Nåh jo, men der var jo nedsat en kommission, og et flertal i en kommission har sagt ... Det er altså fuldstændig ligegyldigt, hvad ministeren så i øvrigt selv måtte have ment. Det vil sige, at her i 200-året for den danske filosof Søren Kierkegaard, kan vi med en omskrivning af et Søren Kierkegaard-citat sige, at man kører et princip, der hedder, at politik føres forlæns, men forklares baglæns – forstået på den måde, at man gør det, man nu engang gør, og så må man så tilpasse sin fortid til det, man argumenterer for.

Kl. 13:05

Det, der står tilbage efter debatten, efter en lang debat, mange måneders debat, er, at et klart flertal af eksperter støtter kritikerne af loven. Det, der står tilbage, er, at man ikke kan få eksempler på, hvor det er, loven har været et problem. Det, der står tilbage, er, at man ikke har ønsket at lytte. Og så synes jeg, det er mærkeligt, at justitsministeren siger, at jeg åbenbart sådan har været rundt i partiforeningerne og hørt, hvad det er, folk mener. Det er jo en ret nedladende kommentar over for justitsministerens egne gruppemedlemmer, for det var sådan set socialdemokratisk folketingsmedlem hr. Rasmus Prehn citeret i medierne, socialdemokratisk folketingsmedlem hr. Bjarne Laustsen citeret i medierne, og for at undgå risikoen for at træde i den fælde, hr. Lars Barfoed gjorde i går, vil jeg undlade at sætte navn på, hvem det præcis var, der sagde, at han stemte for, for det krævede det jo at være i den socialdemokratiske gruppe, men det var præcis den person, som navneforvirringen i går var om.

Så sker der jo hele tiden ting og sager her på Christiansborg. Mens vi har diskuteret offentlighedslov, har klimaminister Martin Lidegaard fået en næse. Den sag, der har ført til næsen, har jeg faktisk spurgt ind til i forbindelse med lovforslag L 144. Og vi har faktisk ikke fået noget svar – eller vi har fået et svar, der siger, at man ikke rigtig kan sige noget om, hvordan det vil være på Klimaministeriets område. Så det er jo spændende at se, om den slags ting vil blive opdaget fremadrettet.

Jeg vil gerne her fra Folketingets talerstol appellere – appellere til den radikale leder om at demonstrere den påståede magt, som hendes spindoktorer har fyldt landets medier med at hun er i besiddelse af. Hvis hun virkelig har den magt, som hun gerne vil bryste sig af og reklamere med, hvorfor sætter hun så ikke sit partis politik igennem over for justitsministeren? Jeg vil også gerne appellere til lederen af Socialistisk Folkeparti. Hun har fået et klart mandat fra sit partis landsmøde om, at netop de ting, som vi tager op her i dag, skulle ændres. Jeg vil gerne appellere til lederen af Socialistisk Folkeparti om at bevise over for sine medlemmer og sine vælgere, at det har gjort en forskel, at man har skiftet leder i SF. Og jeg vil gerne appellere til hvert eneste folketingsmedlem fra forligspartierne om at stemme efter deres overbevisning og ikke efter deres partidisciplin. De er jo trods alt valgt, i hvert fald dem fra Socialdemokraterne, SF og Det Radikale Venstre, på et mandat om, at man *ikke* skulle gøre det, som regeringen vil gøre her. Det er man valgt på, og det kunne jo være værd at leve op til.

Der er blevet sagt, at der også er gode elementer i denne lov. Det har jeg allerede kommenteret i første runde: Nuvel, det er der. Problemet er bare, at de værste elementer handler om lige præcis de steder, hvor statsmagten er stærkest, og hvor det er mest nødvendigt at kunne kontrollere. Det er det, Cavlingprisvindere har sagt, det er det, professorer har sagt, det er det, justitsministeren sagde – altså før han blev justitsminister. Socialministeren, der tidligere var retsordfører for Socialdemokraterne, sagde det også meget tydeligt før valget.

»Selvom vi måske vinder næste valg, så er det ikke rimeligt, hvis man ikke i et demokrati kan se magthaverne over skuldrene,« siger Karen Hækkerup, der forudser, at forslaget aldrig bliver vedtaget.« Det var den socialdemokratiske ordfører før valget.

Det er ærgerligt, at man ikke gør som tidligere justitsminister Erik Ninn-Hansen, der havde det format, at da der kom kritik af offentlighedslovsforslaget i 1980'erne, valgte han at trække forslaget tilbage fra lovprogrammet og gav det en ekstra omgang, justerede nogle små ting og endte med at få det vedtaget af et så bredt flertal, at selv VS's ordfører, Jørgen Lenger, i debatten dengang sagde, at han var glad for, at det var den ene gang om året, at VS og De Konservative kunne være enige.

Vi håber virkelig, at ændringsforslagene måtte blive vedtaget.

Kl. 13:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par spørgsmål. Det første er fra hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:11

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll, hvad han mener om reglerne i den nugældende lov om offentlighed i forvaltningen, nemlig § 10, nr. 1, der siger, at retten til aktindsigt ikke omfatter statsrådsprotokoller, referater af møder mellem ministre og dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til brug for sådanne møder. Og hvad mener han om § 10, nr. 2, der nævner brevvekslinger mellem ministerier om lovgivning, herunder bevillingslove?

Mener hr. Simon Emil Ammitzbøll, at det er to fornuftige bestemmelser, som der er grund til at beholde?

Kl. 13:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil sige det på den måde, at vi jo sådan set ikke har haft noget ønske om at lukke yderligere ned på nogle punkter i den nugældende offentlighedslov, men vi synes, det er godt, der hvor man åbner op. Jeg er egentlig glad for, at hr. Jan E. Jørgensen stiller netop det her spørgsmål, fordi det giver mig lejlighed til at afkræfte en myte om, at vi ikke mener, at der skal være en vis regulering i forhold til de her spørgsmål. Det, vi bare har sagt i al stilfærdighed, er, at det er svært at forstå, hvorfor man vil ændre det, når det fungerer så ganske udmærket i dag.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:12

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg forstår ikke, hvorfor det ændringsforslag er kommet fra Liberal Alliance m.fl. om at afskaffe § 24, for det vil jo også medføre, at de nugældende bestemmelser i § 10 bliver fjernet.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hvis hr. Jan E. Jørgensen mener, at der skulle være nogle uheldige konsekvenser, som ikke er kommet op i den hidtidige behandling i Retsudvalgets arbejde, så er Liberal Alliance fuldt ud med på, at vi skyder sagens behandling yderligere, hvis det er det, der er ønsket.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pia Adelsteen.

Pia Adelsteen (DF):

Jeg har blot et spørgsmål sådan i forhold til hele den her debat og det store udvalgsarbejde, der har været i gang, med samråd osv., og hvor Socialistisk Folkeparti alt andet lige midt i det hele havde et landsmøde, hvor der var en vedtagelse om offentlighedsloven. Tror hr. Simon Emil Ammitzbøll, at den vedtagelse, der var, og som netop var et forsøg på at bekæmpe de her paragraffer, overhovedet har ført til nogen indsats fra Socialistisk Folkepartis formands side?

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:13

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er det, man kalder et rigtig godt spørgsmål. Og jeg synes egentlig også, det er ærgerligt, at SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, ikke har stillet sig til rådighed for en debat med Folketingets øvrige partier, sådan at vi kunne have taget debatten. I det hele taget synes jeg, det er ærgerligt, at hverken ordføreren fra Venstre, fra Det Konservative Folkeparti, fra Socialdemokraterne, fra SF eller fra Det Radikale Venstre har ønsket at stille sig op på denne talerstol og tage en reel debat og stille sig til rådighed. Jeg anerkender, at Venstres ordfører har stillet spørgsmål til nogle af os andre, men hvis det skal være lige til lige, bør den, der stiller spørgsmål som ordfører, som minimum også være den, der stiller sig herop og stiller sig til rådighed for selv at blive krydsforhørt.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:14

Pia Adelsteen (DF):

Det kan der ikke være to meninger om, i hvert fald ikke herfra; vi er fuldstændig enige. Men der er jo noget, der er lidt underligt. Vi havde jo for ikke så lang tid siden en demonstration nede foran Christiansborg, hvor alle ungdomsorganisationerne faktisk var repræsenteret, bortset fra Socialdemokratiets Ungdom, og alle lederne fra ungdomsorganisationerne stod og tordnede mod offentlighedsloven. Alttså, et eller andet sted kunne man måske opfordre til, at næste gang der er folketingsvalg, vælger borgerne alle de unge, for så kunne vi få ændret det her makværk. Men er det ikke lidt underligt, at der er den her kæmpestore protest fra baglandets side, og at man herinde så bare sidder det hele overhørigt, på trods af at der er omkring 83.500 mennesker, der har underskrevet, i protest mod den lov, man er ved at vedtage?

Kl. 13:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er underligt, og jeg synes i al fairness, at man skal sige, at DSU, så vidt vides, også støttede det i ånden, selv om de ikke var til stede fysisk, så det sådan set samlede de ungdomspolitiske bevægelser. Og det er jo ikke kun i baglandet i partierne, det er jo også i de dele af det, man nærmest kan kalde forlandet eller de kommende generationer. Vi kan se borgerrepræsentanter, vi kan se folketingsmedlemmer, vi kan se tidligere folketingsmedlemmer, fra snart sagt et hvilket som helst af de fem forligspartier, som enten siger direkte, at de er imod de her kedelige elementer, eller at de er stærkt bekymrede over de her elementer. Så det er selvfølgelig bemærkelsesværdigt, at man

har sagt, at man er fuldstændig ligeglad med enhver indsigelse, på trods af at 120 af Folketingets medlemmer er valgt fra partier, der er gået til valg på, at man skulle gøre netop det, som Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance ønsker at gøre.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der ønsker at udtale sig, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning om de til L 144 stillede ændringsforslag.

Kl. 13:16

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1, af et mindretal (DF, EL og LA), og der kan stemmes.

Dermed er afstemningen afsluttet.

For stemte 43 (DF, EL og LA), imod stemte 88 (V, S, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3, af et mindretal (DF, EL og LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 42 (DF, EL og LA), imod stemte 87 (V, S, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 2, 5 og 7 stillet af det samme mindretal bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4, af et mindretal (DF, EL og LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 43 (DF, EL og LA), imod stemte 88 (V, S, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 6 og 8 stillet af det samme mindretal bortfaldet.

Der er ikke stillet ændringsforslag til L 145 og L 146.

Jeg foreslår, at lovforslagene nr. L 145 og L 146 går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslag nr. L 144 henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder. (Forstærket indsats mod uroligheder i forbindelse med fodboldkampe).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 12.04.2013. 1. behandling 23.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:20

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:20

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget, om, at lovforslaget deles i to lovforslag?

Delingen af lovforslaget i to er vedtaget.

Der stemmes herefter om det under A nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder].

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal med undtagelse af Enhedslisten, eller om ændringsforslag nr. 3 og 4 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der stemmes herefter om det under B nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder].

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 5 og 6, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering

af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 06.02.2013. 1. behandling 22.02.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:21

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:22

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (V og EL), tiltrådt af et mindretal (LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 41 (V, EL og LA), imod stemte 67 (S, DF, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (V og EL), tiltrådt af et mindretal (LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 41 (V, EL og LA), imod stemte 67 (S, DF, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1 og 2, stillet og tiltrådt af samme mindretal, bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Styrket indsats over for økonomisk kriminalitet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 28.02.2013. 1. behandling 19.03.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:23

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:23

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (V), tiltrådt af et mindretal (LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 32 (V og LA), imod stemte 75 (S, DF, RV, SF, EL og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 211:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 19.04.2013. 1. behandling 25.04.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:24

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti, som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Tak for ordet, formand. Vi i Dansk Folkeparti vil gerne have lovforslaget om indfødsret trukket tilbage til udvalget mellem anden og tredje behandling. Jeg har lidt svært ved at høre mig selv.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi skal lige bede om lidt mere ro, da vi er i gang med at behandle et lovforslag.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Forslaget angår jo den her person, som af PET er blevet mistænkt for at være til fare for rigets sikkerhed. Lad mig understrege, at vi ikke ønsker at mistænkeliggøre de 684 personer, der er på lovforslaget. Vi vil have den person, som PET mistænker for at være til fare for rigets sikkerhed, og som altså kan være terrorist, udskilt fra forslaget. Vi vil bruge tiden mellem anden- og tredjebehandlingen til at få oplysninger om den pågældende person udleveret og i øvrigt gen-

nemgå sagerne. Vi mener, at vi har en grundlovssikret ret til at få adgang til alle relevante oplysninger om de pågældende personer, heriblandt også navnet på den person, som er under mistanke for at være til fare for rigets sikkerhed.

Jeg mener, det er en skam og en skændsel, at det er kommet så vidt. Vi mener slet ikke, at personen skulle have været på lovforslaget, og det er regeringen og regeringen alene, der mistænkeliggør de 684 personer ved at sætte personen på lovforslaget.

Sagen kunne være ordnet i al mindelighed, hvis justitsministeren havde været behjælpelig med at yde os teknisk bistand, så vi kunne få fjernet personen fra lovforslaget. Det er blevet os nægtet! Jeg har efter dette klaget til Folketingets Præsidium, og den klage har jeg ikke fået svar på. Det er et svar, jeg gerne vil have, inden vi kan sige noget til forslaget.

For os er sagen meget alvorlig og af yderst principiel karakter. For det første er det Folketinget og Folketinget alene, der ifølge grundlovens § 44 tildeler statsborgerskab ved lov. For det andet bør alle oplysninger om personer, der tildeles statsborgerskab, være tilgængelige, ellers tildeler vi folketingsmedlemmer jo statsborgerskab på et uoplyst grundlag, hvilket må være i direkte strid med grundloven. Vi vil gerne have svar, vi vil gerne have svar på, hvem det er, PET mistænker for at være til fare for rigets sikkerhed. I den forbindelse vil vi gerne have en redegørelse for præcedens på området, og det vil sige, om der tidligere har været lignende sager på området. Det vil vi selvfølgelig også for at få udskilt den potentielle terrorist og få frikendt de 684. Men det gælder altså også grundloven, for kan en regering mørklægge visse sager om statsborgerskab for folketingsmedlemmer, eller gælder det, at alle folketingsmedlemmer skal kunne kræve aktindsigt ud fra devisen: Folketinget og Folketinget alene tildeler statsborgerskab?

Vi vil i DF have trukket lovforslaget tilbage til udvalgsbehandling, så vi kan få svar på vores spørgsmål. Tak.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det har medført et par korte bemærkninger. Først er det fru Marlene Borst Hansen. Nej, det er det ikke. Så er det Joachim B. Olsen.

Kl. 13:28

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes sådan set, det er helt legitimt, at man sætter spørgsmålstegn ved, om en person, som er under mistanke for ulovlige aktiviteter, skal have dansk statsborgerskab. Det er jo en helt legitim diskussion. Men det, jeg gerne vil spørge ind til, vedrører en ven, jeg har, og som hedder Aladdin Bouhania. Han har været i Danmark i 20 år, han er atletikudøver, han har repræsenteret det danske landshold ved flere internationale mesterskaber, og han har lige fået dansk statsborgerskab. Han har taget uddannelse, og han har et arbejde i Danmark. Er det rimeligt, at han nu skal finde sit navn stående på en liste, som Dansk Folkeparti smider i aviserne, og at han skal mistænkeliggøres på den måde? Er det rimeligt?

Kl. 13:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Christian Langballe (DF):

Jamen det er ikke os, der mistænkeliggør nogen. Det er regeringen og justitsministeren, der mistænkeliggør nogen ved at sætte vedkommende på lovforslaget. Det har vi ikke noget som helst at gøre med. Det er justitsministerens beslutning.

Alle de oplysninger, som er i den annonce, er offentlige. Den her diskussion er foregået under førstebehandlingen, og lovforslaget kan

man gå ind og se på Folketings hjemmeside, så det er fuldt offentligt tilgængeligt.

Kl. 13:33

Kl. 13:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Joachim B. Olsen.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:33

Kl. 13:30

Joachim B. Olsen (LA):

Det kan da meget vel være, at det er fuldt offentligt tilgængeligt, og det kan da godt være, at det er justitsministeren, der er med til at mistænkeliggøre nogen – den køber jeg nu ikke helt – men hvis Dansk Folkeparti anerkender, og det kan jeg høre ordføreren gøre, at personer står opført på den liste, hvor den person, som Dansk Folkeparti gerne vil have ikke får statsborgerskab, står, og hvis man mener, det er en mistænkeliggørelse af alle de personer, der står på listen, hvorfor skal den liste så i dagbladene? Det forstår jeg ikke.

Jeg kan simpelt hen ikke se, at det er god stil. Her har jeg så nævnt en konkret person, som har gjort alt, han har været i det her land i 20 år, han har repræsenteret Danmark, han har gået med Dannebrog, han har taget arbejde og uddannelse, og at han nu skal starte sit liv som dansk statsborger med at stå i dagbladene og der skal kastes en mistanke på ham synes jeg er at afspore den diskussion, som jeg egentlig synes det er relevant nok at Dansk Folkeparti tager. Det synes jeg bare er drønærgerligt. Jeg synes, det er ærgerligt for de enkelte personer, jeg synes egentlig også, det er ærgerligt for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Christian Langballe (DF):

Jamen jeg kan sådan set kun svare, hvad jeg har svaret en gang, og det er: Det forhold, at justitsministeren sætter en person på lovforslaget, en person, som er mistænkt for at være til fare for rigets sikkerhed, mener vi er en meget alvorlig sag, og det er jo, når justitsministeren og regeringen vælger at gøre det, deres ansvar. Den her diskussion og de her dokumenter, i hvert fald lovforslaget, er fuldstændig offentligt tilgængelige.

Så vil jeg godt lige minde om det, som der egentlig ikke er kommet så meget frem om at man har diskuteret her de seneste dage. Jeg spørger: Hvad nu, hvis den potentielle terrorist, som er på lovforslaget, i morgen laver en terrorhandling, der ligner den, der foregik i London, hvor to slagtede en soldat? For befolkningen vil med rette kunne spørge os: Hvorfor har I belønnet personen med et statsborgerskab?

Kl. 13:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det fru Zenia Stampe.

Kl. 13:32

Zenia Stampe (RV):

Nu har vi i dag hørt ordføreren og tidligere ordførers formand og også andre fra partiet komme med besluttet ukorrekte oplysninger. Ordføreren siger, at alle de oplysninger, der fremgår af den her usandsynlig usmagelige annonce, er offentligt tilgængelige. Så må jeg spørge ordføreren, og jeg vil også gerne lade spørgsmålet gå videre til ordførers formand, der også står i salen: Hvor fremgår det offentligt, at der på den her lov er en person, der er til fare for rigets sikkerhed?

Christian Langballe (DF):

Det er fremgået af de diskussioner, som vi har haft her i salen, og det er så i øvrigt ikke første gang. For der har i to tidligere tilfælde også været sådanne personer på loven, nemlig i 2011 og 2012. De diskussioner, vi har her, kan enhver gå ind og se på Folketingets tv-kanal.

Kl. 13:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Zenia Stampe.

Kl. 13:33

Zenia Stampe (RV):

Det er nemlig rigtigt. Det er fremgået af debatten her i Folketingssalen, fordi Dansk Folkeparti, Venstre og andre partier har lækket fortrolige oplysninger fra Folketingets talerstol. Hvis det ikke var sket, var der ikke nogen, der vidste, at der var en, der muligvis var til fare for rigets sikkerhed. Det betyder jo ikke, at man ikke kan have en debat om, at sådan noget finder sted. Den debat har vi haft. Det kan man sagtens. Det er sådan nogle sager, vi løbende tager stilling til, og så er der et flertal, der så alligevel ønsker at give statsborgerskab, fordi man ønsker at overholde en konvention. Men det er besluttet unødvendigt at lægge fortrolige oplysninger om en helt konkret liste over navngivne personer, hvormed man dermed hænger de navngivne personer ud, når man kunne have holdt det her til at være en principiel, generel debat.

Hvis det er sikkerhed, man interesserer sig for, så må man da også anerkende, at der er en grund til, at efterretningstjenesten arbejder i hemmelighed. Det er jo, fordi folk, der er under overvågning, da ikke skal vide, at de er under overvågning. Så mit sidste spørgsmål til ordføreren er: Tror ordføreren, at det tjener rigets sikkerhed, at en person kan få at vide, at vedkommende er under overvågning?

Kl. 13:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:34

Christian Langballe (DF):

Jeg tror under ingen omstændigheder, at det tjener nogen som helst form for politisk troværdighed, at vi tildeler statsborgerskab til en person, som er under mistanke af PET for at være til fare for rigets sikkerhed.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:35

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan forstå på svaret fra Dansk Folkepartis ordfører tidligere, at årsagen til, at Dansk Folkeparti mener, det er legitimt at diskutere det her, er, at det under debatten ved førstebehandling fremgik, at der var sådan en person på lovforslaget. Kan jeg ikke få ordføreren til at præcisere helt nøjagtigt, hvornår og af hvem det her er blevet offentliggjort?

Kl. 13:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

	Kl. 13:35		Kl. 13:39
Christian Langballe (DF): Jeg tilstår gerne, at jeg bl.a. har sagt det. Selvfølgelig har jeg det. Og jeg mener så også, at der er andre, der har sagt det. Det må de så selv svare på. Men jeg forstår bare ikke rigtig, at det virkelig ikke er noget problem. Jeg har jo spurgt ordføreren ved en tidligere lejlighed, om det overhovedet ikke er noget problem, at vi nu er på vej til at give statsborgerskab til en person, der er til fare for rigets sikkerhed eller under mistanke for at være til fare for rigets sikkerhed. Er det ikke noget problem for ordføreren?		Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	
			Kl. 13:39
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Hr. Lennart Damsbo-Andersen.		Christian Langballe (DF): Ja, jeg kender godt til brevet.	
	Kl. 13:36		Kl. 13:39
Lennart Damsbo-Andersen (S): Nu er det jo sådan, at i den her sag er det sådan set ikke mig, der har noget problem. Det er ordføreren for Dansk Folkeparti, der har et problem. For sådan som jeg hører det nu, indrømmer ordføreren jo for åben skærm, var jeg ved at sige, i hvert fald så alle kan høre det her i salen, at ordføreren selv har offentliggjort fortrolig information. Og det vil sige, at ordføreren bryder den tavshedspligt, vi har som folketingsmedlemmer, i forhold til de sager, der er fortrolighed om. Det er det, som ordføreren gør her.	Kl. 13:36	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Fru Johanne Schmidt-Nielsen.	Kl. 13:39
		Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Så ordføreren er enig med mig i, at ordføreren, der netop har stået og indrømmet, at ordføreren har videregivet fortrolige oplysninger, som aldrig har været offentligt tilgængelige i et officielt dokument noget sted, indrømmer her i Folketingssalen at have videregivet nogle oplysninger, som kan medføre strafansvar, jævnfør det brev, jeg går ud fra at formanden for Indfødsretsudvalget har læst. Hvordan forholder ordføreren sig til det forhold, at det, ordføreren her indrømmer, kan medføre strafansvar?	Kl. 13:39
	Kl. 13:37	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	Kl. 13:39
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.		Christian Langballe (DF): Jeg forholder mig til det på den måde, at vi har deltaget i en drøftelse af det her lovforslag og det forhold, at der er en person, som er under mistanke for at være til fare for rigets sikkerhed, og den er taget her i Folketingssalen, og hermed er det også tilgængeligt.	Kl. 13:40
	Kl. 13:37	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Så er det hr. Nikolaj Villumsen.	Kl. 13:40
Christian Langballe (DF): Det eneste jeg siger, er, at vi har drøftet sagen her i salen før. Og hvem der så har nævnt det, og hvem der ikke har nævnt det, kan jeg altså ikke lige komme i tanker om nu. Men jeg vil i hvert fald sige en ting, og det er, at det her har været offentligt tilgængeligt. Det har været offentligt tilgængeligt i Folketingssalen, og det er da ikke nogen hemmelighed, hvad der bliver sagt fra Folketingets talerstol, eller hvad?	Kl. 13:37	Nikolaj Villumsen (EL): Tak for det. Jeg tror, vi kan være helt sikre på, at alle, der er her i salen, er dybt bekymrede over truslen om terror, og at vi alle sammen er forfærdede over det, der skete i London forleden dag. Derfor undrer det mig også, at Dansk Folkeparti nu har valgt at udsætte danskerne for fare. Den person, den han/hun, som er på den liste, kunne jo nu få en mistanke om, at man lige præcis er overvåget af PET og dermed begynde at agere anderledes.	
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Fru Johanne Schmidt-Nielsen.	Kl. 13:37	Det, som er dybt beklageligt i den her sag, er jo, at det var en fortrolig oplysning lige præcis af den grund. Og nu har vi så ordføreren ord for, at han har valgt at lække den fortrolige oplysning. Kan ordføreren forstå, hvis der sidder en måbende dansk befolkning og undrer sig over, at ordføreren af politiske og opportunistiske grunde har udsat den danske befolkning for den her fare?	Kl. 13:41
Johanne Schmidt-Nielsen (EL): Der findes ikke et eneste dokument, hvor de informationer, ordføreren her står og taler om, er offentligt tilgængelige. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren er bekendt med det brev, der blev sendt fra Præsidiat med hr. Mogens Lykketoft som afsender til Indfødsretsudvalget den 1. marts 2012, hvori der står, at strafansvar vil imidlertid ikke kunne udelukkes i tilfælde, hvor de oplysninger, der måtte blive videregivet i forbindelse med behandlingen af et indfødsretslovforslag, har en særlig fortrolighedskarakter, eller hvor der foreligger særlige fortrolighedshensyn, herunder f.eks. hensynet til statens sikkerhed. Den endelige afgørelse af, om tavshedspligten i det konkrete tilfælde er overtrådt, henhører under domstolene.		Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	Kl. 13:41
Det her er et meget interessant brev, som jeg går ud fra at formanden for Indfødsretsudvalget har læst. For ordføreren har jo lige stået og på Folketingets talerstol tilstået at have videregivet fortrolige oplysninger, der faktisk har det, man kalder en særlig fortrolighedskarakter. Kan ordføreren bekræfte, at ordføreren kender til det her brev og ved, at strafansvar ikke kan udelukkes i det her tilfælde?		Christian Langballe (DF): Altså, det er ikke noget, vi har udsat nogen for. Jeg vil faktisk sige: Hvorfor kommer den her person overhovedet på lovforslaget? Det er bare med stille undren, at jeg stiller det her spørgsmål. Hvis vedkommende ikke var beskyttet af en støvet konvention fra 1961, var vedkommende jo aldrig kommet på; så var han bare blevet pillet af.	

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:41

arbejdet med en mulig sag eller en mulig forbrydelse, der kunne være under opbygning eller lignende? Står Dansk Folkeparti over PET og over det, som man har gang i ved f.eks. at udlevere offentlige oplysninger her midt i Folketingssalen? Igen: De her oplysninger er vel ikke blevet offentlige, før ordføreren gik ud med dem. Det har ordføreren jo selv indrømmet. Hvor var de offentligt tilgængelige, før ordføreren stod her i salen og talte om dem?

Kl. 13:45

Nikolaj Villumsen (EL):

Den her person er jo efter PET's vurdering kommet på PET's overvågningsliste, fordi personen udgør en fare for danskerne. Det var en fortrolig oplysning, som personen ikke skulle kende til, så PET kunne overvåge personen i al stilfærdighed og undgå, at danskerne blev udsat for fare. Den oplysning har Dansk Folkeparti valgt at lække for at score et par billige points, men har udsat danskerne for fare. Er det, Dansk Folkeparti virkelig vil, at udsætte danskerne for fare?

Kl. 13:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Christian Langballe (DF):

Altså, jeg kan egentlig bare stille et spørgsmål til spørgeren: Er det ikke fuldstændig uhyrligt, at man her i Folketinget belønner en person, som er til fare for rigets sikkerhed, med et statsborgerskab?

Kl. 13:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:42

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg synes jo det er en meget alvorlig sag. Ikke nok med, at ordføreren helt åbenlyst indrømmer, at man har forbrudt sig mod fortroligheden, stået i en debat i Folketinget og fortalt fortrolige oplysninger, som man er kommet i besiddelse af. Men man siger også i sin tale, at man oven i købet vil have udleveret navnet på den person, man har fået fortrolige oplysninger om.

Jeg vil godt spørge ordføreren en gang til: Vil ordføreren fortælle, hvor de oplysninger, man har lagt frem i Folketingssalen, foreligger for alle andre – for offentligheden?

Kl. 13:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:43

Christian Langballe (DF):

Altså, det, jeg forholder mig til, er, at vi har bedt justitsministeren om teknisk bistand til at pille den her person af loven. Det er blevet os nægtet. Vi har klaget til Folketingets Præsidium over, at vi ikke kan få adgang til de relevante oplysninger på de personer, der er. For vi mener, at det er i strid med god forvaltning, at der skal tildeles et statsborgerskab på et så uoplyst grundlag. Det er det, jeg forholder mig til.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:44

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Men jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti også er et parti, der tager PET's arbejde med netop at overvåge nogle mennesker meget, meget seriøst. Og hvordan kan Dansk Folkeparti så stå inde for, at man vil gå ud og få fat i navnet på en borger, der bliver overvåget af PET, for egen politisk vindings skyld og dermed være med til at obstruere

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Christian Langballe (DF):

Jamen altså, det er ikke mig, der har sat den her person på loven. Og det er ikke mig, der har siddet PET's advarsler overhørig. Det er det ikke. Vedkommende kunne være blevet pillet af loven. Så havde vi overhovedet ikke haft den diskussion, som vi har nu. Justitsministeren kunne have givet os teknisk bistand til at få pillet personen af loven. Nu er det altså tredje gang, og der kommer måske en fjerde gang, en femte gang eller en sjette gang.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:45

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Christian Langballe, om ikke hr. Christian Langballe mener, at det er en bekymrende udvikling, vi ser her i Folketingssalen, hvor der tilsyneladende er en fløj, der har den opfattelse, at det, at man diskuterer, hvem det er, Folketinget giver statsborgerskab, tilsyneladende skulle være et problem – det forstår jeg simpelt hen ikke – og der bliver talt om fortrolige oplysninger osv. Jeg kan ved et enkelt opslag på Google konstatere, at der er medlemmer af den fløj derovre, som har omtalt det her lovforslag og omtalt en person som potentiel terrorist og så efterfølgende har stået ved, at de stemmer ja til at give sådan en person statsborgerskab.

Så det her har jo været en fuldt offentlig debat. Du kan finde overskrifter på B.T.s hjemmeside, i Ekstra Bladet osv., der til undren for den danske befolkning omtaler, hvad det er, der foregår i Folketingssalen. Der vil jeg bare høre, om ikke hr. Christian Langballe synes, det er dybt, dybt betænkeligt, at der tilsyneladende er noget, som vi ikke må informere befolkningen om, og at der tilsyneladende er noget, som vi ikke må diskutere.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Christian Langballe (DF):

Det er klart, at jeg har den holdning, at statsborgerskabet er en gave fra det danske folk, og det skal selvfølgelig drøftes, hvilke personer det er, vi giver statsborgerskab, og alle relevante oplysninger skal frem, inden de får statsborgerskab. Det skylder vi danskerne. Statsborgerskab er en af de fornemste og fineste gaver, man kan få, så det skal selvfølgelig drøftes omhyggeligt, hvem det er, der får statsborgerskab.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Clausen.

	Kl. 13:47		Kl. 13:49
Per Clausen (EL): Jeg går ud fra, at hr. Christian Langballe er enig med mig i, at de oplysninger af fortrolig karakter, som efterfølgende har været refereret i pressen, ikke er blevet refereret nogen steder, før hr. Christian Langballe lagde dem frem her i Folketingssalen. Så hr. Christian Langballe er altså kilden.		Christian Langballe (DF): Jeg lækker ikke nogen oplysninger. Jeg drøfter de personer, der er på statsborgerskabsloven. Og det er der de videste rammer for. Så enkelt er det.	
Jeg vil bare spørge hr. Christian Langballe, om det også er rigtigt forstået, at han helt bevidst har videregivet fortrolige oplysninger i en situation, hvor disse er omgivet af særlig fortrolighedskarakter, bl.a. af hensyn til statens sikkerhed. Og på trods af det har hr. Christian Langballe helt bevidst videregivet de her informationer til offentligheden.	Kl. 13:48	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Fru Lisbeth Bech Poulsen.	Kl. 13:49
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	Kl. 13:48	Lisbeth Bech Poulsen (SF): Det her er meget mærkeligt. DF plejer at være et parti, der mener, at PET skal have nogle rammer at arbejde inden for, herunder – hvis der er behov for det – at relevante personer kan overvåges. Men lige pludselig er det blevet til et åbenhedsspørgsmål, og vi skal diskutere PET's arbejde herinde. Det er lige pludselig blevet o.k., at ordføreren, endda som formand for Indfødsretsudvalget, fortæller, at PET har nogen i kikkerten. Kan ordføreren slet ikke se, hvor alvorligt det her er?	Kl. 13:50
Christian Langballe (DF): Der er de videste rammer overhovedet for at drøfte de her ting i Folketingssalen, og det skal der være. Vi skal da ikke narre befolkningen og holde noget dækket. Vi skal ikke mørklægge noget. De her ting kan selvfølgelig drøftes, og jeg synes faktisk det er utroligt, at vi står og diskuterer en så alvorlig sag, og så er Enhedslisten og De Radikale jo fuldstændig ligeglade.	Kl. 13:48	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	Kl. 13:50
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Hr. Per Clausen.	Kl. 13:48	Christian Langballe (DF): Det, jeg synes er alvorligt, er at et stort flertal, på nær DF, er nu ved at tildele en potentiel terrorist statsborgerskab.	Kl. 13:50
Per Clausen (EL): Jeg vil bare spørge hr. Christian Langballe, om det er hans opfattelse, at de fortrolighedshensyn, der gælder i forhold til statens sikkerhed, ikke gælder for hr. Christian Langballe, når han taler her i Folketinget.	Kl. 13:49	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Hr. Christian Juhl.	Kl. 13:50
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	Kl. 13:49	Christian Juhl (EL): Nu har formanden for Indfødsretsudvalget flere gange sagt: Det er ikke mig, der har gjort dit, og det er ikke mig, der har gjort dat; det er heller ikke mig, der har sagt dit, og det er heller ikke mig, der har sagt dat. Hvem pokker er det så? Hvem er det, der sætter annoncer i aviserne? Hvem er det, der rejser spørgsmålene på en meget utidig måde? Det er dog formanden for Indfødsretsudvalget. Jeg vil gerne sige, at jeg personligt har mistet al tillid til det udvalg med den formand, det har i øjeblikket, og jeg vil gerne opfordre indfødsretsordføreren fra Dansk Folkeparti til at bruge natten til at overveje, om han skal fortsætte som formand for det udvalg.	Kl. 13:51
Christian Langballe (DF): Der gælder de videste rammer for den debat, der foregår i Folketinget.	Kl. 13:49	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.	Kl. 13:51
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.	Kl. 13:49	Christian Langballe (DF): Det har jeg ikke nogen kommentarer til.	Kl. 13:51
Lisbeth Bech Poulsen (SF): Jeg vil høre, hvad ordføreren tror at PET vil sige til, at ordføreren, endda som formand for det relevante udvalg, bevidst lækker fortrolige oplysninger om PET's arbejde.	Kl. 13:49	Den fg. formand (Bent Bøgsted): Hr. Christian Juhl? Så er det hr. Karsten Lauritzen.	Kl. 13:51
Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.		Karsten Lauritzen (V): Det er jo en interessant debat at følge, og jeg må sige, at jeg sådan set er rystet over mine kollegaers manglende indsigt i de rammer, som grundloven sætter for behandling af indfødsret, og også de rammer, som Folketingets talerstol sætter for, hvad man må sige, og	

hvad man ikke må sige. Så kan man være uenig i indholdet, og jeg er bestemt ikke enig i alt, hvad hr. Christian Langballe har sagt. Men retten til at sige det og også dele nogle af de her oplysninger fra Folketingets talerstol har hr. Christian Langballe til fulde, og det ligger der også et notat fra Folketingets administration der klart og tydeligt påviser. Jeg spurgte nemlig om det for nogle år siden. Så jeg må sige, at mine kollegaer her er på fuldstændig vildspor, og hvis der er noget, der hedder foragt for grundloven, så er det sådan noget, man er ude i.

Det, jeg godt vil spørge om – selv om jeg måske ikke skulle spørge hr. Christian Langballe, men snarere dem, der har påstået, at hr. Christian Langballe gør noget ulovligt ved at stille sig op på Folketingets talerstol og dele oplysninger om indfødsretsspørgsmål, for det er hr. Christian Langballe i sin gode ret til – er, om hr. Christian Langballe er bekendt med Gorm Toftegaard Nielsens udtalelser om behandling af indfødsretsspørgsmål, som faktisk er i Politiken i dag.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:52

Christian Langballe (DF):

Jeg vil godt lige have hr. Karsten Lauritzen til at uddybe sit spørgsmål, for jeg ikke helt sikker på, at jeg er fortrolig med det.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:52

Karsten Lauritzen (V):

Det er, fordi den debat, vi har her, faktisk også er kommenteret af Gorm Toftegaard Nielsen, som er professor ved Aarhus Universitet. Han nævner netop i Politiken i dag – og det kunne jo være, at ordføreren ikke var opmærksom på det – at når det handler om indfødsretssager, er der netop meget, meget vide rammer for, hvad man må få af oplysninger, hvad man har ret til at få udleveret, og hvad man må indrykke af annoncer osv., netop fordi grundloven jo slår fast, at det er helt særligt, at vi meddeler indfødsret ved lov. Det kan man så mene skal laves om i grundloven, men grundloven er nu engang, som den er, indtil den bliver lavet om.

Så det var sådan set bare en opbakning til ordførerens synspunkt. Så jeg ville bare høre, om ordføreren var bekendt med det. Det var ordføreren så ikke, men det er ordføreren så nu.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Christian Langballe (DF):

Jeg siger mange tak for oplysningen. Men det er jo også, hvad der har været min egen holdning til det her. Når vi tildeler statsborgerskab, er det en så alvorlig sag, at vi selvfølgelig skal have tilgang til alle relevante oplysninger, og at de skal kunne drøftes her i salen. Selvfølgelig.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er der ikke flere spørgsmål. Ønsker flere at udtale sig? Det ser ikke ud til at være tilfældet.

Da der ikke er flere, der ønsker ordet, er forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:54

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal i udvalget med undtagelse af Enhedslisten, eller om ændringsforslag nr. 2 og 3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at forslaget går tilbage til udvalget, af hr. Christian Langballe. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om barselsudligning for selvstændigt erhvervsdrivende.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 04.04.2013. Betænkning 22.05.2013).

Kl. 13:54

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ændring af lov om kolonihaver. (Udlejning af arealer til kolonihaveformål under markedsprisen og efter venteliste og ændring af ikkevarige kolonihaveområder til varige m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 25.04.2013. 1. behandling 02.05.2013. Betænkning 23.05.2013).

Kl. 13:55

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Kl. 13:57

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets formål, opgaver og organisation m.v. (Ændringer om forsvarrets uddannelser og om organiseringen af ledelsen af forsvaret).

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 20.03.2013. 1. behandling 16.04.2013. Betænkning 28.05.2013).

Kl. 13:55

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:56

Afstemning

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (V, DF og KF), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg), om, at lovforslaget deles i to lovforslag?

Delingen af lovforslaget i to er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslagene henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 1. behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om leje, lov om leje af almene boliger og lov om elforsyning. (Lejeres mulighed for nettoafregning, herunder afgiftsfritagelse for elektricitet fremstillet på vedvarende energi-anlæg).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).

(Fremsættelse 22.05.2013).

Kl. 13:56

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Det er hr. Lars Christian Lilleholt som ordfører for Venstre.

(Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

Det er en dag med fokus på solcellerne, og i den sammenhæng har vi det her lille – eller mindre – lovforslag, som sidestiller lejere og ejere i forhold til nettomålerordningen. Og det synes vi rent faktisk er en ganske udmærket idé. Der er ingen grund til, at der er en forskelsbehandling, og derfor kan vi støtte det her forslag, som jo også er en del af den energipolitiske aftale.

Kl. 13:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

I en række år er der mange danskere, der har deltaget i den grønne omstilling ved at sætte solceller op på tagene af deres parcelhuse. Men der har også været andre grupper i det danske samfund, som ikke har fået helt samme adgang til at være med på den grønne bølge, og det har bl.a. været lejere og andelshavere. Og med det her forslag skaber vi lige økonomiske vilkår for opsættelse af solcelleanlæg for alle, uanset hvilken boligtype man er bosat i, altså om man er ejer, lejer eller andelshaver.

Det har været en udfordring at tilgodese netop det hensyn grundet nogle af de lovgivningsmæssige barrierer, som hindrede lejerne i at nettoafregne, og det betyder altså, at rigtig mange kun har kunnet afregne den el, der er blevet brugt i opgange, eller som er blevet brugt i forbindelse med fælles vaskerier. Således har man på ingen måde kunnet udnytte ordningen på samme vis som folk, der bor eksempelvis i parcelhus. Ordningen er således kun kommet boligejerne til gode indtil nu.

Heldigvis tager vi så med det her lovforslag livtag med den barriere, og vi kan nu give lejerne mulighed for at nettoafregne. Det vil sige, at også den strøm, de bruger inde i lejemålene, kan nettoafregnes. Det er sund fornuft, at alle skal have samme grundvilkår for at anvende vedvarende energikilder, og derfor skal ens boligform, altså om man er ejer eller lejer, selvfølgelig ikke være afgørende for, om man kan nettoafregne eller ej.

I dag førstebehandler vi derfor et forslag, som skal give lejerne mulighed for at få del i fordelene ved at blive selvforsynende ved brug af en vedvarende energikilde, og for os i Socialdemokratiet er det væsentligt, at alle har lige muligheder for at nettoafregne, uanset om man bor i en villa på Strandvejen eller i et almenbygget boligbyggeri i Gladsaxe. Og som socialdemokrat er jeg stolt af, at vi giver alle danskere mulighed for at bidrage til den grønne omstilling. Det er en gevinst for den enkelte, og det er en gevinst for samfundet og for klimaet i særdeleshed.

Dagens lovforslag giver helt konkret mulighed for at lejere og udlejere kan nettoafregne gennem to forskellige modeller. Der er tale om en individuel model og en kollektiv model. Den individuelle model giver lejere og erhvervslejere mulighed for at nettoafregne egetforbruget for et anlæg, som er ejet af udlejer og tilsluttet den enkelte lejers forbrugsinstallation. Modellen vil typisk være rettet imod rækkehuse og lignende.

Omvendt giver den kollektive model udlejer af et eller flere lejemål mulighed for at nettoafregne egetforbruget og forbruget til fælles formål og sluttelig lejernes forbrug, når lejemålene er tilsluttet udlejers forbrugsinstallation. Selve anlægget skal dermed være ejet af udlejer og tilsluttet samme forbrugsinstallation. I forbindelse med den kollektive model skal nævnes, at der i hvert lejemål skal installeres bimåler, og derved skal man kunne beregne de enkelte lejeres be-

taling til udlejer for den el, der er nødvendig at købe ud over det, man selv producerer.

De to modeller baner vejen for, at lejerne nu også kan komme med på vognen og få glæde af nettoafregningsordningen og altså mulighed for at sætte solceller op på lige fod med andre. Solceller er nemlig nødvendigt for, at vi kan nå vores målsætning om at blive fri for fossile brændstoffer. Og med den rette mængde solenergi og den rette mængde vindenergi og den rette mængde biobrændsel og andre vedvarende energikilder skal vi skabe et energimix, som gør, at vi så effektivt som overhovedet muligt kan løsrive os fra fossile brændsler.

Socialdemokraterne ønsker et Danmark, hvor vi arbejder frem mod at blive de fossile brændsler fuldstændig kvit, og derfor kan Socialdemokratiet naturligvis give den fulde støtte til det her lovforslag og give lejerne mulighed for at bidrage til den grønne omstilling.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mikkel Dencker, Dansk Folkeparti, som ordfører.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Lovforslaget her er jo L 221, som handler om implementering af et mindre hjørne, kan man sige, af den aftale om nettoafregningsordningen, som blev lavet tilbage i november måned. Aftalen er blevet implementeret i flere omgange med nogle rettelser undervejs og med lidt møje og besvær her de seneste dage. Men nu ser det også ud til at lykkes, og der er jo bred enighed om lovforslaget.

Det konkrete lovforslag her handler jo om, at vi giver lejere mulighed for på lige fod med folk, der bor i ejerbolig, at have et solcelleanlæg til deres bolig og nettoafregne på samme vilkår som ejeren.

Det at få den her ligestilling var et element, som vi i Dansk Folkeparti lagde vægt på at få med i aftalen fra november måned om solenergi og nettoafregningsordningen. For der er mange, der bor i ejerboliger, som har været glade for at kunne få solceller på deres bolig og nettoafregne, men det har ikke før nu været en mulighed for lejere. Det er der mange lejere der har været utilfredse med, og det kan man ikke fortænke nogen i.

Derfor har det også været vigtigt for Dansk Folkeparti, at vi fik den her ordning med i nettoafregningsaftalen tilbage fra november, lige som vi også fik nogle andre ting igennem, eksempelvis at man kan opsætte kollektive anlæg, sådan at en andelsboligforening, et landsbysamfund eller en lille ø kan lave et fælles solcelleanlæg og få nogle udmærkede vilkår at gøre det på.

Derfor skal jeg sige, at da det jo er et element, vi selv har lagt energi i at få med i solcelleaftalen, så er det også et lovforslag, som Dansk Folkeparti støtter.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører ser ud til at være hr. Steen Gade, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

SF støtter også lovforslaget, og som andre ordførere har været inde på, er det jo aftalt i forbindelse med energiforliget, at vi skulle have ligestilling mellem ejere og lejere i forhold til de økonomiske muligheder for at sætte solceller op på deres boliger.

Det betyder, at vi ændrer en række bestemmelser forskellige steder på baggrund af et udvalgsarbejde. Det er vi glade for, og jeg tror faktisk, det kan være en medvirkende årsag til, at flere især på udle-

jers side – både dem, der ejer udlejningsboliger, og dem, der er medejere af boliger i fællesskab, kan man sige – får en øget motivation til at være med i projekt grøn omstilling.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Per Clausen, Enhedslisten.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo lidt ærgerligt, at den tumult, der har været om solcelleanlæg de sidste dage, i en vis udstrækning skygger for det her lovforslag, selv om man kan sige, at der jo er den sammenhæng, at en del af den debat, der har været, faktisk tager sit afsæt i et forsøg på at løse det problem, der handler om, at lejere er stillet dårligere end ejere. Det er så til gengæld et problem, som efter min opfattelse er blevet løst på en rigtig god måde. Jeg synes, at der er grund til at være glad i dag, fordi vi så på det her område får skabt lige vilkår mellem ejere og lejere.

Jeg vil sige, at der, når man f.eks. har snakket om energirenovierung af boliger, har været en klar tendens i retning af, at støtteordningerne har været målrettet til ejerne. Vi kan jo se, at den boligjobordning, der nu er blevet genetableret, og som jo kun meget beskædet og indirekte handler om energirenoveringer, er en ordning, som er rettet meget ensidigt mod ejerne, som altså på en lang række områder har nogle vilkår, der er meget mere gunstige end dem, lejerne har.

Sådan har det også været på solcelleområdet, indtil vi fik vedtaget det her lovforslag, og et af Enhedslistens meget, meget vigtige krav og ønsker i forbindelse med indgåelsen af en energiaftale, var, at vi skulle forsøge at sikre, at der blev sikret ligestilling mellem ejere og lejere. Og det er jo rigtigt, som også andre har sagt, at det er en ambition, som vi har delt med andre partier, så der er jo mange, der i dag kan være glade – ja, man kan vel endda gå så vidt som til at sige, at der ikke er nogen, der har talt imod den her ligestilling. Derfor kan man måske også undre sig over, at det skulle tage så lang tid, før den kunne blive realiseret. For på trods af den store velvilje har den her urimelighed og uretfærdighed, som har ramt lejerne, jo eksisteret i rigtig mange år.

Jeg tror nok, at vi, da aftalen om, at der nu skulle være ligestilling, blev indgået, og der var en bred politisk enighed om det, opfattede det på den måde, at det så nok måtte være en forholdsvis enkel sag at få det bragt på plads. I løbet af den proces gik det op for os, at når man snakker om lejere og lejelovgivning, findes der intet i det her land, som er enkelt og nemt at gå til, og der er da også i høringsvarene enkelte lidt kritiske bemærkninger fra såvel lejerorganisationer som ejerorganisationer med hensyn til det private udlejningsbyggeri. Jeg håber trods alt, at vi har fundet en løsning, der i forhold til lige præcis solcelleområdet også kan bruges inden for det område, for der er bestemt god brug for at få gang i den her udvikling.

Hvad angår den almene boligsektor, har vi stort set kun fået positive tilbagemeldinger med klare tilkendegivelser om, at man forventer, at det her kan sættes i værk. Jeg har også fået flere henvendelser fra folk, som, kan man sige, har været meget engageret i at udvikle indsatsen i den almene boligsektor på det her område, og som måske har haft lidt svært ved for alvor at komme i gang og er stødt ind i nogle problemer og vanskeligheder, og de er så glade for og tilfredse med, at der kommer den her ordning. De har så anført – sådan tror jeg altid det er, når vi snakker om solenergi – at der måske er nogle andre vanskeligheder, man skal prøve at tage stilling til, og nogle andre problemer, man skal prøve at løse, og det vil vi fra Enhedslistens side følge op på med nogle spørgsmål i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag.

Men grundlæggende er det en god dag for den vedvarende energi, for solenergien, og det er en god dag for lejerne og for den sociale balance og retfærdighed i vores samfund. Så det er et rigtig godt forslag, som Enhedslisten klart støtter.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Villum Christensen, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Man har i mange år sagt, at det mest udviklede politikområde, som absolut ingen politikere, kun nogle meget få embedsmænd var i stand til at gennemskue, var de kommunale udligningsordninger, hvor alt afhænger af hinanden, og hvor det stort set er umuligt at isolere en enkeltstående faktor og sige, at nu drejer vi på det her for at opnå det her, uden at vi får utilsigtede virkninger.

Jeg må sige, at vi med den energipolitik, vi fører i Danmark, er endog meget tæt på at udkoncurrere det kommunale udligningssystem. For her er der heller ingen, der har overblik over, hvad det betyder, når vi sætter en redningsaktion i gang for nogle, som vi synes det er synd for, eller omvendt stopper op, hvis der er nogen, det er for lukrativt for.

Man kan næsten også have ondt af Energistyrelsen, når de skal prøve at forklare de mange dilemmaer, som når f.eks. Dansk Fjernvarme skriver, at de også gerne vil kunne nettoafregne: Når lejerne må, så må vi også osv. Eller når Dansk Energi skriver: Jamen er det ikke meningen, at lejerne frit skal kunne vælge nye elleverandører? Så hvorfor skal de betale til solcelleanlæg, som de ikke bruger? Det er da ikke retfærdigt.

Så er det, at Energistyrelsen må skrive, at man sandelig har afvejet de mange interesser, men alle kan jo ikke blive glade – det kan I jo nok godt forstå. Det sidste er så min tilføjelse. Eller de kan skrive: Synspunktet er noteret, og vi synes ikke, dette rammer helt ind i lovforslagets formål.

Det er også en lille, fiks formulering, så man er fri for at forholde sig til dilemmaet.

Det, jeg vil sige med de her citater, er lidt populært, at vi nu har sat så mange lapper på blusen, at vi bliver nødt til at strikke en ny. Den passer simpelt hen ikke længere, og vi kan ikke se, hvilken farve den havde fra starten. Vi laver lovgivning på lovgivning, ofte velmenende lovgivning, det er jeg ikke i tvivl om, det hørte vi også på hr. Per Clausen før. Men det er ud i det blå, for uden en overordnet strategi, uden en sammenhæng mellem mål og midler, og når man ikke ved, hvilken periode vi har med at gøre, betyder det, at tilskud og afgifter i det her spil bliver fuldstændig modsatrettede. Jeg tror, det er over 40 mia. kr., vi opkræver i afgifter på det her område, og mange af de ting, vi foretager os, virker rigtig, rigtig besynderlige, fordi vi simpelt hen ikke kender nettovirkningen.

Vi har jo valgt at sætte en masse ting i gang for derefter at lave analyser for at se, hvordan det virker. Jeg tror, det er en rigtig god idé at vende det om, f.eks. på biobrændselsområdet – ikke fordi jeg skal bevæge mig rundt i hele energipolitikken, men der har vi jo også sagt: Nu sætter vi noget i gang, og så må vi se bagefter, om det overhovedet er CO₂-venligt. Så resultatet af det her bliver let en form for stop-go-politik, hvor det altid er synd for nogle eller godt for nogle andre, og så må man jo hellere lukke munden på dem, der råber højest.

Så vores ønske er, at analyserne for energipolitikken og strategiarbejdet for en sammenhængende indsats speedes op, og at vi omvendt speeder ned eller helst helt holder op med at lovgive, indtil der er tilvejebragt et ordentligt overblik, hvilket jeg også kom ind på under samrådet i formiddags.

Som jeg sagde fra starten af min tale, har vi intet overblik over konsekvenserne. Vi får et nyt problem, hver eneste gang vi gør et eller andet, og jeg tror desværre heller ikke, at vi kan finde de embedsmænd, der har det. Så med disse bemærkninger vil jeg sige nej til det her velmenende lovforslag.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth fra De Konservative som ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Jeg vil nøjes med at kommentere hovedindholdet, nemlig det faktum, at også lejere nu får mulighed for at have solcelleanlæg på lige fod med ejere. Det synes vi er helt fair, og det er også en del af den aftale, der er indgået. De får også mulighed for at indgå i nettomålerordningen. Så de elementer, lovforslaget her indeholder, støtter De Konservative.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det klima-, energi- og bygningsministeren. Værsgo.

Kl. 14:13

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Mange tak til ordførerne for kommentarerne til lovforslaget. Som vi har hørt, var det en præmis for at indgå aftalen om en strategi for solceller tilbage i november og vedtagelsen af lov nr. 1390 lige op til jul, at den nye støtteordning skulle tilgodese og ensarte de økonomiske vilkår for etablering af solceller i forskellige boligformer. Sagt på godt dansk: Hvis man bor i en lejlighed i Danmark eller i en andelsbolig eller i en etagebolig, som rigtig mange danskere gør, skal man naturligvis have lige så meget mulighed for at kunne få glæde af solceller, som hvis man er heldig at have et parcelhus. Det var i den forbindelse et ønske, at de lovgivningsmæssige barrierer, der er i elafgiftsloven, elforsyningsloven, lejeloven og almen lejeloven, der hindrede lejere i at nettoafregne på lige vilkår med ejere og andelshavere, skulle fjernes. Derfor indeholder lovforslaget ændringer af lov om afgift på elektricitet, lov om leje, lov om leje af almene boliger m.v. og lov om elforsyning.

Lovforslaget fremsættes med henblik på at give lejere eller udlejere på lejernes vegne i almene såvel som private udlejningsejendomme mulighed for at kunne nettoafregne deres individuelle elforbrug. Lovforslaget omfatter også erhvervslejere og erhvervsudlejere.

I direkte tilknytning til denne udvidelse af personkredsen, som kan få mulighed for nettoafregning af elektricitet fremstillet på VE, altså vedvarende energianlæg, foreslås det, at afgiftsfritagelsen vedrørende nettoafregning i elafgiftsloven ændres i overensstemmelse hermed. Det foreslås desuden præciseret i lejelov og almen lejelov, at ikke alene el til opvarmning, men også el til andre formål end opvarmning kan opkræves særskilt som tillæg til huslejen.

Jeg vil gerne udtrykke min tilfredshed med, at lovforslaget er blevet så godt modtaget af interessenterne. Reaktionen på høringen har været overvejende positive og tyder på, at lovforslaget vil få den ønskede effekt, altså at lejerne får samme mulighed for at bidrage til den grønne omstilling, som ejerne allerede har.

Til de enkelte ordføreres bemærkninger vil jeg blot anføre to kommentarer. Hr. Per Clausen bemærker jo rigtig, at det har taget lidt tid at få det her på plads, og jeg tror, at alene den opremsning af love, vi skulle igennem, og som jeg har givet her i dag, giver en idé om det. Der var et syndigt rod, for at sige det ligeud, på det her om-

råde. Der var mange forskellige regler, praksisser, og dem har vi fået ryddet op i og skabt et godt grundlag. Det vil jeg også gerne takke de andre involverede ministerier for at have bidraget til.

Så siger hr. Villum Christensen, at der er kommet så mange lap-per på trøjen, at man ikke rigtig kan se, hvilken farve den har. Det kan jeg godt fortælle hr. Villum Christensen: Den er grøn. Det er jo, fordi vi i det her land har besluttet os for ikke alene at skulle blive fri af fossile brændsler og for import af fossile brændsler, men vi har også bestræbt os på, at det skal ske omkostningseffektivt. Og som vi diskuterede på samrådet her i formiddags, så burde man jo i den bedste af alle verdener lægge afgifter på alt det, der sviner, forurener, giver klimaproblemer, og så skulle de andre rene teknologier nok give sig selv. Men sådan fungerer verden jo altså ikke, fordi vi er på et globalt marked med global konkurrence, og derfor er der grænser for, hvor meget vi kan beskutte vores olie, gas, energi osv., og derfor har vi det her, kan man sige, i virkeligheden lidt kunstige tilskud til nogle af de vedvarende energikilder. Sådan er det. Når man er i sådan en verden, der ikke er perfekt, kan man jo vælge, om man vil læne sig tilbage og sige, at det var søreme ærgerligt, og så gør vi ingenting, eller om man siger, at så gør vi dog det næstbedste, nemlig sørger for, at der sker en grøn omstilling og sørger for, at den sker så omkostningseffektivt som muligt.

Når det er sagt, var jeg jo utrolig glad for at høre, at hr. Villum Christensen glæder sig lige så meget som mig til at få resultatet af alle de analyser, vi har igangsat, og glæder sig til at se konturerne af et nyt grønt, effektivt, billigt energisystem i Danmark. Og jeg vil sige noget om opbakning. Måske er det næsten at gå for langt, og det er ikke, fordi jeg vil lægge hr. Villum Christensen nogle ord i munden, han ikke har sagt, men det er jo lige før, at man kunne have forhåbning om, at når vi har dette fremtidsbillede, denne krystallklare vision, så kan det være, at vi får 100 pct. af Folketinget bag og ikke kun 95 pct.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut-tet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Byg-ningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af lovforslag nr. L 220:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (For-højelse af Landsbyggefondens investeringsramme for 2013 til re-novering).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).
(Fremsættelse 22.05.2013).

Kl. 14:17

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Dette lovforslag handler om en forhøjelse af Landsbyggefondens ramme med 4 mia. kr. Det betyder kort og godt, at de almene boliger må blive renoveret for 4 mia. kr. mere i år end planlagt.

Venstre er glad for de ekstra renoveringer i den almene sektor, for der er et stort behov for renoveringer i den almene sektor. Penge-ne vil på sigt være i Landsbyggefonden, og samtidig kan vi konstate-re, at der er plads i samfundsøkonomien til, at disse massive boligin-vesteringer kan gennemføres. Det er altså en rigtig fornuftig aftale, som dette lovforslag udmønter.

Jeg må dog alligevel komme ind på en bekymring. Det er vigtigt, at investeringerne fordeles jævnt over hele landet. Fordelingen af midlerne bør i størst muligt omfang afspejle andelen af boliger, som har behov for renovering, fordelt over hele landet. Det vil være svært at opnå en helt lige fordeling fra år til år, men set over en årrække bør midlerne være ligelig fordelt regionalt i Danmark.

En anden diskussion er, om det altid kan betale sig at renovere boligerne. Nogle gange er boligerne af en så ringe standard, at det bliver ualmindelig dyrt at renovere dem til en fornuftig standard. Kan det i disse tilfælde bedre betale sig at rive boligerne ned og bygge dem op igen? Det er en meget relevant problemstilling.

Lad mig sluttelig komme ind på ghettodiskussionen. Her undrer det Venstre, at regeringen mener, at regeringen kan forhandle uden hele forligskredsen. Ghettoforhandlingerne hører til i boligforligs-kredsen. Det fremgår tydeligt af den oprindelige aftale, at den også indeholder ghettoplanen. Det må i hvert fald siges at være en ny for-tolkning af forligsreglerne, at man gør det på denne måde.

Men tilbage til dette lovforslag. Venstre støtter lovforslaget om at hæve Landsbyggefondens investeringsramme.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jan Johansen som ordfører for So-cialdemokraterne.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Jeg er faktisk ret glad i dag. En gang imellem når jeg har været hjemme, er jeg blevet spurgt, hvornår økonomien vendte. Netop på grund af krisen er der mange danske håndværkere, der sukker efter at få mere arbejde mellem hænderne. Med vækstplanen sætter vi gang i hjulene, og med boligaftalen skaber vi tusindvis af arbejds-pladser til netop håndværkerne. Med forhøjelsen af Landsbyggefondens investeringsramme kommer de 4 mia. kr. ikke bare de almene boliger til gode, vi skaber også vigtige arbejdspladser. Set med mine øjne er det vejen ud af krisen. Derfor er jeg glad for, at vi endnu en gang sætter arbejdspladser øverst på dagsordenen.

Allerede i 2013 vil renoveringsordningen for de almene boligsel-skaber skabe mere end 250 arbejdspladser, og i årene efter bliver det til op mod 750 nye kollegaer i arbejde. Det er jeg stolt over. Specielt er jeg glad for, at det giver arbejdspladser i hele landet og ikke kun i hovedstaden. Med den store sum penge til boligrenovering skal vi selvfølgelig også huske på den fremtidige generation af håndværke-re. Vi skal med andre ord sørge for, at der kommer lærlinge og prak-tikpladser, når vi bruger skattekrone. BL og Dansk Byggeri har i 2011 indgået en partnerskabsaftale om at skabe praktikpladser og lærepladser ved store byggerier og renoveringsprojekter. Det skal vi selvfølgelig holde dem op på nu, når boligerne igen skal renoveres.

Med de tre boligaftaler på i alt 13,6 mia. kr. løber den samlede ramme op på hele 29 mia. kr. for 2011-2016. Det giver omregnet 84.000 renoverede boliger og ikke mindre end 20.000 arbejdsplad-

ser. Det er et resultat, der er til at tage at føle på, og derfor bakker Socialdemokraterne varmt op om forhøjelsen her.

Jeg skal meddele fra De Radikale, at de også tilslutter sig. Tak.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en enkelt bemærkning. Hr. Lars Dohn, Enhedslisten.

Kl. 14:22

Lars Dohn (EL):

Jeg vil spørge, om ordføreren har bemærket, at der i det sidst udkomne nummer af Boligen er en artikel, som handler om, at man i de almene boligselskaber ikke har været særlig opmærksomme på sociale klausuler i forbindelse med byggeri. Er det noget, som ordføreren vil prøve at inddrage i processen frem mod en god lovgivning?

Kl. 14:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Jan Johansen (S):

Jeg synes, at det er vigtigt, at der indgås aftaler mellem parterne, og her gælder det selvfølgelig Dansk Byggeri og BL. Jeg synes, at vi skal gøre alt mulig reklame for, at de sociale klausuler også kan være en del af de frivillige aftaler, de laver. Selvfølgelig synes jeg det. Det gør jo, at vi f.eks. får et mere rummeligt arbejdsmarked, og det gør sandelig også, at vi får de praktikpladser og lærepladser, vi skal have.

Kl. 14:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Jeg vil da lige starte med at sige, at det lød, som om hr. Jan Johansen var positiv. Det var da ikke sådan lige helt det, vi kunne komme igennem med i forhandlingerne.

Men dette lovforslag er en del af vækstpakken og omhandler en forhøjelse af Landsbyggefondens investeringsramme for 2013. Som led i boligaftalen i 2012 blev renoveringsrammen forhøjet med 4,1 mia. kr., og nu bliver den yderligere forhøjet for at sætte gang i flere renoveringer. Dansk Folkeparti erklærer sig tilfredse med den nye brede aftale om en forhøjelse af Landsbyggefondens renoveringsramme, som vil give flere arbejdspladser og vil give en masse nyrenoverede boliger. Vi havde så meget gerne set, at det i aftalen blev sikret, at disse arbejdspladser i udpræget grad kom på danske hænder, eventuelt i form af sociale klausuler. Det var der desværre ikke flertal for på daværende tidspunkt, men jeg kan da høre her, at der er opbakning både fra Socialdemokraterne og Enhedslisten.

Dansk Folkeparti glæder sig til gengæld over, at Dansk Folkeparti fik sikret, at udviklingen af praktikpladser i forbindelse med renoveringen løbende skal følges, og at der også er iværksat en undersøgelse af dette. På den måde kan vi følge med i, hvordan de frivillige samarbejdsaftaler fungerer. Samtidig har vi mulighed for senere at øge indsatsen på området, såfremt det viser sig, at renoveringsarbejdet ikke kaster nok praktikpladser af sig til vores unge mennesker.

Høringssvarene er også rigtig positive, og jeg lægger særlig vægt på et af dem, nemlig det, der kommer fra Ældremobiliseringen, og det er det, der handler om foranstaltninger for mennesker med handicap i forhold til delrammen på 2 mia. kr. Her svarer ministeren, at rammen for tilgængelighed er forhøjet, og at der gives tilsagn om

knap 2,5 mia. kr. til handicapforanstaltninger. Det kan da kun glæde en handicapordfører, at rammen er øget. Men dertil vil jeg også sige, at vi hele tiden skal følge, om der er brug for at iværksætte yderligere tiltag i forhold til handicapforanstaltninger og i forhold til tilgængelighed for mennesker med handicap.

Dansk Folkeparti bakker selvfølgelig op om den aftale, vi har indgået, og vi siger tak for samarbejdet. Vi nåede et stykke ad vejen, og næste gang når vi måske hele vejen. Men samtidig må jeg også lige, men jeg står på talerstolen, sige i forhold til det, fru Louise Schack Elholm sagde om ghettoforhandlingerne, at vi jo ikke i Dansk Folkeparti har fået nogen indbydelse til yderligere forhandlinger. Jeg vil da bakke fru Louise Schack Elholm op og sige, at der er et forlig på området. Det mener vi da i hvert fald i Dansk Folkeparti, og derfor undrer det os ret meget. Desuden vil jeg også bakke fru Louise Schack Elholm op i det, hun siger om, at vi selvfølgelig skal holde øje med, hvordan de her midler bliver fordelt, så flere regioner får glæde af midlerne i Landsbyggefonden. Tak for ordet.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:27

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

SF støtter det her lovforslag meget varmt. Arbejdsløsheden er nu 156.000, og det svarer til, at mere end to gange hele Esbjergs befolkning – fra det yngste spædbarn til den ældste indbygger – er arbejdsløs. Det er utrolig mange mennesker, og det er dybt alvorligt.

Det er også meget hårdt at være arbejdsløs. Der er en række undersøgelser, der viser, at arbejdsløse er meget stressede. Det er der sikkert mange mennesker, der vil blive forbavset over, for man tror umiddelbart, at det nok især er folk, der arbejder mange timer og meget intenst, som er stressede. Men der er altså flere undersøgelser, der viser, at arbejdsløse hører til blandt de aller mest stressede.

Hvorfor det? Jo, det skyldes jo simpelt hen, at man er usikker på sin fremtid: Ender det med, at jeg bliver ved med at være arbejdsløs, eller ender det med, at jeg får et job? Det er et meget hårdt pres at leve under; det er meget vigtigt, at det også indgår i den offentlige debat. Jeg kan give et meget konkret eksempel på det:

Jeg kender en, der arbejdede som chauffør. Han var arbejdsløs et år, og så lykkedes det ham at få et nyt job. Han fortalte mig, at der var mange af dem, som han mødte, som tænkte, at han holdt bare noget ferie, mens han så gik arbejdsløs. Men han var så netop i den situation, at det for ham var yderst stressende, fordi hele hans fremtid stod på spil. Og han fortalte mig meget illustrativt, at det eneste tidspunkt, hvor han oplevede det som ferie, var de sidste 14 dage, for da vidste han, at han skulle tiltræde et nyt arbejde.

Sådan er det, og derfor er det en af grundene til, at det for SF er meget vigtigt, at vi gør en kæmpe indsats for at skaffe job. Men det er klart, at det også er vigtigt, at vi benytter krisen til at få udført noget arbejde, som vi under alle omstændigheder har gavn af. Og begge de formål kan opnås gennem det her lovforslag, der som nævnt giver mulighed for, at Landsbyggefonden kan give penge til renoveringer af almene boliger for yderligere 4 mia. kr.

Så vi skaffer altså både job til arbejdsløse bygningshåndværkere, og vi skaffer forbedrede boliger. Jeg kan kun karakterisere det med et ord, og det er ordet strålende.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Dohn fra Enhedslisten som ordfører.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Denne fremrykning er en del af »Vækstplan DK«, og det er jo ikke nogen hemmelighed, at Enhedslisten ikke bakker op om »Vækstplan DK«. Nogle gange kan man i et navn tillægge noget nogle egenskaber, som det ikke lever op til, og ligesom der ikke er russere i russisk salat, er der altså heller ikke vækst i vækstplanen. Det er i hvert fald så lidt, at man må sige, det er temmelig oversolgt. Nu hørte vi i nat, hvordan man fablede om 150.000 nye arbejdspladser, men det er altså en steg i himlen, der er tale om der.

Fremrykningen af renoveringen af de almene boliger kan vi støtte, ligesom vi har støttet de tidligere fremrykninger. Det er beskæftigelsesmæssigt helt rigtigt, det er grønne arbejdspladser, det er arbejdspladser i den private sektor, og det er med til at nedsætte vores energiforbrug og give bedre boliger. Det er dog sådan, at der altid er et men, et aber dabej, og det er i den her sammenhæng jo, at antallet af betalelige boliger formindskes. Vi kunne læse i Boligen, at man i København ikke længere kan levere det lovede antal billige boliger på under 3.000 kr., så det her er selvfølgelig også med til presse den situation. Men da der i regeringsgrundlaget står, at regeringen har sat sig for at skaffe flere billige boliger, er det jo den vej, man skal gå, altså at regeringen på det punkt skal stile mod at indfri løfterne i sit regeringsgrundlag.

Spørgsmålet om sociale klausuler er også meget vigtigt for os, og måske vil ministeren i sin replik lige fastslå, at det med denne fremrykning er sikret, at der indgår sociale klausuler i det. Der har været en artikel i Boligen, som kunne skabe noget tvivl om, om det er behæftede med sociale klausuler. Der skal være ordnede forhold, når vi laver det her.

En anden problemstilling er, at i forhold til mange af de ting, der går i svang på boligområdet, f.eks. boligjobordningen, så må man sige, at det her trækker i den rigtige retning, mens boligjobordningen helt klart trækker i den forkerte retning. Det er en ordning, som tilgodeser ejerne af boliger i alle former – også sommerhuse og endda visse sommerhuse i udlandet. Ja, den sociale profil er da til at se i boligjobordningen. Lejerne fik stort set intet ud af den tidligere boligjobordning: 103.000 ejere fik støtte, 3.000 lejere fik støtte, og nu ser det altså ud til, at man vil videreføre en ordning, hvor lejerne bliver stillet ringere. Det er lige sådan med hensyn til ghettoplanen. Der er der helt afgjort ting, som Enhedslisten slet ikke mener trækker den rigtige vej. Derfor er det her forslag et lille lyspunkt i boligpolitikken.

Vi vil opfordre regeringen til at læse sit eget regeringsgrundlag igennem, for der står altså nogle rigtig fornuftige ting med hensyn til de almene boliger. Der står f.eks., at alle kommuner skal bidrage til at løse boligsociale opgaver. Den ligger lige til højrebænet, og det vil jo være en demokratisering af boligpolitikken her i landet, så jeg vil opfordre ministeren til at trække i arbejdstøjet og komme i gang med at iværksætte forhandlinger med de kommuner, det drejer sig om. Det er nok nogle kommuner, som ligger lidt nord for København – nogle af dem i hvert fald.

Der er også i regeringsgrundlaget lovet en garanti for energibesparelserne i den offentlige sektor. Jamen lad os da se at komme igang. En model for det ville være med til at trække huslejeniveauet ned i den offentlige sektor, og det er jo noget af det, der er brug for, når de billige boliger forsvinder. Lige såvel er der et løfte om, at man skal se på finansieringen og huslejeafsættelsen i den almene boligsektor, og det kan man da heller ikke komme for tidligt i gang med. Det er jo meningsløst, hvis der er lejere, der betaler for høje huslejer i den sektor, for det er ikke overklassen, der bor alment. Det er vist ret så velkendt.

Med de ord vil jeg sige, at vi støtter forslaget, men vi vil gerne have en forsikring om, at de sociale klausuler er sikret heri. Og så

må man sige, at det er en gratis omgang for ministeren. Det er lejerne, der betaler gennem deres bidrag til Landsbyggefonden. Så vi skal passe på, at vi ikke tror, det er den store statskasse, der er ude at dele penge ud, for det er det ikke.

Kl. 14:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Lovforslaget øger Landsbyggefondens renoveringsramme med 4 mia. kr. Vi har det i Liberal Alliance sådan, at når boligselskaberne gerne vil have nogle af pengene fra Landsbyggefonden, så deltager vi gerne i at give dem pengene. Vi betragter Landsbyggefondens penge som boligselskabernes penge; det er jo en fond, som kommer ud af, at boligselskaberne har afdraget deres lån, og nu tager man så lejernes husleje og putter den ind i Landsbyggefonden, nu, hvor den ikke længere skal bruges til at afdrage lån og betale renter med. Så vi deltager gerne i det her. Men man kan jo på længere sigt diskutere, om den her umyndiggørelse af boligselskaberne overhovedet er nødvendig, og hvad den skal gøre godt for.

Hvorfor ikke bare overdrage Landsbyggefonden til boligselskaberne eller faktisk gøre det sådan, at boligselskaberne ikke behøver at indbetale til Landsbyggefonden af det overskud, som kommer ud af deres huslejer? Det synes vi ville være det rigtige at gøre. Det er en del af vores boligpolitik, at boligselskaberne skal have lov til at beholde deres huslejer i stedet for at sende dem videre til Landsbyggefonden. Til gengæld bør man jo så fratage boligselskaberne den offentlige støtte; den andrager gennemsnitligt ca. 4 mia. kr. om året, og dertil kommer et par skattefratagelser.

Men det synes jeg er et rimeligt bytte: Boligselskaberne får Landsbyggefondens penge, som jo egentlig er deres egne penge, så de ikke længere skal spørge Folketinget om lov for at få pengene, og til gengæld ophører så den offentlige støtte til boligselskaberne. Det må være den langsigtede boligpolitik i Danmark, at vi får normaliseret boligselskaberne, så de ikke udgør sådan en særegen enklave i boligmarkedet, men opererer på samme vilkår som alle andre.

Så vi støtter lovforslaget.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 14:37

Lars Dohn (EL):

Vil ordføreren, når der tales om subsidier til den almene boligsektor – der nævnes et beløb på 4 mia. kr. – så oplyse: Hvor meget udgør rentefradragsværdien for ejerboligsektoren?

Kl. 14:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Ole Birk Olesen (LA):

Det tal har jeg ikke på stående fod. Men oven i de 4 mia. kr. kommer jo det, at boligselskaberne ikke betaler ejendomsværdiskat og de ikke betaler skat af det overskud, de får ind via huslejen, i forhold til deres udgifter. Så det kan vel sådan cirka opveje hinanden, ville jeg gætte på.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Lars Dohn.

Lars Dohn (EL):

Det er jo sådan, at ejerboligsektoren er markant større, og at tilskudene pr. bolig er langt højere, så der er for mig at se ingen tvivl om, hvem det er, der modtager de største tilskud. Hvad mener ordføreren om, at lejerne i den almene boligsektor f.eks. betaler ekstra for de krav om tilgængelighed, som man stiller til boligerne, altså krav om elevatorer, speciel tilgængelighed, netop fordi samfundet stiller krav om, at den del af boligerne kan benyttes som almene, f.eks. af handicappede borgere? Hvad mener ordføreren om, at lejerne i den almene boligsektor betaler for boligsociale opgaver, der løses i området? Ville ordføreren finde det rimeligt, at man i et parcelhuskvarter skulle betale for f.eks. opgaver i tilknytning til noget boligsocialt i området som en lovmæssig pligt?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen altså, vores politik er, at de almennyttige boligselskaber skal betales for de boligsociale ydelser, de stiller til rådighed for kommunerne. Så i stedet for, at kommunerne har en anvisningsret til 25 pct. af boligmassen i den almennyttige boligsektor, skal kommunerne betale det, det koster, hos dem, der tilbyder at løse de boligsociale problemer; det kan være almennyttige boligselskaber, eller det kan være private udlejere. Vi synes, det er fint, hvis de boligsociale problemer bliver spredt lidt mere ud og de ikke alle sammen bliver placeret i den almennyttige boligsektor. Så derfor er vores forslag, at man i stedet for at give støtte til almennyttige boliger så betaler udbydere af lejemål for at tage sig af konkrete boligsociale problemer.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det Benedikte Kiær som ordfører for De Konservative.

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Tak for ordet. Ja, det er et dejligt forslag, vi står med her i dag, for det betyder jo, at der er endnu flere almene boliger, som kan komme i gang med at blive renoveret. Det er jo et rigtig godt tidspunkt, både fordi der er behov for det – der er almene boligområder, der har meldt ind til Landsbyggefonden, at de har behov, og de er sådan set godkendt til at være støtteberettigede – og fordi der også er rigtig gode muligheder i øjeblikket for at kunne få foretaget rigtig meget renovering for pengene. Så derfor er det jo et rigtig godt forslag, vi står med i dag, hvor vi sørger for, at der er flere boliger, der bliver renoveret og gjort mere moderne, og samtidig med det kan vi også se en masse arbejdspladser blive skabt rundt om i landet.

Derudover er det her med klausuler, sociale klausuler osv., blevet fremhævet gang på gang. Der er det jo dejligt, at vi kan se, at både den almene boligsektor og Dansk Byggeri faktisk sammen har indgået en rigtig glimrende aftale. Jeg var sådan set selv til stede, da de skrev under på den her aftale, og det er noget, som man går meget op i fra begge parter side, nemlig at det her virkelig er noget, der skal føres ud i livet. Og bare det, at det også bliver nævnt og beskrevet i bladet Boligen, fortæller jo netop, hvor meget man har fokus på det

Kl. 14:38

her område, og hvor vigtigt man synes det er, at alle kender til de muligheder, der er i den her aftale, og hvor vigtigt det er, at den her aftale også bliver realiseret.

Kl. 14:38

Så blev der nævnt noget fra den tidligere ordførers side om Landsbyggefonden og det, at vi står her og fordeler midler, og jeg ved ikke hvad, men jeg kan glæde den tidligere ordfører med, at der sker en ændret fordeling af de midler, man betaler ind, så det nu ikke bare er Landsbyggefonden, man betaler til, men man betaler også til egne muligheder for at kunne renovere på sigt via dispositionsfonde. Så der er også mulighed for, at man kan beholde pengene lokalt til de boligområder, hvor der er behov for renoveringer på et eller andet tidspunkt. Men selve ideen om, at man samlet set også hjælper hinanden, hvor man ikke kan løfte det selv, er sådan set det, der er ånden i den almene boligsektor. Derfor er jeg ikke parat til at sige farvel til Landsbyggefonden.

Men som sagt er jeg meget positiv over for det her lovforslag. Vi er enige, og vi kan støtte det.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren for by, bolig og landdistrikter.

Kl. 14:42

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Først vil jeg glæde mig over den meget brede tilslutning. Det er jo meget sjældent, at vi kan se, at samtlige partier i Folketinget støtter op om et lovforslag, og det vil jeg have lov til at glæde mig over i dag. Så kunne jeg høre, at en af ordførerne, hr. Lars Dohn, sagde, at vi skulle trække i arbejdstøjet. Når nu jeg lige har hørt hr. Lars Dohns partifælle, hr. Per Clausen, stå og rose et lovforslag, der var før, og hvor vi jo også har bidraget i forhold til solcelleproblematikken, så må jeg sige, at i dag er en god dag for den almene sektor. Det viser også, at denne regering har arbejdstøjet på. Min kollega, klima- og energiministeren, og jeg har virkelig knoklet med begge dele. Så jeg kan berolige hr. Lars Dohn med, at vi har arbejdstøjet på, og så vil jeg rose hr. Lars Dohn for at have sat sig så godt ind i regeringsgrundlaget. Jeg glæder mig til de videre diskussioner.

Så vil jeg sige, at jeg også tager det som et tegn på, at der er enighed om regeringens overordnede hensigt med forslaget, nemlig at det på en og samme gang skal sikre de holdbare finanser uden offentlige udgiftsstigninger og understøtte jobskabelsen så meget, som vi kan. Jeg hørte hr. Eigil Andersen fra SF virkelig lægge vægt på det med jobbene, men også på renoveringen af den almene sektor, og det er jo fuldstændig korrekt, at vi også her holder hånden under beskæftigelsen. Jeg tror, at det var hr. Jan Johansen, der nævnte tallene. Det er jo ca. 3.700 årsværk, der nu kommer i spil, deraf allere-de 250 i år, og det er en rigtig god ting i det.

En forøgelse af Landsbyggefondens renoveringsramme vil stimulere beskæftigelsen særlig på bygge- og anlægsområdet, uden at det belaster de offentlige udgifter. Bare med den her fremrykning er det altså 1.100 boliger, vi forventer får gavn af forhøjelsen, og som jeg nævnte, giver det 3.700 arbejdspladser, så i virkeligheden er der jo tre gode ting på en gang. Jeg ser egentlig frem til et hurtigt udvalgsarbejde, så Landsbyggefonden til gavn for beskæftigelsen og servicen i den almene sektor og kvaliteten kan komme i gang med at dele ud af midlerne.

Så har jeg et par enkelte kommentarer til ordførerne. Der vil jeg godt nævne, at hr. Lars Dohn rejste spørgsmålet om sociale klausuler. Det er sådan, at der i tilskudsvilkåret for Landsbyggefonden faktisk bliver nævnt, at arbejdet skal ske på danske løn- og arbejdsvilkår, altså det, der står i ILO-konventionen nr. 94, nemlig at det skal ske efter de lokale overenskomster. Så det, Boligen beskriver, så vidt det er blevet mig oplyst, er i virkeligheden, når det enkelte boligselskab udbyder nye byggeopgaver, som ikke er finansieret af Lands-

byggefonden. Som jeg forstod det på artiklen, vil man også gerne her i dialog med de enkelte boligselskaber om det og sikre, at det foregår på danske løn- og arbejdsvilkår. Det er jeg blevet oplyst om, og jeg oplyser gerne nærmere om det vilkår, hvis det er.

Så vil jeg godt i lighed med fru Karina Adsbøl fra DF glæde mig over, at når vi renoverer, er der et meget, meget stor fokus på, at der skal være adgang for handicappede, og det store fokus ses også af de mange midler, der bliver bygget om for, når man renoverer. For der er en del af de her boliger fra 1960'erne og 1970'erne, der virkelig ikke er særlig handicapvenlige.

Til bemærkningen fra hr. Ole Birk Olesen om, at man skal være selvfinansierende, vil jeg sige, at det i virkeligheden er det, der er sigtet med den måde, man har opbygget fondannelserne på. Det, vi gør nu, er i virkeligheden, at vi tager af fremtidens indtægter og renoverer nutidens boliger med dem, så de bliver mere konkurrencedygtige. Lige i øjeblikket er der jo ikke en bøjel femøre i Landsbyggefonden, men fra 2027 kommer der faktisk rigtig, rigtig mange penge ud fra lån, der bliver udamortiseret. For de huse, der er bygget efter 2000, er det faktisk sådan, at lånene er udamortiseret i 2030 og 2040. Der er det sådan, at der går en tredjedel af pengene ind i ny byggerifond.

I dag er det jo sådan, at det er staten, der sammen med kommunerne giver en del af tilskuddet, når man opfører boligerne, nemlig op til de 10 pct., som vi har fastsat i aftalerne for finansloven. Så der skal man selv være med til at finansiere det. Det er en del af det. En anden del ryger i Landsbyggefonden til renovering, og en tredjedel ryger så i den lokale dispositionsfond til udbedringer og fornyelse. Så i virkeligheden er systemet med en selvfinansiering opfundet, dog via en fondsdannelse, som vi regulerer her i boligforligskredsen og i Folketinget.

Så jeg vil glæde mig over opbakningen og også takke for det konstruktive og gode samarbejde, vi har haft i boligforligskredsen. Jeg synes faktisk, at vi her selvfølgelig med de spørgsmål, der er stillet, har kunnet komme igennem det.

Så var der et enkelt spørgsmål, som fru Louise Schack Elholm nævnte, nemlig det med den regionale fordeling. Det har vi meget fokus på, og vi kigger også på det. Men når vi kigger på tallene, som vi også har sendt over – og jeg har dem også med i dag, men jeg vil ikke remse dem op her fra talerstolen – vil jeg faktisk sige, at der jo tilstræbes en rimelig regional fordeling, for det er også vigtigt, at man får nogenlunde efter, hvor mange almene boliger man har. Men jeg vil dog sige, at nogle steder kan man have renoveret meget og andre steder knap så meget. Så der vil være en lille skævhed, men på længere sigt synes jeg faktisk at tallene er pænt fordelt. Jeg er enig i, at vi skal have et stærkt fokus på det, for det er vigtigt, at vi har alle egne af landet med her.

Kl. 14:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig en enkelt kollega, der har bedt om adgang til en kort bemærkning. Det er fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:47

Karina Adsbøl (DF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at følge op på det med de sociale klausuler, for så vidt jeg forstod det, så lå der ikke nogen. I forhold til det notat, vi har fået, hvor jeg har spurgt ind til det, svarer ministeren: Der foreligger ikke oplysninger om fordelingen af beskæftigede i forbindelse med renovering af almene boliger i forhold til danske eller udenlandske statsborgere. I forhold til hvor mange arbejdspladser det her også giver, skal jeg bare sikre mig et tilsagn fra ministeren om, at der ligesom bliver et kvalitetstjek af, hvor mange arbejdspladser det reelt har givet, når arbejdet er færdigt.

Når nu jeg har ministeren på talerstolen, så vil jeg egentlig godt høre, om han kan give Dansk Folkeparti et klokkeklart svar på, om Dansk Folkeparti er smidt ud af de andre forhandlinger, der kører i øjeblikket, om ghettoet problemet. Det har jeg haft svært ved at få et klart svar fra ministeren på, så det kan han jo passende give fra talerstolen nu.

Kl. 14:48

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:48

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Vi har jo i de forhandlinger, vi har haft med hinanden, diskuteret det med de sociale klausuler, og det er der meget forskel på hvordan man vurderer. Men det her er jo ikke vores penge, det er nogle penge, som Landsbyggefonden giver, og vi regulerer så, hvor meget man kan tage af nogle penge, der så sige ikke er der, men bliver en fremtidig indkomst.

Når det er sagt, så ved jeg, at det er et tilskudsvilkår fra Landsbyggefonden, at det skal være på danske løn- og arbejdsvilkår, men det er jo ikke det samme, som at alle job bliver besat af danske lønmodtagere. Det er det samme, som at der i hvert fald ikke bliver en ublu konkurrence imellem de forskellige arbejdspladser. Det synes jeg er et rimeligt vilkår. Det kan man se forskelligt på, men det er altså et tilskudsvilkår i forhold til de projekter, som Landsbyggefonden finansierer.

Så har vi diskuteret lærlinge. Med lærlinge er det sådan, at det kan vi ikke stille som en generel betingelse – det har vi også været inde over – men vi har aftalt at følge det tæt, og jeg følger også op på det sammen med Boligselskabernes Landsforening. Jeg ved, at de i en aftale med Dansk Byggeri vil følge op på den aftale, som fru Benedikte Kiær, den tidligere boligminister, jo faktisk også lavede tilbage i 2010, tror jeg det var, eller måske var det i 2011, at fru Benedikte Kiær lavede den aftale. Det er der meget fokus på, så der skal vi i fællesskab holde snor i det. Jeg tror ikke, jeg har mere at sige lige nu.

Kl. 14:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Karina Adsbøl, anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:50

Karina Adsbøl (DF):

Næste gang, ministeren tager ordet, må han gerne svare på det om ghettoforhandlingerne, som jeg spurgte om, for det glemte ministeren.

I forhold til sociale klausuler siger ministeren, at det bliver på danske løn- og arbejdsvilkår. Men hvis vi nu forestiller os, at vi har en håndværker, som har været inden for sit fag i rigtig lang tid, så har han jo også en anciennitet. Hvis vi så forestiller os, at der er en polak, som måske kommer fra Polen, så har han måske ikke den anciennitet. I forhold til det kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren: Hvem tror ministeren så, der bliver ansat? Tit og ofte handler det vel også om, hvor meget løn man skal betale til dem, man ansætter. Og med hensyn til håndværkeren, som har en god anciennitet med, og så en, som kommer og måske vil gå for mindstelønnen, er der jo også større risiko for, at den, der går for mindstelønnen, får arbejdet.

Kl. 14:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:50

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Lad mig sige, at der er rigtig mange polakker, der kommer fra Polen, det er jeg enig med fru Karina Adsbøl i. Hun sagde jo, at hun forestillede sig en polsk håndværker fra Polen.

Når det er sagt, så handler det jo om danske løn- og arbejdsvilkår. Jeg har sådan set rigtig mange tidligere kollegaer fra min tid som smedesvend på Fyn, som i dag er fyret, på grund af at Lindø-værftet lukkede, og som nu arbejder i Norge. Jeg synes, det er godt, at der er den frie bevægelighed i arbejdskraften. Det, der er helt afgørende, er, at man ikke konkurrerer på dårlige løn- og arbejdsvilkår. Derfor er jeg glad for, at Boligselskabernes Landsforening i forbindelse med de midler, de har i Landsbyggefonden, og dem, de her giver som støtte, siger, at det bliver på danske løn- og arbejdsvilkår. Tættere kan vi vist ikke komme det. Som vi også har sagt, har vi ikke opgørelserne i forhandlingerne for, hvor mange der kommer fra det ene eller det andet sted, men det, der er rigtig, rigtig vigtigt her, er, at det foregår på ordentlige løn- og arbejdsvilkår, at man ikke konkurrerer på det.

Kl. 14:52

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er yderligere to kollegaer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og den første er hr. Lars Dohn fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:52

Lars Dohn (EL):

I den artikel, som er nævnt her et par gange i dag, i BL's blad Boli-gen nævnes det, at der er et ringe kendskab til det her, altså ud af 30 konkrete projekter er man i 11 af dem ikke opmærksom på, at man skal stille sociale klausuler i forbindelse med arbejdet i den almene boligsektor. Og det vil jeg gerne spørge boligministeren om. Det kunne være jeg skulle have spurgt beskæftigelsesministeren, men nu spørger jeg boligministeren: Er det tilfredsstillende, at når vi sætter arbejde i gang, som i en eller anden udstrækning er understøttet af det danske samfund, kan det vel ikke være meningen, at det bliver arbejde til polakker? Det er jo det, man har rejst tvivl om i forbindelse med vækstplanen, for nu bliver der mere arbejde til flere polakker.

Så derfor vil jeg spørge boligministeren, om regeringen eller boligministeren vil sikre, at der her i Danmark ikke er et boligselskab, som ikke er klar over, at man skal stille sociale klausuler i forbindelse med byggeri i den almene sektor.

Kl. 14:53

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:53

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu tror jeg, det er rigtig vigtigt at holde sig for øje, at hr. Lars Dohn blander tingene lidt sammen og siger, at nu er det sat i gang i det danske samfund. Det er jo, som hr. Lars Dohn sagde i sin ordførertale, lejernes penge, og det er de penge, de har stående i Landsbyggefonden. Men når det er sagt, så ved jeg – det er også det, jeg har spurgt BL om: Hvad er det her for noget? – at det er et udbudsvilkår fra Landsbyggefondens side, og det har man besluttet helt demokratisk, at det, som udbydes via Landsbyggefonden, skal være på danske løn- og arbejdsvilkår. Så mig bekendt er det det, der sker.

Så er der steder, hvor man bygger uden at have kendskab til det – man behøver jo ikke at renovere et boligselskab med Landsbyggefondens midler, og det her er renoveringer, vi taler om – og det kendskab er jeg enig med hr. Lars Dohn i vi skal have udbredt. Jeg

har også haft en dialog med BL's ledelse, både formand og direktion, om, at det selvfølgelig er en vigtig ting, men det er ikke noget, jeg kan og skal beslutte, at der sendes et brev ud til samtlige boligselskaber. Men jeg synes under alle omstændigheder det er rigtig godt, og så fordi man som boligselskab kun kan være interesseret i, at der kommer skattepenge ind, når det bliver udført på danske løn- og arbejdsvilkår.

Det er en opgave, som jeg synes Boligselskabernes Landsforening skal løse. Jeg er helt enig med hr. Lars Dohn, og jeg skal gerne spørge ind til det igen, så vi kan sikre, at man kender reglerne ude omkring.

Kl. 14:54

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Jeg har ikke noteret hr. Lars Dohn for adgang til den anden korte bemærkning, så det går jeg ud fra at vi ikke skal have. Derfor går vi videre i talerrækken, og den næste er fru Louise Schack Elholm fra Venstre, værsgo.

Kl. 14:54

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Man må sige, at boligaftalen, som foreligger her, er en forlængelse af vores boligforlig, et rigtig godt forlig, vi lavede tilbage i 2010, og som Socialdemokraterne heldigvis har tilsluttet sig, efter at de er kommet i regering. For det var en rigtig god aftale, vi lavede, og derfor kan der også kun være bred opbakning til, at vi bruger de her 4 mia. kr. ekstra på renovering af den almene sektor.

Men det er jo en fortsættelse, kan man sige, af det forlig, vi har fra 2010, og det forlig indeholder jo flere punkter. Det indeholder også hele ghettoplanen og ghettolisten med en række områder, som er på ghettolisten. Der er blevet sat en masse penge af også til målretning af initiativerne der, og der vil jeg egentlig høre, om ministeren – for det er jo inden for det samme forligsområde, inden for den samme aftale, det her er jo en forlængelse af aftalen – kan oplyse mig om, hvor mange penge man har brugt på den her ghettoindsats i de ghettoområder, man har udpeget som følge af ghettoaftalen fra 2010.

Kl. 14:55

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:55

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg har simpelt hen ikke taget den opgørelse over, hvor mange penge der blev sat af i 2010, med over, og jeg har det ikke i hovedet på stående fod. Så frem for at komme til at svare et eller andet, der ikke hænger sammen, så tror jeg i virkeligheden, det er rigtig vigtigt, at fru Louise Schack Elholm stiller spørgsmålet skriftligt, og så vil jeg gerne oplyse om, hvor mange penge der er gået fra den aftale, som blev lavet mellem Det Radikale Venstre, Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti.

Så skal jeg gøre opmærksom på, at selve listen, og det har vi fået bekræftet af fru Benedikte Kiær, der var boligminister på daværende tidspunkt, jo kun – i gåseøjne – blev vedtaget af Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative. Vi er trådt ind på det samme grundlag i aftalen, som De Radikale var med på. Man gjorde sig i øvrigt store anstrengelser for at holde selve kriterierne og listen ude af resten af boligaftalen, så De Radikale kunne være med, og derfor er vi selvfølgelig forpligtet af den boligaftale, vi har sammen med Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, men ikke af kriterierne.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Louise Schack Elholm for den anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 14:56

Louise Schack Elholm (V):

Nu taler jeg om ghettoaftalen, som Radikale Venstre var med til at underskrive, og som Socialdemokraterne og SF har tilsluttet sig. Her er det bilag 2, hvor De Radikale har en undtagelse, ikke bilag 1, som ghettolisten fremgår af. Så derfor er det jo meget relevant at stille spørgsmål om det her, når nu vi diskuterer en forlængelse af boligaf-talen fra 2010. Kan ministeren så bare udbrede lidt nærmere, om vi har fået helhedsplaner for alle de her områder på ghettolisten?

En anden ting, som helt klart undrer mig, er, at vi ikke har fået nogen invitation til videre forhandlinger om den fortsatte ghettoint-dsats, for det må jo være helt naturligt, når vi har en fælles forligs-kreds. Så kan ministeren fortælle mig, hvornår vi bliver indkaldt til de næste forhandlinger?

Kl. 14:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 14:57

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg synes, at vi – med formandens tilladelse – jo er langt, langt væk fra lovforslaget nu. Vi taler om nogle helt andre ting. Jeg anerken-der, at Venstre også har ydet deres del i forbindelse med lovforslaget og stillet spørgsmål i forhandlingerne, og vi har haft et rigtig godt forløb, men her er vi langt væk fra det, som er indholdet i lovforsla-get. Men jeg kan sige, at vi er nogle stykker, der deler den opfattelse, jeg gav udtryk for før, og hvis der er spørgsmål i en anden retning, svarer jeg gerne på det ved en anden lejlighed.

Men jeg vil sige, at vi jo har haft sonderinger, og det ved fru Louise Schack Elholm godt, i forhold til det udspil, regeringen lave-de omkring kriterierne, og efterfølgende har vi fortsat sonderingerne hos de partier, som var positive over for en udvidelse af kriterierne med to nye kriterier. Sådan er det jo i politik, at man ligesom finder sammen med dem, som har en positiv holdning til det, man spiller ud med.

Kl. 14:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet i det hele taget, er for-handlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en social proto-kol til EU's traktater.

Af Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 03.04.2013).

Kl. 14:58

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er beskæftigel-sesministeren. Værsgo.

Kl. 14:58

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Tak til Enhedslisten for vedholdende at sætte fokus på behovet for, at vi i Folketinget diskuterer og adresserer spørgsmålet om social dumping og de problemer, som vi oplever på kryds og tværs af de europæiske grænser i den henseende.

Der er jo ikke nogen som helst tvivl om – og det ved Enhedsli-sten godt – at vi fra regeringens side fuldt ud deler et ønske om hele tiden at skærpe vores indsats i kampen mod social dumping. Vi har allerede lavet meget i fællesskab, og vi har også opnået gode resulta-ter. Personligt er jeg meget, meget glad for det integrerede og for-stærkede samarbejde myndighederne imellem, altså mellem Ar-bejdstilsynet, SKAT og politi. Der er ikke nogen som helst tvivl om, at vi, selv om vi til forskel fra Enhedslisten er tilhængere af det indre marked og arbejdskraftens fri bevægelighed, er lige så optaget som Enhedslisten af, at der er ordentlige løn- og arbejdsvilkår i Danmark. Og der er heller ikke nogen som helst tvivl om, at de regler, der gæl-der for den fri bevægelighed, udfordrer. Det gør de, fordi der er løn-modtagere, der kommer hertil på ordentlige vilkår, som overholder og respekterer reglerne, og der er udenlandske firmaer, der kommer hertil, som overholder og respekterer reglerne, men vi har også man-ge eksempler på det modsatte, både hvad angår lønmodtagere og virksomheder. Det er et stort problem for danske lønmodtagere, og det er et stort problem for danske virksomheder og små håndværks-mestre, der alle sammen udsættes for en unfair konkurrence.

I sammenhæng med dette vil jeg sige, at vi fra regeringens side hele tiden og løbende overvejer, hvordan vi bedst understøtter ind-satsen mod social dumping, og hvordan vi bedst beskytter vores bor-gere i det europæiske samarbejde.

Enhedslisten foreslår med beslutningsforslaget her, at en del af den indsats skal inkludere, at der indføres en såkaldt social protokol i EU's traktater, som skal sikre, at de faglige rettigheder får forrang og ikke begrænses af hensyn til den fri bevægelighed. Det har jo væ-ret diskuteret i EU-regi af flere omgange. Diskussionen kom ikke mindst på dagsordenen efter Lavaldommen, som netop satte fokus på balancen mellem de sociale og de økonomiske rettigheder. Kom-missionen forsøgte så sidste år med Monti II at præcisere den balan-ce. Det gik, som Enhedslisten er fuldt ud bekendt med, ikke særlig godt, og diskussionen endte på det tidspunkt med, at Kommissionen måtte trække forslaget helt tilbage, efter at de nationale parlamenter havde givet forslaget det såkaldte gule kort efter en ret heftig diskus-sion.

Som jeg sagde før, er det indre marked i regeringens øjne til stor fordel for Danmark, både for danske lønmodtagere, for danske virk-somheder og for dansk økonomi. Men det er klart, at forudsætningen for, at det indre marked fungerer, er, at vi har de rigtige regler, og at de også efterleves.

Derfor afviser vi beslutningsforslaget her. Vi gør det med den be-grundelse, at der, hvor vi vil have vores fokus i den kommende tid, og der, hvor vi vil lægge vores kræfter, er i at sikre en bedre hånd-

hævelse af udstationeringsdirektivet. Det er i vores øjne den mest farbare vej til at realisere nogle af de ønsker og mål, vi har, hvad angår bekæmpelse af social dumping og i det hele taget angreb på et reguleret og ordentligt dansk arbejdsmarked. Tak.

Kl. 15:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig tre kolleger, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:02

Nikolaj Villumsen (EL):

Tusind tak til beskæftigelsesministeren for det her svar, som desværre var en smule skuffende, skuffende, fordi der jo lige præcis findes mange måder at konkurrere på. Man kan konkurrere på, hvem der har de bedste kvalifikationer, og man kan konkurrere på, hvem der har de dårligste løn- og arbejdsvilkår – og lige præcis konkurrencen på at have de dårligste løn- og arbejdsvilkår er jo den, der foregår i Europa lige nu.

Derfor undrer det mig, at regeringen indtager den position, som regeringen indtager. Eksempelvis var det sådan, at de socialdemokratiske beskæftigelses- og socialministre fra EU-landene mødtes den 27. februar 2013. De mødtes og blev enige om, at de faktisk vil le arbejde for en social protokol. Jeg ved, at beskæftigelsesministeren ikke var til stede, men var det, fordi den danske regering som den eneste regering af de regeringer i Europa, der har en socialdemokratisk beskæftigelsesminister, ikke ønskede at være med? Og er det ikke en smule skuffende, når vi ofte fra lige præcis Socialdemokraterne hører, at man skal tage den kamp mellem højre og venstre i EU?

Kl. 15:03

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:03

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Mit afbud til mødet var ikke af politisk karakter, men var af helt andre årsager. Det havde ikke noget med indholdet af mødet at gøre, men skyldtes andre ting. Det var det først, jeg ville sige.

Det andet, jeg vil sige, er, at jeg simpelt hen tror, der gives et for forsimplet billede af, hvad der foregår på den europæiske scene lige nu, når der fra Enhedslistens side siges, at der kun konkurreres på dårlige løn- og arbejdsvilkår. Det er jo ikke rigtigt. Der er af masser af både lønmodtagere og virksomheder, der vandrer – også på tværs af grænser – som overholder spillereglerne. Masser. Vi har masser af danske lønmodtagere, der rejser ud til stor glæde for dem selv, til stor glæde for danske virksomheder og dermed også til stor glæde for dansk økonomi. Så heldigvis har vi masser af retskafne borgere og virksomheder inden for den europæiske grænse, som bruger det indre marked til fordel for os alle sammen. Heldigvis, og sådan skal det også vedblive med at være i fremtiden.

Men lige så vigtigt og rigtigt det er at sige det, lige så vigtigt og rigtigt er det jo at understrege, at der bestemt er en konkurrence på unfair vilkår, som presser de europæiske arbejdsmarkeder, som presser faglige rettigheder, og som dermed også presser de europæiske lønmodtagere. Det er jo derfor, at vi i andre sammenhænge er så utrolig enige med Enhedslisten i behovet for en hele tiden forøget indsats imod social dumping.

Kl. 15:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Nikolaj Villumsen, anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:04

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg er da glad for at høre, det ikke var politisk motiveret, at beskæftigelsesministeren blev væk, men det er alligevel ærgerligt, at beskæftigelsesministeren blev væk, for det, vi jo har set med en lang række domme fra EU-Domstolen, er, at fagbevægelsen har fået begge arme bundet bag på ryggen og mistet mange af de muligheder, der tidligere var, for at stille krav til lige vilkår for udstationerede arbejdere. Derfor er det jo så positivt, at vi ikke bare har en europæisk fagbevægelse, men åbenbart også har samtlige socialdemokratiske beskæftigelses- og socialministre – undtagen den danske beskæftigelsesminister – i EU-kredsen, som ønsker en social protokol. Det er altså ikke bare Enhedslisten, der står alene med det her. Er det ikke ærgerligt, og giver det ikke grund til eftertanke hos ministeren, at hendes socialdemokratiske kollegaer i EU mener noget andet og ønsker en social protokol?

Kl. 15:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:05

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at det, der er det afgørende, er at have fokus på, hvad det er for et mål, vi ønsker at opnå, og så kan man jo efterfølgende diskutere, hvilke midler man mener er de rigtigste at tage i brug. Jeg tror også, det er vigtigt at sige, at der efter Lavaldommen har været en enighed mellem arbejdsmarkedets parter i Danmark om, hvordan vi håndterer det i forhold til den danske arbejdsmarkedsmodel efterfølgende. Det er den måde vi med regeringens øjne bør håndtere udfordringerne på det her område. Vi vil gerne gå i takt med arbejdsmarkedets parter, og der er ingen tvivl om, at det indre marked, kan man sige, udfordrer de danske regler og det danske arbejdsmarked både positivt og negativt, og det håndterer vi hen ad vejen.

Derfor er det altså vores opfattelse, at der, hvor fokus skal være nu, er på bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet, og jeg lytter mig i øvrigt også til, at der er et ønske fra arbejdsmarkedets parter om at sikre, at det kommer til at ske fyldest.

Kl. 15:06

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste kollega, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:06

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ministeren. Nu er det jo sådan, at LO støtter kravet om en social protokol, der blev vedtaget så sent som på LO's sidste kongres. Det gør de sammen med hele den europæiske fagbevægelse.

Men det, jeg gerne vil spørge ind til, er ministerens begrundelse for at afvise forslaget. Den er, at man hellere vil koncentrere sig om Kommissionens forslag til håndhævelse af udstationeringsdirektivet. Ministeren er vel bekendt med og enig i, at forslaget til håndhævelsesdirektiv, i hvert fald i den form, det har nu, på ingen måde løser det problem, som opstod med EU-Domstolens afgørelser i Viking Line-sagen, Laval-, Rüffert- og Luxembourgssagerne. Det, der jo var kernen i Domstolens afgørelser, var, at de faglige og sociale rettigheder skal vige til fordel for EU's regler om fri bevægelighed.

Det andet problem, som har med udstationeringsdirektivet at gøre, er jo, at det blev slået fast, at udstationeringsdirektivet er et maksimumsdirektiv, og at det ikke er tilladt for landene at stille større krav end det minimum, der er beskrevet i udstationeringsdirektivet. Og det problem bliver ikke løst med håndhævelsesdirektivet.

Hvordan kan man så henvise til det som et argument for at afvise forslaget om en social protokol?

Kl. 15:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:08

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er, fordi vi synes, at det er den rigtige vej at gå. Det er jo sådan set det, der er vores begrundelse. Man kan jo have forskellige holdninger til, hvilke midler vi bedst tager i brug. Det er vel et meget godt eksempel på også nogle mere ideologiske forskelle på spørger og svarer i den her henseende. Jeg vil hellere tage et skridt i den rigtige retning og få et resultat hjem, end jeg vil have mine øjne rettet mod noget, som givet er svært gennemførligt, og som derfor meget hurtigt vil komme til at fortone sig i tågerne. Jeg tror simpelt hen, at hvis vi gerne vil have resultater i hus, hvad angår kampen mod social dumping, er det at sikre en bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet i mine og regeringens øjne det helt rigtige sted at starte.

Kl. 15:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Hr. Finn Sørensen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:09

Finn Sørensen (EL):

Der var den. Der er liv i den. Nu udelukker det ene jo ikke det andet. Enhedslisten vil også gå helhjertet ind i arbejdet om håndhævelsesdirektivet for at skaffe de små forbedringer, der måske kan skaffes. Der kan også være nogle problemer, men det lader vi ligge og diskuterer en anden dag.

Men forslaget om social protokol er jo affødt af det problem, jeg beskrev før. Det er jo det, der er baggrunden for, at den europæiske fagbevægelse har stillet det forslag. Det er for at få løst det helt grundlæggende problem med, at Domstolen har tilsidesat de faglige og sociale rettigheder til fordel for det indre markedes regler om fri bevægelighed. Det er et grundlæggende problem, der betød et indgreb i konfliktretten i alle de europæiske lande og et indgreb i landenes ret til at finde de midler til beskyttelse mod social dumping, som de nu mener er rigtige. Nogle lande vil jo hellere bruge lovgivning end overenskomster. Det var et groft indgreb i det.

Ministeren erkender vel, at det er et stort problem? Og at det problem skal løses?

Så spørger jeg: Hvis ikke ministeren vil støtte det forslag, hvilke andre løsninger er der så ud over at melde sig ud?

Kl. 15:10

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:10

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Her kommer spørgeren vel sådan set til at afsløre rigtig meget til sidst, nemlig at Enhedslisten ønsker, at Danmark skal træde ud af det europæiske samarbejde. Det gør regeringen ikke. Det gør regeringen ikke, og derfor kan man sige, at det bliver svært at finde en fælles vej i EU-spørgsmålet, når vores udgangspunkter for diskussionen er så langt fra hinanden, som de er. Mig bekendt er Enhedslisten også imod det indre marked. Det er regeringen ikke.

Det kan jo være vigtigt at minde hinanden om, at der er en grundlæggende præmisforskel for diskussionen her, for vi ønsker fortsat et indre marked. Men vi ønsker også, at der tages de nødvendige hensyn til lønmodtagerrettigheder, og at vi i det hele taget balancerer

spørgsmålet om økonomi, indre marked på den ene side og arbejdstagerrettigheder og ordnede forhold på den anden side.

Kl. 15:11

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste kollega, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:11

Christian Juhl (EL):

Jeg synes ikke, vi skal diskutere, om vi skal melde os ud af EU. Vi skal diskutere, hvordan vi styrer det europæiske arbejdsmarked, og jeg går ud fra, at vi er enige om, at det europæiske arbejdsmarked er en fælles kampplads, og at kamppladsen faktisk går ud over grænser i det her spørgsmål, og at vi ikke kan klare det inden for hvert enkelt lands grænser. Formanden for LO og formanden for FTF sendte en opfordring til statsministeren i 2011, lige efter at regeringen var trådt til, hvor de opfordrede til, at regeringen brugte EU-formandskabet til at sikre opbakningen til en social protokol til EU's traktat. »Jeg har stor tiltro til, at regeringen vil lytte«, sagde Harald Børsting på det tidspunkt. Det er mere for at sige, at det jo ikke er et forskelligt ideologisk udgangspunkt, vi har. Vi er enige med LO-formanden. Vi er enige med Euro-LO. Vi er sågar enige med Kommissionen, når de prøver at tumle med de her ting. Selv om det kan forekomme som en stor opgave, så tumler de med det, og de synes også, at politikere bør tumle med det.

Hvis vi i Danmark kun havde fire rettigheder – kapitalens, arbejdskraftens, varernes og tjenesteydelsernes frie bevægelighed, som fungerer i EU – skulle vi så ikke have nogle flere regler, hvis det nu var Danmark, vi snakkede om?

Kl. 15:12

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, at det er en lidt speciel diskussion, for Danmark og EU er nu to vidt forskellige størrelser, og derfor er det selvfølgelig heller ikke sammenligneligt. Men det er jo ikke rigtigt, hvad hr. Christian siger, når hr. Christian Juhl siger, at vi ideologisk ikke er uenige. Joh, det er vi jo. Enhedslisten er modstander af EU, og regeringen er tilhænger af EU. Enhedslisten er modstander af det indre marked, og regeringen er tilhænger af det indre marked. Man kan jo ikke lade, som om det faktisk ikke er der, når vi diskuterer en eventuel social protokol i EU. Det kan jo ikke nytte noget. Man bliver nødt til at have alle aspekter op på bordet. Og det, regeringen er optaget af, er hele tiden at efterstræbe det rigtige balancepunkt mellem på den ene side hensynet til lønmodtagerrettigheder, altså at vi har et ordnet og reguleret både dansk og europæisk arbejdsmarkedet, og på den anden side, at vi ønsker et dynamisk indre marked, som også er til fordel for danske lønmodtagere.

Jeg tror, at Enhedslisten en gang imellem i sin interne europæiske diskussion, hvis der er et indre europæisk liv hos Enhedslisten, undervurderer den positive effekt, det har for danske lønmodtagere, at der er et indre marked, for det er det, der understøtter, at vi har de virksomheder, vi har, i Danmark.

Kl. 15:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Jeg har ikke noteret hr. Christian Juhl for adgang til den anden korte bemærkning.

Jeg skal bare minde om her i salen, at de ærede kolleger bedes trykke sig ind, og når det sker, kan vi registrere det i teknikken. Tak for det.

Så er det hr. Christian Juhl for den anden korte bemærkning.
Værsgo.

Kl. 15:17

Kl. 15:14

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg har fået at vide, at jeg ikke må diskutere med formanden, men der er meget forskel i praksis blandt de forskellige formænd, og det er ikke til at finde ud af, undskyld jeg siger det.

Vi er meget interesserede i det europæiske arbejdsmarked, og vi er også meget interesserede i, at der er en balance i EU. Vi har EU, og det eksisterer i dag, og det ville da være tåbeligt at påstå, at det ikke eksisterede. Jeg spørger: Er det ikke regeringens opfattelse, at vi også i EU skal have en social balance, der er større, end den findes i dag? Det er derfor, jeg nævner de fire markedsrettigheder. En arbejderrettighed kunne jo være en god balance til det. Første gang, jeg hørte om det, var det Euro-LO, der nævnte den, og jeg havde aldrig tænkt den tanke. Jeg synes, at det er en forjættende tanke, at vi slås for en social protokol, hvor arbejderrettigheder har forrang for markedsrettigheder. Jeg tænker det som dybest set en socialdemokratisk tankegang, i hvert fald hvis det var på nationalt plan. Og jeg håber da også, at vi elsker EU så meget alle sammen, at vi godt vil snakke om en social dimension også i EU, hvor arbejderrettighederne har en stor betydning. Er det ikke rigtigt forstået, at vi er enige på det punkt?

Kl. 15:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:15

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

For det første vil jeg sige, at jeg ikke elsker EU. Det at elske har for mig at se at gøre med andre ting end politiske institutioner, om end jeg bakker helhjertet op om det europæiske projekt. For det andet tror jeg i al beskedenhed og ydmyghed, at jeg er bedre til at fortolke det socialdemokratiske synspunkt, end spørgeren er. For det tredje vil jeg sige, at det ikke er rigtigt, at konfliktretten i Danmark ikke er reguleret, og det er heller ikke rigtigt, at konflikten har forrang frem for alt andet. For konfliktretten i Danmark skal også respektere anden lovgivning, og konflikter kan være både lovlige og ulovlige.

Kl. 15:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til en kort bemærkning, er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 15:15

Pia Adelsteen (DF):

Jeg synes alligevel lige, jeg måtte rejse mig, fordi egentlig synes jeg, det er at spise Enhedslisten af lidt for nemt, når man siger, at de jo er imod det indre marked. Så vil jeg bare fortælle, at Dansk Folkeparti er ikke imod det indre marked. Men ikke desto mindre synes jeg faktisk, at Enhedslisten har en pointe lige præcis her.

Jeg vil også godt sige, at vi ikke er imod EU. Vi er skeptiske over for nogle ting. Så det har jeg ligesom også som udgangspunkt.

Men i forhold til en social protokol siger ministeren, at man ligesom har valgt et andet spor, nemlig at få ændret på nogle af de direktiver, der giver problemet. Må jeg så ikke spørge: Når man nu skal finde det rigtige balancepunkt, som man jo skal finde i forhold til arbejdstagerrettigheder og i forhold til det indre marked og konkurrence og sådan noget, har man så en idé om, hvornår man finder det balancepunkt, eller rettere sagt, hvornår man kan se nogle resultater? For det her er jo ret væsentligt for danske arbejdere og også for danske virksomheder i forhold til konkurrenceevnen.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:17

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jo, men det er jo det, jeg har sagt nu i hele debatten og i øvrigt i en række andre debatter i Folketingssalen: Den regering, der sidder lige nu, har gjort mere mod social dumping, end der nok er sket i andre regerings levetid lagt sammen. Altså, vi har intensiveret indsatsen både på finansloven for 2012 og finansloven for 2013. Vi sidder lige nu i kommuneforhandlinger med KL om at udbrede brugen af arbejdsklausuler, og vi er hele tiden og fortløbende i gang med indsatsen imod social dumping.

Det gør vi sammen med Enhedslisten, fordi vi har en fælles intention om og interesse i, at det danske arbejdsmarked skal fungere på ordentlige vilkår. Det er en vigtig politisk indsats, den vil vi blive ved med at prioritere.

Det gør vi også på europæisk plan, og som jeg sagde før, synes vi – og det forstår vi der sådan set også er interesse for i dansk fagbevægelse – at vi får en bedre håndhævelse af det udstationeringsdirektiv, der gør sig gældende. Det betyder jo ikke, at diskussionen slutter her, fordi vi vil hele tiden efterstræbe præcis det balancepunkt, som jeg startede ud med at understrege vigtigheden af.

Kl. 15:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Pia Adelsteen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:18

Pia Adelsteen (DF):

Jeg forstår sådan set udmærket godt, hvad ministeren siger, nemlig at man vil sikre en bedre håndhævelse af bl.a. udstationeringsdirektivet. Jeg spørger så, hvor lang tid der går, og det er jo også et nemt spørgsmål at stille, det er jeg helt med på. Men noget af det, som jo er problemet inden for EU – når man netop har de direktiver, som alle lande reelt burde overholde – er, at det så ikke sker. Det er jo egentlig Kommissionen, der burde sørge for, at det skete. Så hvor er det, regeringen ligesom vil lægge deres kræfter i at få håndhævelsen af det her direktiv til at ske? For egentlig er det vel noget, Kommissionen bare burde gøre helt af sig selv.

Kl. 15:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 15:18

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen altså, som spørgeren ved, har vi jo netop i den her tid diskussionen om en bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet på dagsordenen. Det har vi på det næste møde i EPSCO-rådet, hvor jeg selv deltager, og derved får man jo også anledning til at diskutere det i Folketingets Europaudvalg forud for det.

Noget af det, vi er optaget af fra regeringens side, er jo at sikre adgang til oplysninger for de faglige organisationer, der er en meget, meget aktiv del af kampen imod social dumping. Noget andet, vi er meget optaget af, er selvfølgelig, at vi i Danmark kan have de kontrolforanstaltninger, som vi mener er vigtige og afgørende at have i indsatsen mod social dumping. Derfor er det selvfølgelig fuldstændig afgørende for os, at RUT-registeret også vil kunne bruges i fremtiden, og at vi ikke får lavet et direktiv på det her område, der så at sige begrænser os i at kontrollere, hvem det er af udenlandske udbydere af tjenesteydelser, der kommer til Danmark. Overholdes reglerne? Er man registreret, som man skal? Derfor har vi fokus på hele

tiden at gøre RUT-registeret bedre. Det gælder ikke bare internt, men også i diskussionen på europæisk plan.

Kl. 15:23

Kl. 15:20

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der bedt om adgang til korte bemærkninger, og vi går videre i talerrækken. Den næste er hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre, værsgo.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Enhedslistens forslag til folketingsbeslutning om at indføre en social protokol til EU's traktater indebærer, at faglige rettigheder får forrang frem for markedsrettighederne. Det vil begrænse den fri bevægelighed på det indre marked, og det vil have en skadelig indvirkning på Europas økonomier. I Venstre har vi meget vanskeligt ved at finde noget, Danmark har mindre brug for lige her og nu end begrænsninger af det indre marked, som er en klar forudsætning for, at vi kommer igennem den økonomiske krise.

I Venstre tror vi på, at arbejdskraftens fri bevægelighed er noget af det, der såvel historisk som fremadrettet skaber værdi for landene i Den Europæiske Union, og vi tror på nødvendigheden af et fleksibelt arbejdsmarked. Den fri bevægelighed er et grundlæggende princip for det europæiske samarbejde, og den er en forudsætning for et velfungerende indre Marked.

Når det er sagt, vil jeg også gøre helt klart, at Venstre ser meget positivt på den danske arbejdsmarkedsmodel og på, at kollektive forhandlinger er en grundlæggende del af det. Vi mener ikke, at der skal lovgives om arbejdsmarkedsforhold – hverken på nationalt plan eller på EU-plan. Arbejdsmarkedsforhold reguleres bedst efter aftale mellem arbejdsgiver og arbejdstager, da man herved sikrer et konkurrencedygtigt og fleksibelt arbejdsmarked. Vi ser ikke nogen modsætning mellem fri bevægelighed og ordentlige forhold på arbejdsmarkedet.

Det er ligeledes Venstres holdning, at vi i EU bør respektere medlemslandenes forskellige modeller for arbejdsmarkedet, og at det ikke bør være EU, der regulerer medlemslandenes arbejdsmarkeder. I den forbindelse kan jeg ikke lade være med at trække lidt på smilebåndet over, at netop Enhedslisten – som måske ikke altid er helt så positivt stemt for det europæiske samarbejde som jeg – fremsætter et forslag om, at vi gennem EU skal regulere landenes arbejdsmarkeder.

Der består en god balance mellem den frie bevægelighed og den danske arbejdsmarkedsmodel; der er allerede velfungerende regler på området. Udstationeringsloven fastsætter reglerne for, hvordan udenlandske virksomheder skal registrere sig i RUT-registeret – Registeret for Udenlandske Tjenesteydere. Det register er jo netop til for at forhindre problemer med udenlandsk arbejdskraft i Danmark. Samtidig sikrer vi, at de regler, der eksisterer for arbejdstagere i Danmark, håndhæves.

Venstre ser ikke behovet for en social protokol. Medlemslandene i EU har allerede ratificeret ILO-konventioner, Europarådets sociale charter og EU's charter om grundlæggende rettigheder, hvori grundlæggende rettigheder for arbejdstagere er reguleret. De faglige organisationer har ligeledes mulighed for at rejse sager ved domstolen, hvis de mener, at deres medlemmers rettigheder overtrædes. En juridisk bindende protokol vil betyde, at EU skal tage del i reguleringen af arbejdsmarkedspolitikken i medlemsstaterne. Det er Venstres fortsatte holdning, at sådan en politik hører hjemme under medlemslandenes egen kompetence. Derfor vil Venstre stemme imod beslutningsforslaget, og jeg skal hilse fra De Konservative og sige, at de er fuldstændig enige heri.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig fire, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:23

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil da varmt opfordre ordføreren til at læse det forslag, Enhedslisten har fremsat, og læse den protokol, som vi taler om. Hvis ordføreren gjorde sig den umage, ville ordføreren kunne se, at det er noget værre vrøvl, ordføreren står og siger. For forslaget går jo netop ud på, at EU *ikke* skal regulere, hvordan landene vil bekæmpe social dumping. Forslaget går nemlig ud på at ophæve Domstolens afgørelser, som blander sig i konfliktretten i medlemslandene og i medlemslandenes lovgivning mod social dumping.

Så forslaget opfylder faktisk det ønske, som ordføreren siger han har: at det ikke bør være EU, der regulerer, hvordan landene skal indrette deres arbejdsmarked. Så jeg synes, at ordføreren skulle trække sin udmelding tilbage og gå hjem og læse på lektien, og så lad os tale om det, når ordføreren har fået læst, hvad vores forslag rent faktisk går ud på. Og hvis ordføreren mener, at jeg har misforstået det, så vil jeg da gerne høre, hvordan jeg har det.

Kl. 15:24

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg håber ikke, at hr. Finn Sørensen har misforstået Enhedslistens eget forslag, og jeg beklager, hvis jeg har misforstået det, men jeg kan gentage, at vi i Venstre ikke mener, det er en god idé med en social protokol til EU's traktater. Og hvis det er Domstolen, der er udfordringen her, vil jeg sige, at Domstolen jo netop balancerer hensynet til arbejdsmarkedet og til arbejdskraftens fri bevægelighed. Der er jo ikke tale om, at man underkender det ene eller sætter det ene frem for det andet. Der er tale om en balancering fra Domstolens side.

Kl. 15:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Finn Sørensen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:25

Finn Sørensen (EL):

Ja, så kan jeg høre, at ordføreren også skal hjem og læse på de domme, der er blevet afsagt, og som jeg remsede op før, for der er aldeles ikke tale om nogen balancering. Der er tale om, at det indre markeds regler bliver sat højere end de faglige og sociale rettigheder, altså at de bliver sat højere end medlemslandenes ret til at beskytte sig mod social dumping, som medlemslandene nu synes: om det er gennem overenskomster eller gennem lovgivning. Så jeg må altså bede ordføreren om at gå hjem og læse på lektien.

Så skal jeg bare lige rette en lille misforståelse. Den sociale protokol er jo ikke Enhedslistens forslag. Det er et forslag, der kommer fra den europæiske fagbevægelse, og som har bred støtte ude omkring i Europa og også blandt de socialdemokratiske beskæftigelsesministre.

Så ordføreren må lige forklare mig, hvordan forslaget om social protokol går ind og regulerer medlemslandenes arbejdsmarkedslovgivning, for det er åbenbart det, ordføreren har fået ud af det.

Kl. 15:26

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Kl. 15:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Vi kommer lidt vidt omkring. Jeg er glad for, at hr. Finn Sørensen netop nævner en af de her domme. Jeg har derfor forberedt mig – selv om det ikke er hr. Finn Sørensens opfattelse – og har taget en præmis med fra en af dommene. Det er den dom, der hedder Viking Line-dommen, præmis 79, og jeg vil nu læse højt:

»Da Fællesskabet således ikke blot har et økonomisk formål, men ligeledes et socialt og arbejdsmarkedsmæssigt formål, skal de rettigheder, der følger af traktatens bestemmelser om den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital, afbalanceres i forhold til de formål, der forfølges med social- og arbejdsmarkedspolitikken, herunder, således som det fremgår ...«

Der er altså tale om en afbalancering og ikke om en tilsidesættelse eller en hævvelse af et princip frem for et andet.

Kl. 15:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste kollega, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:27

Nikolaj Villumsen (EL):

Problemet er jo, at det, som blev resultatet af Vikingdommen, en dom, som handlede om, at organiserede finske arbejdere blev erstattet med uorganiserede, underbetalte estiske arbejdere på Viking Line, der sejler mellem Helsinki og Estland, var, at det ikke var i orden at kræve ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Det er jo derfor, at baggrunden er, at den europæiske fagbevægelse, en lang række socialdemokrater osv., har bakket op om det her forslag, som Enhedslisten fremsætter i dag. Det, som jeg godt kunne tænke mig at høre fra Venstre er: O.k., Venstre vil ikke være med til at lave en social protokol, Venstre vil ikke arbejde for det, men er det, fordi Venstre ikke mener, at der er pres på danske løn- og arbejdsvilkår ude omkring i Danmark?

Kl. 15:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil starte med at nævne, at det er rigtigt, at man kan være enig eller uenig i Laval- og Vikingdommene, men det har man jo altså taget konsekvensen af, og fagbevægelsens konfliktmulighed er reguleret i udstationeringsloven som følge deraf og netop i øvrigt med fagbevægelsens støtte.

Spørgsmålet gik på ... (*Nikolaj Villumsen gentager sit spørgsmål uden for mikrofon*). Jeg synes ikke, at ordførerens anden bemærkning skulle gå til at gentage spørgsmålet, fordi jeg ikke havde hørt efter. Jo, vi anerkender bestemt, at der er konkurrence, men det er jo en del af globaliseringen, og løsningen over for en stadig mere globaliseret verden er jo ikke at bede den om at stoppe, fordi man vil af. Det er fint og glimrende og udmærket at være imod globaliseringen, men man bliver nødt til at forholde sig lidt mere konstruktivt til det, og danske virksomheder og danske lønmodtagere bliver ramt af konkurrence, uanset hvad vi måtte indføre af sociale protokoller, fordi vi er en del af en større verden.

Kl. 15:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Nikolaj Villumsen, anden korte bemærkning.

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Men så synes jeg ærlig talt, at Venstres ordfører skal tænke sig lidt bedre om, næste gang Venstres ordfører skriver en ordførertale, for ordføreren startede med at beskyldte Enhedslisten for at ville fremsætte det her, for at EU lige pludselig skulle til at blande sig i arbejdsmarkedet, hvorefter ordføreren begynder at læse en dom op, som meget klart og tydeligt gør det klart, at EU allerede blander sig på arbejdsmarkedet i Europa og i Danmark. Det er bare lige, så vi i hvert fald har det på plads. EU blander sig allerede.

Så afviser Venstre at prøve at være med til at forhindre den her indblanding, som kunne være med til at stoppe presset på løn- og arbejdsvilkår, og Venstre siger, at det bare er en naturlig ting, man må acceptere. Med globaliseringen er det sådan, at løn- og arbejdsvilkår bliver presset. Er det det, som er budskabet fra Venstre i dag til de danske lønmodtagere rundt omkring? Når de kan se, at der er lønninger ned til 40-50 kr. i timen, er det bare noget, vi må lære at leve med.

Kl. 15:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nej, det er det sådan set ikke, men jeg mener ikke, at hr. Nikolaj Villumsen har ret i den præmis, der hedder, at enten får man en social protokol til EU's traktater, eller også skal man have 40 kr. i timen. Jeg mener ikke, at det er en rimelig måde at sætte tingene op på. Jeg mener, at hvis man begrænser konkurrencesituationen, gør man både danske lønmodtagere og europæiske lønmodtagere og europæiske virksomheder fattigere, og det synes jeg ikke at der er nogen grund til. Jeg synes, at det er fint med konkurrence på utrolig mange fronter i det europæiske samarbejde.

Kl. 15:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste kollega, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:30

Christian Juhl (EL):

Tak, og jeg ønsker at bruge begge mine indlæg.

I Danmark er der sket en udvikling, hvor vi har haft et marked og de frie rettigheder, og markedets frie rettigheder er der selvfølgelig blevet sloges for fra liberal side op gennem historien i de sidste 150 år, 200 år måske. I modsætning til det har arbejderbevægelsen sloges for arbejderrettigheder, retten til at organisere sig, retten til at konflikte og retten til at indgå kollektive overenskomster. Det har så skabt det samfund, vi har i dag, og som jeg kan forstå at ordføreren forsvare.

Hvis udviklingen så europæiseres, sådan at markedet bliver europæisk, er det så unaturligt, at der sker den samme proces, altså at der faktisk på arbejdsmarkedet i Europa også rejses et krav om, at man vil have ret til at konflikte, ret til at tegne overenskomster og ret til at organisere sig? Og hvis udviklingen globaliseres, synes ordføreren så, det er mærkeligt, at man så forfølger de samme standpunkter på globalt plan for at modgå de negative konsekvenser af den totale markedsgørelse?

Kl. 15:31

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:32 kede det ikke. Synes ordføreren slet ikke, der er et problem? Synes Venstre slet ikke, der er et problem?

Kl. 15:34

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det korte svar ville selvfølgelig bare være nej, at det synes jeg ikke er mærkeligt. Jeg har vanskeligt ved at se, hvordan jeg har givet udtryk for det. Altså, ja, jeg tror på de frie markeds kræfter, og ja, jeg tror på muligheden for at organisere sig og for at kæmpe for sine rettigheder som arbejdstager. Og det kan man gøre i det regi, man nu bliver enige om at gøre det i. Det mener jeg ikke at jeg har udtrykt noget andet om.

Kl. 15:32

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Christian Juhl for den anden korte bemærkning.

Kl. 15:32

Christian Juhl (EL):

Hvis så den sociale protokol netop handler om retten til at organisere sig på tværs af grænserne i Europa, retten til at tegne overenskomster på tværs af grænserne i Europa og retten til at indgå overenskomster der, hvor man nu bor, når firmaerne rejser på tværs af landene, er det så ikke det samme som at slås for en social protokol?

Når man siger, at det vil man forsvare i Danmark, hvad er så årsagen til, at man ikke vil forsvare det danske arbejdsmarked på europæisk plan og sikre, at de her rettigheder er der? Når nu markedsrettighederne gælder fuldt ud i Europa og det viser sig, at arbejderrettighederne ikke gælder fuldt ud i Europa, var det så ikke en idé at give mulighed for, at arbejderne frit ... [Lyddudfald].

Kl. 15:33

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, det kan man da i den grad gøre, men det må jo være op til medlemsstaterne. Altså, der er nogle ting, som man regulerer bedst i medlemsstaterne, og der er nogle ting, man regulerer bedst på fællesskabets plan, og jeg mener ikke, man skal tvinge det her ned over hovedet på nogen, som Enhedslisten tilsyneladende synes man skal gøre.

Kl. 15:33

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 15:33

Pia Adelsteen (DF):

Må jeg ikke bare sige, at det sidste jo var noget af en anerkendelse, altså at der er nogle ting, EU skal gøre, og at der er nogle ting, nationalstaterne skal gøre. Det synes jeg bare var rart at høre fra en ordfører, der ellers synes, at EU skal klare det meste.

Må jeg så ikke stille et spørgsmål i forhold til ordførerens udtalelse om, at man anerkender, der er konkurrence. Jeg studsede meget over den bemærkning, for spørgsmålet gik lidt på, om man mente, der var pres på løn- og arbejdsvilkår, og svaret var: Jeg anerkender, at der er konkurrence. Jeg tror ikke, der er nogen danske arbejdere, der er bange for konkurrence, men vi har nogle helt andre vilkår i Danmark, og vores udgifter er noget større, end de er i eksempelvis Polen eller Rumænien, eller hvor det nu måtte være. Derfor er der jo et pres.

Da jeg hørte ordførerens tale, sad jeg sådan lidt og tænkte: Gad vide, om Venstre slet ikke har opdaget, at der faktisk kommer folk til Danmark, der arbejder for en meget, meget lille løn? For sådan vir-

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg ved ikke, om det er forkert at anerkende, at der er konkurrence. Jeg er ualmindelig begejstret for, at der er konkurrence. Jeg elsker konkurrence, for det betyder, at de bedste får mulighed for at gøre det, de er bedst til, og at dem, der ikke er lige så gode, bliver sorteret fra, og det synes jeg er smukt.

Men ja, det her giver os nogle udfordringer, og dem synes jeg vi løser ganske udmærket gennem den danske arbejdsmarkedsmodel. Det var det, jeg forsøgte at sige med min tale. Det mener jeg ikke man skal gøre på et fælleseuropæisk niveau, det synes jeg er fint at gøre på et nationalt niveau. Og ja, jeg anerkender i den grad også, at der er nogle ting, man løser væsentlig bedre nationalt end overnationalt.

Kl. 15:35

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Pia Adelsteen for den anden korte bemærkning.

Kl. 15:35

Pia Adelsteen (DF):

Jeg er sådan set heller ikke interesseret i, at EU kontrollerer det danske arbejdsmarked, overhovedet ikke, men alt andet lige må man sige, at de domme, der bliver henvist til i det her beslutningsforslag, altså er nogle domme, der er faldet ved EU-Domstolen, og som giver den danske model et problem. Altså, sådan må man jo tage det. Vi kan så ikke løse det her, for vi er jo nødt til at følge de her EU-domme. Vi kan ikke løse det nationalt, ergo er vi nødt til at løse problemet med social dumping via EU, og det må ordføreren, som jo er super tilhænger af EU, da også være indstillet på.

På mig virker det, som om man tænker: Nej, det går nok, bare der er konkurrence, så skal tingene nok gå. Men der er altså et pres på danske lønmodtagere. Der er et pres på det danske arbejdsmarked, og det bliver man da nødt til at gøre noget ved.

Kl. 15:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg er jo enig med Dansk Folkepartis ordfører langt hen ad vejen, men jeg er ikke sikker på, eller jeg er ualmindelig lidt sikker på, at en social protokol vil løse de udfordringer. Og en social protokol vil jo ikke ændre på, at vi lever i en stadig mere globaliseret verden. Den vil jo ikke ændre på danske virksomheders konkurrenceforhold. Den vil ikke ændre på danske lønmodtagers konkurrencesituation. Jeg mener det, jeg sagde før, om, at alle i Europa vil blive fattigere, hvis man sådan prøver at lave en – nu er det jo en ordfører fra Dansk Folkeparti – ny variation af en grænsebo for den europæiske arbejdskraft. Det er den frie bevægelighed for arbejdskraften simpelt hen for vigtig til.

Kl. 15:37

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Jens Joel fra Socialdemokraterne. Værsgo.

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til Enhedslisten for endnu en gang at rejse spørgsmålet om den sociale beskyttelse i EU.

Det er også helt afgørende for os, at EU-samarbejdet foregår på ordentlige vilkår. Vi har brug for samhandel og fri bevægelighed for arbejdstagerne, men for Socialdemokraterne er det selvfølgelig helt afgørende, at den samhandel, det samarbejde og den frie bevægelighed aldrig fører til uretfærdig konkurrence og løndumping. Vi vil ikke acceptere et EU, hvor vi eksempelvis konkurrerer på at sænke lønningerne og fjerne sikkerheden på arbejdspladserne.

Derfor har vi også fra første dag efter regeringsskiftet sat massivt ind på at bekæmpe den sociale dumping – et arbejde, vi i øvrigt i overvejende grad har lavet sammen med Enhedslisten – og dagens forslag, som handler om at indføre en social protokol i EU's traktater, er jo et krav, kan man sige, hvilket der også er blevet gjort opmærksom på, der har været rejst bl.a. af den europæiske og den danske fagforening, og som har mange støtter rundtomkring.

Desværre har forslaget også rigtig mange modstandere, ikke mindst blandt nogle af de borgerlige regeringer rundtomkring i Europa, som mener, at EU's sociale dimension er en hindring for vækst. Ydermere ville forslaget gennemførelse kræve en traktatændring, og det har, for nu at sige det på jysk, temmelig lange udsigter i EU at nå dertil, både at få et flertal og også overhovedet at få en traktatændring igennem.

Derfor er det i Socialdemokraternes øjne faktisk langt vigtigere at sætte ind nu mod den ulige konkurrence og løndumping, der foregår i dag. Sagen er, at når man kigger på EU's regler, så er der rigtig mange af dem, som faktisk på papiret ser fornuftige nok ud. Problemet er alt for ofte, at de regler, vi har, rent faktisk ikke bliver overholdt. Og det skal de i fremtiden. Modsat i VKO-tiden, hvor der ikke blev gjort noget, har vi jo faktisk for alvor, også sammen med Enhedslisten, taget fat på en markant styrkelse af kontrollen fra SKAT, politi og arbejdstilsyn, vi har givet bedre muligheder for at udstede bøder på stedet, når man opdager problemer på arbejdspladserne, bedre kontrol med udenlandske virksomheders skattebetaling og aktivitet i hjemlandet, kontrol på landevejene og højere bøder til de chauffører og vognmænd, der ødelægger det danske transporterhverv, og endelig f.eks. klausuler i forbindelse med offentlige udbud, så vi sikrer danske løn- og arbejdsvilkår, og så vi sikrer, at vi får langt flere lærlinge, end vi har i dag.

Men vi har også en opgave i EU, som det har været nævnt flere gange, nemlig omkring det her håndhævelsesdirektiv. Der er ikke et flertal, og jeg er heller ikke sikker på, at vi ville kunne få et særlig fornuftigt direktiv, hvis vi åbnede udstationeringsdirektivet, men der er heldigvis en større og større erkendelse i Bruxelles af, at vi bliver nødt til at håndhæve det direktiv, vi har, langt bedre, så vi får bedre muligheder for kontrol og samarbejde over landegrænserne om rent faktisk at leve op til de regler, vi har i dag.

EU har bragt os mange arbejdspladser, megen vækst og eksempelvis et bedre miljø, men EU-samarbejdet og den frie bevægelighed må selvfølgelig aldrig betyde, at der konkurreres på dårlige lønninger og manglende sikkerhed. Vi støtter ikke beslutningsforslaget, som det ligger i dag, og det gør vi ikke ud fra den betragtning, som også har været fremført flere gange, nemlig at vi sætter ind dér, hvor vi tror det er realistisk at opnå nogle resultater på kort sigt, og det er netop ved at bekæmpe den sociale dumping, sådan set både i Bruxelles i forhold til håndhævelsesdirektivet og herhjemme i forhold til det, vi har lavet i gentagne finanslove og andet sammen med Enhedslisten.

Så vi står side om side med Enhedslisten i kampen mod social dumping. Vi er godt på vej, men vi er langt fra færdige, og jeg skulle

Kl. 15:37

hilse og sige fra Det Radikale Venstre, at de er dækket ind af denne tale, så jeg tager også spørgsmål til dem, ha ha!

Kl. 15:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig tre kollegaer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:40

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Hvad ligger der i ordene om, at man ikke støtter forslaget i den form, det ligger i dag? Ligger der i det, at man er åben for en drøftelse af, hvordan der kan arbejdes med det? Er ordføreren enig i, at EU-Domstolen med de fire domme, vi har talt om, har begrænset konfliktretten for medlemslandenes fagforeninger og begrænset medlemslandenes ret til at beskytte sig mod social dumping?

Kl. 15:41

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Jens Joel (S):

I forhold til at vi ikke støtter beslutningsforslaget, som det er fremsat, ligger der det i det, som jeg også gjorde opmærksom på, at vi ikke tror, at det er en kamp, som i nogen overskuelig fremtid kan vindes, og at vi derfor fokuserer et andet sted. Vi vil sådan set hellere, om man så må sige, bruge vores begrænsede taletid, vores indflydelse i EU på at få nogle resultater der, hvor det betyder noget for arbejdspladserne derude.

Det er jo fuldstændig rigtigt, hvad hr. Finn Sørensen også nævner, at vi har nogle udfordringer, og at nogle af de domme har givet os nogle udfordringer, som betyder, at vi bliver nødt til at tilpasse EU's lovgivning for at sikre os, at det ikke skrider.

Det er jo også en diskussion, vi har herhjemme. Vi har jo haft den, kan man sige, lidt interessante diskussion i forhold til sidste sommers konflikt på Vejlegården, hvor nogle partier i Folketinget mente, at den slags blokader, som blev lavet der, ikke skulle være tilladt, men hvor vi også var nogle, der sagde: Det kan man sådan set ikke, for hvis vi opgiver det, er det kernen i den mulighed, vi har, for at stå imod presset fra f.eks. EU-lovgivningen.

Så jeg er fuldstændig enig med hr. Finn Sørensen i, at vi har udfordringer, men ikke i, at det her er den mest nærliggende og næstkommende mulighed for at løse dem.

Kl. 15:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Finn Sørensen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:42

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg er glad for ordførerens udtalelse om, at det nødvendigt at tilpasse EU's lovgivning, fordi vi har fået nogle udfordringer. Ordføreren svarede ikke direkte på mit spørgsmål om Domstolen, men jeg vil tillade mig at tillægge ordføreren det synspunkt, at ordføreren er enig med mig i, at det er nogle meget problematiske domme, der griber ind, sådan som jeg beskrev det.

Så det er godt at skrive, at vi skal tilpasse EU's lovgivning, men det er jo netop det, forslaget om social protokol går ud på, nemlig at tilpasse EU's lovgivning, sådan at den *ikke* begrænser fagforeningernes konfliktret og medlemslandenes muligheder for at beskytte sig mod social dumping med de metoder, de nu måtte ønske.

Jeg kan, hvis vi skal korte det helt ned, forstå, at den eneste grund, ordføreren har til ikke at støtte forslaget, er, at der sidder nogle højreorienterede regeringer rundtomkring i Europa, som vil afvise det. Så spørger jeg bare: Hvad er perspektiverne i det sociale Europa, som ordføreren taler så meget om, når man på forhånd giver op på grund af modstand?

Kl. 15:43

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Jens Joel (S):

Jeg kan berolige hr. Finn Sørensen med, at jeg ikke er til sinds at give op over for noget som helst og særlig ikke over for den bekæmpelse af social dumping, som vi ser. Det, jeg i al beskedenhed bare siger, er, at vi starter og arbejder der, hvor vi tror der er en realistisk mulighed for at få et resultat, som kan gavne danske løn- og arbejdsvilkår, danske lønmodtagere.

Det er jo vigtigt i den her situation også at gøre sig klart, at når man diskuterer på EU-niveau, hvad det er, der skal til, så er der rigtig mange af reglerne, der er udmærkede – det synes jeg faktisk – men der er også nogle af reglerne, der skal laves om. Og jeg er ikke sikker på, at et quick fix, om man så må sige, hvor man indfører en helt generel forrang for f.eks. konfliktrettigheder, er den rigtige vej at gå. Som beskæftigelsesministeren også har nævnt, er det jo heller ikke sådan herhjemme, at konfliktretten er uafhængig og står over al anden lovgivning; den skal selvfølgelig også tilpasses alle mulige rimelighedskrav og i øvrigt anden lovgivning, der er gældende.

Så jeg tror, at man skal tage fat og meget konkret se på, hvor der er huller, hvor det borgerlige flertal måske nogle gange har fået lavet nogle regler, som er lidt for gunstige for dem, der gerne vil udnytte arbejdskraftens frie bevægelighed på den negative måde, og hvor vi kan sætte ind for at dæmme op for den ulige konkurrence.

Kl. 15:45

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget. Hvis det nu viser sig, at man har indført nogle markedsrettigheder, hvad manotorisk har i EU, og de så forringer mulighederne for arbejderbevægelsen i de enkelte lande for at forsvare deres rettigheder, er det så ikke o.k., at fagbevægelsen i Europa finder sammen og rejser et fælles krav, f.eks. en social protokol, og slås for den? Og er det utopisk af euro-LO, af dansk LO og FTF at rejse det krav, som de kan se som den bedste beskyttelse imod at få forringet deres vilkår?

Kl. 15:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:45

Jens Joel (S):

Det er jo fuldstændig uomtvisteligt, at de har rejst det her ønske, så det er slet ikke det, jeg siger. Men man skal notere sig, at ETUC og dansk LO og alle mulige andre gode sammenslutninger i fagbevægelsen heldigvis også foretager sig meget andet for at påvirke den konkrete lovgivning, som de lige nu ser på som et problem. Og man skal ikke tage fejl af, at der i Europa foregår en kamp, bl.a. mellem nogle kræfter i Storbritannien, som ønsker at trække miljøbeskyttelsen, arbejdstagerrettighedsbeskyttelsen ud af det europæiske samarbejde. Og hr. Christian Juhl har fuldstændig ret i, at det, man startede

med i Europa, var et indre marked, og det støtter vi sådan set fuldt og helt op om, men jeg skulle hilse og sige, at vi også fra socialdemokratisk side er blevet noget gladere for Europa, efterhånden som der er blevet bygget politiske regler, tøjling af markedskræfterne oven på det indre marked. Så den kamp vil vi selvfølgelig fortsætte.

Kl. 15:46

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:46

Christian Juhl (EL):

Men man kan vel sige, at for arbejderbevægelsen er et af de centrale punkter i øjeblikket, det, der måske er hårdest ved arbejderbevægelsen i Europa, den sociale dumping, og så er det vel også godt at lede efter nogle muligheder. Og jeg forstår det ikke helt, men er det sådan, at Socialdemokratiet kun ser på kort sigt? Er der en modsætning i at have et krav på lang sigt og et krav på kort sigt? Det var, som om det her forslag om social protokol blev afvist, fordi det var et mere langsigtet projekt. Kommissionen har jo prøvet at tumle med det, en masse organer har prøvet at tumle med det her krav. Er der en modsætning i måske at få lavet det den her sommer, men samtidig også få set på perspektiverne? For så var der da aldrig noget, der havde heddet socialisme eller for den sags skyld et velfærdssamfund i Danmark i forbindelse med vore forfædres rejsen krav.

Kl. 15:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:47

Jens Joel (S):

Nej, det er sådan set ikke, fordi vi har noget imod at se på langsigtede krav. Hr. Christian Juhl nævner selv, at Kommissionen jo har tumlet med det her. Ja, det skulle jeg da hilse og sige, for den løsning, de foreslog, var så den helt forkerte, hvortil vi jo heldigvis her fra Folketingets partiers side bredt sagde: Nej, nej, den går ikke, I skal ikke blande jer i vores konfliktret på den måde, som der var lagt op til.

Det siger måske meget godt noget om den konflikt, der foregår i Bruxelles. Og der er det bare, jeg i al beskedenhed siger: Vi kan sagtens tage en diskussion om, hvad vi godt kunne tænke os i EU's tusindårsrige, men for mig, for Socialdemokraterne og for danske lønmodtagere tror jeg, at det sådan set er vigtigere at få skaffet nogle resultater på relativt kort sigt. For vi har jo et meget akut problem, det er jeg jo enig med spørgeren i.

Kl. 15:48

Formanden :

Hr. Nikolaj Villumsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:48

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Som jeg hører den socialdemokratiske ordfører, er hovedargumentet for ikke at arbejde for en traktatfæstet social protokol, at det vil være svært at få en traktatændring. I 2008, da der var en traktatændring, altså, da vi lavede Lissabontraktaten, stillede Enhedslisten et ændringsforslag til den danske ratificering. Dengang sagde Socialdemokraterne, og det var nu afdøde Svend Auken, der sagde det, at det ikke var det rigtige tidspunkt at stille forslaget på, fordi det kunne forsinke ratificeringsprocessen af Lissabontraktaten.

Altså: Dengang, da der var en traktatændring, måtte man ikke stille et ændringsforslag, Socialdemokraterne var imod det, fordi det kunne forsinke processen, men nu her, hvor der kommer et forslag om det, er det bare urealistisk at lave en traktatændring.

Det kunne minde om, at Socialdemokraterne leder efter dårlige undskyldninger, men man kunne også spørge på en anden måde: Hvornår vil det være et godt tidspunkt, eller kommer det tidspunkt ganske enkelt aldrig for de danske Socialdemokrater?

Kl. 15:49

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:49

Jens Joel (S):

Man har jo lov at håbe på, at der på et tidspunkt kommer langt bedre muligheder for at skabe socialdemokratiske flertal i Europa. Jeg kan ikke huske den diskussion, og man kan sige meget om Svend Auken, men han var jo både meget ideologisk båret og pragmatisk, i forhold til at nogle af de gevinster, man kunne høste på kort sigt, ville man også skulle høste. Og hvis det har været vurderingen, at den sociale protokol ville betyde, at man ikke kunne få de traktatændringer, som var nødvendige på en række andre områder, har det været det, der har været baggrunden.

Jeg vil så sige, at Enhedslistens ordfører ikke rigtig har hørt efter, hvis han mener, at jeg har afvist forslaget, udelukkende fordi det kræver en traktatændring. Jeg har bl.a. sagt, at der ikke er nogen som helst tegn i sol, måne og stjerner på, at der et flertal for at indføre det her i EU, hvorimod der faktisk er en mulighed og et konkret forslag på bordet om håndhævelse, og det kan vi tage en ideologisk kamp om, så vi kan få det indre marked til at få en mere social dimension, og så vi kan få styrket arbejdstagerrettighederne, som vi så gerne vil have styrket i fællesskabet.

Kl. 15:50

Formanden :
Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 15:50

Nikolaj Villumsen (EL):

Altså, det er klart, at der ikke lige nu er et socialdemokratisk flertal i EU-landene, men man kan så vende det om og sige: Hvis den danske socialdemokratiske beskæftigelsesminister ikke møder op, når hendes socialdemokratiske kollegaer mødes og giver håndslag på at kæmpe for en social protokol, så bliver det jo også svært at få fælles fodslag og udkæmpe en højre-venstre kamp for bedre lønmodtagerrettigheder i Europa.

Hvorfor er det, at det ene udelukker det andet? Altså, hvorfor kan vi ikke lave flere og forhåbentlige mange flere af de gode initiativer, som regeringen og Enhedslisten har gjort, og så arbejde for, at der kommer en traktatfæstet sikkerhed for europæiske lønmodtagere, som sikrer, at vi stopper det ræs mod bunden, der finder sted lige nu. Hvorfor er det, det ene udelukker det andet for Socialdemokraternes vedkommende?

Kl. 15:51

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:51

Jens Joel (S):

Det, jeg i al beskedenhed vil sige, er, at vi skal starte med det, vi har en realistisk mulighed for at få resultater med, nogle resultater, som er helt nødvendige for danske lønmodtagere. Og ja, vi ser nok nogle gange anderledes på tingene fra socialdemokratisk side, end Enhedslisten gør: Vi går på banen og spiller på den bane, der er lige nu, for at skabe nogle konkrete resultater, også selv om det ikke bliver sådan, som man kunne ønske sig det i den ideelle verden. Der er sik-

kert også forskel på, hvad vi opfatter som den ideelle verden, men lad det ligge til en anden dag.

For os er det i hvert fald vigtigt at sige, at vi kan komme rigtig langt ad den vej, som vi går ad lige nu, ved at bekæmpe den sociale dumping i Danmark, ved at sætte ind målrettet i de diskussioner, vi har i EU, og jeg noterer mig bare, at når man så prøver at tage de her helt overordnede diskussioner om, hvordan EU f.eks. skal håndtere et spørgsmål som konfliktret, er det ikke vores løsning, der bliver præsenteret fra Bruxelles. Derfor advarer jeg bare imod, at man gør den kamp til den vigtige, når man faktisk har mulighed for at høste nogle resultater, som kan være med til at stoppe den negative lønkonkurrence og den udbytning af de mange udenlandske arbejdere, som finder sted på danske arbejdspladser nu.

Kl. 15:52

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører og ikke den ordfører, som står her på min liste.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jamen tak. Og tak til Enhedslisten for at fremsætte forslaget.

Jeg synes et eller andet sted, at man skal have en positiv vinkel på det her. Jeg kan nemt stille mig op og sige, at det her er urealistisk, altså at få ændret EU's traktater og sådan noget, men vi ved alle sammen, at der er pres på lønmodtagere i Danmark. Vi ved, at der er folk, der kommer til Danmark og arbejder for en – hvis jeg må sige det – latterlig løn set med danske øjne. Og selvfølgelig skal man gøre noget ved det.

Jeg synes, det er helt fint, at vores beskæftigelsesminister forsøger at følge et spor, kigge på de direktiver, der giver problemerne, se på, hvad vi kan gøre for, at tingene selvfølgelig bliver håndhævet på en ordentlig måde i samtlige EU-lande. Men samtidig synes jeg ikke, at det nødvendigvis forhindrer, at man indfører en social protokol. Jeg vil dog sige, at når man skriver fra Enhedslistens side, at faglige rettigheder skal have forrang for fri bevægelighed, så er jeg på en måde enig i, at man skal finde et balancepunkt. Og når jeg siger det, er det, fordi vi faktisk også har det balancepunkt i Danmark. Vi har jo en balance imellem, at arbejdsgivere og arbejdstagere hver især har nogle rettigheder, og der har vi forsøgt at lave en eller anden balance, sådan at det nogenlunde hænger sammen. Det synes jeg faktisk fungerer i Danmark, og jeg kunne godt tænke mig, at det fungerede sådan andre steder også.

Men når det så er sagt, synes jeg faktisk, det er helt fint at gøre noget ved det her. For der er et problem i Danmark, og hvis indførelsen af en social protokol kunne hjælpe, er det vel ikke anderledes, end når Dansk Folkeparti siger ja til en akutpakke, som måske kunne have hjulpet. Altså, værre er det vel ikke. Det værste, der kan ske, er, at det ikke hjælper. Men der er altså et problem, som der skal gøres noget ved. Så et eller andet sted kunne man sige: Jamen arbejd dog på det. Det er ikke sikkert, det bliver til noget. Der er mange ting, vi arbejder på herinde i Folketinget, som ikke nødvendigvis bliver til noget. Men om ikke andet får man rejst debatten, og nogle gange er det nok til, at man kan få vendt nogle ting, så man får løst nogle problemer. Og alt andet lige er problemet altså også, at vi har en EU-Domstol, som har afsagt nogle domme, der er fuldstændig horrible, også set med Dansk Folkepartis øjne, og det er altså et problem.

Så jeg synes principielt, at det skal være sådan, at man arbejder for det her. Jeg tror ikke, det er specielt realistisk, men jeg synes ikke, det er et problem at arbejde for, at det sker.

Jeg ved godt, at man hver gang har forhandlinger, og nu står der i forslaget, at det skal ind i EU's traktater. Det er ikke noget af det nemmeste, det ved vi alle sammen. Men alt andet lige ved vi også udmærket godt, at hvis vi får sat tingene på dagsordenen, vil det væ-

re nogle punkter, som vi – hvis der kom en forhandling om en ny traktat – vil prioritere fra dansk side. Og så kan man jo – hvis man ligesom har fået dem ind på listen og sagt, at det her skal vi lige huske at have det med i den sociale protokol, for vi har altså et problem – finde ud af, hvor det her skal placeres på ranglisten, hvis der skal forhandles om en traktat. Sådan må det nødvendigvis være. Men jeg synes ikke, man bare på forhånd skal afvise at gøre noget ved det her problem, for det er et problem i Danmark og for danske lønmodtagere.

Må jeg så ikke også bare sige, at nogle gange generer det mig gevaldigt – og det er måske lidt en henvendelse til Venstres ordfører – at vi altid får at vide, at vi lever i en globaliseret verden, og fordi vi gør det, skal vi i store træk acceptere alt. Det synes jeg simpelt hen ikke er i orden. Ja, vi har vel altid levet i en globaliseret verden. Spørgsmålet er, hvor hurtigt vi kommer frem og tilbage, og hvordan vi kommunikerer. Det har så ændret sig lidt med udviklingen, men vi har vel i bund og grund altid levet i en globaliseret verden, en verden, hvor vi kunne komme rundt, når muligheden var der og man havde pengene til det. Men det betyder da ikke, at vi ikke skal kæmpe for de ting, vi synes er rigtige, uanset at vi lever i en globaliseret verden.

Så Dansk Folkeparti er positive over for, at man sætter det her på dagsordenen.

Kl. 15:56

Formanden :

Der er et par korte bemærkninger, hr. Finn Sørensen først.

Kl. 15:56

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne takke for ordførerens indlæg og også for den positive holdning. Jeg kan også godt lide ordførerens tilgang til det. Enhedslisten foregøgler jo ikke, at det er nemt at komme igennem med det her, men den første betingelse for at ændre tingene er jo, at man selv beslutter sig for, at man gerne vil ændre dem, og at man rejser diskussionen over for de andre lande.

Det, jeg lige ville spørge ordføreren om – eller sige til ordføreren, kommentere, hvad skal jeg sige, bede ordføreren uddybe – er, at jeg synes ikke helt, man kan sammenligne den danske model med den afbalancering, som EU-Domstolen taler om. For her i Danmark har vi det i hvert fald som grundlæggende holdning – der sker nogle afvigelser, men som grundlæggende holdning – at det er arbejdsmarkedets parter selv, der finder ud af at regulere tingene. Det er også dem, der selv aftaler, hvordan de skal afklare deres indbyrdes uenigheder, hvad enten det er i forhold til fortolkning eller en interessekonflikt. Så det kan man ikke sammenligne, tværtimod må man sige, at det er lige nøjagtig den model, som Domstolen har grebet ind i. Så det var bare lige for at få ordførerens kommentar til, om det nu også var en helt heldig sammenligning.

Kl. 15:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:57

Pia Adelsteen (DF):

Altså, jeg forstår udmærket godt, hvad ordføreren mener, men jeg synes stadig væk, jeg har en smule ret. For der er også tidspunkter, hvor arbejdsmarkedets parter i Danmark ikke nødvendigvis kan finde ud af det, og der kan være ting, hvor man så går i Arbejdsretten, og hvor Arbejdsretten kommer med en dom. Der kan være en strejke, der er ulovlig, eller en lockout, der er ulovlig, osv. Så vi har jo også en eller anden form for domstol i forhold til de her problematikker, der kan være på arbejdsmarkedet. Det, der set med Dansk Folkepartis øjne er problemet med EU-Domstolen, er jo, at den i

bund og grund er hamrende politisk. Det er vel egentlig det, der er problemet.

Kl. 15:58

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:58

Finn Sørensen (EL):

Jeg har bare lige den bemærkning, at vi har ikke ulovlige strejker her i landet, vi har overenskomststridige strejker, og den store forskel er jo, at Arbejdsretten er en partsdrevet institution, om man så må sige. Der er jo et minimum af lovgivning, virkelig et minimum af lovgivning, omkring konfliktret og arbejdsmarkedsregler herhjemme. Det er en styrke. Men så tror jeg, vi er enige om, at det skal Domstolen også afholde sig fra at blande sig i.

Kl. 15:59

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:59

Pia Adelsteen (DF):

Jeg er ked af, når jeg bruger de forkerte ord, men jeg bliver altid glad, når folk forstår, hvad jeg mener alligevel. Det er lige det med de der termer, man har inden for bestemte områder, og når man ikke lige nødvendigvis altid er inden for det område, så glemmer man dem jo lidt. Men jeg tror egentlig ikke, vi er så uenige. Der er jo heller ikke nogen grund til at lave regler for reglernes skyld. Ligesom love i Danmark laver man vel regler med et formål – det er vel et formål enten at beskytte nogle, hjælpe nogle eller regulere noget. Sådan er det typisk. Og der er jo ingen grund til at lave regulering eller regler for noget, der ikke behøver reguleres yderligere.

Kl. 15:59

Formanden :

Tak til ordføreren. Fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

I dag behandler vi Enhedslistens beslutningsforslag om indførelse af en social protokol til EU's traktater.

Jeg vil starte med at takke Enhedslisten for at bringe et så vigtigt emne som social dumping på banen. Social dumping skal bekæmpes, ikke kun i Danmark, men i hele EU – det tror jeg vi alle sammen er enige om. Vi kan ikke tillade, at udenlandske lønmodtagere har nogle løn- og arbejdsvilkår, der ligger under de danske, når de tager arbejde i Danmark. Samtidig skaber social dumping unfair konkurrence for det danske erhvervsliv.

Som ministeren så rigtigt sagde i sin tale, har denne regering gjort mere for at forhindre social dumping end nogen anden tidligere regering. Og vi har gjort det i samarbejde med Enhedslisten. Som noget af det første efter valget i 2011 gik regeringen og Enhedslisten sammen om at bekæmpe social dumping med finansloven for 2012. Der blev afsat en ramme på i alt 55 mio. kr. fordelt mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politiet.

Finanslovsaftalen for 2012 indebar endvidere, at der blev nedsat et udvalg, som skulle undersøge mulighederne for, om der inden for EU-rettens rammer kunne iværksættes yderligere tiltag til at modvirke og bekæmpe social dumping. Det blev fulgt op året efter med finansloven for 2013, hvor vi sammen blev enige om at bruge yderligere 122 mio. kr.

Hovedelementerne i den aftale var: En styrket anvendelse af RUT-registeret, en styrket håndhævelse af reglerne for udenlandske

tjenesteydere, øget brug af arbejdsklausuler, bedre kontrolmulighed med ulovlig cabotagekørsel, styrket myndighedsindsats og styrkelse af Arbejdstilsynet. Et af de vigtigste tiltag er det samarbejde, der blev oprettet mellem Arbejdstilsynet, SKAT og politiet for et år siden. Der er blevet kontrolleret lige knap 1.500 virksomheder siden da, hvoraf cirka halvdelen af kontrollerne er gennemført i bygge- og anlægsbranchen.

Hvad angår den nuværende situation i EU's medlemslande, er det korrekt, at vilkårene for arbejdstagere er anderledes. Det skyldes i høj grad, at vi i Danmark har en større tradition for medlemskab af fagforeninger end i mange andre lande. I Danmark indgår arbejdsmarkedets parter i mange af regeringens specialudvalg, hvor de kan påvirke det forberedende arbejde med EU's retsakter.

Som vi har talt om i dag, blussede diskussionen jo op efter Lavaldommen, og Kommissionen kom derefter med Monti II-forslaget. Det endte som bekendt med et gult kort til Kommissionen, også fra vores hjemlige Europaudvalg, efter en diskussion om retten til kollektive kampskridt.

Danske lønmodtagere har kollektivt arbejdet for at opnå nogle fair arbejdsvilkår, som passer til det danske arbejdsmarked. Danske lønmodtagere er også i titusindvis afhængige af det indre marked, og derfor er vi i SF tilhængere af det indre marked – det er et gode for danske arbejdspladser. Men det indre marked kan kun fungere, hvis der er en ordentlig håndhævelse af udstationeringsdirektivet. Det indre marked skal respektere de grundlæggende rettigheder, og derfor skal vi også fortsat arbejde for en bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet i EU-regi. Dette vil vi, som ministeren også var inde på, gøre i forhandlingerne om håndhævelsesdirektivet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det grundlæggende problem lige nu jo er, at vi har nogle regler, som ikke bliver overholdt, eller som er rigtig svære at overholde, bl.a. fordi vi i Danmark har den specielle danske model, der gør det vanskeligt. Derfor mener vi fra SF's side også, at kampen skal ligge i at styrke håndhævelsesdirektivet.

Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget, men vi er fuldstændig enige i målet.

Kl. 16:03

Formanden :

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 16:03

Christian Juhl (EL):

Tusind tak for især den sidste sætning. Hvis nu det viste sig, at der var fire rettigheder, som altid var vigtigere end de andre – altså, jeg tænker på markedsrettighederne – og man, hver gang man ville lave en forbedring, fik at vide, at man aldrig måtte antaste de fire rettigheder, forekommer det så ikke ordføreren lidt omvendt at sige, at det er helt o.k.? For det er jo ikke det, der er tale om.

Der findes fire rettigheder, som antaster arbejderrettighederne og rettighederne til at forsvare sig, som jo har fungeret, men nu er blevet forringet, i hvert fald i et eksempel i Sverige, i et eksempel i Tyskland og i et eksempel i Luxembourg. Og vi kan såmænd også nok finde nogle eksempler i Danmark, hvor vi er i konflikt med markedsrettighederne.

Kl. 16:04

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:04

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Efter Lavaldommen og nogle af de andre domme lavede vi jo i Danmark den her Lavallov, som den blev kaldt, for netop nationalt set at indhegne nogle af konsekvenserne af dommene, og det var vi jo bredt enige om at vi skulle gøre. Derfor mener jeg også, at et grund-

læggende problem er, at de regler, vi har, ikke bliver overholdt godt nok. Vi har modtagerlandsprincippet, og det handler jo om, at man skal respektere de forhold, der er i det modtagerland, som arbejderne kommer til, og hvor udenlandske arbejdstagere opererer. Og der har vi, det er jeg fuldstændig enig i, et meget, meget grundlæggende problem med lige nu at overholde det princip.

For princippet i Danmark er jo meget baseret på, at vi har en lidt anden type arbejdsmarkedsmodel end i mange andre lande, og at vi ikke har en lovfastsat minimumsløn. Så jeg mener, at det grundlæggende er, at vi skal se på, hvordan vi i langt højere grad kan håndhæve de regler, der allerede er.

Kl. 16:05

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:05

Christian Juhl (EL):

Så er jeg nødt til at spørge, om det ikke gør indtryk, at også andre landes fagbevægelse synes, det er en god idé at få en traktatfæstet social protokol. Og hvis vi snakker om den indhegning, vi har i Danmark, er fru Lisbeth Bech Poulsen så fortrøstningsfuld, med hensyn til at der alligevel ikke kan køres hen over den som en damptrølle over en flok legende børn af EU-Domstolen? Har vi lavet den indhegning så effektiv, at der ikke sker noget ved det, og kan alle lande lave sådan en indhegning, eller skal vi via en social protokol for at sikre det?

Kl. 16:06

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror ikke, jeg kan stå her på talerstolen og love, at der ikke kommer en eller anden rigtig, rigtig dum sag. Og hvis jeg egenhændigt skulle tegne konturerne af den europæiske union og havde fuldstændig frie hænder, så den ikke helt ud, som den gør i dag. Men som den socialdemokratiske ordfører også var inde på, bliver vi nødt til at spille på den bane, hvor det er muligt, og den sociale protokol er ikke mulig i den nære fremtid. Men der, hvor der er rigtig gode muligheder, er, når det gælder om at få nogle bedre håndhævelsesregler i forhold til de regler, der allerede ligger, og det arbejder vores beskæftigelsesminister benhårdt på.

I forhold til Lissabontraktaten vil jeg sige, at man kan diskutere, hvad der var godt, og hvad der var skidt, og det ser de forskellige partier herinde også forskelligt på, men der blev da i hvert fald nogle muligheder ikke bare i de nationale parlamenter, men også i Europa-Parlamentet for at reagere på forskellige måder. Og jeg synes, det var rigtig positivt, at vi var så enige i Europaudvalget for ikke så længe siden, da vi gav et gult kort i forbindelse med Monti II.

Kl. 16:07

Formanden :

Hr. Nikolaj Villumsen, en kort bemærkning.

Kl. 16:07

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det, og tak til SF's ordfører. Det, jeg egentlig godt kunne tænke mig at høre, er, om SF helt principielt går ind for en social protokol. Og når jeg spørger, er det, fordi SF stemte nej til Enhedslistens ændringsforslag i 2008 i forbindelse med Lissabontraktaten. Men da man havde gjort det, udsendte man en pressemeddelelse om, at SF ville kæmpe for en social protokol. Den 1. maj 2008 stod jeg i Fælledparken, hvor hr. Villy Søvndal proklamerede, at nu ville man

samle 1 million underskrifter ind i Europa for at få en social protokol.

Så er det noget, som SF principielt mener, eller har man ganske enkelt skrinlagt den holdning?

Kl. 16:08

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:08

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

For måske lige at opklare for dem, der følger med, eller de øvrige herinde i salen vil jeg sige, at den daværende ordfører på det tidspunkt, hr. Karsten Hønge, sagde i sin tale om Lavalforslaget, at selv om der ikke er udsigt til hverken en ny social protokol eller et forbedret udstationeringsdirektiv i morgen, kan Folketinget sagtens gøre ganske meget for at sikre konfliktretten og dermed sikre udenlandske arbejdere på danske arbejdspladser bedre løn- og ansættelsesforhold. Han sagde altså grundlæggende, at det, at det har så lange udsigter, ikke skal betyde, at det her Folketing ikke laver nogle indhegninger, hvilket der jo også var plads til, fordi loven gik igennem.

Men til det mere principielle spørgsmål, vil jeg sådan overordnet set sige, at hvis jeg kunne tegne Den Europæiske Union, så ville den se anderledes ud i dag. Men der er også mange fordele ved EU, og vi har titusindvis af danske arbejdspladser, som også er afhængige af det indre marked. Så SF er ikke imod det indre marked, men vi er meget for, at vi gør meget mere ved de muligheder, der er for at forbedre udstationeringsdirektivet, for at håndhæve reglerne meget bedre og for at leve op til modtagerlandsprincippet.

Kl. 16:09

Formanden :
Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 16:09

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen egentlig gik mit spørgsmål ikke på Lavalloven, men på Lissabontraktaten, og i den sammenhæng var det hr. Ole Sohn, der udsendte en pressemeddelelse om, at SF nu ville kaste alle kræfter ind i det, efter at Danmark havde tilsluttet sig Lissabontraktaten. Og når jeg spørger, hvad SF's holdning egentlig er på området, er det, fordi jeg synes, det er vanvittig interessant. Altså, vi ved alle sammen, at der er en problemstilling i forbindelse med en finansskat, hvor De Radikale er imod og SF og Socialdemokraterne er for. I dag har vi fået en tilkendegivelse fra Dansk Folkeparti om, at de er for.

Det vil sige, at hvis SF og Socialdemokraterne kunne overtale til at være med – der har været ytringer fra dem en gang imellem om, at det var en god idé, og tidligere var det en mærkesag for SF – jamen så kunne vi jo faktisk have et flertal i Folketinget i dag uden om De Radikale. Så er det en holdning, som SF stadig har, eller har man forladt ønsket om en social protokol?

Kl. 16:10

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:10

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen grundlæggende kan jeg sige, at fra SF's side synes vi ikke, at EU, som det er i dag, er socialt nok anlagt. Vi synes, at der er en ubalance. En af grundene til, at vi har en modstand mod euroen, er ikke, hvad der står på vores pengesedler; det er, at vi synes, at den ikke tager nok hensyn til en række forhold, som vi har diskuteret tusind gange herinde. Så vi har ikke ændret holdning, i forhold til at vi

ønsker en anden balance i EU. Jeg synes også, det lysner i øst i forhold til en masse ting omkring finansiel regulering osv.

Det er rigtigt, at på arbejdstagerområdet har vi nogle store problemer, men jeg mener, at der er et uopdyrket land lige nu, i forhold til hvor vi står nu, og i forhold til hvor vi kan komme hen, hvis vi kan få forbedret håndhævelsesdirektivet. For der er mange ting, vi kan gøre, og der er et princip om, at man skal respektere det land og de arbejdsvilkår, der er i det land, når man kommer dertil. Og der må vi jo sige, at sådan er det ikke i dag.

Kl. 16:11

Formanden :

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:11

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg er nok nødt til lige at gentage hr. Nikolaj Villumsens spørgsmål, om SF har ændret politik. For det har siden 2008 været en meget klar politik fra SF's side, at man støttede den europæiske fagbevægelses forslag om en social protokol; det er nøjagtig det papir, vi behandler i dag. Så jeg vil gerne høre, om det stadig væk er SF's politik eller det ikke er.

Så skal jeg lige høre ordføreren, om vi egentlig er enige om, hvad den der håndhævelsesdirektivsovelse går ud på. Altså, som jeg opfatter det, har Domstolen sagt, at der ikke findes noget princip om, at man skal respektere værtslandet, når man kommer som udstationeret virksomhed, bortset fra det absolut skrabede minimum, der er i udstationeringsdirektivet. Så det forslag, der ligger til et håndhævelsesdirektiv, handler ikke om at ændre udstationeringsdirektivet, sådan som jeg ser det – tværtimod slås det fast, at Domstolens afgørelser er gældende – men det handler om at forbedre håndhævelsen af udstationeringsdirektivet. Jeg skal bare høre, om vi er enige om det.

Kl. 16:12

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er rigtigt, at der er nogle helt konkrete objektive kriterier i udstationeringsdirektivet – altså minimumsløn, alder, anciennitet og sådan nogle ting – og det gør jo det lidt mere enkelt at efterleve national lovgivning. For 12 år siden arbejdede jeg f.eks. efter gymnasiet i England til 47 kr. i timen, fordi det var den lovfæstede minimumsløn.

Men nej, vi har ikke skiftet politik i forhold til målsætningen om, at Europa skal blive en mere balanceret union i forhold til sociale rettigheder. Det her handler om: Hvor kan vi opnå mest muligt lige nu? Og der støtter vi beskæftigelsesministeren i hendes arbejde med at få en meget bedre håndhævelse af det regelsæt, der er til rådighed, men som ikke bliver brugt godt nok i dag.

Kl. 16:13

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:13

Finn Sørensen (EL):

Jamen det støtter Enhedslisten bestemt også beskæftigelsesministeren i, for det kunne måske give nogle mindre forbedringer. Men jeg konstaterer bare, at ordføreren ikke vil bekræfte, at det stadig væk er SF's politik at kæmpe for en social protokol som foreslået af den europæiske fagbevægelse.

Kl. 16:14

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det, jeg siger, er, at vi er fuldstændig enige i målet. Det, vi siger i dag, også fra Socialdemokraternes side – sådan hørte jeg ordføreren; ellers må han undskyldte, hvis jeg har misfortolket ham – er jo, at

målet er det samme. Vi ønsker det samme. Men hvor er det realistisk at få nogle forbedringer ind henne? Hvis man skal se helt konkret på, hvad vi og fagbevægelsen og mange andre gerne vil have bedre styr på, så vil man se, at det er arbejdsmiljøreglerne, at det er lønningsniveauet, altså alle de her ting, som vi fra SF's side mener vi kan få forbedret i forhold til håndhævelsen. Altså, der står ikke noget sted, i nogen som helst traktat eller i noget som helst direktiv – ellers har jeg i hvert fald overset set – at du som polak, hvis du kommer til Danmark, så skal være forhindret i at arbejde på danske vilkår. Tværtimod skal man leve op til modtagerlandets principper – og der har vi nogle overenskomster osv. – men vi har et system, som er lidt svært at håndtere med de regler, der er, fordi det bygger på overenskomster og det bygger på arbejdsmarkedets parter.

Kl. 16:15

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 16:15

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Beslutningsforslag nr. B 98 kan man betragte som et af den yderste venstrefløjs svar på globaliseringen. Det er et håbløst naivt forslag om at fastfryse velstanden og gode vilkår ved at vedtage, at sådan vil vi have det, fordi vi siger det; vi vedtager en lov, og så bliver det sådan. Kære venner, hold nu op! Kig op og se, at der er en verden derude. Man beder om stilstand, men det kan man ikke få. Danmark udfordres, Europa udfordres. Gode vilkår opnår man gennem hårdt arbejde, ved at skabe værdi, og så bliver der råd til at have det godt, indrette sig komfortabelt. Det fungerer ikke den anden vej rundt. Hvis man blot fokuserer på at indrette sig komfortabelt, taber man sin velstand på gulvet, og det er ikke særlig komfortabelt. Spørg de gamle, som man kender, dem, som har kendt fattigdom, de ved, hvad de taler om, og de ved også, at gode vilkår kommer gennem arbejde.

Den debat, Enhedslisten rejser i dag, er dog interessant, den vil vi komme til at tage mange gange i løbet af de kommende år, og det vil være interessant at høre partiernes bud på den. I Liberal Alliance mener vi, at dygtighed, lav skat og tårnhøj konkurrenceevne er den bedste måde at imødegå et globalt samfund på. Globaliseringen består af muligheder, hvis vi forstår at gribe dem. Vi kan godt mure os inde, vi kan også godt lovgive om, at vi helst vil have det rart. Det vil ikke virke. I stedet må vi både som individer og som nation tage vores skæbne i egne hænder. EU kan vi bruge som en infrastruktur for det, vi vil, en form for vejnet, en hurtigrute på en god dag. Men vend jer ikke til EU for løsninger på, hvordan Europa fortsat kan forblive rigt, den del er primært op til individer og virksomheder.

Al for megen lovgivning i EU går lige nu i den forkerte retning: mere bureaukrati, flere omkostninger, mere regulering, mere støj på linjen. Dette forslag er en del af det. EU har historisk haft succes med at skabe en infrastruktur for markedet, det indre marked, lad os holde fast i det, for så er der en god mulighed for, at vi og generationer efter os også kan få et godt liv, og at der vil være velstand nok til at indrette sig komfortabelt.

Men først kommer arbejdet, så kommer velstanden – i den rækkefølge. Tak for ordet.

Kl. 16:19

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Christian Juhl (EL):

Min bedstefar fortalte, at engang for mange år siden var der sådan et slogan, som almindelige arbejdere fik at vide – det var før, det hed fagforeninger. Det hed bed og arbejd, altså tro på din gud og arbejd og ellers hold din kæft, så skal du nok blive til noget. Men der skete ingenting. Der skete kun det, at de fattigste forblev i armod. Først da de udskiftede det begreb med det, der hed gør din pligt, kræv din ret, da de begyndte at organisere sig, kræve overenskomster, kræve nogle ordentlige vilkår og gøre op med markedets vilde ridt, begyndte der at komme velstand også til den del af samfundet. Er der ikke til stadighed en kamp mellem dem, der skal yde arbejdet og ofte er i armod, og dem, der ellers tumler af sted med væksten og den økonomiske udvikling, og er det ikke sundt, at der er en kamp mellem de to yderpunkter, eller skal det være sådan, at væksten bare skal have frie muligheder og alle skal bede og arbejde?

Kl. 16:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:20

Merete Riisager (LA):

Nu er jeg jo liberal, så hvorvidt folk vil bede, må de selv om. Jeg tror, at vi ser forskelligt på historien. Det er jo sådan, at stræbsomhed og kapitalisme fører til velstand, og det fører til mere velstand for alle dem, der er i et samfund. Min bedstefar startede som en fattig bondesøn, så blev han smed, og så arbejdede han sig op til at få sin egen virksomhed med flere hundrede ansatte. Det betød, at han kunne få brød på bordet, og det betød, at hans mange ansatte kunne få brød på bordet. Sådan er der rigtig mange mennesker, der har knoklet og har arbejdet sig til velstand, og det er også det, vi fortsat må gøre for at give noget videre til de kommende generationer.

Kl. 16:20

Formanden :

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:20

Christian Juhl (EL):

Jeg tror egentlig godt, at jeg kunne stille mig tilfreds med, at markedet kan give velstand i hvert fald på et eller andet niveau, men jeg tror også, at det er sådan, at hvis markedet bare får lov til at tumle uhindret, vil der ske en øget ulighed i ethvert samfund, hvor man ikke prøver at regulere markedet, kapitalismen, som ordføreren kalder det. Er der virkelig en indbygget tendens til større lighed, til større social retfærdighed bare ved at lade markedet vokse? Eller er vi nødt til at sige, at der må vi gribe ind i markedets uhæmmede lyst til bare at rage til sig til små grupper? Jeg mener, at der er en verden til forskel på velstand og velfærd, og derfor er vi nødt til at gå ind og forsvare arbejderne, altså de besiddelsesløse – i gåseøjne – ret til at forsvare sig, ret til at organisere sig, ret til at kræve deres del af væksten.

Kl. 16:21

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:21

Merete Riisager (LA):

Jeg mener, at det, som Enhedslisten repræsenterer i dag, faktisk er en ret historieløs tilgang. Det er på mange måder også en meget forkælet tilgang, hvor man ligesom har glemt, hvad det er, der har skabt den velstand, som vi lever af i dag. Vi lever i et af de allermost lige samfund i hele verden. Vi lever i et Europa, som er gennemreguleret,

og som er ved at gå i stå. Vi regulerer, vi regulerer, og vi regulerer, og der er meget lidt plads til at tage teten, tage initiativ, skabe værdi, og det er det, der er problemet både for os og for de generationer, der kommer efter.

Kl. 16:22

Formanden :

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 16:22

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Jeg kan godt mærke, at der er noget fundamentalt forskelligt, i hvert fald mellem Liberal Alliance og Dansk Folkeparti. Alt andet lige startede fru Merete Riisager med at tale om, at vi nu skulle komme ind i kampen, at vi lever i en globaliseret verden, hvor der er konkurrence osv. osv. Jeg har intet imod konkurrence, det har vi altså ikke i Dansk Folkeparti, men alt andet lige kunne jeg godt finde på at spørge: Hvornår startede globaliseringen?

Mine bedsteforældre var arbejdere, jord- og betonarbejdere, som det hed dengang, det hedder vist noget andet i dag, så vi ikke ved, hvad folk laver. Men de var jord- og betonarbejdere, ud at lave noget, og man knoklede, og man sørgede for, at børnene havde tøj på kroppen og kom i skole og helst skulle have et bedre liv, end man selv havde osv. osv. Men man kæmpede også samtidig for at få nogle sociale rettigheder eller nogle arbejdstagerrettigheder, nemlig at man kunne få ret til ferie osv. Og alt andet lige kan man jo godt påstå, at vi andre synes, vi har nogle forkælede tilgange til det her, men er det ikke en lidt forkælet tilgang at sige, at nu har vi det hele, så nu skal der bare være fri konkurrence? De her rettigheder er jo kommet igennem en lang periode, og det er jo nogle rettigheder, som man et eller andet sted som arbejder i hvert fald meget gerne vil beholde. Synes fru Merete Riisager ikke, at man skal det?

Kl. 16:24

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:24

Merete Riisager (LA):

Vi har det, vi har, fordi der har været konkurrence, og fordi der har været hårdt arbejde. Det har vi glemt. Vi overregulerer, og vi regulerer, og vi regulerer, og vi går mere og mere i stå. Det gælder både på dansk og europæisk niveau. Hvor længe har der været globalisering? Det er dejligt, synes jeg, med sådan nogle åbne vidder i diskussionerne hernede i Folketingssalen. Jamen det har der jo været siden middelalderen, måske længere tilbage endnu. Industrialiseringen førte nogle nye muligheder med sig, og det er det, der er interessant, fordi velstand giver også mulighed for rettigheder. Man kan ikke få rettigheder til en hel masse goder, hvis man ingenting har at fordele.

Kl. 16:25

Formanden :

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:25

Pia Adelsteen (DF):

Nej, det er jo rigtigt. Det er svært at få noget, hvis der ikke er noget. Det er ligesom at bede om et stykke lagkage, når der ikke er fødselsdag. Sådan er det.

Alt andet lige er det jo rigtigt, at vi da fik industrialiseringen, var der jo nogen, der – set med mine øjne – udnyttede nogle arbejdere. Det er selvfølgelig et følelsesladet udtryk, det var ikke meningen med det, men der var i hvert fald nogle arbejdere, der blev sat til at lave nogle ting på nogle vilkår, som jeg finder var urimelige, og hvor der så var nogle, der tjente mange penge på det. Arbejderne kæmpe-

de på et eller andet tidspunkt for nogle rettigheder, og det er jo den udvikling, der er sket, og det er der vel ikke nogen i dag, som synes er urimeligt. Jeg tvivler på, at fru Merete Riisager ville arbejde på industrifabrik under de vilkår, der fandtes i 1920'erne. Det tvivler jeg bare på. Det er der i hvert fald ikke nogen fra Dansk Folkeparti der ville, og det tror jeg ikke der er nogen i Danmark der ville. Et eller andet sted må man jo sige, at forslaget jo går ud på at bevare de rettigheder, vi har kæmpet for i 100 år i Danmark. Det er jo egentlig det, det drejer sig om, altså at de ikke bliver forringet.

Kl. 16:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:26

Merete Riisager (LA):

Jeg tror sådan set, at man i den politiske sjæl i Dansk Folkeparti har arbejdsmoralen, har den historie med sig. Det mener jeg ikke at man har i Enhedslisten. Men det er også vigtigt, at man også i Dansk Folkeparti husker sig selv på den balance, der skal være i tingene, for når man f.eks. glæder sig over en arbejdsmarkedsydelse, som betyder, at alle dem, der arbejder, over skatten skal betale mennesker for ikke at arbejde, samtidig med at der kommer mange udlændinge til Danmark og tager de job, som disse danskere så ikke vil tage, f.eks. i landbruget eller i gartneribranchen eller i hotelbranchen, så er det lige præcis, man glemmer, hvad det er for en balance, og at det er arbejdet, der skaber værdien. Når man har værdien og velstanden, så får man goderne, det er den vej rundt.

Kl. 16:27

Formanden :

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne. (*Kommentar fra salen*). Vil hr. Finn Sørensen gerne have ordet før sin egen ordfører? Det vil jeg sådan set lade de herrer afgøre indbyrdes. Ja, o.k.

Kl. 16:27

(Privatist)**Finn Sørensen (EL):**

Tak. Med formandens og min egen ordførers tilladelse vil jeg gerne lige give et par bemærkninger som det, der hedder privatist, har jeg lært. Og det handler udelukkende om at prøve, om vi kan få slået nogle faktuelle forhold fast omkring den ting, vi har diskuteret her i dag. Men også som en udfordring af både beskæftigelsesministeren og de andre ordførere. Er vi enige om, hvad regelgrundlaget egentlig er, og hvad de her EU-domme har sagt? Det er vi jo nødt til at være enige om, hvis vi skal arbejde videre på at forbedre vilkårene.

Om Viking Line-dommen blev der sagt af en ordfører, at den afbalancerede tingene. Det gjorde den aldeles ikke. Viking Line-dommen handlede om én ting, og det var at slå fast, om Domstolen havde ret til at blande sig i konfliktretten. Og det mente Domstolen den havde ret til.

Nu skal jeg nok lade være med at trætte forsamlingen med alle de tekniske forklaringer, som Domstolen kom med, men det var hovedpointen i det, og det var vel ikke en afbalancering. Sådan opfattede den danske regering det i hvert fald ikke. Det var stik imod den danske regerings opfattelse af regelgrundlaget i EU. Danmark havde et klart skarpt indlæg imod Domstolens opfattelse under behandlingen af den her sag til støtte for de finske søfolk.

Det ville i sig selv have været en god grund til at lade være med at skrive under på Lissabontraktaten. Det gjorde man ikke. Kort tid efter at Lissabontraktaten var underskrevet, kom Lavaldommen. Der var heller ikke tale om nogen afbalancering af faglige rettigheder og bevægelsesfrihed på det indre marked. Den dom slog meget klart fast, at de svenske bygningsarbejdere ikke havde ret til at konflikte

for at få en normal svensk overenskomst med det lettiske firma Laval. Det blev altså udtrykkeligt slået fast, at de svenske bygningsarbejdere ikke måtte stille krav om lige løn for lige arbejde. Der er ikke rigtig nogen balance i det.

Den dom fik også konsekvenser for den danske konfliktret. Det kan jo ikke bestrides – og det gjorde regeringen sådan set heller ikke, dengang man behandlede loven – at der var tale om en begrænsning af den danske konfliktret. Så var der forskellige vurderinger af, om det var forsvarligt at gøre det, men en begrænsning var det, fordi Lavaldommen slår fast, at når det drejer sig udstationerede virksomheder, kan de danske fagforeninger ikke stille krav om en ganske sædvanlig overenskomst, så der bliver lige løn for lige arbejde. Så skal det være en særlig overenskomst, der opfylder Domstolens fortolkninger, det, man bedst kunne betegne som en mindstelønsoverenskomst. Der var altså heller ikke nogen balance i det.

Så var der Rüffertdommen. Den afbalancerede heller ikke noget. Den slog fast, at den tyske delstat Niedersachsen ikke havde lov til at stille krav om, at en offentlig kontrakt med et privat polsk byggefirma skulle udføre arbejdet på de overenskomstmæssige vilkår, der var gældende i Niedersachsen. Den sidste var Luxembourgdommen, som heller ikke afbalancerede noget – tværtimod. Den slog fast, at staten Luxembourg ikke havde ret til at kræve, at udenlandske virksomheder skulle følge de overenskomster, der blev brugt og var aftalt i Luxembourg. Så der er ikke nogen som helst afbalancering imellem faglige rettigheder og det indre markeds regler. Det er en klar majorisering af de faglige rettigheder til fordel for det indre markeds regler om fri bevægelighed.

Så er der Kommissionens forslag til et håndhævelsesdirektiv, som regeringspartierne nu siger vi skal arbejde med for at løse problemet. Det løser ikke det problem, for det direktivforslag handler ikke om ændre det eksisterende udstationeringsdirektiv. Det handler om, hvordan det håndhæves. Vi har til gode at se, om der kan komme et tilfredsstillende direktiv ud af det. Det skal vi selvfølgelig arbejde på, men det løser ikke det problem, vi taler om.

Domstolen har fortolket udstationeringsdirektivet som et maksimumsdirektiv, og der må ikke stilles større krav end det skrabede minimum, som er beskrevet i udstationeringsdirektivet. Så der er jo heller ikke nogen afbalancering i det, og det fremgår klart og tydeligt af Kommissionens forslag til et håndhævelsesdirektiv, at man stadfæster Domstolens afgørelser i de fire domme. Hvor er balancen her i det?

Min pointe med det her er ikke, at det så kan være lige meget at lave småforbedringer, og at det skulle være lige meget at lave et håndhævelsesdirektiv. Det arbejde går Enhedslisten helhjertet ind i. Man skal bare lade være med at fremstille det, som om det er nogen som helst løsning på det problem, vi taler om.

Så tilbage bliver der vel kun – med mindre man vil bestride de her redegørelser for, hvad dommene rent faktisk indeholder, og hvad regelgrundlaget er – spørgsmålet om den politiske tilgang. Vil man gøre noget ved det problem, Domstolen har skabt, eller vil man ikke?

Tak, også for formandens tålmodighed. Vi skal lige høre, om der er nogen, der vil slås.

Kl. 16:32

Formanden :

Nej, der er ikke nogen, der vil slås.

Så er det hr. Nikolaj Villumsen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:33

(Ordfører for forslagsstillerne)

Nikolaj Villumsen (EL):

Tusind tak. Man må sige, at vi fra Enhedslistens side er blevet inspireret af den imponerende arbejdsdeling, de har i Venstre, men det er så også sådan, at vi sender chefen på talerstolen til sidst. Nu er han

ankommet, og det, som jeg selvfølgelig vil redegøre for, er, hvorfor Enhedslisten har fremsat det her forslag.

Enhedslisten fremsætter dette forslag, fordi vi gerne vil ændre på de skadelige domme, som hr. Finn Sørensen så fint redegjorde for før, altså EU-Domstolens angreb på fagbevægelsen både i Danmark og i Europa.

Det blev påstået i dag i debatten, at det kun er EU-modstandere, som kan finde på at støtte Enhedslistens forslag. Men ærligt talt, vi ved alle, der er til stede, at LO, FTF og den europæiske fagbevægelse ikke er EU-modstandere. De støtter tværtimod den samme intention, som Enhedslisten har, nemlig kravet om en social protokol, fordi de deler vores ønske om ordentlige løn- og arbejdsvilkår. De støtter det her krav, fordi vi ikke kan leve med det nuværende pres, der er mod bunden. Vi kan ikke leve med den sociale dumping, vi ser i Danmark. Løn- og arbejdsvilkår er nemlig under pres rundtomkring på arbejdspladserne, og presset er blevet endnu større, som den økonomiske krise er vokset. Vi hører dagligt om lønninger ned til 40 eller 50 kr. i timen. Alt, alt for ofte hører vi om en stakkels østeuropæisk kollega, som er drættet ned fra stilladset. Baggrunden for denne triste situation er ikke tilfældig. Baggrunden er, at EU's indre markeds fundamentalisme sætter virksomhedernes interesser over lønmodtagernes. Gang på gang har EU-Domstolen angrebet løn- og arbejdsvilkår. Det er en skævhed til fordel for arbejdsgiverne, som er traktatfæstet i EU-traktaten. Derfor dømmer EU-Domstolen præcis også med lønmodtagerfjendtlige briller på. Det forhindrer fagbevægelsen i at stille krav om lige vilkår, og det skaber en situation, hvor der er en unfair – en unfair – konkurrence og et ræs mod bunden.

Derfor foreslår Enhedslisten en traktatfæstet social protokol. Og som sagt er Enhedslisten heldigvis ikke alene. Vi har opbakning og har taget udgangspunkt i forslaget fra den europæiske fagbevægelse. Vi har opbakning fra det danske LO og FTF, og jeg noterede mig, at de socialdemokratiske beskæftigelsesministre, da de mødtes, støttede op om kravet. Det er selvfølgelig klart, at vi ikke skal skose den danske beskæftigelsesminister for ikke at være til stede ved det møde, men jeg synes, det er trist, at den socialdemokratiske danske regering *ikke* støtter op om disse beskæftigelsesministres krav.

Tidligere var det et krav fra SF's side, at man kæmpede for en social protokol, ja, undskyldningen for ikke at stille kravet i forbindelse med Lissabontraktaten var, at man ville sætte alle sejl til for at få en social protokol. I dag har vi ikke kunnet få svar fra SF på, om man overhovedet stadig mener, hvad man så meget mente før. Det er trist.

Det er også trist, at vi ikke har en opbakning fra Socialdemokraterne, som i forbindelse med tiltrædelsen af Lissabontraktaten stillede sig positiv over for, at det var et krav, der kunne stilles i en anden sammenhæng. Det er særligt trist, fordi vi så har fået en positiv tilkendegivelse fra Dansk Folkeparti. Altså, hvis alle dem, som på et tidligere tidspunkt har udtrykt sig positivt eller ligefrem haft det som et hovedkrav, at der skulle føres en social protokol, ønskede det, havde vi faktisk flertal – selv uden om De Radikale, som ikke har været til stede i dag, men været repræsenteret ved Socialdemokraterne. Vi havde dermed haft en anderledes situation end den, vi har, når det drejer sig om finansskat, hvor der findes en intern uenighed i regeringen. Jeg synes, at det er ærgerligt, at det her flertal ikke har vist sig i dag, men er forsvundet som dug for solen.

Det er selvfølgelig klart, at Enhedslisten ikke stopper kampen for ordentlige løn- og arbejdsvilkår, selv om vi får vores beslutningsforslag afvist i dag. Det håber jeg virkelig heller ikke at fagbevægelsen gør, for jeg synes, det er helt afgørende, at vi står op og forsvarer de sejre, som arbejderbevægelsen i Danmark og i Europa har kæmpet for at få, de sejre, som vi har tilkæmpet os. Derfor skal kampen mod den sociale dumping også fortsætte i stort og småt efter i dag, selv om der ikke er opbakning til Enhedslistens forslag.

Kl. 16:38

Kl. 16:41

Formanden :

Tak til ordføreren. Har beskæftigelsesministeren bedt om ordet? Nej, det har hun ikke – det så bare sådan ud heroppe.

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er slut-tet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europa-udvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 91:**Forslag til folketingsbeslutning om ret til sygedagpenge på søgnehellidage.**

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.04.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 95:**Forslag til folketingsbeslutning om, at beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge fra kommunen nedsættes til 13 ugers tilknytning til arbejdsmarkedet og 120 timers beskæftigelse.**

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.04.2013).

Kl. 16:38

Forhandling**Formanden :**

Forhandlingen er åbnet. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:39

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak. Her ønsker jeg selvfølgelig ordet for at svare på det beslutningsforslag, der fremsættes af Enhedslisten.

Jeg vil starte med at sige, at vi jo fra regeringens side i dette forår har fremlagt en ny model på sygedagpengeområdet. Det har vi gjort, fordi vi igennem en årrække fra partiernes side har været optaget af den problemstilling, at der er nogle af vores langtidssygemeldte, der oplever at komme ud til varighedsbegrænsning af sygedagpenge, miste deres forsørgelsesgrundlag og derfor stå i den svære situation, at de fortsat er sygemeldte, men uden adgang til et forsørgelsesgrundlag. Vi ønsker at gøre op med et historisk princip i sygedagpengeloven om, at sygemeldte potentielt kan stå uden forsørgelse, mens de fortsat er sygemeldte. Det er her, vores fokus vil være. Det er en ordning, som fortsat afventer endelig forhandling. Det er også en ordning, der vil koste nogle penge, som vi er villige til at adressere, fordi vi synes, at det er vigtigt.

På den baggrund vil jeg også tilkendegive, at når vi nu befinder os i en fortsat økonomisk krise og derfor skal prioritere de fælles midler, afviser vi beslutningsforslagene her. Det gør vi, fordi vi som sagt ønsker at finde en løsning på det problem, at der i dag er sygemeldte, der står helt uden forsørgelse, og det er så den hovedopgave, vi ønsker at løse på sygedagpengeområdet. Jeg skal måske også lige oplyse, at ændringerne på sygedagpengeområdet som foreslået skønnes at være knap 300 mio. kr. årligt. I en tid, hvor midlerne skal prioriteres, har vi altså vores fokus et andet sted, men tak for beslutningsforslaget.

Formanden :

Hr. Finn Sørensen har en kort bemærkning.

Kl. 16:41

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ministeren. Jeg skal bare have bekræftet, at det udelukkende er økonomi og prioritering af økonomi, der er årsagen til, at ministeren afviser vores beslutningsforslag. Ja.

Kl. 16:41

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:41

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Vi afviser beslutningsforslaget, fordi vi er i en situation, hvor midlerne skal prioriteres, men først og fremmest fordi den ændring, vi ønsker på sygedagpengeområdet, er et opgør med den problemstilling, som har været fremherskende i en årrække, nemlig at vi har langtidssygemeldte, der ikke raskmeldes, som ikke evner at vende tilbage til arbejdsmarkedet, og som samtidig mister deres forsørgelsesgrundlag. Jeg tror ikke, man skal tage fejl af den utryghed og usikkerhed, det skaber for både de pågældende personer, men også for andre sygemeldte, der i perioden op mod de 52 uger kan gå med den samme frygt. Det er det, der er vores hovedprioritet, og derfor afvises beslutningsforslagene.

Kl. 16:42

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:42

Finn Sørensen (EL):

Men i 2010, da de her lovforslag blev behandlet, var vi jo enige om at være uenige, meget uenige, i de forslag, som VKO kom med dengang. Dengang var vi enige om, at det var vigtigt at få afskaffet varighedsbegrænsningen i sygedagpengene. Vi var også enige om, at det er vigtigt at hjælpe de syge, dem, der overhovedet kan, tilbage på arbejdsmarkedet.

Så det, der er vigtigt for mig at vide, er, om ministeren – jeg kan også spørge på en anden måde – stadig væk har den holdning, som vi i fællesskab gav udtryk for i 2010, hvor vi jo betegnede de her forringelser, som Enhedslisten prøver at få rullet tilbage, som sociale og alle mulige andre rammende, synes jeg, tillægsord. Så har ministeren stadig væk den holdning til de forringelser, som VKO gennemførte, eller har ministeren ikke? Hvis ministeren stadig væk har den samme holdning, nemlig at det er nogle forkastelige forringelser, der skete dengang, er det vel rigtigt at konkludere, at det udelukkende er økonomi, der gør, at man nu ikke vil være med til at rette op på det?

Kl. 16:43

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:43

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er en tilbagevendende diskussion mellem mig og spørgeren, om spørgeren er i en situation, hvor spørgeren er berettiget til at konkludere, hvad ministeren mener, tænker, siger, drømmer om og håber på. Og jeg vil nu som i alle mulige andre sammenhænge gerne fastholde, at den, der bedst er berettiget til det, er undertegnede. Så kan spørgeren på vegne af Enhedslisten redegøre for og sikkert også udvikle det tilsvarende tanksæt.

Regeringens begrundelse for at afvise de konkrete beslutningsforslag er, som det allerede er sagt nu af to omgange, for det første, at det er nødvendigt at prioritere økonomisk – derfor afviser vi det – og for det andet, at vi ønsker, og det er så begrundelse nr. 2, som er meget, meget vigtig, at tage et opgør med den problemstilling, som har været en i årrække, nemlig at vi har langtidssygemeldte, der – til trods for at de ikke er blevet raske, og til trods for at de ikke er blevet raskmeldte, og til trods for at de ikke kan vende tilbage til arbejdsmarkedet – oplever at stå uden en offentlig forsøgelse.

Det er det, der har vores fokus, og hvor vi gør vores primære indsats på sygedagpengområdet netop nu.

Kl. 16:44

Formanden :

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Hans Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Vi sambehandler her i dag i B 91 og B 95 – forslag til folketingsbeslutning om ret til sygedagpenge på søgnehelligdage og om beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge.

Det er rigtigt, at det var den tidligere regering, der sammen med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance gennemførte ændringerne tilbage i 2010. Det var et led i genopretningspakken, der var med til at sikre det første skridt på vejen mod en sund og holdbar genopretning af økonomien. Det var ikke nogen nem beslutning at ændre på de her regler, og det er sådan set heller ikke nogen nem beslutning at stå og fastholde det synspunkt, at det var det rigtige at gøre. Men det var det rigtige at gøre, og det var det ansvarlige at gøre.

Enhedslisten henviser i beslutningsforslaget, for så vidt angår B 91, til et fælles betænkningsskud, som Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten dengang udarbejdede og fik tilføjet i forbindelse med lovbehandlingen. Der står:

»Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget mener ligesom LO og FTF, at indholdet i dette lovforslag er helt uacceptabelt, fordi der er tale om en ren nedskæring, der rammer syge medmennesker«. Og så er der en lang række yderligere formuleringer.

Det er altså ikke til at misforstå, hvad den daværende opposition mente dengang.

Der er sådan set også givet et udførligt svar, eller lad mig sige et meget præcist svar fra beskæftigelsesministeren til hr. Finn Sørensen vedrørende netop det her emne tilbage i januar måned i år, hvor ministeren svarede følgende på et spørgsmål:

På den baggrund har jeg ingen planer om at rulle ændringerne tilbage. Regeringen er i stedet optaget af at sikre en bedre aktiv indsats over for langtidssygemeldte.

Så det har sådan set stået lysende klart, hvad regeringen mener. Enhedslisten har så fremsat beslutningsforslaget, og jeg betegner det som værende et drilleforslag over for regeringen, fordi jeg jo må forudsætte, at der er en dialog og en løbende dialog mellem Enhedslisten og regeringen og ikke mindst beskæftigelsesministeren om de her sager. Så det, der er interessant i dag at høre, er, hvad regeringspartierne ordførere mener om den her sag, og om de står ved de markante holdninger, de havde til ændringerne tilbage i 2010.

Det samme kunne jeg gentage for B 95's vedkommende. Det har jeg sådan set ikke til sinds at gøre, for det var igen et led i genopretningspakken.

Samlet set ser vi ikke anledning til at ændre på det i dag, og derfor kan vi hverken stemme for B 91 eller B 95. Vi har stadig væk brug for at holde fast i økonomien. Man kan bare sige, at de her beslutningsforslag fra Enhedslistens side her i foråret har været kende-

tegnet ved ikke at være finansierede, og det er da i hvert fald et stærkt argument for ikke at imødekomme og støtte dem. Tak.

Kl. 16:48

Formanden :

Hr. Finn Sørensen, en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren. Jeg skal altså så bare have ordføreren til at bekræfte – hvis det er det, ordføreren mener – at ordføreren synes, det er helt acceptabelt at gennemføre og også at fastholde de nedskæringer; at der ikke er noget urimeligt eller asocialt ved det; at det er en fuldstændig naturlig ting og altså både rimeligt, acceptabelt og socialt at fastholde de her nedskæringer i forhold til langtidssyge mennesker.

Kl. 16:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:49

Hans Andersen (V):

Ja, vi står fast på, at den beslutning, vi traf i 2010, hvor vi lavede genopretningspakken, og hvor vi sådan set traf beslutningen om at spare 24 mia. kr. og deraf en del millioner kroner også på det her område. Det står vi sådan set fast på var en både sund og rigtig beslutning.

Jeg er helt med på, at det også betyder noget for mennesker på sygedagpenge, og at det også påvirker deres private økonomi – det er der ingen tvivl om – men vi var nødsaget til at sikre, at der var tillid til dansk økonomi, og der var det her en del af beslutningen.

Kl. 16:50

Formanden :

Ikke mere? Tak til Venstres ordfører. Hr. Jens Joel som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 16:50

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til Enhedslisten for at rejse debatten om sygedagpenge nok en gang. Det har vi jo også gjort fra Socialdemokraternes og regeringens side, og der skal ikke herske tvivl om, at det her er et af de steder, hvor der for alvor er behov for at rydde op efter 10 års borgerligt styre. Sygedagpengesystemet blev forringet på mange måder under den sidste regering, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi også fra socialdemokratisk side har været stærke modstandere af mange af de forringelser, som hr. Hans Andersen også nævnte; herunder stemte vi imod den genopretningsaftale, der bl.a. fjernede retten til sygedagpenge på søgnehelligdage, og som dagens forslag også retter sig imod.

Nu har vi fået chancen for at rette op på nogle af de alvorlige problemer, der er i det nuværende system, og lad os være ærlige, vi ved jo alle, at vi står i en alvorlig økonomisk situation, og derfor er vi startet med de problemer, som vi betragter som de allerstørste. Vi har fremlagt et samlet bud på en dagpengereform, der en gang for alle gør op med det problem og den helt urimelige situation, at syge mennesker i dag kan ende i et sort hul uden forsøgelse. Vi har et system i dag, hvor de sygemeldte kan miste deres indtægt, praktisk talt mens de ligger på operationsbordet, og vi har en situation, hvor depressionsramte eller andre bliver raskmeldte via en skrivebordsøvelse og mister deres indkomst, uanset at de selvfølgelig ikke er i stand til at arbejde. Sådan er det i dag, og det skal der laves om på. Derfor

har regeringen præsenteret en samlet vision for afskaffelse af sygedagpengebegrænsningen.

Kl. 16:54

Helt overordnet vil den model for det første betyde, at vi sikrer, at ingen kan miste deres forsørgelsesgrundlag, mens de stadig er syge. For det andet vil det betyde, at medborgere, der lider af livstruende sygdomme, sikres sygedagpenge uden tidsbegrænsning. Fremover skal man så at sige koncentrere sig om at blive rask, ikke om hvorvidt man mister sin indtægt. For det tredje vil regeringen gerne sætte tidligere og mere målrettet ind i indsatsen for den enkelte borger, når man slås med mere komplekse problemer. Det handler om, at vi ikke alene skal sikre forsørgelsen, mens man er syg, men også sætte ind og hjælpe hurtigere, så man kan komme tilbage, end det, vi gør i dag.

Derfor er vores udspil, at der skal investeres flere penge i den sygedagpengeordning, der hjælper alle. Den model, vi foreslår, koster faktisk over 100 mio. kr. på den korte bane, og det kan der være hårdt brug for, det er der brug for. Rigtig mange af dem, der i dag styrer direkte mod varighedsbegrænsningen har jo komplekse og ofte også diffuse lidelser, har ondt i livet, lider af flere forskellige ting, der kan være svære at sætte navn på, og rigtig mange af dem bliver hverken raske eller lykkeligere af at gå rundt et helt år med udsigt til at miste forsørgelsen.

Det er ganske enkelt ikke godt nok, når vi hører om de enkeltsager, hvor man først for alvor tager tingene alvorligt, når den sygemeldte er ved at ramme begrænsningen.

Opsummerende kan jeg derfor sige, at vi sådan set er enige med Enhedslisten om, at vi skal have ændret den nuværende situation, men vi er også skeptiske over for beslutningsforslagene og støtter dem ikke, fordi vi har valgt at prioritere den samlede løsning, som regeringen har fremlagt, og som så at sige skal sikre sygedagpengesystemet uændret for det store flertal af de 430.000, der hvert år bruger systemet, og gøre en særlig indsats for de 8.000-9.000, der lige nu har allersværest ved at komme tilbage til arbejdsfællesskabet, samtidig med at vi fjerner den helt store knast i den nuværende situation, nemlig at man kan miste sin forsørgelse, mens man stadig er syg.

Kl. 16:53

Formanden :

Der er to korte bemærkninger, først fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:53

Finn Sørensen (EL):

Tak. Først er der spørgsmålet: Er ordføreren stadig væk enig i de holdninger, som de tre regeringspartier og Enhedslisten gav udtryk for, dengang VKO-flertallet ville gennemføre og gennemførte de her forringelser, og hvor vi betragtede det som helt uacceptabelt og en række andre stærkt kritiske udtryk. Det er det første: Er ordføreren stadig væk enig i de holdninger, vi havde dengang?

Så sagde ordføreren: Der er behov for at rydde op. Det er vi jo helt enige om at der er. Det her er et forslag – eller to forslag med den samme problemstilling – til at rydde op i nogle alvorlige forringelser. Så derfor har jeg svært ved at forstå, hvorfor man ikke vil støtte dem.

Så hørte jeg ordføreren sige, at man ville starte med det, man opfatter som det største problem. Jeg er enig i, at det, man gerne vil starte med, er et stort problem, men hvad ligger der i ordet starte? Ligger der det, at man så senere vil tage fat på at rydde op i det problem, som Enhedslisten peger på her i dag?

Kl. 16:54

Formanden :
Ordføreren.

Jens Joel (S):

Jeg tror, at det korte svar på de to sidste spørgsmål i forhold til at rydde op og at starte er, at det, som regeringen har gjort, og det, som Socialdemokraterne støtter op om, er en så at sige samlet, holdbar sygedagpengeløsning, som redder de mennesker, der i dag kan risikere at miste deres forsørgelse, mens de er syge. Vi synes, det er mere væsentligt at have en samlet økonomisk ansvarlig løsning for hele systemet end at lappe de enkelte huller, kunne man sige, som den borgerlige regering har efterladt. For der er ingen tvivl om, at den borgerlige regering har efterladt nogle problemer.

Det er også rigtigt, at vi stadig væk er uenige i den ensidige forringelse, som den borgerlige regering gennemførte med genopretningspakken, men der ligger jo lige præcis også i det nye forslag fra regeringen, at det ikke er en forringelse, men at det jo er en investering, en nytænkning af systemet. Og den samlede løsning synes vi er et bedre sygedagpengesystem end det, vi har i dag, og derfor støtter vi op om, at det skal gennemføres hurtigst muligt.

Kl. 16:56

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:56

Finn Sørensen (EL):

Jo tak, men det udspil, som regeringen er kommet med her løser jo ikke – og heller ikke, selv om man så gennemførte på den måde, som Enhedslisten mener det skulle gennemføres, nemlig ved fuldstændig at afskaffe varighedsbegrænsningen for sygedagpenge – det problem, som vi peger på her i dag. For det handler jo om en alvorlig indtægtsnedgang for langtidssyge mennesker, fordi de ikke længere får sygedagpenge, når der er søgnehelldage, og om, at det bliver meget, meget sværere at opnå og at fastholde retten til sygedagpenge, fordi beskæftigelseskravet blev fordoblet. Så mener ordføreren, det er i orden bare at lade de to problemer stå, og at vi så ikke gør noget ved dem?

Kl. 16:56

Jens Joel (S):

Vi mener faktisk, at det, vi har lavet her, er den bedste løsning, vi kan lave, også inden for de givne økonomiske rammer. Det er jo fuldstændig rigtigt, som beskæftigelsesministeren også sagde, at det koster et sted mellem 270 mio. kr. og 300 mio. kr. om året at slette de forringelser, som den borgerlige regering lavede med genopretningspakken.

Det, vi har valgt at fokusere på, og det, som vi rent faktisk også bruger flere penge på fremover, er jo at sikre et system, som tager fat om ikke bare de langtidssyge, som man sikrer ikke mister forsørgelsen, og de meget alvorligt syge, som kan blive på sygedagpenge, men som også sætter bedre og mere kvalificeret ind tidligt for nogle af de mennesker, som har sværest ved i dag at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 16:57

Formanden :

Hr. Hans Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:57

Hans Andersen (V):

Jeg skal bare stille et enkelt spørgsmål for at få opklaret, om jeg forstod det rigtigt, at ordføreren sådan set var imod samtlige de tiltag, som var indeholdt i genopretningspakken på de her 24 mia. kr., som gjorde, at vi sådan set fik skabt en tillid til dansk økonomi tilbage i 2010. Jeg forstod det sådan, at det var Socialdemokraterne, at her var

så to af forslagene, som man var imod dengang, men som man i princippet nu er med til at sikre vi kan fastholde. Der kan man så sige, at Socialdemokraterne har skiftet synspunkt på det. Men jeg skal bare forstå: Er man imod genopretningspakken?

Kl. 16:58

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:58

Jens Joel (S):

Jeg tror i hvert fald ikke, at det kan diskuteres, om der blev stemt imod fra socialdemokratisk side. Det er jo ligesom et historisk faktum. Men hr. Hans Andersen sætter jo fingeren på noget. Ja, vi var bl.a. imod de ting, der lå på sygedagpengeområdet, fordi det var en ensidig forringelse af de syges vilkår. Det, der ligger på bordet nu fra regeringens side, er jo netop ikke ensidigt. Det er en samlet løsning, som gør op med nogle af de problemer, og hvor man investerer flere penge i at skabe et bedre sygedagpengesystem end det, som den borgerlige regering overlod til os, og det er jeg faktisk glad for.

Kl. 16:59

Formanden :
Hr. Hans Andersen.

Kl. 16:59

Hans Andersen (V):

Jeg skal bare forstå, om Socialdemokraterne fortsat er imod de tiltag, vi gennemførte i forbindelse med genopretningspakken på de 24 mia. kr. For her er der så to eksempler på, at man har fortrudt, at man ikke støttede op om den i 2010. Men jeg skal bare forstå, om man har fortrudt, at man ikke stemte for resten af tiltagene, vi gennemførte i 2010, og som summer op i 24 mia. kr. For jeg forstod på statsministeren i går, at statsministerens nye regering var en regering, der ryddede op og sikrede, at vi nu havde en sund økonomi. Nu lytter jeg så bare til, at ordføreren siger, at det der med de 24 mia. kr. kan man altså ikke lide. Det vil man sådan set gerne rulle tilbage. Står man fast på det?

Kl. 17:00

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:00

Jens Joel (S):

Modsat hr. Hans Andersen holder jeg mig faktisk til dagens emne, og derfor har jeg kun diskuteret sygedagpenge. Jeg vil godt sige fuldstændig ærligt, at jeg faktisk betragter det som noget nær et fuldtidsarbejde at rydde op efter den borgerlige regering. Der er rigtig mange steder, man kunne tage fat, og derfor har jeg det egentlig godt med, at vi startede det sted, hvor det er mest akut på sygedagpengeområdet, nemlig med at få løst det problem, at der i dag er syge mennesker, som mister deres forsørgelse, mens de stadig væk er syge. Det er det, regeringens forslag stopper, og det synes jeg er den rigtige måde at gå til problemerne på.

Kl. 17:00

Formanden :
Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:00

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo nærmest en retorisk voldtægt, der foregår lige nu. Jeg er dybt forvirret. Ordføreren står og siger, at den her regering rydder op. Man er imod genopretningspakken, som vel også ryddede op, idet den hvert eneste år skaffede 24 mia. kr. i statskassen, som ikke

var der. Så hvad betyder det at rydde op? Altså, man skal rydde op i økonomien. Det gjorde genopretningspakken, men man er imod genopretningspakken. Så hvor er det, man rydder op? Jeg synes, at det er enormt forvirrende.

Kl. 17:01

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:01

Jens Joel (S):

Jeg vil starte med at beklage, hvis hr. Joachim B. Olsen føler sig udsat for retorisk voldtægt. Jeg må indrømme, at i min verden er begrebet at rydde op faktisk både noget med menneskers skæbne og menneskers muligheder og noget med økonomi. Det er jo det, der er balancen for os Socialdemokrater, nemlig at vi faktisk præsenterer en løsning, som hænger sammen økonomisk, og som samtidig rydder op i nogle af de menneskelige konsekvenser, som den tidligere borgerlige regering og flertallet sørgede for der var, kan man sige, for de syge, sådan at de kunne ende uden indtægt. Så for mig er det der med at rydde op faktisk lidt mere komplekst. Det kan både være at have styr på økonomien, som vi har med det forslag, der ligger på bordet, og så sikre, at vi også får skaffet nogle af de utilsigtede menneskelige konsekvenser for de syge, som det borgerlige flertal efterlod, af vejen. Så oprydning er i min verden både at have styr på økonomien og sikre, at vi ikke mere har menneskeskæbner som dem, den borgerlige regering efterlod.

Kl. 17:02

Formanden :
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:02

Joachim B. Olsen (LA):

O.k., nu skal jeg lige prøve at forstå, hvad det er, der bliver sagt. Jeg tror, at der er en bred anerkendelse af, at genopretningspakken er en af hovedårsagerne til, at der er styr på dansk økonomi på lidt længere sigt. Det var i hvert fald det, jeg fik at vide af vismændene forleden dag. Så det er vel et udtryk for, at den var med til at rydde op. Men nu står man og siger, at man sådan set var imod genopretningspakken.

Det, at man lavede genopretningspakken, er jo en del af det, der er grunden til, at der er styr på dansk økonomi. Men det er man nu imod, og det vil man rydde op i, men man vil ikke stemme for det her, som man var for for nogle år siden. Det, der bliver sagt fra Folketingets talerstol, giver simpelt hen ikke nogen mening. Altså, hvad er det, man vil rydde op i? Man er ikke imod genopretningspakken mere, for den ryddede op, men man kritiserer nu den tidligere regering for at have ryddet op. Hvad er det, man vil? Hvad betyder det at rydde op, og hvad er det, man vil rydde op i?

Kl. 17:03

Formanden :
Så er det ordføreren.

Kl. 17:03

Jens Joel (S):

Jeg har strengt taget lige gjort rede for, at for mig kan det at rydde op både være at have styr på økonomien og at sikre, at vi ikke har sådanne menneskeskæbner, f.eks. sygemeldte, som mister deres forsørgelsesgrundlag. Derfor har vi sagt, at man jo ikke kan rulle det hele tilbage. Man er nødt til at holde sig inden for en ansvarlig økonomisk ramme, og det er det, som beskæftigelsesministeren og regeringen har gjort ved at præsentere et samlet bud på et sygedagpengesystem, som holder sig inden for en økonomisk ansvarlig ramme,

men som samtidig sikrer, at nogle af de ret voldsomme konsekvenser for mange af de sygemeldte, som det borgerlige flertal efterlod, også bliver fjernet. Det er en balance, og jeg er klar over, at hvis man kommer langt nok ud i det politiske spektrum, bekymrer man så ikke så meget om balancer, men for Socialdemokraterne og for regeringen er det sådan set ret vigtigt at have den balance, at der både er styr på økonomien, og at vi ikke har menneskeskæbner, som er så ulykkelige som dem, vi ser i dag.

Kl. 17:04

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Bent Bøgsted som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det var en lidt mærkelig diskussion at høre på, for vi skal huske på, at det her med at rydde op og det her med det grundlæggende i sygedagpengesystemet, altså det, at man skal have fjernet varighedsbegrænsningen, ikke er en del af genopretningspakken. Det er noget der ligger tilbage i tiden, og kigger man tilbage, vil man se, at VKO faktisk indførte adskillige forlængelsesmuligheder i sygedagpengene dengang, og varighedsbegrænsningen blev indført noget længere tilbage i tiden. Så der er sket mange ting på det område, men lad os nu holde os til de to forslag, der er her i dag.

Vi ved jo godt, at det er en del af genopretningspakken, og vi ved også godt, at de 24 milliarder har regeringen jo indregnet i deres økonomiske budgetter, fordi dem kan de ikke undvære. Det er så det. Men det er så lige et lille sidespring, og det må man godt. Når man har 5 minutter, kan man godt bruge lidt af den tid til at forklare noget af det tidligere. De to beslutningsforslag koster jo omkring 300 mio. kr., og det var det, beskæftigelsesministeren sagde, og det er da sympatisk, at Enhedslisten kommer med det, og jeg kan da også godt se, at der kan være nogle problemer, men i Dansk Folkeparti står vi også ved, at vi var med til at ændre det i genopretningspakken. Men det er så også lidt mærkeligt, at vi skal stå og behandle beslutningsforslag, hvor vi ikke kan se, hvor finansieringen skal komme fra, i hvert fald hvad det er, Enhedslisten har tænkt sig der.

Men altså, hvis de bare vil føre det tilbage, er det da noget nyt, altså at Enhedslisten vil tilføre besparelser til arbejdsgiverne. Det plejer de da i hvert fald ikke at gøre. Det vil de i det her, for med hensyn til betaling for de her to forslag var det arbejdsgiverne, der kom til at betale en hel del af det i forbindelse med genopretningspakken. For B 95 var det 55 millioner, som arbejdsgiverne kom til at betale, og for det andet forslag var det 143 millioner, som arbejdsgiverne fik i merudgifter dengang. Så det er jo også interessant at høre, om det er, fordi Enhedslisten så vil føre de penge tilbage til arbejdsgiverne. Det tror jeg nu ikke var det der var tanken, men det er da prisværdigt.

Nu er det jo sådan, at ministeren har gang i forhandlinger om sygedagpenge, og vi er ved at kigge på varighedsbegrænsningen, og om der skal indføres nye regler for det, en fast ydelse, man kan komme på, så man ikke falder ud af systemet, og der ser jeg da frem til de fortsatte forhandlingerovre i ministeriet. Hvis det er sådan, at regeringen synes, at det her skal indgå, og det kunne jeg høre på den socialdemokratiske ordfører, så er vi i Dansk Folkeparti da også villige til at se på i forhandlingerne med ministeren, om der skal ske nogle ændringer, fordi hvis regeringen kommer med et ønske, som man måske kunne forstå på den socialdemokratiske ordfører, om, at man gerne vil føre det tilbage, så vil vi da ikke afvise, at vi skal se på det i de forhandlinger.

Det tror jeg da egentlig også at Venstre og Liberal Alliance selvfølgelig vil se på, hvis ministeren kommer med et ønske om, at man skal ændre det. Har ministeren fået et krav fra sin socialdemokrati-

ske gruppe om, at det er noget, man skal tage med i forhandlingerne, vil vi selvfølgelig kigge på det. Sådan er det da. Det er da muligt, at der kan ske ændringer i de forhandlinger på det her område, men der skal selvfølgelig også findes nogle penge til det, og ministeren har jo redegjort for, at det har de ikke lige nu og her. Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvor regeringen vil finde pengene, men Enhedslisten har i hvert fald ikke foreslået, hvor man skal finde pengene, og heller ikke noget med det her med, at man så skal give arbejdsgiverne penge tilbage.

Men det er da prisværdigt fra Enhedslistens side. Det er ny tænkning, at man også tænker på arbejdsgiverne. Det er ikke bare sygedagpengemodtagerne, man tænker på her. Så det er da spændende at se, hvad det udarter sig til.

I Dansk Folkeparti vil vi overhovedet ikke afvise, at vi skal kigge på det i de kommende fortsatte forhandlinger med ministeren på sygedagpengområdet. Så vi ser da frem til, om der reelt kommer et ønske. Vi kan godt se, at der kan være nogle, der er kommet i klemme på det her område, men der var behov for at lave genopretningspakken dengang, og det er trods alt 24 milliarder, som er fundet, som den nuværende regering også har taget imod med kyshånd. Men man skal selvfølgelig også være åben for anderledes tankegang.

Kl. 17:09

Formanden :

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:09

Finn Sørensen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg ikke hørte den socialdemokratiske ordfører sige, at de to forslag her var noget, man eventuelt – ikke engang det lille ord eventuelt – kunne tage med i forhandlingerne om ændringer af det her med varighedsbegrænsningen. Det hørte jeg ikke, så jeg vil da gerne bede den socialdemokratiske ordfører om så at bemærgtige sig talerstolen på et eller andet tidspunkt og gøre klart, hvad det var, ordføreren sagde om det.

Dansk Folkeparti vil jeg spørge: Jamen hvorfor skulle det med i de forhandlinger? Er det, fordi Dansk Folkeparti alligevel ikke står ved det, man lavede dengang? Er det, fordi man har indset, at det faktisk var en asocial forringelse over for nogle meget udsatte mennesker på arbejdsmarkedet, man gennemførte? Er det derfor, Dansk Folkeparti nu alligevel gerne vil kigge på det, bare ikke lige ved at støtte det her og nu, men eventuelt i en anden sammenhæng?

Kl. 17:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:10

Bent Bøgsted (DF):

Tak formand. Jamen det er sådan lidt mærkværdigt, hvad der kommer fra Enhedslisten, for nu har vi jo behandlet rigtig mange beslutningsforslag fra Enhedslisten efterhånden, og der har stort set ikke været nogen af dem, der har været finansieret. Desuden ved vi, at Enhedslisten sidder som støtteparti for regeringen, og det var jo oplagt, at man måske kunne have fået nogle af sine ønsker igennem. Der er jo ikke et eneste af de beslutningsforslag, Enhedslisten har formået at få igennem hos regeringen, og det er lidt mærkværdigt.

Grunden til, at jeg sagde det her med den socialdemokratiske ordfører, og at hvis der var et ønske, var, at hr. Jens Joel nævnte, at det var en del af genopretningspakken, og at den var de imod. Så kunne det godt være, hr. Jens Joel ønskede, at man skulle tage det op igen. Det skal jeg ikke kunne sige noget om, det må selvfølgelig bero på, hvad Socialdemokraterne selv vurderer.

Kl. 17:11

Kl. 17:14

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 17:11

Finn Sørensen (EL):

Jamen så må jeg spørge direkte, for ordføreren svarer jo ikke rigtig på mit spørgsmål, nemlig om man havde fortrudt. Så må jeg spørge direkte:

Mener ordføreren, det var en social og retfærdig løsning, man fandt, da man forringede de regler, som vi taler om her i dag, og indførte dem, som jo bl.a. betyder, den om søgnehelligdage, at hvis en person er langtidssyg helt op til 1 år, mister vedkommende op til 7.000 kr. i sygedagpenge på grund af den regel, og at man ved en stramning af beskæftigelseskravet, en fordobling blev det, jo rammer nogle af de mest udsatte grupper på arbejdsmarkedet, som har svært ved at få fodfaste, herunder psykisk syge og mennesker med handicap, og andre, som ikke kan tilkæmpe sig et fuldtidsjob, sådan at de kan optjene retten til sygedagpenge?

Mener ordføreren, det var en social og retfærdig løsning, man fandt på det tidspunkt, og at det stadig væk er en social og retfærdig løsning, som skal fastholdes?

Kl. 17:13

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:13

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Dansk Folkeparti står selvfølgelig ved genopretningspakken, det er klart. Men vi har også hele tiden sagt, at tingene har det med at forandre sig, og tingene har forandret sig siden dengang. Og hvis der er et ønske fra regeringspartierne om, at man skal se på det her, også i forbindelse med forhandlingerne om sygedagpenge, er vi selvfølgelig også klar til at se på det.

Men det hjælper jo ikke noget, at hr. Finn Sørensen og hr. Bent Bøgsted står her i Folketingssalen og kan blive enige om det. Det giver ikke noget flertal, det kræver jo bare lige, at der er 90 mandater. Så uanset hvor enige vi kan blive med Enhedslisten om det her, fører det jo ikke til noget, hvis alle andre partier siger nej. Derfor er man selvfølgelig nødt til at gå den rigtige vej og prøve at arbejde på, om regeringen synes, det her skal ændres, og det er der, hvor jeg siger at hr. Finn Sørensen har alle mulige chancer for at påvirke regeringen, netop fordi Enhedslisten sidder som støtteparti. Og lykkes det, skal Dansk Folkeparti også nok være med til at se på det her.

Kl. 17:14

Formanden :

Hr. Jens Joel for en kort bemærkning.

Kl. 17:14

Jens Joel (S):

Jeg havde egentlig besluttet mig for, at jeg ikke ville diskutere det her mere, men jeg synes simpelt hen, at der må være grænser for, hvor meget man kan blæse og have mel i munden. Altså, der bliver sagt: Dansk Folkeparti står selvfølgelig ved genopretningspakken. Men alligevel synes man, at det er meget sympatisk, og så siger man, at tingene jo har det med at forandre sig. Mit korte spørgsmål er: Præcis hvad er det, der har forandret sig for de syge mennesker?

Kl. 17:14

Formanden :

Ordføreren.

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, jeg vil sige til det her med at blæse og have mel i munden, at jeg jo synes, det lyder lidt mærkværdigt, for hr. Jens Joel stod heroppe og sagde, at Socialdemokratiet var imod genopretningspakken, men hr. Jens Joels regering har alligevel sagt ja tak til de 24 mia. kr., det gav. Så siger man: O.k., vi er imod det. Og så skal det hele føres tilbage, men det har man ikke gjort.

Men jeg er sikker på, at hr. Jens Joel også mener, at tingene en gang imellem forandrer sig, og hvis det er sådan, at tingene har forandret sig så meget, at det er et ønske fra Socialdemokraterne, at man skal ændre det her, så er det oplagt, at det går ind i de forhandlinger om sygedagpenge, som er i gang, og så kan hr. Jens Joel jo snakke med sin beskæftigelsesminister om, om ikke det er på sin plads, at det her skal tages op. Det er den mulighed, man har, og det er det samme, jeg kan gøre. Jeg kan sige til ministeren: Skulle vi ikke kigge på det her? Og hvis jeg får nej til det, kommer jeg ingen vegne med det.

Kl. 17:15

Formanden :

Hr. Jens Joel.

Kl. 17:15

Jens Joel (S):

Der var utrolig mange ord. Jeg stiller bare mit spørgsmål igen: Præcis hvad er det, som Dansk Folkeparti mener har ændret sig for de syge mennesker?

Kl. 17:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:15

Bent Bøgsted (DF):

Altså, jeg synes jo bare, at hvis man skal se på, hvordan sagerne udvikler sig, så kan det godt være, at man synes efter et par år eller to, at det, der blev lavet, måske var lige stramt nok, og så er man klar til at se på det igen. Og så er det bare, jeg siger, at hvis der er så stort et ønske fra hr. Jens Joels side om at få det her forandret, jamen så må man gå til ministeren og sige: Det her er noget, vi skal have igennem fra Socialdemokraternes side. Vi står sammen med Enhedslisten og sammen med SF om at få det her forhandlet på plads. Og så kunne man tage det med sygedagpenge op i de forhandlinger.

Det er vel såre enkelt. Det er den vej, man skal gå. Og så skal man lige have ministeren til at finde pengene.

Kl. 17:16

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 17:16

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak, formand. Beslutningsforslagene B 91 og B 95 bliver sambehandlet, og mine synspunkter gælder for dem begge. Regeringen arbejder i øjeblikket på en ny model for sygedagpenge. Vi lægger op til en balanceret model, hvor vi tager hensyn til både økonomien og vigtigheden af at spænde et sikkerhedsnet ud under de sygemeldte. Det er vigtigt for regeringen at sikre et forsørgelsesgrundlag for de af vores medborgere, der bliver syge og sygemeldte.

I forhold til Enhedslistens forslag skal jeg henlede opmærksomheden på, at den daværende regering i 2010 foretog justeringer med hensyn til søgnehelligdage og beskæftigelseskravet, hvor vi jo fordo-

bler det antal af uger, der skal til for at opfylde kravet. Det skete i forbindelse med aftalen om genopretning af dansk økonomi. Nu har der været en lang debat om genopretning af dansk økonomi, og jeg skal undlade at gå ind i substansen af den diskussion.

Regeringen har ingen planer om at tilbagerulle disse justeringer, som skete i forbindelse med genopretningen af dansk økonomi i 2010, men regeringen vil selvfølgelig fortsætte med en proaktiv indsats over for vores sygemeldte borgere, herunder med en rettidig og tidlig indsats.

Samlet set kan Det Radikale Venstre ikke støtte Enhedslistens forslag, men fra regeringens side håber vi jo på at kunne samle et bredt flertal bag en ny sygedagpengemodell.

Kl. 17:18

Formanden :

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:18

Finn Sørensen (EL):

Mikrofonen vil ikke rigtig vågne op. (*Formanden:* Er den blevet træt af hr. Finn Sørensen?) Den er død, som fynboerne siger. Ja. Tak til ordføreren. Jeg synes, ordføreren begår den samme fejl som den socialdemokratiske ordfører og beskæftigelsesministeren, fordi man vil beskæftige sig med noget, som er en anden problemstilling end den, vi har stillet forslag om. Det kan jeg nok ikke få lavet om på.

Jeg vil gerne lige citere fra ordførerens partifælles indlæg, da vi behandlede de her forringelser i 2010. Da sagde hr. Morten Østergaard fra Det Radikale Venstre:

»Vi synes ikke, at regningen for den økonomiske krise skulle have hverken hos børnene i form af beskæringer i børnechecken, hos de barnløse i form af nye gebyrer på kunstig befrugtning eller hos de syge i form af reduktion af ydelserne på sygedagpengeområdet.«

Det var en vigtig pointe for De Radikale at sige: Vi vil meget hellere have en efterlønsreform, for så løser vi de økonomiske problemer den vej rundt. Så man ville gerne sende regningen til de ældre. Det var så De Radikales valg. Men det var et led i begrundelsen for at afvise den tidligere regerings forslag på det her område.

Nu fik De Radikale jo så deres efterlønsreform; den er oven i købet skrevet ind i regeringsgrundlaget; den bliver der ikke pillet ved. Hvorfor fastholder man så de her nedskæringer?

Kl. 17:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:20

Nadeem Farooq (RV):

Jeg mener, at spørgeren tager fejl på flere områder. For det første er det jo ikke sådan, at fordi efterlønsreformen var en nødvendig reform, så var det den eneste reform, der skulle gennemføres. Efterlønsreformen var et blandt flere midler.

For det andet overser spørgeren det helt substantielle i det her, nemlig at vi tager et opgør med det historiske princip om, at dem, der er på sygedagpenge, kan miste forsørgelse. Det tager vi et opgør med med den model, som regeringen har lagt frem.

Så er jeg med på, at vi skal prioritere vores midler bedre; den erkendelse har vi, og derfor har vi ingen planer om at tilbagerulle de ændringer, der skete i forbindelse med aftalen om genopretning af dansk økonomi.

Kl. 17:21

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 17:21

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg tror, ordføreren skal gå hjem og læse lidt på, hvordan argumentationen var fra Det Radikale Venstre på det tidspunkt. For at hjælpe lidt på det, vil jeg gerne citere lidt mere fra hr. Morten Østergaards indlæg i den debat:

»Vi har igen og igen sagt, når vi er kommet med forslag, bl.a. om at reformere efterlønnen, at der jo er to alternativer. Enten sørger man for, at raske og rørige mennesker ikke får et statstilskud for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet på efterløn, eller også havner regningen jo et andet sted, i daginstitutionerne eller i ældreplejen eller som i det tilfælde her hos de syge.«

Så det var klart to ting, der var stillet op over for hinanden i Det Radikale Venstres tankegang på det tidspunkt. Enten skulle der være en efterlønsreform, eller også ville regningen havne hos de syge og de andre grupper.

Nu fik De Radikale jo deres efterlønsreform. Hvorfor har man så forladt den logik, man havde før? For den logiske konsekvens af det synspunkt er jo, at så skal man medvirke til at rulle de her forringelser tilbage.

Kl. 17:22

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:22

Nadeem Farooq (RV):

Altså, spørgeren ville jo have ret, hvis det var, at vi blot stod fast på ikke at tilbagerulle de her ændringer og intet andet gjorde. Men sådan forholder det sig jo ikke. Som jeg sagde før, går vi jo netop ind og laver en helt nødvendig ændring af sygedagpengeloven for netop at sikre de her mennesker et forsørgelsesgrundlag. Men så tager vi også skyldig hensyn til økonomi og det, at ingen skal have i et sort hul, samt det forhold, at vi må sætte ind med en tidlig indsats. Så jeg mener samlet set, at vi er landet meget godt.

Kl. 17:23

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 17:23

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Som det er blevet nævnt, afskaffede den borgerlige regering og et flertal i Folketinget retten til sygedagpenge på skæve helligdage, som er skærtorsdag, langfredag, 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 2. pinsedag, Store bededag, juledag, 2. juledag og nytårsdag, og det skete, som det er blevet nævnt, i 2010. Det betyder for en langtids-syg, som er syg på alle disse skæve helligdage, et indtægtstab før skat på omkring 7.000 kr. Det var et forslag, som vi i SF kritiserede voldsomt, og vi stemte også imod, at det blev gennemført. Tilsvarende var det med hensyn til fordoblingen af beskæftigelseskravet; betingelsen for at kunne få sygedagpenge blev hævet fra 13 ugers tilknytning til arbejdsmarkedet med mindst 120 timers arbejde til det dobbelte, altså 26 ugers tilknytning til arbejdsmarkedet med 240 timers arbejde. Også det forslag kritiserede vi i SF markant, vi kaldte det uacceptabelt og en hel del andre negative ting, og vi stemte naturligvis også imod den forringelse.

Hvad er så vores aktuelle politik? Her vil også jeg komme med en indledning, som er, at regeringen har prioriteret at foreslå varighedsbegrænsningen på sygedagpengene ophævet. Det vil fjerne en kolossalt stor utryghed for de langtids-syge, fordi de i dag risikerer at komme til at stå helt uden indtægt. De havner i det såkaldt sorte hul, fordi deres sygedagpenge stopper på grund af varighedsbegrænsning.

gen. Samtidig har en del af dem ikke ret til at få kontanthjælp efter de regler, der er gældende, og det betyder, at deres indtægt bliver 0,0 kr. Det kan man naturligvis ikke leve af. Vi kan som samfund ikke være bekendt at støde folk ud i den situation. Derfor har regeringen fremlagt et udspil til at fjerne varighedsbegrænsningen, som vi mener er uhyre vigtigt.

Man skal huske, at vi lever i en krisetid, og de ekstra penge, som har kunnet findes til sygedagpengeområdet, er så blevet reserveret til at undgå den umenneskelige situation, som jeg lige har beskrevet; at stå helt uden indtægt er meget, meget alvorligt. Det kan alle sætte sig ind i. Det betyder, at ønskerne om, at det igen kunne ændres til noget bedre, når det gælder problemet med de manglende sygedagpenge på skæve helligdage og det forhøjede arbejdskrav i forhold til at kunne få sygedagpenge, er blevet prioriteret lavere, og det er årsagen til, at vi heller ikke i SF kan støtte det her forslag.

Kl. 17:26

Formanden :

Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:26

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren. Jeg er glad for, at ordføreren vedkender sig de holdninger, ordføreren havde på det tidspunkt.

Jeg er nødt til lige at spørge til det her med prioriteringen, fordi ordføreren sagde, at man har reserveret de penge, man nu kunne finde til at løse det problem, som vi alle sammen er enige om er et stort problem: at folk risikerer helt at miste deres forsørgelse, som det er i dag. Men som jeg har forstået regeringens oplæg på det område, er det jo hovedsagelig med en lille afvigelse de syge selv, der betaler det gennem en nedsættelse af sygedagpengeperioden fra 52 og 26 uger. Det hviler jo nogenlunde i sig selv. Jeg ved godt, der er et lille minus, hvor man skal ud at hente nogle penge et sted, men i det store og hele hviler det jo i sig selv. Så jeg forstod ikke rigtig den bemærkning. Ordføreren må lige forklare, hvad det så er for penge, man har fundet. Man kunne måske finde nogle andre penge, vil jeg sige til hr. Eigil Andersen.

Og er det en rigtig prioritering at sige, at man ikke vil rette op på det problem, der ligger her, samtidig med at man giver skattelettelser, selskabsskattelettelser, topskattelettelser, for rigtig mange milliarder kroner? Er det en rigtig prioritering?

Kl. 17:27

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:27

Eigil Andersen (SF):

Med hensyn til det fremsatte forslag vedrørende ophævelse af varighedsbegrænsningen vil jeg sige, at det er rigtigt, at det indebærer, at for en gruppe af syge mennesker vil der blive tale om en vis nedgang i indtægt. Til gengæld vil man få bedre hjælp.

Det er også rigtigt, og det er det, jeg har kredset omkring i det, som jeg sagde, at der bliver tilført området et beløb. Så vidt jeg husker i dette øjeblik, er det i størrelsesordenen 150 mio. kr., som bliver brugt ekstra i forbindelse med ophævelsen af varighedsbegrænsningen. Derfor er der tale om en prioritering mellem de forskellige ting, og jeg tror også, at Enhedslisten vil være enig i, at det, at man overhovedet ikke har en indtægt, at man skal leve af nul komma nul kroner på en måned, er et større problem, end at man f.eks. ikke kan få sygedagpenge for skæve helligdage.

Kl. 17:28

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 17:28

Finn Sørensen (EL):

Det er jo æbler og pærer, fordi de her forslag, vi behandler her, handler om to ting. Det ene er, at der er nogle langtidssyge, der får en betragtelig indtægtsnedgang, fordi de ikke får sygedagpenge på søgnehelligdage. Det andet problem er jo parallelt med det problem, ordføreren omtaler, nemlig de mennesker, der falder i et sort hul. For det handler om, at en masse mennesker, der er i en udsat position på arbejdsmarkedet, enten mister deres dagpengeret eller slet ikke kan opnå den, fordi de ikke kan opfylde det skrappe beskæftigelseskrav. Det synes jeg er en underlig modstilling.

Og så fik jeg ikke svar på mit andet spørgsmål. Er det en rigtig prioritering at lade være med at rette op på de her ting, samtidig med at man giver skattelettelser for milliarder af kroner i selskabsskatten og i topskatten?

Kl. 17:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:29

Eigil Andersen (SF):

For det første vil jeg sige, at hvis man får fuld sygedagpengesats i en måned, har man en indtægt på lige godt 17.000 kr. før skat. Det er altså hver måned. Hvis man er langtidssyg og ikke får sygedagpenge på søgnehelligdage, udgør det, som vi er enige om, ca. 7.000 kr. før skat, men det er fordelt ud over adskillige måneder. Så jeg mener sådan set, at det kan gøres op matematisk, hvilket problem der er størst: Det er at miste 17.000 kr. og gå ned på 0 pr. måned. Det er simpelt hen et større problem end at miste 7.000 kr. over en længere periode.

Med hensyn til prioritering og om man kan skaffe pengene på andre måder, vil jeg sige, at det er klart, at der er nogle store dilemmaer i dele af det her, men en vigtig opgave for den her regering har jo også været at forsøge at skabe job, og det er en del af årsagen til nogle af de økonomiske dispositioner, man har foretaget. Det er jo også en interesse, vi har, nemlig at der skal skabes mere arbejde i samfundet til de alt for mange arbejdsløse.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 17:31

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vi kan ikke støtte Enhedslistens forslag. Det kan vi ikke af de sædvanlige grunde, der er, når Enhedslisten fremsætter forslag, nemlig at der ikke er nogen finansiering med, at de koster penge, og at de mindsker arbejdsudbuddet, og det er det sidste, vi har brug for i Danmark. Tak.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Det var kort og præcist.

Der er ingen medlemmer, der har markeret for korte bemærkninger. Så går vi videre til ordføreren for De Konservative, fru Benedikte Kiær.

Kl. 17:31

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Vi sambehandler to forslag fra Enhedslisten, der begge handler om sygedagpengeområdet. Det er et område, der var med i genopretningspakken, som sikrede stabilitet i dansk økonomi og dermed også tillid til den danske økonomi. Det var ganske nødvendigt, og det var væsentligt for, at vi i det hele taget kan sikre det velfærdssamfund, som vi alle sammen er rigtig, rigtig glade for.

Jeg kan forstå på den socialdemokratiske ordfører, at man ikke fra regeringens side har tænkt sig at rulle hele genopretningspakken med de 24 mia. kr. tilbage, men alligevel harcelerer man over de elementer, der er i genopretningspakken. Det virker noget hyklerisk på mig. Men lad det nu ligge – nu vil jeg gå tilbage til de to beslutningsforslag fra Enhedslisten, som vi ikke kan støtte.

I øjeblikket er der jo også gang i nogle forhandlinger om sygedagpenge, så hvis Socialdemokraterne eller andre synes, at de elementer, som Enhedslisten har lagt frem her, er så væsentlige, må man jo lægge dem frem under de forhandlinger, der pågår i øjeblikket.

Men vi afviser de to beslutningsforslag.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Finn Sørensen.

Kl. 17:33

(Ordfører for forslagsstillerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak for debatten, og tak for rimelig klare meldinger. Hvor blev beskæftigelsesministeren af? O.k. Så vil jeg da vente, til hun er tilbage, hvis jeg kan få lov til det, formand?

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Det tror jeg godt De kan. Vi venter 2 minutter.

Kl. 17:33

(Ordfører for forslagsstillerne)

Finn Sørensen (EL):

Så tager jeg et glas vand.

Kl. 17:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 17:35

Forhandling

(Ordfører for forslagsstillerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg skal bare sige, at det ikke var nogen demonstration fra min side, jeg ville bare gerne være sikker på, at beskæftigelsesministeren hører, hvad jeg siger. Jeg har fuld forståelse for, at man selvfølgelig kan være nødt til at forlade lokalet. Sådan har jeg det også indimellem.

De her forslag burde ikke være så svære, hvis man ser på det fra regeringspartierne og Enhedslistens side. Vi var helt enige om at afvise de forringelser, vi taler om her, dengang VKO-flertallet gennemførte dem. Vi gjorde det med ret skarpe bemærkninger. Jeg citerer fra vores fælles betænkning:

»...indholdet i dette lovforslag er helt uacceptabelt, fordi der er tale om en ren nedskæring, der rammer syge medmennesker.«

Vi skrev også:

»Dette er urimeligt over for alle, men især lavtlønnede står dermed med en økonomisk vanskelighed, eftersom de faste udgifter til husleje osv. ikke falder, fordi det er en påskemåned og man er syg.«

Så dengang tillagde vi da spørgsmålet om søgnehellidage en vis vægt, må man sige.

Hvis vi kigger på beskæftigelseskravet, ser vi, at vi dengang mente, at det er en væsentlig forringelse for de medborgere, der er ihærdige og konstruktive, og som i en arbejdsløshedstid forsøger at komme ind på arbejdsmarkedet gennem korterevarende vikariater og lignende. Det skærpede arbejdskrav rammer psykisk syge og handicappede særlig hårdt, da de i forvejen har en usikker tilknytning til arbejdsmarkedet osv.

Så det burde jo være peace of cake, som det hedder på nudansk, at blive enige om at rulle de her forringelser tilbage, men det er det så åbenbart ikke. Jeg vil gerne lige citere en enkelt ting mere. Nu har vi jo været inde på, hvad forskellige ordførere har sagt, men man bør også citere den daværende socialdemokratiske ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen, der kom med dette meget malende og præcise billede:

»Hunden skal altså fodres med sin egen hale. Endnu en gang er det de svage, der må holde for oven på regeringen og Dansk Folkepartis rødvinsskatte-reform og sløseri med samfundets penge.«

Det var meget smukt, og jeg kunne jo egentlig have sparet mig alt besværet med min ordførertale og så bare have citeret det her. Men nu har der været en debat. Er der så kommet flere argumenter frem undervejs? Jeg har forstået, at salen ligesom har delt sig i to. Vi har den borgerlige fløj, der fastholder – ganske vist med lidt uldne bemærkninger fra hr. Bent Bøgsted – at det både var socialt, retfærdigt og nødvendigt, det, man gennemførte dengang. Sådan er det bare, eller sådan er det jo, hvad man nu siger, når man finder sådan nogle løsninger.

Så har vi den anden side af salen, der ikke er vildt begejstret for at blive mindet om, hvad de mente dengang, men dog heller ikke løber fra, at det var det, de mente. Det er jeg sådan set glad for, for det kan jo give et lillebitte svagt håb om, at vi engang i fremtiden måske kunne få rettet op på de her ting.

Det kan vi så ikke nu, fordi der tilbage står et eneste argument fra regeringspartierne og ministerens side, nemlig at det er en økonomisk prioritering. Man siger, man hellere vil bruge penge på at løse et andet problem inden for sygedagpengeområdet, nemlig spørgsmålet om, at nogle, ret mange, alt for mange mister deres forsørgelse efter de nuværende regler i det nuværende system. Vi er jo enige om, at det problem skal rettes op. Vi er nok ikke helt enige om, hvordan man skal gøre det. Det er jo bare ikke noget svar på de problemer, vi peger på med de to forringelser, der er her. Det er to forskellige problemstillinger, bortset fra at skærpelsen af beskæftigelseskravet jo betyder, at rigtig mange mennesker, der er i en udsat position på arbejdsmarkedet, aldrig opnår retten til sygedagpenge, så på den måde er det vel også en parallel problemstilling, der burde løses her og nu.

Det korte af det lange er, som det fremgår også af ministerens svar til mig på mit spørgsmål, S 821, og som jeg altså tillader mig at konkludere er svaret: Der er ikke råd. Der er ikke råd til det. Jeg synes, det er beskæmmende at opleve et sådant svar. Jeg synes, det er en hån imod de syge, når man ser på, at der i løbet af det sidste års tid er indgået aftaler mellem regeringen og højrefløjen om store skattelettelser, 14 mia. kr. i lettelser af indkomstskatten, som jo bl.a. blev betalt af de syge gennem en væsentlig dårligere regulering af overførselsindkomsterne, herunder af sygedagpenge og kontanthjælp, og så på det seneste en lettelse af selskabsskatten på 4 mia. kr. Jeg synes ikke, man skal komme til befolkningen og snakke om besparelser eller sige, at der ikke er råd til at rette op på VKO's forringelser,

så længe man mener, at der er råd til – og nu vil jeg gerne citere hr. Lennart Damsbo-Andersen igen – i den grad at sløse med samfundets penge, som man gør, når man deler skattelettelser ud på den måde.

Så siger hr. Jens Joel: Man kan ikke rulle det hele tilbage. Der ligger jo en vis erkendelse i, at der er nogle forringelser, der burde ruller tilbage. Det er jeg da glad for. Så spørger jeg bare: Hvorfor kan man ikke det? Fordi man har besluttet sig for, at man ikke vil. Fordi man har besluttet sig for, at det er vigtigere at smøre de rige i samfundet med nogle skattelettelser. Det er jo det korte af det lange i argumentationen.

Til Dansk Folkeparti vil jeg sige, at jeg undrer mig meget over den holdning, der er blevet givet udtryk for her. Dansk Folkeparti vil ikke forholde sig til indholdet i sagen. Har man ændret opfattelse, eller har man ikke? Mener man stadig væk, at det, man gjorde dengang, var socialt og retfærdigt, så skal man jo stå ved det og fastholde det. Men nu siger man, at hvis regeringen ønsker at lave det om, vil man gerne kigge på det. Det er da en usædvanlig forhandlingstaktik, nemlig at man placerer sine egne forslag og ønsker om, hvad man vil have lavet om, hos den til enhver tid siddende regering. Tak for ordet.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte kommentarer, og dermed er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forskelsbehandlingsloven.

Af Mai Henriksen (KF) m.fl.
(Fremsættelse 22.02.2013).

Kl. 17:42

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet. Først er det Beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:42

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg egentlig undrer mig over, at det er Det Konservative Folkeparti, der fremsætter det her forslag, for jeg mener sådan set, at det parti, jeg selv repræsenterer, og Det Konservative Folkeparti langt hen ad vejen igennem historien har været enige om behovet for et reguleret og ordentligt dansk arbejdsmarked. Det er i hvert fald et synspunkt, vi fortsat står for både i Socialdemokratiet og selvfølgelig også i den samlede regering.

Når vi synes, det er vigtigt at have et ordentligt og gennemreguleret dansk arbejdsmarked, så er det, fordi det selvfølgelig både er afgørende for, at lønmodtagernes interesser bliver varetaget, at vi har ordentlige forhold for vores virksomheder, som ønsker at behandle deres medarbejdere ordentligt, og at det jo samlet set betyder og gi-

ver et meget, meget væsentligt bidrag til det Danmark, vi kender, og som vi fortsat gerne vil udvikle.

Når jeg starter her, er det for at sige, at vi selvfølgelig siger nej til forslaget her, fordi vi mener, at det i hele sin tankegang og i sit grundlag vil være undergravende for det danske overenskomstssystem, og det er altså nu engang overenskomstssystemet, der er selve fundamentet eller grundstammen i den danske arbejdsmarkedsmodel og dermed i dag også en meget, meget væsentlig del af det danske velfærdssamfund.

Jeg synes, der er nogle steder, hvor argumentationen er lidt speciel i beslutningsforslaget. Eksempelvis henvises der til, at der finder forskelsbehandling sted på det danske arbejdsmarked på grund af eksklusivaftaler, men eksklusivaftalerne blev jo forbudt for efterhånden en del år siden, i øvrigt af den tidligere regering. Det er helt centralt for, at vi kan opretholde den danske arbejdsmarkedsmodel, at vi også har en meget høj organisationsgrad. Jeg tror, at betingelsen for, at vi har en høj organisationsgrad i Danmark, selvfølgelig er, at både arbejdsgivere og arbejdstagere kan se en fordel i at være medlem af henholdsvis en fagforening eller en arbejdsgiverorganisation.

Aftalemodellen er jo baseret på, at vi organiserer os der, hvor vi nu arbejder, men også at organisationerne er så slagkraftige, at der kan forhandles på arbejdsmarkedet og dermed tilvejebringes overenskomstresultater, som er legitime og som er holdbare. Det er derfor også i regeringens øjne helt naturligt, at der er rettigheder og pligter forbundet med at være medlem af de organisationer, som indgår overenskomster, og det ligger derfor også, kan man sige, i sagens natur, at det har en betydning at være medlem af en fagforening i forhold til, hvis man ikke er medlem. Man kan derfor heller ikke sammenligne et forbud mod fagforeningsdiskrimination med forbud mod diskrimination på grund af race, religion, alder og handicap, som alle sammen er elementer, der er reguleret i forskelsbehandlingsloven.

Vi ønsker fra regeringens side i alle henseender at værne om den danske model, herunder også at der er rettigheder og pligter forbundet med at være medlem af en fagforening. Man kan jo afslutningsvis stille sig selv det spørgsmål, hvorfor man skal melde sig ind i en fagforening, hvis ikke der må være fordele forbundet hermed. Det må der selvfølgelig gerne. Så samlet set kan vi bestemt ikke støtte forslaget her.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Venstre, hr. Hans Andersen.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Vi behandler i dag B 67 om ændring af forskelsbehandlingsloven. Venstre ønsker et frit og fleksibelt arbejdsmarked. Vi var med til at gøre op med de danske eksklusivaftaler i 2006, og det er et af de allervæsentligste punkter for det danske arbejdsmarked, altså at den enkelte lønmodtager i Danmark har frihed til at vælge eller helt fravælge fagforeningsmedlemskab. I takt med at vi implementerer flere og flere EU-direktiver om arbejdstagers rettigheder, har nogle af de lidt ældre fagforeninger tabt terræn, men til gengæld har mange andre fagforeninger set dagens lys, fordi vores arbejdsmarked er meget fleksibelt og den danske lønmodtager ikke længere lader sig presse ned i en stereotyp kasse, der definerer, hvad en lønmodtager er. Alle kan selv vælge fagforening ud fra egen overbevisning og ud fra, hvad der giver den økonomisk største gevinst for den enkelte. Konkurrence på fagforeningsområdet er til glæde for hele samfundet. Men i stedet for at bifalde denne ændring af det danske arbejdsmarked og være omstillingsparat, er der nogle af de lidt ældre fagforeninger, der har siddet med ved overenskomstforhandlingsbordet i

mange år, der på sådan lidt barnlig vis misbruger deres magt, og de kan også finde på at blokere virksomheder, der ikke nødvendigvis har gjort noget galt, men alt sammen i sådan en retfærdighedens navn og for lønmodtagerens bedste.

Kl. 17:52

Det er falsk at give udtryk for en dagsorden, når baggrunden for handlingen er en helt anden. Den er jo netop udtryk for en desperation, for man må jo konstatere, at medlemmerne ikke nødvendigvis strømmer til, de strømmer nødvendigvis fra mange fagforeninger i disse tider. Grunden til, at vi har den her diskussion i dag, er jo, at der er lønmodtagere, der kan opleve et massivt negativt pres for at blive medlem af en bestemt fagforening, eller at man oplever et pres både i forhold til løn- og ansættelsesvilkår. Der er eksempler på, at f.eks. LO-forbundene uddanner såkaldte organisatorer, der skal overbevise medlemmer af gule organisationer om, at de er organiseret det forkerte sted, og det er jo netop med til at skabe splid og klikker og give et dårligt arbejdsmiljø på en arbejdsplads, sådan at det bliver os og dem.

Man kan sige, at jagten på flere medlemmer både kan være sund og mindre sund. Der er jo også eksempler på, at tvivlsomme aftaler bliver indgået, og når så lyset falder på dem, bliver de afviklet igen. Det er jo ikke i orden, at alle skal betale til 3F's medlemskasse, når man ikke er organiseret i 3F. Derfor mener jeg, at der er brug for sådan en holdningsændring blandt både virksomheder, tillidsmænd og fagforeninger, således at man – hvad skal man sige – disciplinerer sig og kæmper en sund kamp, en ærlig kamp om medlemmer, og på den måde bevarer man sådan set den danske model, som jo helt grundlæggende har mange fine karaktertræk, men det kræver også, at vi alle sammen står fast omkring den.

Så har De Konservative i dag fremsat et beslutningsforslag, og det fremgår, synes jeg, lidt uklart, hvorfor det præcis er forskelsbehandlingsloven, der bliver peget på som et sted, man skal tage initiativer. Det står vi lidt uforstående over for, og jeg vil sige, vi gerne vil kigge nærmere på problemstillingerne i udvalgsbehandlingen, men som det foreligger nu og her, kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Eigil Andersen, SF.

Kl. 17:51

Eigil Andersen (SF):

Jamen jeg synes da, det er interessant, at Venstre som borgerligt parti ikke umiddelbart kan støtte det her forslag. Hvorfor kan Venstre ikke det? Jeg er glad for, at man ikke kan støtte det – det skal ikke misforstås – men hvad er begrundelsen?

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:51

Hans Andersen (V):

Vi synes sådan set, at fagbevægelsen – så kan jeg måske sætte navn på en af fagforeningerne, som jeg specielt synes skal disciplinere sig, som jeg har kaldt det, og det er jo 3F – skal have en mulighed for at rette op på nogle af de ting, der gives eksempler på i beslutningsforslaget.

Jeg ønsker ikke at ty til lovgivning, hvis vi kan klare det her med, at man hver især husker på, hvad formålet er med at opretholde den danske model, og at den sådan set i mange år har stået som garant for, at arbejdsgivere og arbejdstagere har fundet hinanden, og at man nu også kan organisere sig frit i fagforeningerne.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:52

Eigil Andersen (SF):

O.k., vi er så enige om konklusionen om at afvise det her forslag. Jeg mener i øvrigt ikke, at 3F har gjort noget forkert; det vil jeg gerne understrege, når ordføreren nu kommer ind på det.

Men jeg vil gerne spørge til noget, som hr. Hans Andersen sagde i sit indlæg, nemlig at Venstre mener, det er sundt med konkurrence mellem fagforeninger. Sådan en konkurrence har vi jo historisk set oplevet i Frankrig, hvor man traditionelt har haft tre fagforeninger, og hvad har det medført der? Det har medført stor, stor uro, mange, mange strejker og dermed altså arbejde, der ikke er blevet udført, og som har ramt arbejdsgiverne. Og der har i perioder været mange flere strejkedage i Frankrig, end der har været i Danmark. Er det det, som Venstre ser som det store fremtidshåb: at vi skal have den samme uro, som man historisk set har haft på arbejdsmarkedet i Frankrig?

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:53

Hans Andersen (V):

Bestemt ikke. Men jeg synes, at det skal være op til den enkelte lønmodtager at beslutte sig for, hvilken fagforening man ønsker at melde sig ind i, og at man ikke skal presses ind i en bestemt fagforening, fordi det er det, man sådan set er nødsaget til for at udføre sit hverv.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Det næste medlem, der har bedt om ordet, er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 17:54

Finn Sørensen (EL):

Tak. Først vil jeg gerne have nogle helt konkrete eksempler på, at 3F – ifølge ordførerens opfattelse – ikke er i stand til at disciplinere sig. Det er det første.

Det andet er, at ordføreren siger, det er sundt med konkurrence mellem fagforeningerne. Hvorfor vil ordføreren så begrænse denne konkurrence? Det er jo det, ordføreren vil med sit forslag, B 92. Det har man udarbejdet sammen med Dansk Folkeparti, og det går ud på, at hvis der er indgået en overenskomst på en virksomhed, må f.eks. 3F ikke konflikte den pågældende virksomhed for at få en bedre overenskomst. Det er jo en begrænsning af den fri konkurrence mellem fagforeninger. Hvorfor vil ordføreren gøre det?

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:54

Hans Andersen (V):

Bare for at nævne et konkret eksempel: I Esbjerg havde 3F lavet en aftale om, at medarbejderne i en pågældende virksomhed gik ned i løn generelt, men det var så kun de tre medarbejdere, der var medlem af 3F, der fik et særligt funktionstillæg. Da der blev offentliggjort om det, blev aftalen annulleret. Det er bare et eksempel, hvor jeg simpelt hen synes 3F er gået over stregen.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Finn Sørensen.

Finn Sørensen (EL):

Nu står der ikke beskrevet nogen steder i landets lovgivning, at man ikke må indgå sådan nogle aftaler. Så skal vi herinde heller ikke forholde os til, om det er en rigtig eller en forkert aftale. Det er overladt til arbejdsmarkedets parter, så hvorfor vil ordføreren ophøje sig til overdommer over, hvilke aftaler og 3F skal indgå eller ikke indgå med deres modparter? Det vil jeg da gerne have at vide. Og så vil jeg vil gerne lige stille spørgsmålet igen: Hvis ordføreren går ind for fri konkurrence mellem fagforeninger, hvorfor vil ordføreren så begrænse den konkurrence ved at indføre en lov, der siger, at hvis en virksomhed har indgået en overenskomst med f.eks. Kristelig Fagforening eller med en polsk fagforening, må 3F ikke komme og konflikte den pågældende arbejdsgiver for at få en bedre overenskomst?

Kl. 17:55

til 3F. Og det er alle medarbejdere, uanset om de er medlem af 3F eller ej.

Det er endnu et eksempel, hvor jeg synes, at 3F går over stregen, og når der kommer nys om det, bortfalder det krav. Det synes jeg sådan set er godt, og man kan sige, at der er jo en vis selvjustits. Det er bare kedeligt, det skal frem i lyset, før der bliver gjort op med det.

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:58

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Enten er det, fordi ordføreren ikke vil, eller også er det, fordi ordføreren ikke kan forstå mit spørgsmål, jeg fik i hvert fald ikke noget svar på det. Er det ikke sådan, at Venstre går ind for den danske model og dermed også, at så mange arbejdsgivere og arbejdstagere som muligt er organiseret? Det er sådan set meget simpelt at svare på. Når nu ordføreren så har hørt det en gang til, er det måske rimeligt at gøre det hurtigt. For jeg kunne nemlig også godt tænke mig at høre, at når nu det så er sagt, er det så ikke i orden – det håber jeg på ordføreren vil sige ja til, for ellers er den danske model jo intet værd – at man forsøger at organisere nogle? Jeg er enig med ordføreren i, at man skal gøre det på en ordentlig måde – så kan vi altid diskutere, hvad der er ordentligt – men er det ikke i orden, at man forsøger at organisere flere for netop at sikre, at den danske model også kan bære igennem i fremtiden?

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:59

Hans Andersen (V):

Vi havde også den her diskussion i sidste uge, hvor jeg sagde, at Venstre sådan set ikke har nogen planer om at fremsætte det her beslutningsforslag i indeværende folketingssamling. Og jeg kan måske uddybe, når nu hr. Finn Sørensen er meget ihærdig, ved at sige, at det har vi sådan set heller ikke planer om at gøre i den kommende folketingssamling, så længe de faglige organisationer kan disciplinere sig, hvad jeg sådan set synes de skal. Det er sådan set det, jeg opfordrer til, og jeg har også konstateret, at det også sker, når der kommer nys om sagerne. Så det fungerer jo sådan set i store træk rigtig godt.

Kl. 17:56

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Den næste medlem, der har bedt om ordet, er hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:57

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det her er jo en rigtig interessant diskussion. Det har måske ikke så meget at gøre med selve beslutningsforslaget, men eftersom ordføreren vælger at bruge taletid på ligesom at gøre det odiøst, at organisationer forsøger at organisere medlemmer, uanset om det nu er den ene eller den anden organisation, så kan jeg ikke lade være med at undre mig lidt.

For er det ikke sådan – jeg skal lige have tydeliggjort det i hvert fald – at Venstre går ind for den danske model, og at grundlaget for den danske model er, at der er så mange organiserede arbejdsgivere og arbejdstagere som overhovedet muligt?

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:57

Hans Andersen (V):

Her er det jo op til den enkelte, om man ønsker at melde sig ind i en faglig organisation. Men jeg synes, at eksempelvis 3F går for vidt, når 3F eksempelvis laver aftaler med en arbejdsgiver om, at alle medarbejdere på den pågældende virksomhed – uanset om de er medlem af 3F eller ej – betaler 125 kr. i særligt bidrag om måneden

Hans Andersen (V):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi i Danmark kan arbejde med den danske model. Jeg synes også, det er vigtigt, at det er sådan, at danske lønmodtagere vælger en fagforening positivt til – det synes jeg da er vigtigt. Man kan bare konstatere, at organisationsprocenten er nedadgående, og der må man sige, at så skal fagforeningerne måske kigge indad og sige: Hvad skal der til, for at man kan tilbyde et medlemskab, der gør, at folk vælger det positivt til og ikke fra? For det gør specielt unge mennesker i dag. Så et eller andet skal der ske, og så er jeg sådan set enig i, at det skal ske med ordentlige metoder, man skal bruge ordentlige argumenter og ikke ty til, ikke tvang, men pres. Og det er jo også det, beslutningsforslaget udspringer af, altså at De Konservative må konstatere, at der sådan set er problemer rundtomkring. Det er jo også dem, jeg har været inde på her i dag.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Det Konservative Folkeparti har fremsat et beslutningsforslag, hvormed man ønsker at pålægge regeringen at fremsætte forslag til ændring af forskelsbehandlingsloven, så lønmodtagere beskyttes mod forskelsbehandling på baggrund af medlemskab af en fagforening.

Forskelsbehandlingsloven beskytter i dag lønmodtagere imod forskelsbehandling på baggrund af race, hudfarve, religion og tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national,

social eller etnisk oprindelse – men altså ikke eksplicit mod diskrimination på baggrund af foreningsmedlemskab.

Det er sådan set i den forbindelse vigtigt at huske på, at man på arbejdsmarkedet har fuld foreningsfrihed, både positivt og negativt, hvilket vil sige, at man har retten til at være medlem af en fagforening – den fagforening, man ønsker – ligesom man har retten til ikke at være medlem af en fagforening. Det følger af den ændring af foreningsfrihedsloven, som Folketinget gennemførte i 2006, og som bygger på en kendelse fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, der den 11. januar 2006 kendte arbejdsretlige eksklusivaftaler, som vi havde dem i Danmark, i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Så i dag har vi altså fuld foreningsfrihed på arbejdsmarkedet, og danske lønmodtagere og arbejdsgivere må melde sig ind i præcis de foreninger, de ønsker.

Hvad angår spørgsmålet om chikane, vil jeg gerne understrege, at enhver form for chikane er uacceptabel, og det gælder, uanset hvad motivet måtte være. Når vi ser chikane, voksenmobning eller diskrimination på arbejdspladsen, handler det oftest om dårligt psykisk arbejdsmiljø. Arbejdstilsynet fører i dag tilsyn med det psykiske arbejdsmiljø, og indsatsen prioriteres højere i dag end tidligere. I strategien for arbejdsmiljøindsatsen frem til 2020, som langt størstedelen af Folketingets partier, inklusive Det Konservative Folkeparti, står bag, er det psykiske arbejdsmiljø desuden et prioriteret område, og der er således fastlagt håndfaste mål for nedbringelse af bl.a. psykiske belastninger.

Derfor glæder vi os i Socialdemokratiet over, at beskæftigelsesministeren har taget initiativ til at ligestille fysisk og psykisk arbejdsmiljø i arbejdsmiljølovens formålsparagraf, hvilket Folketinget har bakket op om. Så det psykiske arbejdsmiljø har således siden den 15. april i år været sidestillet med det fysiske.

Der arbejdes således massivt med at imødegå problemer med chikane, mobning og andre former for fysiske eller psykiske arbejdsmiljøbelastninger gennem Arbejdstilsynets tilsynsindsats, ved ændring af konkret lovgivning og gennem vejledninger til arbejdsgivere, til tilsidsrepræsentanter og medarbejdere fra bl.a. Arbejdstilsynet og branchearbejdsmiljørådene. Det er Socialdemokratiets opfattelse, at det er denne samlede indsats, der reelt vil modvirke de problemer, der måtte være rundtomkring på de danske arbejdspladser.

Socialdemokraterne kan på den baggrund ikke støtte forslaget.

Kl. 18:03

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det gik lidt hurtigere, end jeg havde regnet med.

Det her lovforslag handler jo om, at der ikke må ske forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, når man er ansat i et job. Vi har afskaffet eksklusivaftalerne, det gjorde vi jo, som hr. Hans Andersen sagde, i 2006. Der måtte der ikke forskelsbehandles i forbindelse med ansættelse, men der manglede så et punkt, for var man først blevet ansat, var det ikke til hinder for, at man kunne blive udsat for pres, for at blive presset til at skulle ind i en anden fagforening end den, man var i; der måtte der godt forskelsbehandles. Og det synes vi i Dansk Folkeparti er lidt uheldigt, så den del i det her beslutningsforslag kan vi egentlig godt støtte. Det er urimeligt, at man kan blive udsat for et pres til at skifte til en anden fagforening, når vi har afskaffet eksklusivaftalerne.

Noget andet, der ligger i det, er så, at man ikke må forskelsbehandle i forbindelse med de goder, der bliver opnået. Og der kan jeg i hvert fald huske, at jeg i forbindelse med behandlingen af eksklusi-

sivaftalerne sagde, at man kunne komme i den situation, at ansatte i en virksomhed var med i forskellige fagforeninger, så man kunne risikere, at der egentlig skulle til at forhandles flere overenskomster på plads, altså fordi man kunne komme i den situation, at ikke alle kunne få de samme goder, fordi de ikke var med i en fagforening. Det kunne være en konsekvens.

Jeg forstår det sådan, at det er det, Konservative gerne vil have: at selv om man ikke er med i en fagforening, skal man have nøjagtig de samme goder som alle andre. Det er det der med, at der er nogle, der kører med tiltrædelsesoverenskomster, og nogle, der kører uden overenskomst, og så skal man give det samme til alle. Det kan give nogle problemer, og jeg kan ikke rigtig gennemskue konsekvenserne af det i det beslutningsforslag, som Konservative har her, altså hvilke konsekvenser det vil få på arbejdsmarkedet. Og derfor er jeg nu lidt betænkelig ved det, og inden vi kan sige noget klart på det her område, skal det i hvert fald undersøges grundigt, hvilke konsekvenser lige nøjagtig den del i beslutningsforslaget vil kunne få.

Men vi synes i Dansk Folkeparti, at lige nøjagtig det her problem med, at når man bliver ansat, må der ikke stilles krav om en fagforening, men at når man først er ansat, så kan man, som det er i dag, godt blive udsat for et pres til at skifte til en anden fagforening. Det synes vi er problematisk, og det vil vi gerne have kigget på og ændret. Men den anden del med de goder, der bliver opnået ved overenskomster, kan jeg ikke gennemskue konsekvenserne af, hvis det her beslutningsforslag bliver gennemført, som det er, altså hvilke konsekvenser det vil få på arbejdsmarkedet. Det er i hvert fald noget, der skal undersøges grundigt.

Derfor kan vi ikke sådan helhjertet støtte forslaget, men vi synes, som jeg sagde, at i hvert fald den del med fagforeningen, altså at man ikke skal udsættes for pres, er værd at arbejde videre med. Tak.

Kl. 18:07

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 18:07

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren, som ikke er så helhjertet i dag, kan jeg høre, uanset hvad vi snakker om. Men mener ordføreren ikke, at lovgivningen er ganske klar, som den er? Den siger jo meget klart, at man ikke må tvinge folk til at være medlem af en bestemt fagforening, så hvad er det for et problem, ordføreren mener der er? Hvad er det for en ændring af lovgivningen, ordføreren i givet fald vil have foretaget? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om ordføreren er enig med Venstres ordfører, der her for lidt siden sagde: Nej, vi vil ikke begrænse konfliktretten, medmindre fagforeningerne ikke kan finde ud af at disciplinere sig? Har Dansk Folkeparti samme holdning til det?

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:08

Bent Bøgsted (DF):

Altså lovgivningen i dag siger, at man ikke må forskelsbehandle i forbindelse med ansættelse. Det er eksklusivaftalerne. Man må heller ikke forskelsbehandle i forbindelse med afskedigelse. Men lovgivningen i dag siger ingenting om, at man ikke må forskelsbehandle på fagforeningsdelen under ansættelse, og det er det, der har været problematisk. Det kom ikke med dengang. Jeg tror nok, at alle forventede, at det ville gælde hele vejen igennem, men det gør det ikke.

Det var den der sag ved Menneskerettighedsdomstolen, der førte til, at eksklusivaftalerne blev afskaffet. Og det vil sige, at hvis man

ikke er med i en bestemt fagforening, som firmaet har overenskomst med, må firmaet ikke sige: Du kan ikke blive ansat, for du er med i en forkert fagforening. Men i det øjeblik personen er blevet ansat, kan vedkommende godt blive udsat for pres, ved at der bliver sagt: Du er nødt til at skifte over til den her fagforening, for det er den, vi har overenskomst med. Det er det, der ligger i loven i dag, og der har vi haft flere situationer, hvor folk er blevet udsat for pres.

Hvis hr. Finn Sørensen mener, at lovgivningen er så klar, at det må man ikke, så er der i hvert fald mange, der kan straffes for at udsætte andre for pres. Det skal jeg selvfølgelig lade en domstol afgøre, men det i hvert fald der, der er nogle problemer. Det er klarlagt, at forskelsbehandling under ansættelsen stadig væk kan ske.

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 18:10

Finn Sørensen (EL):

Jeg mener virkelig, det er noget sludder, medmindre ordføreren mener, at aftalefriheden og organisationsfriheden skal begrænses. Og så vil jeg da gerne høre, hvordan ordføreren vil bære sig ad med det. Men loven er vel fuldstændig klar, det burde vi da være enige om. Hvis man forsøger at presse en ansat ind i en bestemt fagforening med en trussel om, at vedkommende bliver fyret, hvis ikke vedkommende organiserer sig i den rigtige fagforening, så er vi vel enige om, at det er ulovligt, som lovgivningen er i dag. Det vil jeg gerne lige have bekræftet. Og hvis ikke det er godt nok, må ordføreren jo sige, hvad det så er for nogle ændringer i organisationsfriheden og aftalefriheden, der skal ske.

Jeg fik ikke svar på det andet spørgsmål: Er ordføreren enig med Venstres ordfører i, at det der med at begrænse konfliktretten vil man ikke, medmindre fagforeningerne ikke kan finde ud af disciplinere sig?

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:11

Bent Bøgsted (DF):

Jamen når eksklusivaftalerne er afskaffet og loven klart siger, at der ikke må forskelsbehandles ved ansættelse på grund af fagforeningsmedlemskab, så kan det heller ikke hjælpe, at man, når man så først er blevet ansat, kan blive udsat for pres fra andre om, at man skal skifte fagforening. Og det er der, hvor det er blevet godtgjort – det er der flere, der har sagt, også i fagforeninger; det er ikke mig, der har sagt det – at der er et problem. Det er ikke mig, der påstår det. Det er andre, der påstår, at der er et problem, og hvis der er et problem, vil vi gerne være med til at løse det. Og det er det, det forslag her vil rette op på, nemlig at der ikke må forskelsbehandles under ansættelsen. En arbejdsgiver må ikke presse nogen ind i en fagforening, når man har fået ansættelse.

Om det der med Venstre vil jeg sige, at i Dansk Folkeparti har vi jo vores holdning til det, nemlig at hvis man har en overenskomst med en fagforening, der lever op til dansk standard, så skal man ikke presses af nogle andre eller tvinges til at indgå i en anden overenskomst. Det er egentlig det, det går ud på, og det synes jeg er rimelig klart.

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det næste medlem, der har bedt om ordet, og som har 1 minuts taletid ligesom ordføreren, er hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:12

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror godt, jeg kan klare mig med 1 minut. Det, som jeg vil spørge Dansk Folkeparti om, er: Kan man sige, at Dansk Folkepartis holdning til det her forslag er en på den ene side og på den anden sideholdning? Man kunne måske også kalde det en ved ikke-holdning. Er det konklusionen?

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:12

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er, fordi der er noget i forslaget, jeg godt kan sige ja til, men der er også andet i forslaget, som jeg ikke kan gennemskue. Så det, hr. Eigil Andersen kommer med, kan man måske godt sige er konklusionen.

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:12

Eigil Andersen (SF):

Tak for svaret.

Jeg har et andet spørgsmål. Jeg mener, og SF mener, at det er helt fair og helt i orden, at hvis en fagforening, f.eks. 3F eller Dansk Metal, på en arbejdsplads har opnået ret til f.eks. 2 ugers efteruddannelse til sine medlemmer, så har dem, der så er medlem af fagforeningen, den rettighed. Hvis der så, og det ønsker jeg ikke, er nogle ansatte, der ikke er medlem af fagforeningen, er det efter vores opfattelse helt i orden, at de pågældende ikkemedlemmer ikke har den rettighed, for det er jo noget, som fagforeningen har forhandlet med arbejdsgiveren om. Jeg vil gerne spørge, hvad Dansk Folkepartis holdning er til det her spørgsmål.

Kl. 18:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:13

Bent Bøgsted (DF):

Der var faktisk noget af det, jeg sagde i forbindelse med førstebehandling af forslaget om eksklusivaftaler tilbage i 2006, nemlig at man kunne risikere, at man fik et system, hvor dem, der havde indgået en overenskomst, hvor de havde forhandlet sig frem til nogle goder, havde de rettigheder, mens andre så ville være nødt til selv at forhandle sig frem til nogle rettigheder. Så det har jeg sagt tidligere, og jeg ved, at det findes på skrift fra 2006.

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte kommentarer. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 18:14

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Tak for det. Forslaget fra De Konservative er, hvis det bliver vedtaget, en bombe under det danske overenskomsts system. Dermed er forslaget også en bombe under den danske arbejdsmarkedsmodel. Den danske arbejdsmarkedsmodel vil simpelt hen ganske langsomt falde fra hinanden, hvis det skulle blive vedtaget, og det under mig uhyre meget, at et parti som De Konservative vil foreslå sådan no-

get. Sandheden er jo, at den danske model på arbejdsmarkedet har givet en stabilitet, som også er til arbejdsgivernes fordel. Men det kan jo være, at det her underlige forslag fra De Konservative måske skyldes, at man er ude i en meget hård kamp med Liberal Alliance om vælgerne.

Visse rettigheder for lønmodtagerne er tilknyttet den overenskomst, der gælder på arbejdspladsen, og er samtidig betinget af, at man er medlem af den fagforening, der har indgået overenskomsten. Et eksempel på det kan være det, jeg nævnte for et øjeblik siden, nemlig at man kan have ret til efteruddannelse, f.eks. 2 ugers efteruddannelse om året.

Forslaget fra De Konservative betyder, at hvis fagforeningsmedlemmerne via deres overenskomst har tilkæmpet sig retten til efteruddannelse, skal de, der ikke er medlemmer af fagforeningen på arbejdspladsen, have den samme ret til efteruddannelse. Hvis man har ret til det hele, uanset om man er medlem af fagforeningen eller ej, er det klart, at man lige så godt kan melde sig ud af fagforeningen, for hvorfor skulle man så være medlem?

Hvis folk melder sig ud, er der ingen til at forhandle med og lægge pres på arbejdsgiverne for at opnå nogle gode, overenskomsterne vil forsvinde, og arbejdsgiverne kan bestemme alt. Så vil vi komme ind i det superliberalistiske paradys, hvilket jeg ikke mener det er, men som jeg ellers troede kun Liberal Alliance kæmpede for at komme ind i. Nu ved vi, at det så også er De Konservative, der simpelt hen ønsker at give al magt til arbejdsgiverne og tryne lønmodtagerne. Det vil vi i SF selvfølgelig ikke være med til.

Jeg vil understrege, at jeg med det, jeg hidtil har sagt, har snakket om reglerne, mens man er ansat, altså under ansættelsen. En anden situation er det derimod med forholdene, når ansættelsen sker, når man får jobbet. Her siger foreningsfrihedsloven i forvejen, at en arbejdsgiver ikke må fravælge en ansøger på grund af vedkommendes medlemskab af en forening, herunder selvfølgelig heller ikke på grund af medlemskab af en fagforening. Så her kan man altså ikke kræve fagforeningsmedlemskab som en betingelse for ansættelsen. Desuden må man heller ikke afskedige en medarbejder på grund af vedkommendes medlemskab af en forening, idet eksklusivaftaler, som det blev nævnt fra talerstolen, blev gjort ulovlige efter den sag, der blev afgjort ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg for nogle år siden.

Altså handler det forslag, som De Konservative har fremsat, om forhold, mens man er ansat, og det forslag vil SF stemme imod. Så skal jeg hilse og sige fra den radikale ordfører, som desværre ikke kan være til stede nu, at også De Radikale vil stemme imod forslaget.

Kl. 18:17

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er et enkelt medlem, der har bedt om en kort bemærkning. Det er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 18:17

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil bare gerne bede ordføreren forklare, hvordan et beslutningsforslag, som indfører regulering, på nogen som helst måde kan være et udtryk for et liberalt samfund. Nu blev der brugt ordet liberalistisk. Men det at være liberal går sådan set ud på, at man ønsker så lidt regulering som muligt. Så i hvert fald som jeg læser det her lovforslag, handler det om mere regulering. Det bryder vi os faktisk ikke om som liberale, når vi ikke er liberalister – tror jeg – i Liberal Alliance. Vi er bare liberale – nej, jeg er liberalist, det må jeg indrømme. Men under alle omstændigheder bryder vi os ikke om regulering. Det her er jo for mig at se et udtryk for regulering. Tak.

Kl. 18:18

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:18

Eigil Andersen (SF):

Det vil simpelt hen glæde mig utrolig meget, hvis Liberal Alliance vil stemme imod det her forslag. Det glæder jeg mig til at høre, når ordføreren skal holde sit indlæg. Men jeg vil sige, at hvis forslaget her fra De Konservative skulle blive vedtaget – det tyder det så heldigvis på at det ikke bliver – vil det faktisk medvirke til et liberalistisk paradys, forstået på den måde, at det vil få fagforeningerne til at forsvinde, fordi folk ikke længere vil have en motivation for at være medlem af en fagforening, og Liberal Alliance har i hvert fald ved andre lejligheder givet udtryk for, at man ikke ønsker, at fagforeningerne skal have nogen indflydelse, men at det er arbejdsgiverne, der skal bestemme det hele suverænt. Derfor holder jeg fast på, at hvis det her skulle blive vedtaget, er det rigtigt, at det umiddelbart er en regulering, men det er en regulering, som vil føre til et superliberalistisk samfund.

Kl. 18:19

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:19

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren skal simpelt hen sætte sig en lille smule ind i, hvad det går ud på at være liberal. Som liberal er man ikke mod fagforeninger. Det er man ikke, forstået på den måde, at man er for, at frie mennesker kan organisere sig frit. Det er enormt liberalt at gøre det. Det har vi ingen problemer med. Som liberale er vi imod tvang, vi er imod, når mennesker, om så det er virksomheder, stater, hvem det nu er, begynder at tvinge andre mennesker til noget, de ikke har lyst til. Det har vi et problem med som liberale, men vi har intet imod, at mennesker organiserer sig frit, at de forhandler, at de bliver enige om at forhandle sammen alle sammen. Det har vi intet problem med, men vi har et problem, når de begynder at tvinge andre mennesker, som ikke har lyst til at være med i deres forening, til noget, som de ikke har lyst til. Det er bare lige for at gøre det helt klart, at som liberal har man intet imod fagforeninger.

Kl. 18:20

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:20

Eigil Andersen (SF):

Det mener jeg bestemt ikke at sagen om Vejlegaarden er et eksempel på. Sagen er jo den, at på Vejlegaarden var der oprindeligt en overenskomst med 3F, og den frigjorde den nye arbejdsgiver sig fra. Derfor vil jeg sige, at da Liberal Alliance jo har støttet den sag fra Vejlegaarden, mener jeg, at den er et eksempel på, at man synes, at det er helt i orden, at en arbejdsgiver frit skal kunne frigøre sig fra en eksisterende overenskomst, fordi arbejdsgiveren så har friheden til at vælge en overenskomst, som giver de ansatte dårligere vilkår. Det er den frihed, som Liberal Alliance efter min opfattelse står for. Det er en arbejdsgiverfrihed, som tilsvarende indebærer, at det er en svækkelse af lønmodtagernes muligheder og rettigheder.

Kl. 18:21

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte kommentarer. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Finn Sørensen.

Kl. 18:21

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak, og også tak til forslagsstillerne for at fremsætte forslaget, for det har jo trods alt givet anledning til en livlig debat, må man sige, og det er altid en god idé, at vi hele tiden lige får genopfrisket, hvorfor vi egentlig har det arbejdsmarkedssystem herhjemme, som vi har.

Hvad selve forslaget angår, vil jeg tilslutte mig ministeren og ordførerne for de tre regeringspartier og sige, at vi ikke kan støtte det. Jeg synes, at der er kommet mange gode argumenter for, at man ikke kan fremme det her forslag. Jeg vil sige det på den måde, at for den ene dels vedkommende, er der ikke noget problem. Altså, man kæmper mod vejrmøller og prøver at løbe åbne døre ind, når man skriver:

»Med beslutningsforslaget vil forslagsstillerne sikre frihed på det danske arbejdsmarked – frihed til at vælge eller fravælge faglig forsikring, som lønmodtageren ønsker det.«

Den frihed er der fuldstændigt. Det behøver vi ikke at vade mere i. Lovgivningen er fuldstændig klar, hvad det angår. Hvad angår den anden del af det, skriver forslagsstillerne:

»Forslagsstillerne vil sikre, at adgangen til lønforhandling, efteruddannelse og kurser på arbejdspladsen ikke er afhængigt af fagforeningsmedlemskab.«

Det er jo et stort sort kryds hen over den danske overenskomst-model, der jo bygger på kollektive overenskomster, som varetages af faglige organisationer på arbejderside og arbejdsgiverorganisationer på den anden side. Det er et fintmasket net af lokale aftaler og kutymer. Der findes regionale overenskomster og landsdækkende overenskomster hele vejen op igennem systemet. Sågar er vi nu begyndt at arbejde med internationale overenskomster. Det er jo det, hele systemet bygger på, og det er det, man bare lige slår en streg over med den sætning. Det er fuldstændig uforståeligt, at et parti, der ellers gerne vil gøre en dyd ud af at være rundet af det gode gamle Danmark og borgerlig anstændighed, og hvad ved jeg, overhovedet kan finde på at fremsætte sådan et forslag. Det fatter jeg ikke.

Bortset fra det har det været en rigtig god diskussion, fordi vi jo har fået nogle klare meldinger fra Dansk Folkeparti og Venstre, som alle vælgere og alle medlemmer af fagforeninger skal skrive sig bag øret, næste gang vi skal til folketingsvalg. For de to partier har bekræftet, at de ikke har opgivet planerne om at begrænse konfliktretten. De har ikke opgivet planerne om at begrænse danske overenskomstbærende fagforeningers muligheder for at fastholde de løn- og ansættelsesvilkår, som er opnået gennem mange, mange generationers hård faglig kamp. Begge ordførere har sagt det. Venstre sagde: Nej vi vil skam ikke begrænse konfliktretten, medmindre fagforeningerne ikke kan finde ud af at disciplinere sig; så falder fars hammer.

Kan de så få flertal for det? Ja, det kan de, for Dansk Folkepartis ordfører sagde jo ganske klart, at det ikke skal være, som det var i forbindelse med Vejlegården, altså at 3F kunne komme og konflikte restauratøren på Vejlegården, når nu denne havde indgået en overenskomst med Kristelig Fagforening. Så det er et meget klart signal, og på den måde har det været en yderst nyttig debat med hensyn til at få trukket de ting frem i lyset, for i de seneste debatter, vi har haft om det her, har de to ordførere jo haft ild i mund og ikke rigtig villet stå ved det forslag, de har fremsat sammen.

Så tak for en god debat.

Kl. 18:25

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:26

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vi behandler i dag et beslutningsforslag – B 67, forslag til folketingsbeslutning om ændring af forskelsbehandlingsloven – fra De Konservative, som jeg synes er underligt fraværende fra debatten i dag, når man tænker på, at det er dem selv, der har fremsat beslutningsforslaget. Skidt nu med det.

Jeg ved ikke helt, hvad det her beslutningsforslag skal løse, men jeg tror det handler om, at der har været historier fremme i pressen om medlemmer eller ansatte på virksomheder, som ikke har ønsket at være medlem af de røde fagforeninger og derfor kan fortælle historier om, at de er blevet behandlet dårligt på de pågældende virksomheder. De historier er utvivlsomt sande – der er vel ikke nogen, der ikke rigtig vil erkende, at der ikke har været sådanne problemer – og det må man jo tage afstand fra på sådan et menneskeligt plan, altså at voksne mennesker ikke kan finde ud af at behandle hinanden ordentligt, men mobber hinanden osv.

Men vil det her beslutningsforslag så løse det problem, og vil det, hvis man vedtog det, muligvis også give andre problemer? Vi har jo meget lovgivning i det her land, som har rigtig gode intentioner om at beskytte minoriteter, men f.eks. beskyttelsen af handicappede skaffer ikke flere jobs til handicappede; men det giver i hvert fald grobund for, at fagbevægelsen kan køre mange sager om lige fra migræne til piskesmæld til fedme til barnløshed m.v. som grundlag for diskrimination.

I Ligebehandlingsnævnet brager det løs med klager. Frisører tager forskellige priser for mænd og kvinder – så bliver der klaget. Forskellige priser for mænd og kvinder i swingerklubber – så bliver der klaget. Et hotel, der har en særlig etage for kvinder – så bliver der klaget. Der er en, der skal fyres, og virksomheden vælger at fyre den ældre – så klager den yngre. Og omvendt.

Meget af det her lovgivning er foræring til advokater og deres bundlinje. Hvis man nu overfører det her spørgsmål om foreningsfrihed, som vi jo har i Danmark, og vedtog det her beslutningsforslag, så kan man jo også forestille sig en lang række klager. LO-medlemmet får et tillæg, som medlemmet af den gule fagforening ikke gør; medlemmet af den gule fagforening klager. Og omvendt: LO-medlemmet klager. Og sådan kan det blive ved.

Hvis man tænkte sig om, og hvis fagbevægelsen tænkte sig om, så burde den måske i virkeligheden efterspørge det her, for det vil åbne op for en lang, lang række af muligheder for, at man kan klage, og dem, det til sidst ville gå ud over, ville være virksomhederne. Så jeg synes faktisk, at De Konservative på trods af de gode intentioner skyder sig selv i foden med det her beslutningsforslag.

Vi kan ikke støtte det fra Liberal Alliances side. Tak.

Kl. 18:29

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Benedikte Kiær.

Kl. 18:29

(Ordfører for forslagsstillerne)

Benedikte Kiær (KF):

Jeg er ikke på barsel – det var blot, fordi ordføreren spurgte, hvor den, der havde fremsat forslaget, var henne; hun er på barsel, og derfor vil jeg lige holde den afsluttende tale i forbindelse med det her beslutningsforslag om forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.

I dag er der beskyttelse mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, når det gælder hudfarve, trosretning, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, det, om man har et handicap, eller når det drejer sig om national, social eller etnisk oprindelse. Med dette beslut-

ningsforslag foreslår Det Konservative Folkeparti en ændring af loven om forskelsbehandling, så også fagforeningsmedlemskab – eller intet medlemskab – skal tages med i denne remse. For husk nu, at der er fagforeningsfrihed i Danmark; der er foreningsfrihed i Danmark. Som beskæftigelsesministeren selv udtalte på et samråd den 18. april 2012, er der foreningsfrihed i Danmark, og de danske lønmodtagere og arbejdsgivere må melde sig ind i præcis de foreninger, de vil, og kalde dem, hvad de vil. Og ministeren understregede i samrådet, at det også gælder i forhold til, hvorvidt man vil være medlem af en forening eller ej.

Men i dag foregår der det, der populært sagt bliver kaldt for fagforeningsmobning. Ja, der er sikkert nogen, der vil påstå, at problemet ikke er særligt stort. Jeg kunne forstå på Enhedslistens ordfører, hr. Finn Sørensen, at der faktisk slet ikke er noget problem, overhovedet ikke, men trods alt er der jo så nogle, der vil erkende, at det er der. Der er nogle ulykkelige eksempler fra mediene, som den tidligere ordfører, ordføreren for Liberal Alliance også nævnte, hvor der er medarbejdere, der har oplevet grov chikane og diskrimination på grund af deres fagforeningsmedlemskab, måske endda en afskedigelse, på trods af at loven om foreningsfrihed på arbejdsmarkedet egentlig skulle sikre, at man ikke kunne risikere sit arbejde, fordi man ikke vil være med i den fagforening, som flertallet synes man skal. Men problemet er altså større end blot enkeltsager eller end det, som hr. Finn Sørensen siger er ingen problemer overhovedet.

I en undersøgelse foretaget af Megafon i efteråret 2009 fremgår det, at 21 pct. af lønmodtagerne på deres arbejdsplads føler et pres i forhold til at være medlem af en bestemt fagforening. Også en udredning fra Institut for Menneskerettigheder fra 2009 viser, at der er problemer. Hovedresultaterne fra udredningen viser, at der er reelle problemer med oplevet fagforeningspres og fagforeningsdiskrimination på det danske arbejdsmarked; at det nogle gange kan være så voldsomt, at det opleves som diskrimination og chikane, og at disse problemer opleves mest på det offentlige arbejdsmarked.

Derudover viser udredningen fra Institut for Menneskerettigheder, at den danske regulering af foreningsfrihed, fagforeningsfrihed, og beskyttelse mod foreningsdiskrimination er uklar og svær at gennemskue. Det Konservative Folkeparti mener, at udredningen klart viser, at der er behov for, at der sker nogle ændringer her, så vi kan undgå den her fagforeningsmobning. Det skal sikres, at der er frihed til at vælge, hvilken fagforening man vil være medlem af, og at lønmodtagerne beskyttes mod chikane, og det er jo baggrunden for, at vi er kommet med det her beslutningsforslag om en ændring af forskelsbehandlingsloven.

Desværre er vi ret alene om det her ønske. Alle siger, at de ønsker et frit og fleksibelt arbejdsmarked uden nogen form for diskrimination, når det gælder hudfarve, tro, politiske holdninger, det, om man er til sit eget køn eller man er heteroseksuel, og at man ikke skal diskrimineres på grund af alder, handicap eller etnisk oprindelse. Men når det gælder diskrimination for fagforeningsmedlemskab, ja, så stopper velviljen. Det synes jeg er ærgerligt, men jeg vil takke for den debat, som beslutningsforslaget alligevel har været med til at skabe, på trods af at noget af debatten på ingen måde handlede om beslutningsforslaget.

Kl. 18:33

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre medlemmer, som har indskrevet sig for korte bemærkninger. Den første er hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:34

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Og tak for ordførerens tale. Det var rart at høre Konservative komme lidt på banen – det var lidt langt inde i debatten, men alligevel.

Jeg kan ligesom også fornemme, at ordføreren har forstået, at vi ikke opfatter, at der her er et problem, som skal løses. Det betyder ikke, at der ikke finder sager om mobning på arbejdspladser sted; det vil jeg da godt medgive at der gør, og det er også derfor, at jeg i min ordførertale refererede til, at vi faktisk har et system, der skal imødegå den slags ting. Jeg noterede mig f.eks., at der i forbindelse med Vejlegårdssagen var medlemmer af 3F, der blev mobbet og chikaneret ud af Vejlegården og ikke var i stand til at være der længere. Lad det nu være.

Den tidligere regering, VK-regeringen, som Konservative var medlem af, var faktisk imod, at der skulle foretages ændringer i den her lov. Så det, jeg godt kunne tænke mig at høre ordføreren om, er, hvad det er, der gør, at Konservative nu har skiftet mening, i forhold til hvad man mente for blot halvandet år siden.

Kl. 18:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:35

Benedikte Kiær (KF):

Jeg synes, det er pudsigt, at alle ordførerne bliver ved med at nævne Vejlegårdssagen, når det egentlig er noget andet, vi taler om med det her beslutningsforslag. Grunden til, at det her beslutningsforslag er blevet fremsat, er, at der er nogle, som oplever at blive diskrimineret på deres arbejdsplads, som bliver udsat for chikane, på grund af at de er medlem af en fagforening, som flertallet ikke synes de skal være medlem af. Det er baggrunden for, at vi har fremsat det her beslutningsforslag, nemlig at vi ønsker, at der bliver fundet en løsning for de mennesker.

Kl. 18:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:35

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen så kunne jeg for at følge op på det godt tænke mig at høre ordføreren helt stilfærdigt nævne, hvilke organisationer, arbejdsgiverforeninger og fagforeninger der bakker op om forslaget.

Kl. 18:36

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:36

Benedikte Kiær (KF):

Nu er det ikke sådan, at vi går ud og afsøger, om vi kan få nogen til at være backinggroup til vores holdninger i de beslutningsforslag, vi fremsætter her i Tinget. Vi har oplevet nogle sager, vi har talt med nogle, der har oplevet den her form for diskrimination – og det kan være meget voldsomt – og vi har også en hel udredning fra Institut for Menneskerettigheder, som faktisk viser, at der her er et problem, som man ikke bare kan negligere. Det er jo sådan set på baggrund af det informationsmateriale og den udredning, der foreligger, og de eksempler, der er, at vi mener, at der er behov for, at vi går ind og sørger for at beskytte mod diskrimination.

Kl. 18:36

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det næste medlem, der har bedt om ordet, er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 18:36

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak.

Mener ordføreren, at man kan afskaffe mobning med lovgivning?
Kl. 18:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:37

Benedikte Kiær (KF):

Der er jo mange steder, hvor man så kunne sætte spørgsmålstegn ved, hvorfor man overhovedet har lovgivning. Hvorfor overhovedet have en lovgivning om, at man skal overholde nogle regler i trafikken, for det kan jo være, man alligevel bare ikke overholder f.eks. reglen om, at man ikke må gå over for rødt lys, eller kører for hurtigt eller et eller andet i den stil. Men nu er det engang sådan, at man, når man også har en lovgivning, sender et klart signal. Noget lovgivning er også med til at beskytte mennesker og menneskers rettigheder. Når vi har læst den her udredning fra Institut for Menneskerettigheder, så kan vi se, at her er et område, som de selv fremhæver er uklart, og hvor vi faktisk forstår, at der er rigtig mange, der oplever diskrimination. Og det er sådan set det, vi ønsker at gå ind og støtte op om og hjælpe, så vi kan sikre deres rettigheder.

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:37

Joachim B. Olsen (LA):

Eksemplet med, at man har en trafiklovgivning, og så at sammenligne det med det her er jo helt ekstremt dårligt. I forhold til det her og i forhold til, om man kan afskaffe mobning gennem lovgivning, så må det da også være De Konservatives opfattelse, at det er et spørgsmål om noget, som foregår på den enkelte arbejdsplads. Det her er trods alt voksne mennesker. Der kan jo være masser af problemer ude i samfundet, som man ikke kan afskaffe gennem lovgivning og – det var faktisk min pointe, som jeg glemte et øjeblik – har lovgivning ikke også nogle gange nogle negative konsekvenser? Kunne man ikke også forestille sig, at en sådan lovgivning som den her ville åbne op for, at der blev ført en lang række sager? Altså, hvis man føler sig det mindste diskrimineret på arbejdspladsen, så prøver man at føre en sag. Det ser man jo på mange andre områder. Ville det ikke have nogle omkostninger?

Kl. 18:39

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:39

Benedikte Kiær (KF):

Ja, nu er det også sent på eftermiddagen, og vi har været i gang hele dagen i går også, så det er klart, at vi begge to nok også her sidst på dagen fumler lidt i det, men min pointe var blot, at selv om man laver en lovgivning, er det jo ikke ensbetydende med, at vi alle sammen holder os på dydens smalle sti. Der kan også ske det, at man sådan set gør noget, som man ikke må ifølge lovgivningen. Så kan man risikere repressalier for det, ligesom man kan risikere det i trafikken, når man ikke overholder de regler og den lovgivning, der er for trafikken. Det var blot det, der var min pointe, nemlig at man også kan lave en lovgivning, som ikke just betyder, at man så overhovedet ikke vil se, at der så sker det, man egentlig ønsker at lovgive imod.

Men det, vi foreslår i vores beslutningsforslag, er ikke noget, der er grebet ud af den blå luft, det er faktisk noget, som Institut for Menneskerettigheder selv foreslår i deres udredning som en af må-

derne, hvorpå vi kunne gå ind og beskytte mennesker, som oplever diskrimination på deres arbejdsplads.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Det foreløbig sidste medlem, der har bedt om ordet, er hr. Eigil Andersen, SF.

Kl. 18:40

Eigil Andersen (SF):

Mange tak for det. Jeg vil gerne først spørge den konservative ordfører, om man fra konservativ side har en interesse i at få etableret nogle ordninger og nogle regler, der medfører, at fagforeningsmedlemmer måske melder sig ud af fagforeninger, og at fagforeningerne går i opløsning, sådan at arbejdsgiverne ikke har nogen at forhandle med.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:40

Benedikte Kiær (KF):

Det er slet ikke det, der er intentionen med det her beslutningsforslag, overhovedet ikke. Så jeg kan ikke forstå, hvorfor ordføreren mener, at det er det, der skulle ligge bag, altså at der ligger nogle skumle mørke tanker. Nej, vi har foreningsfrihed i Danmark, og det er egentlig det, vi ønsker at bakke op om, og vi ønsker at hjælpe de mennesker, som oplever at blive mobbet på deres arbejdsplads, fordi de er medlem af en forening, som flertallet ikke bryder sig om.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:40

Eigil Andersen (SF):

Jeg er da glad for, at der ikke er tale om, at det er hensigten med det. Problemet er, at det er forslaget virkning med den måde, det er formuleret på. Jeg bruger så igen mit eksempel: Hvis fagforeningen i overenskomsten har fået ret til 2 ugers efteruddannelse om året til dem på arbejdspladsen, der er medlemmer af fagforeningen, så har de altså den rettighed, men forslaget her fra konservativ side indebærer, at så skal de, der arbejder på arbejdspladsen og ikke er medlemmer af fagforeningen, også have 2 ugers efteruddannelse.

Så er det jo svært at få øje på, hvorfor man skal være medlem af en fagforening, og derfor vil det føre til, tror jeg, at mange fagforeningsmedlemmer vil melde sig ud. Og dermed vil vi så få et uorganiseret og anarkistisk arbejdsmarked, som samfundet på ingen måde kan være interesseret i. Men det er virkningen af det forslag, der her er fremsat.

Kl. 18:41

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:41

Benedikte Kiær (KF):

Jeg er ikke så pessimistisk som ordføreren, og det ser jeg ikke for mig med det her forslag. Det her forslag er ment som at skulle beskytte nogle mennesker, som oplever i den grad bliver diskrimineret på deres arbejdsplads, og som oplever en meget grov chikane. Og nogle har endda oplevet at blive afskediget fra deres arbejdsplads, fordi deres foreningsfrihed faktisk blev knægtet, og fordi de var medlem af en forening, som andre ikke brød sig om.

Det er det, der er udgangspunktet, og som sagt er det jo ikke taget ud af det blå. Det tager sådan set udgangspunkt i den udredning, som Institut for Menneskerettigheder har udarbejdet i 2009, og hvori de faktisk påpeger, at vi har et problem i Danmark, og at hvis vi ikke får kigget på det her område, så kan vi faktisk risikere at få en sag på halsen.

Kl. 18:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:42

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 31. maj 2013, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 18:43).
